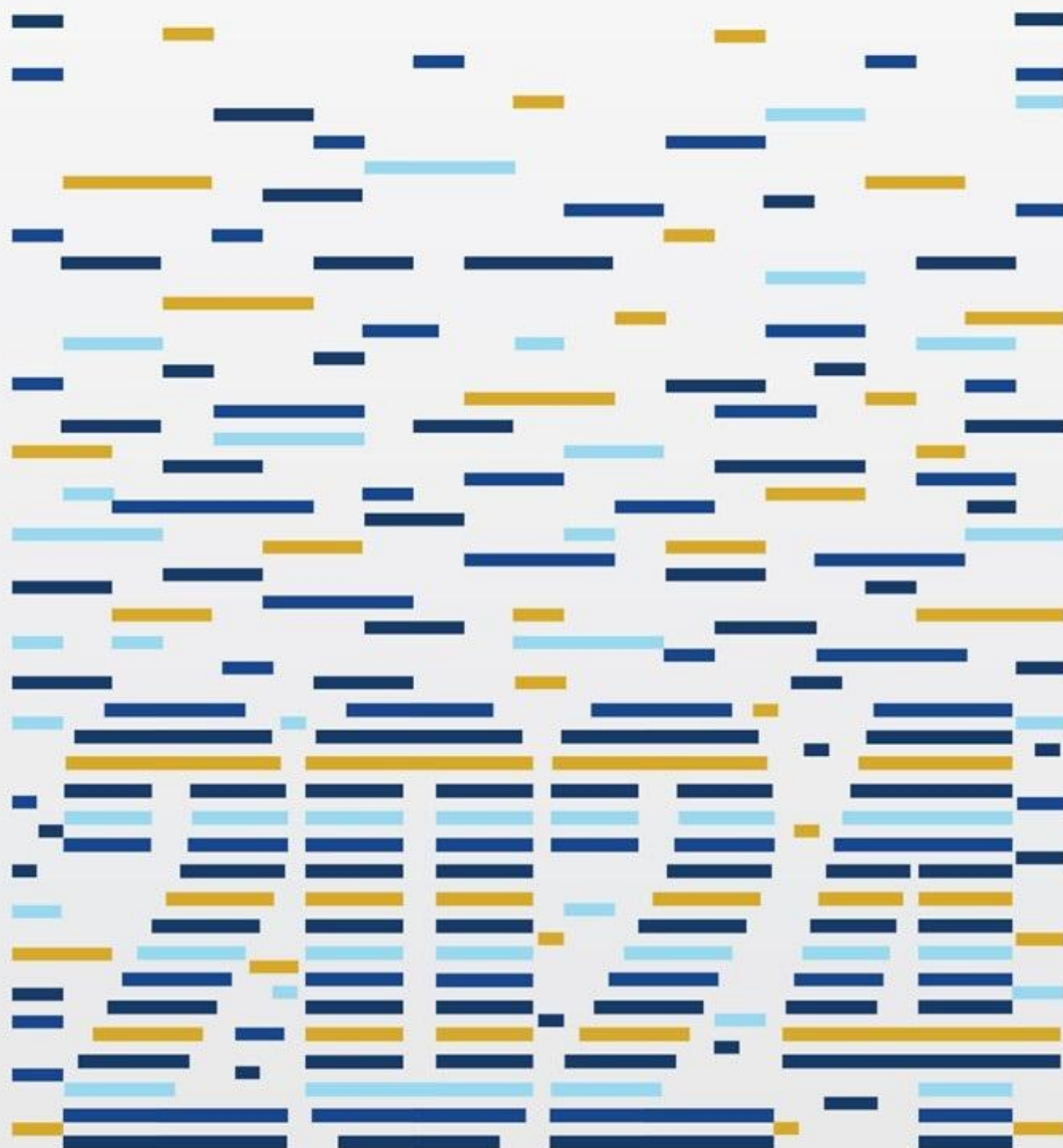

AASTA KONSOLIDEERITUD TEGEVUSARUANNE

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste
IT-süsteemide
Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

2024. aasta konsolideeritud tegevusaruanne
vastu võetud eu-LISA haldusnõukogus 18. ja 19. juunil 2025
Dokument 2025-163 REV 2

Teave selle aruande kohta

eu-LISA aasta konsolideeritud tegevusaruanne kajastab ameti pühendumust läbipaistvusele ja vastutusele ning annab struktureeritud ülevaate 2024. aasta tööprogrammi rakendamisel ja 2024.–2026. aasta ühtses programmdokumendis kirjeldatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest. See annab sidusrühmadele – ELi institutsioonidele, liikmesriikidele ja ELi kodanikele – kindluse, et amet täidab oma volitusi ja kasutab eraldatud vahendeid tõhusalt oma strateegiliste eesmärkide saavutamiseks.

Aruanne on koostatud kooskõlas kõigi ELi asutuste jaoks kehtestatud Euroopa Komisjoni suunistega ja eu-LISA finantseeskirjade artikliga 48.

eu-LISA lisateave:

Sisukord

Sisukord.....	3
Joonised ja tabelid	4
Lühendid ja akronüümid.....	5
eu-LISA – ameti lühitutvustus	6
eu-LISA hallatavad justiits- ja siseküsimuste valdkonna infosüsteemid	7
Haldusnõukogu analüüs ja hinnang.....	9
Tegevdirektori kohusetäitja eessõna	11
Kokkuvõte.....	12

Saavutused

1.1. Sisejulgeolek ja õiguskaitsealane koostöö	18
Schengeni infosüsteem.....	18
Politseikoostöö automatiseeritud andmevahetus	21
Reisijaid käsitlev eelteave	21
1.2. Schengeni ala, piiri- ja viisaküsimused	22
Viisainfosüsteem.....	22
riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem	24
Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem	26
1.3. Rände- ja varjupaigaküsimused	27
Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas	27
1.4. Õigusala koostöö	29
Euroopa karistusregistrite infosüsteem	29
Sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas	31
ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm.....	32
1.5. Koostalitlusvõime.....	33
Ühine biomeetrilise võrdlemise teenus.....	33
Muud koostalitlusvõime komponendid ning aruandluse ja statistika keskhoidla	35
1.6. Taristu ja võrgud.....	36
Taristu ja platvormid	36
Võrgud ja side.....	37
Andmekeskused	39
1.7. Teadusuuringud ja innovatsioon	40
Teadus- ja tehnoloogiaseire	40
Suutlikkuse suurendamine: aruandlus ja koolitus.....	42
1.8. Käitamise otsene toetamine	44
Süsteemide käitamine.....	44
Turve, küberturvalisus ja talitluspidevus	45
Teenuse üleminek ja automatiseerimine	47
Tehnoloogia ja tarkvara projekteerimine.....	49
Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide toetamine	50
Nõuanderühmad, koosolekud ja lähetused	51
1.9. Ametisise tegevus	52
Üldjuhtimine	52
Ametisisesed tugiteenused	57

Juhtimine

2.1. Haldusnõukogu.....	65
2.2. Peamised muutused	65
2.3. Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine.....	66
2.4. Eelarve täitmise volituste delegeerimine ja edasidelegeerimine töötajatele.....	72
2.5. Personalihaldus	72
2.6. Tõhususe suurendamise strateegia.....	73
2.7. Hinnang auditite ja järelhindamise tulemustele	74
2.8. AUDITISOOVITUSTE järelmeetmed.....	76
2.9. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed	78
2.10. Keskkonnajuhtimine.....	93
2.11. Juhtkonna hinnang.....	93
2.12. Välishindamine	93

Sisekontrolliraamistiku tõhususe hindamine

3.1. Sisekontrolliraamistiku tõhusus	96
3.2. Hindamise järelused.....	97
3.3. Riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhi avaldus	98

Juhtkonna kinnitus

4.1. Usaldatavuse põhialuste ülevaade	100
4.2. Reservatsioonid.....	101

Kinnitav avaldus

Lisad

I lisa. Põhiline tegevusstatistika	105
II lisa. Finantsjuhtimise statistika	110
III lisa. Organisatsiooniskeem	118
IV lisa. Ametikohtade loetelu ja personalihalduse lisateave	120
V lisa. Inimressursid ja finantsvahendid tegevuste kaupa.....	123
VI lisa. Osamakse-, toetus- ja teenustasemelepped	125
VII lisa. Keskkonnajuhtimine	126
VIII lisa. Raamatupidamise aastaaruanne	127
IX lisa. Kestlikkusaruanne	129

Joonised ja tabelid

Joonised

▲ Joonis 1. C1 kulukohustuste assigneeringute kasutamine (miljonites eurodes)	69
▲ Joonis 2. Kulukohustustega seotud ja eelarvestatud vahendite kasutamise suundumused aasta jooksul (miljonites eurodes).....	69
▲ Joonis 3. Jaotis 3 – kulukohustuste assigneeringute kasutamine (miljonites eurodes)	69
▲ Joonis 4. C1 maksete assigneeringute kasutamine (miljonites eurodes)	70
▲ Joonis 5. Makstud ja eelarvestatud vahendite kasutamise suundumused aasta jooksul (miljonites eurodes)	70
▲ Joonis 6. Jaotis 3 – tehtud maksete assigneeringud (miljonites eurodes)	70
▲ Joonis 7. Üldise makse tegemise aja muutus kuude järgi (päevades)	70
▲ Joonis 8. 30-päevase maksetähtaja jooksul tehtud maksed	70
▲ Joonis 9. 60-päevase maksetähtaja jooksul tehtud maksed	70
▲ Joonis 10. 2023. ja 2024. aastal allkirjastatud lepingud, lepingumuudatused ja teenusetaotlused	71

Tabelid

▲ Tabel 1. 2024. aastal käsitletud intsidendid ja teenusetaotlused	44
▲ Tabel 2. Intsidendid prioriteetide ja süsteemide järgi 2024. aastal	44
▲ Tabel 3. Taotlused põhitegevussüsteemide järgi 2024. aastal	44
▲ Tabel 4. 2024. aasta paranduseelarve (miljonites eurodes)	67
▲ Tabel 5. 2024. aasta eelarvekohustuste vabastamine algusaasta järgi (miljonites eurodes)	68
▲ Tabel 6. Hankemenetluste protsent kasutatud liikide järgi, 2024	71
▲ Tabel 7. 2024. aastal käsitletud siseauditi teemade kokkuvõte	74
▲ Tabel 8. Komisjoni siseauditi talituse, ameti siseauditi komitee, Euroopa Kontrollikoja ja OLAFi auditisoovituste rakendamisel tehtud edusammud	77
▲ Tabel 9. Avatud auditisoovitused, sh olulised viivitused (>6 kuud, 31.12.2024)	77
▲ Tabel 10. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanekud	79
▲ Tabel 11. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanekute alusel võetud järelemeetmed	88

Lühendid ja akronüümid

IT-süsteemid, -lahendused ja -taristu		Muud lühendid	
AFIS	sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteem	ABAC	tekkepõhine arvestus
API	reisijaid käsitlev eelteave	ACFC	auditi-, vastavus- ja rahanduskomitee
BMS	biomeetrilise võrdlemise süsteem	BCU	varukeskus
CCP	terviklik pilveplatvorm	CEPOL	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet
CIR	ühine isikuandmete hoidla	CU	kesküksus
CRRS	aruandluse ja statistika keskhoidla	ECA	Euroopa Kontrollikoda
CSLR	kollaste linkide lahendamise kesksüsteem	EDPS	Euroopa Andmekaitseinspektor
CSP	ühine jagatud platvorm	EiO	kasutuselevõtt
DubliNet	Dublini elektrooniline sidevõrk	EMAS	ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem
e-CODEX	sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas	EUAA	Euroopa Liidu Varjupaigaamet
ECRIS	Euroopa karistusregistrite infosüsteem	EUAN	Euroopa Liidu asutuste võrgustik
ECRIS RI	ECRISe etalonteostus	eu-LISA	Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet
ECRIS-TCN	ECRISe andmebaas kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta	Europol	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet
EES	riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem	Frontex	Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet
ESP	Euroopa otsinguportaal	FSA	süsteemi lõplik vastuvõtmine (kasutuselevõtujärgne kontrolliperiood)
ETIAS	Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem	IAC	eu-LISA siseauditi üksus
EU VAP	ELi viisataotlusplatvorm	IAS	komisjoni siseauditi talitus
Eurodac	Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas	ICF	sisekontrolliraamistik
IO	koostalitlusvõime	ITSM	IT-teenuste haldus
JITde CP	ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm (koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade töö toetamiseks)	JHAAN	justiits- ja siseküsimuste asutuste võrgustik
MID	mitme identiteedi detektor	JRC	komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus
Prüm II	keskruuter automatiseeritud andmevahetuseks politseikoostöö valdkonnas	JSK	justiits- ja siseküsimused
sBMS	ühine biomeetrilise võrdlemise teenus	OFIQ	avatud lähtekoodiga näopildi kvaliteet
SIRENE	täiendava teabe taotlemine riiklikest kannetest	OLAF	Euroopa Pettustevastane Amet
SIS	Schengeni infosüsteem	PNR	broneeringuinfo
SM9	teenuste juht 9 (ITSM-vahend)	PPM	programmi- ja projektijuhtimise suutlikkus
TAP	kasutusvalmis pääsupunkt	SLA	teenustasemelepe
TESTA-ng	uue põlvkonna üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatikateenuste süsteem	SPD	ühtne programmdokument
VIS	viisainfosüsteem	TEF	valdkonnaülene tehnikaraamistik
		TOF	valdkonnaülene käiduraamistik

eu-LISA – ameti lühitutvustus

MEIE MANDAAT

2011. aastal loodud eu-LISA vastutab justiits- ja siseküsimuste valdkonnas ELi poliitika rakendamist toetavate suuremahuliste IT-süsteemide arendamise, operatiivjuhtimise ja pideva arengu eest, keskendudes rände-, varjupaiga-, viisa-, sisejulgeoleku- ja justiitsvaldkonnale.

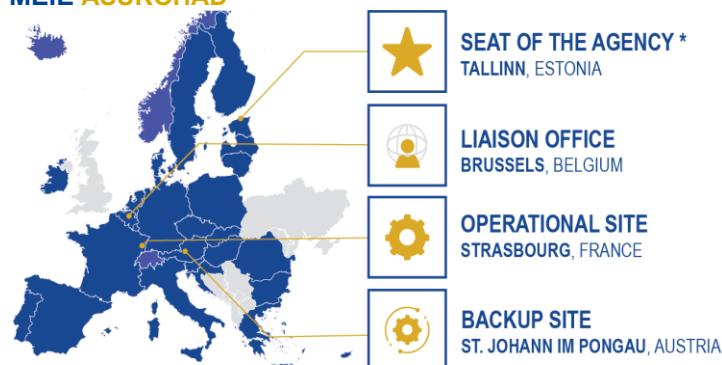
Ameti põhieesmärk on tagada ELi justiits- ja siseküsimuste valdkonna infosüsteemide **tõhus, turvaline ja katkematu toimimine**, et hõlbustada teabevahetust asjaomaste asutuste vahel kogu Euroopas. Nende süsteemide pidev kättesaadavus on oluline, et kaitsta **Schengeni ala (kus elab 450 miljonit ELi kodanikku)** sisejulgeolekut, säilitades samal ajal nende liikumisvabaduse ja tagades rahvusvahelistele reisijatele tõrgeteta reisikogemuse.

Viimase kümne aasta jooksul on eu-LISAst saanud **ELi justiits- ja siseküsimuste valdkonnas toimuva digiülemineku** peamine toetaja. Uuenduslikke tehnoloogiaid kasutades arendab amet mitut uut süsteemi ja üldist **koostalitlusarhitektuuri**, mis parandab veelgi **andmepõhist piirihaldust** ja tugevdab Schengeni ala sisejulgeolekut.

eu-LISA tagab justiits- ja siseküsimuste valdkonna süsteemide tõhusa toimimise, pakkudes kõigile süsteemi lõppkasutajatele kvaliteetseid teenuseid, sh **ööpäevaringset tehnilist tuge** ja **terviklikku koolitust**. Et püsida digiülemineku esirinnas, jälgib amet aktiivselt viimaseid arenguid ja uusi suundumusi **teadus- ja uuendustegevuses**, mis võimaldab ametil pakkuda oma peamistele sidusrühmadele – komisjonile, liikmesriikidele ja teistele ELi asutustele – ajakohaseid eksperditeadmisi.

eu-LISA on pühendunud läbipaistvusele ja aruandekohustusele ning tegutseb **ranges vastavuses** kohaldatavate eeskirjade, teenustasemelepete, **andmekaitseõuete** ja rangete **turbestandarditega**.

MEIE ASUKOHAD

* Including operational management of the e-CODEX.

* seat of the Agency	* ameti peakorter
* Liaison Office	* kontaktbüroo
* operational site	* tegevuskoht
* backup site	* varukeskus

MEIE MISSIOON

Meie missioon on toetada ELi ja liikmesriike nende püüdlustes hoida Euroopa avatuna ja turvalisena, kasutades **nüüdisaegset tehnoloogiat**

MEIE VISIOON

Püüame pakkuda **uuenduslikke ja praktilisi lahendusi** ELi muutuvate vajaduste rahuldamiseks, edendades samal ajal digiüleminekut justiits- ja siseküsimuste valdkonnas

MEIE VÄÄRTUSED

JÄRJEPIDEVUS:

eksperditeabe, teadmiste ja investeeringute parim kasutamine, tagades samal ajal nende jätkuva arendamise

RÜHMATÖÖ:

iga rühmaliikme võimestamine kasutama oma teadmisi ja kogemusi kõige paremini ühise edu nimel

KLIENDIKESKSUS:

kõigi tegevuste kooskõla tagamine sidusrühmade vajaduste ja nõudmistega

ARUANDEKOHUSTUS:

usaldusväärse juhtimisraamistiku, kulutõhusa tegevuse ja usaldusväärse finantsjuhtimise rakendamine

LÄBIPAISTVUS:

jätkuva dialoogi pidamine peamiste sidusrühmadega, et määratleda pikaajaline arengustrateegia

TIPPTASE:

õige organisatsioonistruktuur, protsessid ja inimesed tagavad teenuse järjepidevuse ja vahendite kvaliteedi

eu-LISA hallatavad justiits- ja siseküsimuste valdkonna infosüsteemid

KASUTUSEL OLEVAD SÜSTEEMID

	Kasutuselevõtt	Talletatud andmed	Toimingud
ELi sisejulgeolek, piirid ja õiguskaitsealane koostöö			
SIS Schengeni infosüsteem			
SIS hõlbustab teabevahetust tagaotsitavate või teadmata kadunud isikute või esemete kohta ning annab pädevatele asutustele juhiseid, mida teha isiku või eseme leidmisel. See on hindamatu vahend võitluses piiriülese kuritegevuse ja terrorismi vastu. ¹	1995 eu-LISA haldab alates maist 2013	93,2 miljonit hoiatusteadet	15 miljardit otsingut 397 804 tabamust
Schengeni ala, piiri- ja viisaküsimused			
VIS viisainfosüsteem			
VIS hõlbustab Schengeni alale reisivate või seda läbivate kolmandate riikide kodanike viisataotluste menetlemist ja lühiajaliste viisade haldamist. Sellega toetatakse ELi ühise viisapoliitika rakendamist ja edendatakse võitlust viisapettustega, aidates tuvastada isikuid, kes ei vasta riigis viibimise või riiki sisenemise tingimustele. ²	2011 eu-LISA haldab alates detsembrist 2012	46 miljonit viisataotlust	259 miljonit toimingut
Varjupaiga-, rände- ja piiriküsimused			
Eurodac Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas			
Eurodac on ELi digiteeritud sõrmejälgede andmebaas varjupaigataotluste haldamiseks. Süsteem aitab määrata vastutava liikmesriigi, kontrollides, kas taotleja on varem taotlenud varjupaika muus ELi liikmesriigis. ³	2003 eu-LISA haldab alates juunist 2013	7,7 miljonit sõrmejäljekomplekti	1,4 miljonit edastatud andmeühikut
Õigusalane koostöö			
ECRIS RI Euroopa karistusregistrite infosüsteemi etalonteostus			
ECRIS on detsentraliseeritud süsteem, mis võimaldab liikmesriikidel vahetada karistusregistrite andmeid ELi kodanike kohta. ECRISi etalonteostus pakub lõimimisliidest liikmesriikide karistusregistrite ühendamiseks.	2012 eu-LISA haldab alates aprillist 2020	ei kohaldata	ei kohaldata
e-CODEX sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas			
e-CODEX on sideplatvorm, mis hõlbustab elektroonilise sisu turvalist edastamist õigusasutuste ja õigustöötajate vahel piiriülestes kohtumenetlustes, tagades kodanikele ja ettevõtjatele kogu Euroopas tõhusama kohtumenetluse. ⁴	2013 eu-LISA haldab alates juunist 2024	ei kohaldata	ei kohaldata

ARENDATAVAD SÜSTEEMID

	Kasutuselevõtt
ELi sisejulgeolek, piirid ja õiguskaitsealane koostöö	
Prüm II keskruter automatiseeritud andmevahetus politseikoostöös	
Uus keskruter ühtlustab ja hõlbustab liikmesriikide vahelist andmevahetust, et tulemuslikumalt võidelda piiriülese kuritegevusega. Sellega asendatakse individuaalsed ühendused riiklike andmebaaside vahel ning lisatakse DNA, sõrmejälgede ja sõidukiregistreeringute andmetele uued kättesaadavate andmekategooriad, nt näokujutised. ⁵	2027

¹ Määrused (EL) 2018/1860, 2018/1861 ja 2018/1862, ELT L 312, 7.12.2018, ning määrus (EL) 2022/1190, ELT L 185, 12.7.2022.

² Nõukogu otsused 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK, komisjoni otsus 2008/602/EÜ, määrus (EÜ) nr 767/2008 ning määrused (EL) 2021/1133 ja 2021/1134.

³ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1560/2003 ning määrused (EL) nr 603/2013, 604/2013, 2024/1356 ja 2024/1358.

⁴ Määrus (EL) 2022/850, ELT L 150, 1.6.2022.

⁵ Määrus (EL) 2024/982 (Prüm II), ELT L, 5.4.2024.

API-PNR ruuter reisijaid käsitlev eelteave		
API-PNR ruuter lihtsustab reisijate tuvastamist ja kontrollimist piiriületuse protsessis, kogudes reisijate andmeid ja lennuandmeid ning edastades need enne reisijate saabumist. Ruuterist saab liikmesriikide ja lennuettevõtjate vaheline ühendusüli reisijaid käsitleva eelteabe kogumisel ja edastamisel. ⁶	2029	
Schengeni ala, piiri- ja viisaküsimused		
EES riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem		
EESi eesmärk on lihtsustada piirikontrolliprotseduure, asendades passide tembeldamise kõigi Schengeni alale sisenevate ja sealt lahkuvate kolmandate riikide kodanike elektroonilise registreerimisega. EESi kasutuselevõtt võimaldab lubatud viibimisaja paremat järelevalvet ja võimalike viibimisaja ületajate tuvastamist, aidates nii viisi vältida ebaseaduslikku rännet ja tugevdada sisejulgeolekut ning toetada võitlust organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu. ⁷	2025	järkjärguline kasutuselevõtt
ETIAS Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem		
ETIAS on veebipõhine reisilubade süsteem kolmandate riikide kodanike jaoks, kes on 30 Euroopa riiki reisimisel viisanõudest vabastatud. See reisieelse taustakontrolli süsteem võrdleb kõigi justiits- ja siseküsimuste süsteemide ning Europol ja Interpoli andmebaaside teavet, et eeltuvastada võimalikud julgeoleku-, ebaseadusliku rände või suured epideemiariiskid, mille alusel võib keelata Schengeni alale sisenemise. ⁸	2026	
EU VAP ELi viisataotlusplatvorm		
EU VAP on kõigi liikmesriikide ühine digiplatvorm, mis võimaldab viisataotlejatel taotleda viisat veebis. Juhul, kui viisataotleja kavatseb külastada mitut liikmesriiki, määrab platvorm automaatselt kindlaks, milline liikmesriik on pädev taotlust läbi vaatama. ⁹	2028	
Õigusala koostöö		
ECRIS-TCN Euroopa karistusregistrite infosüsteem kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta		
ECRIS-TCN hõlbustab elektroonilist teabevahetust kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute karistusandmete kohta, toetades karistuste ja kohtuotsuste vastastikust tunnustamist kogu Euroopas. ¹⁰	2026 ¹¹	
JITde CP ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm		
See teabevahetusplatvorm tõhustab liikmesriikide kohtu- ja õiguskaitseasutuste, asjaomaste ELi asutuste ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) koostööd, parendades piiriüleste uurimiste ja süüdistuste esitamise tõhusust ja tulemuslikkust. ¹²	2025	
Koostalitlusvõime		
Uus koostalitlusarhitektuur justiits- ja siseküsimuste valdkonnas¹³		
Koostalitlus on vastastikühendatud süsteemide suutlikkus jagada andmeid ja vahetada teavet, tagades asjaomastele asutustele lihtsustatud juurdepääsu terviklikule teabele. Justiits- ja siseküsimuste süsteemide üldine koostalitlus tagatakse järgmiste komponentidega, mis hõlbustavad volitatud otsinguid ja teabevahetust:		
■ ühine biomeetrilise võrdlemise teenus (sBMS) isiku biomeetriliste andmete ristvõrdlemiseks eri süsteemide vahel;	2025–2026	
■ Euroopa otsinguportaal (ESP) võimaldab volitatud kasutajatel teha üksikotsinguid ja saada tulemusi kõigist justiits- ja siseküsimuste süsteemidest, millele neil on juurdepääsuluba;		
■ ühine isikuandmete hoidla (CIR) pakub ühist konteinerit EESis, VISis, ETIASes, Eurodacis ja ECRIS-TCNis registreeritud isikute identiteediandmete, reisidokumentide andmete ja biomeetriliste andmete jaoks;		
■ mitme identiteedi detektor (MID) loob ja salvestab seoseid ELi eri infosüsteemide andmete vahel, et tuvastada mitme identiteedi olemasolu, kahel eesmärgil: et hõlbustada heausksete reisijate identiteedi kontrollimist ja võidelda identiteedipettustega; seda täiendab kollaste linkide lahendamise kesksüsteem (CSLR) .	2027–2028	
CRRS aruandluse ja statistika keskhoidla		
CRRS võimaldab genereerida süsteemidevahelisi statistilisi andmeid ja analüüsiaruandeid poliitika, operatiivtegevuse ja andmekvaliteediga seotud eesmärkidel kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega.	2026	

⁶ Määrused (EL) 2025/12 ja 2025/13, ELT L, 8.1.2025.

⁷ Määrused (EL) 2017/2225 ja 2017/2226, ELT L 327, 9.12.2017.

⁸ Määrused (EL) 2018/1240 ja (EL) 2018/1241, ELT L 236, 19.9.2018.

⁹ Määrused (EL) 2023/2667 ja 2023/2685. Lisateave on siseasjade peadirektoraadi eriveebilehel *Schengeni viisasüsteemi digitaliseerimise kohta*.

¹⁰ Määrus (EL) 2019/816 ja määrus (EL) 2024/1352.

¹¹ ECRIS-TCN on tehniliselt valmis 2025. aastal.

¹² Määrus (EL) 2023/969, ELT L 132, 17.5.2023.

¹³ Määrused (EL) 2019/817 ja 2019/818, ELT L 135, 22.5.2019.

Haldusnõukogu analüüs ja hinnang

eu-LISA haldusnõukogu on analüüsinud ja hinnanud ameti esitatud aasta konsolideeritud tegevusaruannet eu-LISA 2024. aasta saavutuste ja tulemuste kohta.¹⁴

Haldusnõukogu rõhutab eu-LISA olulist rolli Schengeni ala tõhusa toimimise tagamisel ja hindamatut panust ELi poliitika edukasse rakendamisesse piirikontrolli, viisade, rände ja varjupaiga, e-õiguse, digiülemineku ja küberturbe valdkonnas.

Haldusnõukogu:

- **tunnustab** eu-LISA pingutusi aastate 2024–2026 ühtses programmdokumendis 2024. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel;
- **tänaab** ametit jätkuvate pingutuste eest, et tagada ELi infosüsteemide stabiilne ja katkematu käideldavus ning aidata seeläbi kaasa Schengeni ala tõhusale toimimisele;
- **õnnitleb** ametit seoses e-CODEXi süsteemi operatiivjuhtimise ametliku ülevõtmisega, Frontexi eduka ühendamisega Schengeni infosüsteemiga (SIS) ning Bulgaariale ja Rumeeniale viisainfosüsteemile (VIS) täieliku juurdepääsu võimaldamisega;
- **kahetseb**, et riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) ning ühist biomeetrilise võrdlemise süsteemi (sBMS) ja VISi ei saanud EESi jaoks kasutusele võtta novembris 2024, tunnustades samas ühise katseõppuse väärtuslikke kogemusi;
- **rõhutab** kiireloomulist vajadust anda üle kogu koostalitlusvõime taristu, et suurendada julgeolekut Euroopas;
- **tunnistab**, et ametil on keerukas töötada paralleelselt paljude vastastikku seotud tegevustega, ning märgib, et ameti tegevuse maht ja keerukus on 2024. aastal jätkuvalt kasvanud;
- **toob esile** ameti pühendumuse alustada uue Eurodaci kiiret rakendamist uue arendusmeetodi abil, mis tugineb siseressurssidele, et tagada andmebaasi õigeaegne kasutuselevõtt juunis 2026 põhifunktsioonide osas;
- **väljendab toetust** uute tööviiside kasutamisele uute süsteemide rakendamiseks, mida toetab uus organisatsioonimuutuste algatus;
- **tervitab** ameti strateegilise juhtimise tegevuskava, mille eesmärk on parandada tema vastutusalasse kuuluvate süsteemide haldamist ja rakendamist, suurendades ametisest arendusvõimekust, et vähendada sõltuvust töövõtjatest, tugevdada nõuetele vastavust, võtta arvesse uusi tehnoloogilisi arenguid, kohale meelitada ja hoida rohkem talente ning parandada suhteid sidusrühmadega;
- **tunnustab** ameti poolt 2024. aastal liikmesriikidele ja Euroopa Komisjonile pakutud toe kvaliteeti ja õigeaegsust;
- **väljendab rahulolu** 2024. aasta kulukohustuste ja maksete assigneeringute täitmisega ning ülekandmise märkimisväärse vähendamisega;
- **kahetseb**, et maksete assigneeringute tühistamise määr 14,5% oli 2024. aastal endiselt liiga suur;

¹⁴ Vt eu-LISA asutamismääruse (EL) 2018/1726 artikli 19 lõike 1 punkt t.

- **märgib**, et eelarveaasta jooksul tuli teha olulisi eelarvekohandusi, et katta lisakulusid;
- **kiidab** ameti edusamme auditisoovituste rakendamisel, mille tulemusena saavutati 31. detsembriks üldine rakendusmäär 97%;
- **täheleb** ameti ametikohtade täituvuse **paranemist**;
- **väljendab muret**, et kontrollikoda on korduvalt esitanud märkustega arvamusi ameti raamatupidamisarvestuse aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, märkides samas, et Euroopa Parlament andis tegevdirektorile ajutiselt heakskiidu seoses eu-LISA 2023. eelarveaasta eelarve täitmisega;
- **võtab teadmiseks meetmed** ameti sisekontrollisüsteemi tõhususe ja tulemuslikkuse parandamiseks;
- **rõhutab** ameti edukat eesistujarolli justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste võrgustikus 2024. aastal.

Haldusnõukogu leiab, et käesolev aruanne annab piisava kindluse, et hoolimata paljudest probleemidest, mis takistasid rangetest rakendamiskavadest kinnipidamist, täitis eu-LISA oma volitusi ning kasutas oma rahalisi ja inimressursse kooskõlas eesmärkidega, mis on sätestatud eu-LISA 2024.–2026. aasta ühtses programmdokumendis esitatud 2024. aasta tööprogrammis.

Haldusnõukogu, võttes arvesse käesolevas aruandes esitatud teavet,

- rõhutab **märkimisväärset survet eu-LISA töötajatele**, kes tegelevad keerukate projektidega, mille jaoks on nii operatiiv- kui ka horisontaalfunktsioonide täitmiseks olulised piisavad inimressursid;
- **toetab ameti jätkuvaid pingutusi** muudetud koostalitlusarhitektuuri tegevuskava rakendamisel ja rõhutab EESi uue järkjärgulise kasutuselevõtu tähtsust;
- tunnistab ameti kesksüsteemide ja liikmesriikide riikliku tasandi tegevuse **vastastikust sõltuvust** ja seega olulist vajadust pöörata erilist tähelepanu ameti partnerlusel põhinevale lähenemisviisile liikmesriikidega, et saavutada parem vastastikune mõistmine, läbipaistvus ja koordineerimine, julgustades samal ajal eu-LISA jätkama tihedat koostööd sidusrühmadega, sh Euroopa Komisjoni ja teiste asutustega, et tagada uute süsteemide edukas rakendamine;
- julgustab ametit jätkuvalt vähendama **sõltuvust välistöövõtjatest ja arendama sisesuutlikkust** piisava juhtimistasemega;
- rõhutab veel, et eu-LISA peab jätkuvalt **suurendama oma ametikohtade täitmise määra**;
- tervitab pooleliolevaid meetmeid **eelarve usaldusväärse planeerimise ja järelevalve tõhustamiseks**, rõhutades samas vajadust **tagada** eu-LISA-le **piisavad vahendid ameti kasvavate volituste täitmiseks**;
- rõhutab hankestrategia lõpuleviimise tähtsust, et sulgeda viimane **täitmata auditisoovitus**;
- tunnistab **eu-LISA suutlikkuse suurendamise kava tähtsust**, et tagada andmekeskuse piisav jõudlus nii uute kui ka olemasolevate IT-süsteemide tõhusaks ja kestlikuks kasutuselevõtuks ja haldamiseks, tagades samal ajal jätkuvalt kõigi ameti vastutusalasse kuuluvate süsteemide katkematu käideldavuse ja õigeaegse arendamise.

Haldusnõukogu avaldab tänu ameti tegevdirektori kohusetäitjale Marili Männikule, endisele tegevdirektorile Agnès Diallole, eu-LISA juhtkonnale ja kogu personalile vankumatu pühendumuse ja väsimatu töö eest kogu selle äärmiselt keeruka aasta jooksul.

Rene Vihalem,
Haldusnõukogu esimees

Tegevdirektori kohusetäitja eessõna

2024. aasta oli eu-LISA jaoks keeruline ja tähelepanuväärne aasta, mis võimaldas meil tugevdada vastupanuvõimet ja näidata oma pühendumust turvalisema ja ohutuma Euroopa loomisele. Mul on hea meel jagada ameti edusamme probleemide lahendamisel, uute võimaluste loomisel ja tõhusamate tööviiside aluste kujundamisel.

eu-LISA ei ole mitte ainult tehnoloogiaamet, vaid ka poliitikas osaleja, kes on pühendunud keerukate poliitiliste ambitsioonide muutmisele reaalsuseks. Iga süsteem, mida haldame või arendame, on osa laiemast arhitektuurist, mis toetab ELi prioriteete – vastupidavama ja turvalisema Schengeni ala loomine, rändehalduse hõlbustamine ja õigusala koostöö tugevdamine Euroopas.

2024. aastal tagasime olemasolevate süsteemide tõrgeteta operatiivjuhtimise, säilitades nende suure kättesaadavuse ja reageerimisvõime ning toetades seega miljoneid toiminguid, mis olid aluseks operatiivotsustele ELi piiridel.

2024. aasta tähistas ka e-CODEXi edukat lõimimist eu-LISA süsteemide portfelli; see toetab õigusemõistjate piiriülest koostööd, pakub ELi kodanikele paremaid teenuseid ja kiirendab õigusemõistmise digitaliseerimist ELis. Pärast rände- ja varjupaigapakti ning uue Eurodaci määruse vastuvõtmist juunis 2024 alustasime kohe süsteemi põhjaliku ajakohastamisega, võttes kindla kohustuse lõpetada see juuniks 2026.

Kuigi olime otsustanud Euroopa turbearhitektuuri tugevdamise ambitsioonikat raamistikku kindlalt rakendada, tuli riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EESi) eeldatav kasutuselevõtt edasi lükata 2025. aastasse, nagu kinnitas ka ministrite nõukogu selle aasta märtsis.

2024. aastal jätkasime ka investeerimist uutesse tehnoloogiatesse – pilvelahendustesse ja tehisintellekti, keskendudes nende suutlikkusele toetada arenevat ELi poliitikat eeskirjade piires. eu-LISA on jätkuvalt pühendunud vastutustundliku ja eetilise innovatsiooni toetamisele, läbipaistvuse ja vastutuse tagamisele, seades andmekaitse ja süsteemide turvalisuse nende kavandamisel ja rakendamisel esikohale.

Lisaks alustasime saadud kogemuste põhjal 2024. aastal ambitsioonika strateegiakava rakendamist, mille eesmärk on muuta viisi, kuidas amet uusi süsteeme arendab, tugevdades kontrolli oma arendustegevuse üle, tegutsedes liikmesriikide äripartnerina ning meelitades kohale ja hoides parimaid talente.

Kõik see ei oleks olnud võimalik ilma meie sidusrühmade vankumatu usalduse ja toeta meie missiooni täitmisel. Seetõttu tahan avaldada tänu liikmesriikidele, Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, nõukogule ja teistele justiits- ja siseküsimuste valdkonna ametitele. Koostöö on võtmetähtsusega ühiste probleemide lahendamisel ning eeskirjade, strateegiate, läbirääkimiste ja kohustuste edukal täitmisel.

Ennekõike tahan tänada eu-LISA töötajaid kõigis ameti erinevates tegevuskohtades. Iga saavutatud vahe-eesmärk näitab nende kollektiivset pingutust, pühendumust ja missioonitunnet. Koos tõestame, et meid ei heiduta keerukus ja et suudame muuta iga väljakutse õppimisvõimaluseks, et tugevdada oma suutlikkust.

Olen kindel, et eu-LISA pühendunud igapäevatöö muudab Euroopa turvalisemaks, õiglasemaks ja digitaalselt vastupidavamaks. Kutsun teid üles tutvuma selle aruandega, et paremini mõista meie jõupingutusi möödunud aastal. Järgnevad leheküljed illustreerivad eu-LISA jätkuvat pühendumust oma visiooni elluviimisele ja tehnoloogia kasutamisele usalduse kasvatamiseks.

Marili Männik,
Tegevdirektori kohusetäitja

Kokkuvõte

eu-LISA aasta konsolideeritud tegevusaruandes antakse struktureeritud ülevaade ameti 2024. aasta tööprogrammi rakendamisel ja 2024–2026. aasta ühtses programmdokumendis esitatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest. Aruande eesmärk on anda eu-LISA sidusrühmadele – ELi institutsioonidele, liikmesriikidele ja ELi kodanikele – kindlus, et amet täidab süstemaatiliselt ja järjepidevalt oma volitusi ning kasutab eraldatud vahendeid tõhusalt oma strateegiliste eesmärkide saavutamiseks.

Aruandes rõhutatakse ameti kindlat pühendumust ja usaldusväarsust Euroopa institutsioonide ja liikmesriikide partnerina, kes aitab kaasa justiits- ja siseküsimuste valdkonna asjakohaste poliitikate rakendamisele, tagades samal ajal kasutatavate tehnoloogiate ohutuse ja terviklikkuse.

Paljude muude saavutuste hulgas on eu-LISA põhisaavutused 2024. aastal näiteks järgmised:

Frontexi ühendus SISiga ning Bulgaaria ja Rumeenia täielik juurdepääs VISile

e-CODEXi operatiivjuhtimise ametlik ülevõtmine eu-LISA poolt

Eurodaci uue arendusetapi algus uue lähenemisviisiga

EESi põhifunktsioonid koos sBMSi ja VISi-EESiga valmis

sBMSi biomeetrilisteks toiminguteks valmisoleku kinnitamine täpsuse hindamisega

EESi, VISi-EESi ja sBMSi ühiskatse enne kasutuselevõttu

Kahe tööstuse ümarlaua ürituse korraldamine

Justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste võrgustiku 2024. aasta eesistumine

Täitmata auditisoovituste 97% rakendusmäär

Kulukohustuste ja maksete eelarve 100% täitmine (sh ülekandmised)

Sisekontrollistrateegia vastuvõtmine

Aasta saavutused

Kogu 2024. aasta jooksul jätkas eu-LISA pingutusi, et aidata kaasa täielikult toimiva ja vastupidava Schengeni ala loomisele Euroopa kodanike hüvanguks. Et kõik ameti hallatavad justiits- ja siseküsimuste süsteemid toetavad ELi poliitikate rakendamist piirihalduse, viisade, rände ja varjupaiga ning digiülemineku valdkonnas ning aitavad kaasa ka organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu võitlemisele, on nende pidev arendamine ja hooldus ELi ja eu-LISA jaoks kriitilise tähtsusega.

Selleks jätkas amet olemasolevate IT-süsteemide ajakohastamist ja mitme uue süsteemi väljatöötamist koos justiits- ja siseküsimuste valdkonna üldise koostalitlusarhitektuuriga, mille eesmärk on muuta piirihaldust digiülemineku kaudu, pakkudes Euroopa sisejulgeoleku nutikat tervikkäsitlust, tagades samal ajal Schengeni alale suunduvatele rahvusvahelistele reisijatele tõrgeteta reisimise.

Arvestades ameti uusi kohustusi ELi justiitsküsimuste valdkonnas, aitavad eu-LISA väljatöötatavad uued digilahendused kaasa kohtusüsteemide jätkuvalle ajakohastamisele kogu Euroopas, parendades samal ajal piiriüleste uurimiste ja süüdistuste esitamise tõhusust. Edendades digiüleminekut justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, keskendus amet ka küberturbele ja kübervaldkonna ohtude vastu võitlemisele, eelkõige tehes vajalikke ettevalmistusi uutest ELi eeskirjadest tulenevate kohustuste täitmiseks seoses infoturbe ja küberturvalisusega.

Justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide operatiivjuhtimise ja arendamise eest vastutava ELi asutusena tegutses eu-LISA jätkuvalt oma sidusrühmade olulise partnerina, pakkudes tipptasemel eksperditeadmisi ennetava koostöö ja teabevahetuse kaudu ELi institutsioonide, asutuste ja liikmesriikidega.

Üldiselt keskendus ameti tegevus järgmistele aastaprioriteetidele:

1. prioriteet: eu-LISA hallatavate ELi JSK valdkonna infosüsteemide tõhusa toimimise ja rakendamise tagamine

eu-LISA peamine eesmärk on tagada oma volituste alla kuuluvate süsteemide tõhus, turvaline ja pidev toimimine, tehes samal ajal vajalikke arendusi ja valmistudes nende lõimimiseks koostalitluskomponentidega. Amet tagas ELi peamiste justiits- ja siseküsimuste süsteemide stabiilse toimimise: Schengeni infosüsteem (SIS) koos automatiseeritud sõrmejälgede tuvastamise süsteemiga (AFIS); viisainfosüsteem (VIS) koos biomeetrilise võrdlemise süsteemiga (BMS) ja VIS Mail funktsiooniga; Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas (Eurodac) koos DubliNetiga ning Euroopa karistusregistrite infosüsteemi etalonteostus (ECRIS RI).

Süsteemid toimisid vastavalt teenustaseme eesmärkidele, v.a piiratud lühiajaline mittekäideldavus: SISi käideldavus oli 99,78%, VISil 99,92%, Eurodaci 99,91% ja e-CODEXi 99,91%. eu-LISA tagas ka aluseks oleva taristu, võrkude ja teenuste tõhusa operatiivjuhtimise, mida täiendasid ööpäevaringsed tugiteenused justiits- ja siseküsimuste kogukonna lõppkasutajatele, andes tulemuseks 97,8% lõppkasutajate rahulolumäära. 2024. aastal vahetas amet kõik aegunud võrgulülid kaasaegsete süsteemide vastu kõigis tegevuskohtades ja keskkondades, et veelgi parandada liikmesriikidele osutatavate teenuste kvaliteeti.

2024. aastal liitusid Schengeni kogukonnaga uued kasutajad: Bulgaaria ja Rumeenia said aprillis täieliku juurdepääsu VISile ning Frontex liitus SISiga juunis.

Amet jätkas muudetud VISi rakendamist, et lisada uusi funktsioone ja saavutada koostalitlusvõime uute süsteemide, eelkõige EESi ja ETIASega. VISi koostalitlusvõime saavutamisel oli oluline samm sõrmejälgede andmebaasi üleviimine ühisesse biomeetrilise võrdlemise teenusesse (sBMS), mis võimaldas kasutada sBMSis kõiki VISi tegelikke biomeetrilisi andmeid. Seejärel viidi lõpule sBMSi biomeetrilise täpsuse mõõtmine EESi jaoks, mille tulemused olid positiivsed ja kinnitasid vastavust kvaliteedinõuetele.

Et toetada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamist, jätkas eu-LISA Eurodaci haldamist ja tagas kriitilise tähtsusega süsteemiuuendused. Pärast rände- ja varjupaigaleppe vastuvõtmist alustas amet kiiresti uue Eurodaci rakendamist uue arendusmeetodi ja taustakontrollimäärustega, et tagada selle põhifunktsioonide õigeaegne kasutuselevõtt juunis 2026.

Lisaks olemasolevate süsteemide ajakohastamisele arendab eu-LISA uusi IT-süsteeme koos justiits- ja siseküsimuste valdkonna üldise koostalitlusarhitektuuriga. 2024. aastal oli eu-LISA põhiprioriteet tagada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EESi) kasutuselevõtt. 2024. aastal esitas amet EESi funktsionaalse ulatusega baasversiooni vastavustestimiseks, mis tõendas süsteemi head kvaliteeti, sest enamik liikmesriike ja Europol olid lõpetanud nii EESi kui ka VISi testimise. Amet väljastas ka uued sBMSi versioonid, mis katavad suuremat osa funktsionaalsest ulatusest (VISi, EESi ja ECRIS-TCNi jaoks). Lisaks korraldas eu-LISA kasutuselevõtu olulise sammuna oktoobris ühise katseõppuse (koos sBMSi ja VISiga EESi jaoks), simuleerides kasutuselevõtu tegevuste täisjärjestust, mis andis väärtuslikke kogemusi.

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) koos selleks ettenähtud ühise biomeetrilise võrdlemise süsteemi (sBMS) ja VISiga ei saanud aga novembris 2024 kasutusele võtta. EESi kasutuselevõtt hilines probleemide tõttu, mis olid seotud põhisüsteemi kerkusega, st häiretest taastumise suutlikkusega. 2024. aasta detsembris tegi komisjon ettepaneku alustada EESi järkjärgulist kasutuselevõttu alates oktoobrist 2025, võimaldamaks liikmesriikidel võtta süsteem järk-järgult kasutusele oma välispiiridel kuuekuulise üleminekuperioodi jooksul.

Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) jaoks esitas amet koos ajakohastatud kesksüsteemi simulaatori ja kohandatud Euroopa otsinguportaali (ESP) simulaatoriga ajakohastatud tarkvaraspetsifikatsioonid ja kasutajaliidese mudelid, et toetada liikmesriikide ettevalmistusi lõplikuks testimiseks. Samal ajal jätkas eu-LISA süsteemide järkjärgulist arendamist, algatades ühtse riikliku liidese ühenduse katseprojekti Rootsiga, et ühtlustada lõppkasutajate ja ETIASe kesksüsteemi vahelisi ühendusi.

Suuri edusamme tehti ka **EESi ettevalmistamisel reisijateveoettevõtjate jaoks**. Lisaks väljastas amet 2024. aastal kõik EESi veebiteenuste rakendused, sealhulgas vastavad veebileided ja mobiilirakendused reisijatele ja vedajatele. Need on eu-LISA esimesed internetipõhised ja mobiilirakendused, mis töötati välja ameti poolt.

Kooskõlas komisjoni visiooniga õigusemõistmise digiüleminekust suurendas amet veelgi koostööd õigusringkondadega. 3. juunil 2024 saavutas eu-LISA olulise vahe-eesmärgi, võttes ametlikult üle e-CODEXi süsteemi operatiivjuhtimise. e-CODEXi rakenduse kasutuselevõtuks lõi amet tervikliku pilveplatvormi (CCP), et pakkuda turvalist ja paindlikku platvormi, mis võimaldab rakenduskeskkondade kiiremat seadistamist ja lihtsat skaleerimist.

Justiitsvaldkonnas arendatavate uute süsteemide osas tehti märkimisväärsed edusamme Euroopa karistusregistrite infosüsteemiga kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta (ECRIS-TCN).

Arenduse hõlbustamiseks edastas eu-LISA liikmesriikidele ja ELi õigusasutustele (Europol, Eurojust ja EPPO) ECRIS-TCNi simulaatori lõppversiooni koos kahe versiooniga, mis hõlmasid enamikku funktsioonidest.

eu-LISA alustas ka mitme uue digilahenduse väljatöötamist, mis tugevdavad veelgi Schengeni nõuetekohast toimimist toetavat IT-arhitektuuri. Need olid eelkõige ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm, mis suurendab piiriüleste uurimiste ja süüdistuste esitamise tõhusust, ning Prüm II keskruter, mis pakub Euroopa õiguskaitseasutustele turvalist ja usaldusväärset sidekanalit piiriülese kuritegevuse ja terrorismi vastu võitlemiseks. Kogu aasta jooksul toetas amet komisjoni ka eelkohtumistel, mis käsitlesid reisijate eelteavet, mis hõlbustab reisijate tuvastamist ja tollivormistust piiriületusel.

Lisaks justiits- ja siseküsimuste süsteemide operatiivjuhtimisele jätkas eu-LISA muude seonduvate kohustuste täitmist, näiteks liikmesriikidele kasutajakoolituse pakkumine, määratud asutuste loetelude koostamine ning iga-aastase statistika ja tulemusaruannete koostamine.

2. prioriteet: ameti tulemuslikkuse parendamine nõuetele vastavuse valdkonnas

Tuginedes 2023. aastal täitmata auditisoovituste rakendamisel saavutatud edule, keskendus eu-LISA ülejäänud soovituste tõhusamale käsitlemisele, saavutades aasta lõpuks üldise rakendusmäära 97%, kusjuures üks soovitus jäi rakendamata.

2024. aastal jätkas eu-LISA oma sisekontrollisüsteemi tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamist ja tugevdamist. Selleks hindas amet oma sisekontrolliraamistikku ja kehtestas süsteemi tuvastatud puuduste pidevaks jälgimiseks, keskendudes tegevuskavade ja -projektidega seotud lepingute haldamise täiustamisele. eu-LISA võttis samuti vastu oma esimese sisekontrollistrateegia koos kaasneva tegevuskavaga, sh kulude arvutamise meetodika sisekontrolli määratluse. Organisatsiooni arengu toetamiseks ning tulemuslikkuse ja juhtimiskvaliteedi parendamiseks jätkas amet ühise hindamisraamistiku parenduskava rakendamist.

Amet jätkas oma finantskontrolli ning eelarve prognoosimise ja järelevalve protsessi tugevdamist, mille tulemuseks on eelarve täitmise kõrge määr, mis ammendab täielikult vastuvõetud eelarve ja vähendab oluliselt ülekandmise määra.

Amet jätkas ka infoturbe ja andmekaitse kõrgeima taseme tagamist täielikus kooskõlas andmekaitsealaste ja range turbestandarditega. Eelkõige keskendus eu-LISA justiits- ja siseküsimuste süsteemide riskihindamisele ning kõigi ameti vastutusalasse kuuluvate IT-süsteemide turbe parandamisele.

3. prioriteet: töötajate kaasamise edendamine, muutes eu-LISA suurepäraseks töökohaks, et kohale meelitada ja hoida uusi talente

Märtsis käivitas tegevdirektor uue organisatsioonilise muutuse algatuse RAISE, et toetada veelgi ameti missiooni tõhusat täitmist, tuua sidusrühmadele lisaväärtust ja luua suurepärase töökoht. Selle algatusega kehtestati ka läbivaadatud organisatsiooniline struktuur, muutes olemasolevaid ja luues uusi osakondi ning tehes muudatusi üksuste ja sektorite tasandil, et paremini hallata ameti programmide ulatust ja tõhustada tarkvaraarendust.

eu-LISA jätkas ka pingutusi ametikohtade täituvuse parandamiseks, palgates arvukalt uusi töötajaid. Selleks ajakohastati ka värbamistavad, et lühendada oluliselt valikumenetluse kestust ja kasutada tõhusalt reservnimekirju.

Et meelitada ligi mitmekesisid kandidaate ja tagada, et õiged inimesed oleksid õigetel ametikohtadel, jätkas eu-LISA proaktiivset talendiotsingut, tõhustades tööandja brändingut ja värbamisstrateegiat ning laiendades oma kohalolekut sotsiaalmeedias ja aktiivset personaliotsingut, mis suurendas märkimisväärselt avalduste arvu ja kvaliteeti. Soolise mitmekesisuse suurendamiseks keskendus eu-LISA naiste avalduste esiletõstmisele. Amet jätkas ka oma siseliikuvuse programmi, et edendada ametialast arengut ja kasutada ära olemasolevate töötajate pädevust. Organisatsioonikultuuri ja väärtusi tugevdati, keskendudes soolisele tasakaalule, mitmekesisusele ja kaasamisele.

4. prioriteet: ameti ettevalmistamine tulevikuks

Laienenud volitustest tulenevate kasvavate operatiivvajaduste täitmiseks algatas eu-LISA 2021. aastal suutlikkuse suurendamise programmi, et konsolideerida mitu omavahel seotud taristuprojekti ja tagada seeläbi piisavalt võimas andmekeskus nii uute kui ka olemasolevate IT-süsteemide tõhusaks ja kestlikuks kasutuselevõtuks ja haldamiseks, võimaldades samal ajal jätkuvalt kõigi ameti vastutusalasse kuuluvate süsteemide katkematut käideldavust ja õigeaegset arengut. 2024. aastal keskendus amet kahele projektile: konteinermodulitest koosneva andmekeskuse paigaldamine (paindlik ja skaleeritav lahendus, mis ei nõudnud ehitustegevust) ning elektri- ja jahutusvõimsuse suurendamine Strasbourgi tegevuskohas.

Et teine laiendusprojekt Strasbourgi tegevuskohas lükati majanduslikel põhjustel edasi, pidi eu-LISA lahendama probleemi, et Strasbourgi tegevuskohas ei olnud piisavalt tööruume. Töötajate töötingimuste parandamiseks ja töö tõhususe tõstmiseks sõlmis eu-LISA Strasbourgis, Euroopa Parlamendi läheduses asuva uue büroohoone rendilepingu (ASPIRE).

Lisaks tegi amet pingutusi, et vähendada oma keskkonnajälge ja parandada energiatõhusust, läbides EMASI sertifitseerimise välisauditi¹⁵, mis kinnitas keskkonnaseire lahendustega tugevdatud keskkonnanjuhtimissüsteemi head taset.

Tõhususe suurendamiseks ja arendusprotsessi kiirendamiseks hakkas amet katsetama uut tööviisi, muutes IT-arenduse ametisiseseks, selle asemel et tugineda ainult välistele töövõtjatele, kasutades eeltootmises ära iteratiivset ja väledat protsessi ning pilvetehnoloogiat. Organisatsiooni arengu ja tulemuslikkuse parandamiseks võttis eu-LISA vastu strateegilise juhtimise tegevuskava, et tugevdada oma vastutusalasse kuuluvate süsteemide juhtimist ja rakendamist, kaasata uusi tehnoloogilisi arenguid (suveräänne pilv, tehisintellekt), meelitada kohale ja hoida rohkem talente ning tugevdada suhteid sidusrühmadega.

2024. aastal oli amet justiits- ja siseküsimuste asutuste võrgustiku (JHAAN) eesistujaks, keskendudes asutustevahelise koostöö laiendamisele, digiülemineku edendamisele, turbe ja kerkuse suurendamisele ning sotsiaalse vastutuse edendamisele.

5. prioriteet: tehnoloogiate ja innovatsiooni edendamine

eu-LISA toetas jätkuvalt liikmesriike, komisjoni ja ELi asutusi oma vastutusalasse kuuluvate justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide arendamise ja arenguga seotud küsimustes, sealhulgas toetades nõuanderühmi ja programmijuhtimisnõukogusid.

Justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide jätkuva arengu tagamiseks jälgib eu-LISA teadusuuringuid ning korraldab koos tööstuse ja akadeemiliste ringkondadega teavitustegevust, et edendada innovatsiooni ja digiüleminekut. Amet viis lõpule andmekvaliteedi standardimise tegevuskava rakendamise. Lisaks valmis ameti teadusuuringute ja innovatsiooni strateegia 2025–2027, mis visandab üldise arengusuuna ja suunab eu-LISA teadusfunktsiooni kestlikku arengut. eu-LISA avaldas 2024. aastal kaheosalise tehnoloogiaülevaate biomeetrilise tuvastamise kohta, et anda ametile ja selle sidusrühmadele ülevaade asjakohastest tehnoloogiatest.

Amet jätkas ka tööstuse ümarlauaürituste korraldamist, et edendada arvamustevahetust konkreetsetes sihtvaldkondades, tutvustada uuenduslikke tehnoloogiaid, tooteid ja teenuseid ning käsitleda liikmesriikide vajaduste ja suutlikkuse lünki. Esimene ümarlaud toimus juunis Antwerpenis (Belgia), pealkirjaga „Üleminek pilve: miks see on ELi avaliku sektori jaoks oluline ja kuidas sellest kasu saada“, et arutada suveräänsete pilvetehnoloogiate ümberkujundavat potentsiaali avalikus sektoris. Novembris toimus Budapestis (Ungari) koos eesistujariigi Ungariga veel üks ümarlaud pealkirjaga „ELi justiits- ja siseküsimused tehisintellekti ajastul: innovatsiooni edendamine ja riskide juhtimine“, et arutada tehisintellektipõhiste lahenduste kasutamise probleeme ja võimalusi justiits- ja siseküsimuste valdkonnas.

Lisaks jätkas eu-LISA oma biomeetriaportfelli arendamist. Eelkõige lõi amet ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse raames uue klatri, mis keskendub biomeetriliste andmete kvaliteedile ja biomeetriliste tuvastussüsteemide hindamisele.

Juhtimise ja sisekontrolli hindamine

Aruande teises ja kolmandas osas on ülevaade ameti juhtimisest 2024. aastal, sealhulgas kokkuvõtte sisekontrolliraamistiku iga-aastasest hindamisaruandest, auditite kokkuvõtte ja järeldused, mis võeti eelarve täitmisele heakskiidu andnud institutsiooni tähelepanekute alusel.

Amet arendab keerukate suurte IT-süsteemide kompleksset kogumit ning areneb dünaamilises keskkonnas, mis nõuab paindlikkust ja vastavust ELi eeskirjadele. Need asjaolud tekitavad lisaväljakutseid ja -survet ameti tööle ja organisatsioonile.

Sisekontrolliraamistiku 2024. aasta hindamisaruandes järeldati, et eu-LISA sisekontrollisüsteem on olemas, toimiv ja tõhus, kuigi veel on vaja mõningaid täiustusi. Mitmesugused auditid, sealhulgas Euroopa Kontrollikoja omad, on samuti osutanud täiustamist vajavatele valdkondadele. 2024. aastal oli amet jätkuvalt täielikult pühendunud tuvastatud puuduste parendamisele, keskendudes rakenduskavade ja -projektidega seotud lepingute haldamisele. eu-LISA eesmärk oli sulgeda avatud auditisoovitused kõige tõhusamal viisil, prioriseerides kiireloomulisimaid ja kõige kauem menetletud soovitusi.

¹⁵ Amet sai EMASI sertifikaadi 1. aprillil 2025.

SAAVUTUSED

— — — — —

1

SAAVUTUSED

2024. aastal jätkas eu-LISA täielikult toimiva ja vastupidava Schengeni ala toetamist ELi suuremahuliste IT-süsteemide tõhusa haldamise kaudu, mis hõlbustavad integreeritud piirihaldust ja koostööd õiguskaitseasutuste vahel kogu Euroopas. eu-LISA tegevus aitab kaasa ELi sisejulgeolekule ja vabale liikumisele, mõjutades sadu miljoneid inimesi, kes elavad Euroopas ja reisivad Schengeni alale kogu maailmast.

Ameti volitused ja põhitegevus aitavad rakendada ELi poliitikat justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, keskendudes piirihalduse, sisejulgeoleku, rände- ja varjupaiga-, viisa- ja justiitsküsimuste valdkonnale. Schengeni ala ja ELi julgeolekuliitu käsitlevatest komisjoni strateegiatest juhindudes keskendub eu-LISA jätkuvalt tegevustele, mis aitavad luua **Euroopas tugeva julgeolekuökosüsteemi**, eelkõige IT-süsteemide ja digilahenduste haldamise ja arendamise kaudu, et veelgi tõhustada piirikontrolli ja õiguskaitsealast koostööd ning osaleda julgeolekuga seotud teadusuuringutes ja uuendustegevuses.

Viimastel aastatel on eu-LISA keskendunud IT-süsteemide ajakohastamisele ja arendamisele, et luua **terviklik koostalitlusarhitektuur justiits- ja siseküsimuste valdkonnas**. See hõlmab olemasolevate justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide ajakohastamist ja arendamist, mis on Schengeni arhitektuuri nurgakivid. Koos muudavad need koostalitlusvõimelised süsteemid piirihaldust digiülemineku kaudu, pakkudes Euroopa sisejulgeoleku jaoks nutikat tervikkäsitlust, tagades samal ajal Schengeni alale suunduvatele reisijatele tõrgeteta reisikogemuse.

Jätkates tegevust **ELi justiits- ja siseküsimuste valdkonna digiülemineku edendamisel**, keskendus amet ka **küberturvalisusele** ja kübervaldkonna ohtude vastu võitlemisele, eelkõige tehes vajalikke ettevalmistusi uutest ELi eeskirjadest tulenevate kohustuste täitmiseks seoses infoturbe ja küberturvalisusega. Lisaks on ametile usaldatud mitme **uue digilahenduse** väljatöötamine, mis tugevdavad olemasolevat Schengeni arhitektuuri, st ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi, Prüm II ja API-PNR ruutereid. Lisaks toetas eu-LISA ELi julgeolekualase koostöö platvormi EMPACTi tööd, osaledes rändajate smugeldamise, tulirelvade ja küberrünnete operatiivtegevuskavades.¹⁶

eu-LISA jätkas ka oma panuse suurendamist ELi justiitsküsimuste valdkonnas kooskõlas komisjoni nägemusega **õigusemõistmise digiülemineku**, suurendades koostööd õigusringkondadega ja luues tihedamaid partnerlussuhteid¹⁷.

Justiits- ja siseküsimuste süsteemide operatiivjuhtimise ja arendamise eest vastutava ELi ametina on eu-LISA ELi institutsioonide ja asutuste ning liikmesriikide peamine partner, pakkudes tiptasemel eksperditeadmisi ning osaledes ennetavas koostöös ja teabevahetuses oma sidusrühmadega.

Valmistumine tulevikuks

14. märtsil 2024 käivitas eu-LISA tegevdirektor **uue organisatsioonimuutuste algatuse RAISE**, et veelgi tõhusamalt toetada ameti missiooni täitmist, tuua sidusrühmadele lisaväärtust ja luua suurepärane töökoht.¹⁸ Algatusega RAISE kehtestati ka **lähivaadatud organisatsiooniline struktuur**, muutes olemasolevaid ja luues uusi osakondi ning tehes muudatusi üksuste ja sektorite tasandil, et paremini hallata ameti programme ulatust ja tõhustada tarkvaraarendust.

Lisaks alustas amet tõhususe suurendamiseks ja arendusprotsessi kiirendamiseks **uue tööviisi katsetamist**, muutes IT-arenduse ametisiseseks, selle asemel et tugineda üksnes välistele töövõtjatele, kasutades eeltootmises ära ka iteratiivset ja väledat protsessi ning pilvetehnoloogiat.

Organisatsiooni arengu ja tulemuslikkuse parandamiseks võttis eu-LISA vastu **strateegilise juhtimise tegevuskava**, et tugevdada oma vastutusalasse kuuluvate süsteemide juhtimist ja rakendamist, kaasata uusi tehnoloogilisi arenguid (suveräänne pilv, tehisintellekt), meelitada ligi ja hoida rohkem talente ning tugevdada suhteid sidusrühmadega.

¹⁶ Lisateave on komisjoni veebilehel *EMPACTi kohta (kuritegevusega seotud ohte käsitlev valdkondadevaheline Euroopa platvorm)*.

¹⁷ Komisjoni teatis „*Õigusemõistmise digipööre Euroopa Liidus. Võimalusterohked töövahendid*“ (COM(2020) 710 final).

¹⁸ *Uudsus* tööviisides, et olla valmis tulevikuks. *Paindlikkus* ja oskuste ülekantavus, et edendada koostööpõhist lähenemist. *Mõjukus*, et pakkuda sidusrühmadele selget väärtust. *Lihtsus* protsessides ja suurem nõuetele vastavus. *Võimestatus* ja kaasatus, et luua suurepärane töökoht.

1.1. SISEJULGEOLEK JA ÕIGUSKAITSEALANE KOOSTÖÖ¹⁹

SIS

SCHENGENI INFOSÜSTEEM

Kasutusel

SIS on Euroopa suurim ja kõige laialdasemalt kasutatav sisejulgeoleku ja piirihalduse IT-süsteem, mis hõlbustab teabevahetust tagaotsitavate või teadmata kadunud isikute ja esemete kohta hoiatusteadete kaudu ning annab juhiseid pädevatele riiklikele asutustele. SIS on Schengeni arhitektuuri oluline osa, mis võimaldab ELi välispiiride nutikat ja tõhusat haldamist ning aitab kaasa sisejulgeolekule.²⁰

Põhitähelepanekud

Frontexi ühendus SISiga valmis edukalt juunis

Suurem turvalisus ja vaba liikumine kogu Schengeni alal

SISi ühendus ETIASega läbis projekteerimis- ja funktsioonikatsete etapi

Peamised tulemusnäitajad

99,78%

KÄIDELDAVUS

OSALISELT
EESMÄRGIKOHANE

100%

REAGEERIMISAEG

EESMÄRGIKOHANE

Operatiivjuhtimine

Amet tagas SISi kesksüsteemi ja selle biomeetrilise funktsiooni AFIS (sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteem) tõhusa ja pideva toimimise, pakkudes süsteemi lõppkasutajatele (riikide ametiasutustele ja ELi asutustele) katkematut käideldavust ja talitluspidevust ning ennetavat ja kvaliteetset operatiivtuge.

SISi ja AFISi toimimine jäi nõutavate teenustaseme eesmärkide piiresse: käideldavus 99,78% ja reageerimisaeg 100%, v.a kaks kriitilise tähtsusega intsidenti SISi kesksüsteemis, mis põhjustas käideldamatust kokku 3 tundi ja 32 minutit.

Juunis ühendas amet Frontexi SISiga; see oli viimane sidusrühm, kellega praeguse kava kohaselt ühendus loodi. See ühendus võimaldab Frontexi tagasisaatmise ja rändealduse tugirühmadel pääseda juurde SISi andmetele ja teha süsteemis päringuid, võimaldades neil täita piirikontrolli, patrull- ja vaatlustegevuse ning tagasisaatmisega seotud ülesandeid.

Süsteemi kasutamine: talletatud andmed ja toimingud

93,2 miljonit

**HOIATUSTEADETE
ANDMEBAASIS**

+3% vs. 2023

98,2% ISIKUTE KOHTA

1,8% ESEMETE KOHTA

15 miljardit

OTSINGUT

+2% vs. 2023

0,05% BIOMEETRILISED (+66%)

99,95% TÄHTNUMBRILISED (+2%)

397 804

**TABAMUST VÄLISRIIKIDE
HOIATUSTEADETE KOHTA**

+11% vs. 2023

¹⁹ Märkus struktuuri kohta: selles aruandes esitatud süsteemide temaatilise rühmitamise eesmärk on toetada selgust ja arusaadavust. Siiski ei kajasta see täielikult süsteemidevahelisi keerukaid seoseid ega nende panust eri poliitikavaldkondades. Paljud süsteemid toetavad samaaegselt mitut tegevusvaldkonda ja nende mõju ulatub sageli ühe peatüki piiridest kaugemale (nt SIS toetab piirihaldust ja rännet, API piirihaldust, Eurodac samuti piirihaldust). Seda struktuuri tuleks seega vaadelda pigem esitlusvahendina kui süsteemide rollide range liigitusena.

²⁰ Määrused (EL) 2018/1860, 2018/1861 ja 2018/1862, ELT L 312, 7.12.2018, ning määrus (EL) 2022/1190, ELT L 185, 12.7.2022.

Uuendamine ja edasiarendamine

Pärast uuendatud SISI edukat kasutuselevõttu märtsis 2023 keskendus eu-LISA mitme süsteemi tulevase täiustuse üldise arhitektuuri ja funktsioonide määratlemisele. 2024. aastal valmis uue SISI hoiatusteate, SISI rakenduste haldamise ja analüüsivahendi üldlahendus ning lõpetati SISI kesksüsteemi üleviimine ühisplatvormile (CSP).

Et ajakohastada SISI taristut, vähendada tulevase hoolduskuludid ja parendada nii jõudlust kui ka talitluspidevust, tegi eu-LISA suuri edusamme SISI põhiantmebaasi migreerimisel uude lahendusse, mis on valmis lõplikuks valideerimiseks ja kasutuseelseks kontrolliks. Samuti ajakohastas amet SISI riistvara, et pidada sammu kasvavate andme- ja otsinguvajaduste ning uusimate tehnoloogiastandarditega.

Lisaks viis amet lõpule SISI andmehaldustoimingute põhiuuringu, analüüsides kogu andmetöötusahelat, et parandada andmete terviklikkust ja rakenduste jõudlust ning suurendada suurte andmemahtude haldamise skaaleritavust, paindlikkust ja vastupanuvõimet, püüdes eeskätt ennetada andmekadu.

Kuidas SISIst saavad kasu liikmesriigid ja ELi kodanikud: praktiline näide

Isa poolt röövitud laps sai kahe päeva jooksul turvaliselt ema juurde tagasi tänu koordineeritud päästeoperatsioonile. SISI sisestati hoiatusteade isa sõiduki numbrimärgi kohta, mis võimaldas algselt piiriülese operatsiooni, milles osalesid Prantsusmaa, Šveitsi, Saksamaa ja Taani ametiasutused, kes jälgisid sõiduki liikumist Prantsusmaalt läbi Šveitsi ja Saksamaa Taani, kus laps röövitakse kinni peeti. Selles juhtumis kasutasid ametiasutused kahte SISI põhifunktsiooni: **Euroopa vahistamismääruse hoiatus** ja automaatsing, mida toetab **numbrimärgi automaattuvastuse** tehnoloogia.

Koostalitlusvalmidus

Amet keskendus SISI koostalitlusvalmiduse tagamiseks vajalike liidete rakendamisele, eelkõige ühenduse loomisele Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemiga (ETIAS), et võimaldada automaatsinguid taotleja sisenemisõiguse hindamiseks ning muid süsteemi lõppkasutajatele suunatud teenuseid. Olulise saavutusena lõpetas amet 2024. aastal vajaliku ühendusmooduli projekteerimise ja funktsionaalse testimise.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa²¹

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised tulemused
Operatiivjuhtimine	
Peamised eesmärgid:	
■ SISI kesksüsteemi (sh AFISE) tõhus ja pidev toimimine ning lõppkasutajatele pakutav tugi, ■ SISI kesksüsteemi (sh AFISE) katkematu käideldavus ja tõhus toimimine.	
SISI ja AFISE hooldus tavategevus	Valmis ■ tõhus ja pidev hooldus, ■ andmete sidususe kontroll: andmekvaliteedi ja nõudluse juhtimise õpitoad.
SISI tugi lõppkasutajatele tavategevus	Valmis ■ operatiivtugi uute versioonide kasutuselevõtu ajal, ■ jätkuv tugi testimis- ja kvalifikatsioonikampaaniate ajal, ■ tehniliste ettevalmistuste lõpetamine Frontexi lõimimiseks.
SISI üleminek TEF/TOF-ile²² projekti valmimine: 2024	Kestab – edasi lükatud ■ TEF/TOF-i töövõtjad kaasatud, viimane kaasatakse 2025. aastal.

²¹ Vastavalt eu-LISA 2024.–2026. aasta ühtses programmdokumendis esitatud tööprogrammile. **Graafikus:** üleandmine toimub kavakohaselt. **Kestab – töö kestab:** jätkub pärast 2024. aastat. **Kestab – edasi lükatud:** töö jätkub, esineb märkimisväärsed viivitusi. **Edasi lükatud:** tegevus ei alanud 2024. aastal. **Muu:** tegevus liideti teise projektiga või tühistati, märgiti mitteprioriteetseks või peatati.

²² **TEF** – valdkonnaüleline tehniline raamistik, **TOF** – valdkonnaüleline tegevusraamistik.

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised tulemused
Uuendamine ja edasiarendamine	
Peamised eesmärgid: vajalike arenduste tegemine: uus hoiatusteade, automaatse näotuvastuse funktsioon, SISI kesksüsteemi jõudluse suurendamine.	
SISI uus hoiatusteade ²³ projekti valmimine: 2024 uus üleandmistähtaeg: 2026 (sh lõplik vastuvõtmine)	Kestab – edasi lükatud: üleandmistähtaeg ajakohastatud, et keskenduda SISI-ETIASe ühendusele - valmis üldlahendus, - nõuete analüüsi lõpuleviimine.
Oracle'i andmebaasi üleviimine projekti valmimine: 2024 uus üleandmistähtaeg: 2025	Kestab – edasi lükatud: üleandmistähtaeg ajakohastatud tehnilise keerukuse tõttu - andmebaasi üleviimine kasutuseelsesesse keskkonda lõppenud, - kasutuskeskkond konfigureeritud ja andmete üleviimine alanud, - toimub testimine kesksel ja riiklikul tasandil, sh tuvastatud probleemide lahendamine.
SISI rakenduste halduse ja analüüsi vahend projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026 (sh lõplik vastuvõtmine)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud - valmis üldlahendus, - toimub nõuete analüüs.
SISI aktiivne-aktiivne seadistus projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2028 (sh lõplik vastuvõtmine)	Edasi lükatud aktiivne-aktiivne seadistus rakendatakse rakenduskihis 2028. aastal.
SISI kesksüsteemi üleviimine ühisele jagatud platvormile projekti valmimine: 2026 uus üleandmistähtaeg: 2028 (sh lõplik vastuvõtmine)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud - valmis üldlahendus, - toimub nõuete analüüs, - toimub SISI ühendusmooduli üleviimine ühisele jagatud platvormile.
SISI näotuvastus projekti valmimine: 2027 uus üleandmistähtaeg: 2028 (lõplik vastuvõtmine 2029. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu - toimub nõuete analüüs, - üldlahenduse kavandamine edasi lükatud, sest õigusnormide vastuvõtmine on veel pooleli.
SISI jõudluse suurendamine projekti valmimine: 2027 (lõplik vastuvõtmine 2028. aastal)	Toimumas toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine.
Koostalitlusvalmidus	
Peamised eesmärgid: ühendamine ETIASe, VISi ja koostalitluskomponentidega: ESP, sBMS, MID, CRRS.	
SISI ühendamine ETIASega projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026 (lõplik vastuvõtmine 2027. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu - lõpetatud projekteerimis- ja ehitusetapp, sh projekteerimis- ja turbedokumendid, - lõpetatud funktsionaalne testimine.
SISI ühendamine VISiga projekti valmimine: 2027 (lõplik vastuvõtmine 2028. aastal)	Toimumas toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine.
SISI ühendamine koostalitluskomponentidega projekti valmimine: 2027 (sh lõplik vastuvõtmine)	Toimumas - valmis üldlahendus, - nõuete analüüsi lõpuleviimine, sh taustakontrollimääruse nõuded.

²³ Määrus (EL) 2022/1190, ELT L 185, 12.7.2022, lk 1.

Uus ruuter ajakohastab teabevahetust ja tugevdab koostööd Euroopa õiguskaitseasutuste vahel, et ennetada, avastada ja uurida piiriüleseid kuritegusid ja terroriakte. Uue ühtse ühenduse loomine riikide andmebaaside ja Europol'i vahel võimaldab automatiseeritud ja süstemaatilisemat andmevahetust, laiendades ühtlasi DNA-põhiste, sõrmejälgede, sõidukite numbrimärkide, näokujutiste ja politseiregistre andmete kättesaadavust.²⁴

Põhitähelepanekud

Kontseptuaalne projekt ja kasutusjuhtumid valmis

Peamised tulemusnäitajad

Allikas: teenustasemelepe ja projektide kuuaruanded

Eelarvet ei ole kulutatud

PROJEKTI MAKSUMUS

EI KOHALDATA

Hälbeta

PROJEKTI AJAKAVA

EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI ULATUS

EESMÄRGIKOHANE

Rakendamine

Aprillis alustas eu-LISA nõuete määratlemist turvalise ja usaldusväärse ühtse sidekanali jaoks, millel on lisafunktsioonid ja ühendus koostalitlusarhitektuuriga.²⁵ 2024. aastal sai amet valmis uue ruuteri kontseptuaalse projekti, esitades selle struktuurielementide ja side keeruka arhitektuuri. Samal ajal toetas eu-LISA komisjoni, andes tehnilise sisendi ruuteri biomeetriliste nõuete, tehnilise ja turbearhitektuuri väljatöötamiseks.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Rakendamine

Peamised eesmärgid:

- Prüm II keskruteri arendamine.

Prüm II keskruteri juurutamine

projekti valmimine: 2027 (sh lõplik vastuvõtmine)

Toimumas

- toimuvad üldlahenduse kavandamine ja nõuete analüüs,
- panus teiste õigusaktide koostamisse.

API-PNR ruuter loob otseühenduse lennutevõtjate ja pädevate piirivalveasutuste vahel, et hõlbustada reisijate tuvastamist ja tollivormistust piiriületusel, kogudes lennutevõtjatelt reisijate andmeid ja lennuteavet enne saabumist ja edastades need riiklikele asutustele.²⁶ Kui uus ruuter on kasutuses, tugevdab see lennutevõtjate kohustust edastada asjakohaseid andmeid, vähendades samal ajal vigade ja kuritarvitamise riski, ennetades seega sisejulgeolekuohte ja toetades tõhusamat reageerimist ebaseaduslikule sisserändele.

2024. aastal toetas eu-LISA komisjoni valdkonna ettevõtjate ja liikmesriikidega toimunud eelkoosolekut.

²⁴ Määrus (EL) 2024/982 (Prüm II). Lisateave on rände ja siseasjade peadirektoraadi ELi õiguskaitsealase koostöö lehel.

²⁵ Arendamist ei alustatud mõjuhinna kavandite ebapiisava küpsuse tõttu.

²⁶ Määrused (EL) 2025/12 ja 2025/13, ELT L, 8.1.2025.

1.2. SCHENGENI ALA, PIIRI- JA VIISAKÜSIMUSED

VIS

VIISAINFOSÜSTEEM

Kasutusel

Schengeni ala ühe põhielemendina toetab VIS ELi ühist viisapoliitikat, toetades viisasid väljastavaid Euroopa asutusi Schengeni alale reisivate või seda läbivate kolmandate riikide kodanike viisataotluste töötlemisel ja lühiajaliste viisade haldamisel. Tänu biomeetrilise otsingu funktsioonile, mis võimaldab isikuid piiridel tuvastada, aitab see võidelda viisapettuste vastu, tuvastades isikud, kes ei vasta Schengeni alale sisenemise või seal viibimise tingimustele.²⁷

Põhitähelepanekud

Bulgaaria ja Rumeenia täielik juurdepääs VISile aprillist

VIS EESi jaoks: kõik nõutavad funktsioonid edukalt loodud

Edukas õppus biomeetriliste andmete üleviimiseks BMSst sBMSi

Peamised tulemusnäitajad

Allikas: teenustasemelepe ja teenuse kuuaruanded

99,92%

KÄIDELDAVUS

OSALISELT
EESMÄRGIKOHANE

99,89

REAGEERIMISAEG

OSALISELT
EESMÄRGIKOHANE

Operatiivjuhtimine

Amet tagas VISi kesksüsteemi ja selle biomeetrilise võrdlemise süsteemi (BMS) tõhusa ja pideva toimimise, pakkudes süsteemi lõppkasutajatele (riikide ametiasutustele ja Europolile) katkematut käideldavust ja talitluspidevust ning ennetavat ja kvaliteetset operatiivtuge.

VISi toimimine jäi nõutud teenustaseme eesmärkide piiresse: käideldavus oli 99,92% ja reageerimisaeg 99,89%, ilma kriitiliste intsidentideta.

Aprillis andis eu-LISA Bulgaariale ja Rumeeniale täieliku juurdepääsu VISile, tühistades isikute kontrolli sisepiiridel (õhu- ja merepiiridel, veel mitte maismaapiiridel), mis tähistab nende osalist ühinemist Schengeni alaga.

Süsteemi kasutamine: salvestatud andmed ja toimingud²⁸

46 miljonit

SALVESTATUD VIISATAOTLUST

-9,8% vs. 2023

42 miljonit SÖRMEJÄLJEKOMPLEKTI (-10,3%)

46 miljonit NÄOKUJUTIST (-10,2%)

259

TOIMINGUT KOKKU

+22,8% vs. 2023

12 miljonit LOODUD VIISATAOTLUST (+20%)

32 miljonit TÄHTNUMBRILIST OTSINGUT (+48%)

7,6 miljonit BIOMEETRILIST OTSINGUT (+8,57%)

7 miljonit BIOMEETRILIST AUTENTIMIST (+16,7%)

Uuendamine ja edasiarendamine

Läbivaadatud VISi määrusega lisanduvad uued funktsioonid – eelkõige lõimitakse pikaajalised viisad ja elamisload, et tõhustada viisataotlejate julgeolekukontrolli.²⁹ See nõuab kesksüsteemi olulist ajakohastamist ja tegevusprotsesside ümberkujundamist. Vaatamata keerukatele tehnilistele nõuetele ja teistest õigusaktidega toimuvale tööle jätkas eu-LISA 2024. aastal nende uute funktsioonide üldarhitektuuri ja vajalike tehniliste kirjelduste ajakohastamist.

²⁷ Nõukogu otsused 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK, komisjoni otsus 2008/602/EÜ, määrus (EÜ) nr 767/2008 ning määrused (EL) 2021/1133 ja 2021/1134.

²⁸ Vastavalt säilituspoliitikale kustutatakse taotlused (sh sõrmejäljed/näokujutised) automaatselt 5 aasta pärast. 2024. aastal kustutati 2019. aastal salvestatud andmed.

²⁹ 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1134 viisainfosisüsteemi reformimise kohta, ELT L 248, 13.7.2021.

Koostalitlusvalmidus

2024. aastal keskendus amet jätkuvalt VISi koostalitlusvalmiduse tagamiseks vajalike liideste väljatöötamisele, pöörates erilist tähelepanu ühendusele riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga (EES). VISi poolel on loodud otsene sidekanal EESiga, et saada VISist viisaandmeid (isikusamasuse kontrollimine ja viisade kehtivus). 2024. aastal pakkus eu-LISA liikmesriikidele testimiskeskondi, et hõlbustada arengut riigi tasandil, ja toetas neid nõuete täitmisega seotud vastavustestimisel.

Oluline samm VISi koostalitlusvõime saavutamisel oli sõrmejäljeandmete (46 miljonit faili) üleviimine BMSist ühisesse biomeetrilise võrdlemise teenusesse (sBMS) juuniks. Amet saavutas olulise teetähise, kasutades VISi tegelikke biomeetrilisi andmeid, et toetada sBMSi täpsusmõõtmisi tulevast EESi silmas pidades.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Operatiivjuhtimine	
Peamised eesmärgid: - VISi kesksüsteemi (sh BMSi) tõhus ja pidev toimimine ning lõppkasutajate tugi, - süsteemi katkematu käideldavus ja VISi kesksüsteemi (sh BMSi) tõhus toimimine.	
VISi hooldus tavategevus	Valmis - tõhus ja pidev hooldus, - tehnilised ettevalmistused Bulgaariale ja Rumeeniale täieliku juurdepääsu andmiseks.
Uuendamine ja edasiarendamine	
Peamised eesmärgid: - vajalike arenduste tegemine, st muudetud VISist lisafunktsioonide rakendamine, - ettevalmistuste alustamine ELi viisataotlusplatvormi (EU VAP) arendamiseks.	
Olemasoleva VISi süsteemi kasutuselt kõrvaldamine projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2028	Edasi lükatud – koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu Praegust VISi tuleb säilitada kuni muudetud VISi kasutuselevõtni.
Muudetud VISi rakendamine projekti valmimine: 2027 uus üleandmistähtaeg: 2027 (lõplik vastuvõtmine 2028. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu - nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine, sh projektidokumentide ajakohastamine vastavalt taustakontrollimäärusele (liidese kontroll ja üksikasjalik tehniline kirjeldus), - komisjoni toetamine teiseste õigusaktide koostamise lõpuleviimisel.
Viisataotlusplatvormi juurutamine projekti valmimine: 2027 uus üleandmistähtaeg: 2028 (lõplik vastuvõtmine 2029. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud komisjoni taotlusel prioriteetide ümbervaatamise tõttu komisjoni toetamine teiseste õigusaktide koostamisel.
Koostalitlusvalmidus	
Peamised eesmärgid: ühenduste loomine EESi, ETIASe ja koostalitlusvõime komponentidega: ESP, CIR, MID.	
VISi ühendamine EESiga projekti valmimine: 2027 uus üleandmistähtaeg: 2025 (lõplik vastuvõtmine 2025. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu - liikmesriikide vastavustestimine lõppenud, - toimub VISi biomeetrilise otsingu funktsiooni üleviimine ühisele biomeetrilise võrdlemise teenusele (sBMS) koos andmete eksportimise ja üleviimise katsetega, - VIS-EES on valmis VISi poolel tööle hakkama.
VISi ühendamine ETIASe ja koostalitluskomponentidega projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026 (ETIAS, lõplik vastuvõtmine 2027. aastal); 2027 (koostalitlusvõime komponendid, lõplik vastuvõtmine 2028. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine.

EES on üks uutest IT-süsteemidest, mille eesmärk on kaasajastada ELi välispiiride haldamist, asendades passide käsitsi tembeldamise automatiseeritud piirikontrolliga. Süsteem võimaldab elektrooniliselt registreerida Schengeni ala välispiire lühiajalise viibimise eesmärgil ületavad kolmandate riikide kodanikud ja registreerida ka sisenemiskeelud. See hõlbustab lubatud viibimisaja jälgimist ja viibimisaja ületajate tuvastamist, suurendades Schengeni ala julgeolekut ning aidates ennetada ebaseaduslikku rännet. Piirikontrolli automatiseerimine toetab liikmesriike ka suurenevate reisivoogude haldamisel, kiirendades piiriületust ja optimeerides menetlusi piiriületuspunktides.³⁰

Põhitähelepanekud

EESi põhifunktsioonid
liikmesriikide ja Europoli jaoks
tagatud

EESi veebiteenuste edukas
osutamine

Internetipõhise rakenduse ja
mobiilirakenduse esmakordne
kasutuselevõtt

Peamised tulemusnäitajad³¹

Hälbeta

PROJEKTI MAKSUMUS

EESMÄRGIKOHANE

Hälve: 1 aasta

PROJEKTI AJAKAVA

EI OLE EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI ULATUS

EESMÄRGIKOHANE

Rakendamine

Kogu 2024. aasta jooksul keskendus amet aktiivselt EESi tehnilise valmisoleku saavutamisele. Jaanuari lõpus jõudis eu-LISA süsteemi arengus olulise verstapostini, andes EESi üle koos kõigi funktsioonidega. Liikmesriikide ja Europoli hilisemate testimiste tulemused kinnitasid üleantud süsteemi projekteerimise head kvaliteeti. Kuigi süsteemi tehniline valmisolek oli saavutatud, jätkas amet testimist, et täita kerkusega seotud kvaliteedieesmäärke, mis takistasid teatud liikmesriikidel valmisolekut deklareerida.

EESi kasutuselevõtt hilines probleemide tõttu, mis olid seotud põhisüsteemi kerkusega, st häiretest taastumise suutlikkusega. Detsembris 2024 tegi komisjon ettepaneku alustada EESi järkjärgulist kasutuselevõttu alates oktoobrist 2025, võimaldamaks liikmesriikidel võtta süsteem järk-järgult kasutusele oma välispiiridel kuuekuulise üleminekuperioodi jooksul.³²

Olulise sammuna kasutuselevõtu suunas korraldas eu-LISA oktoobris katseõppuse, et hinnata lõpp-punktide vahelisi tööprotsesse ja koostöötet riiklike süsteemidega. Kasutuselevõtu tegevuste täisjärjestuse matkimine võimaldas ametil ja lõppkasutajatel parandada valmisolekut ja kõrvaldada tuvastatud puudused tõhusalt.

Koostalitlusvalmidus

Amet keskendus EESi koostalitlusvõime tagamiseks vajalike liideste juurutamisele, eelkõige ühendusele VISiga, et automatiseerida viisadega seotud andmete hankimine piirikontrolli tõhustamiseks. 2024. aastal jätkas eu-LISA süsteemi üldfunktsioonide testimist EESi, VISi ja sBMSi vahel. Lisaks viidi lõpule sBMSi biomeetrilise täpsuse mõõtmine EESi jaoks, mille positiivsed tulemused kinnitasid vastavust kvaliteedinõuetele.

³⁰ Määrused (EL) 2017/2225 ja 2017/2226, ELT L 327, 9.12.2017.

³¹ Võrreldes koostalitlusvõime tegevuskavaga 31. detsembri 2024. aasta seisuga. Projektkulud: nagu on üksikasjalikult kirjeldatud kaks korda aastas esitatavates eduaruannetes, jäid EESi põhiarenduse kulud esialgses finantsselgituses ja mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 kindlaksmääratud piiridesse.

³² Vastavalt muudetud ajakavale, mille kiitis heaks *justiits- ja siseküsimuste nõukogu 5. märtsil 2025.*

EESI/ETIASe veebiteenused

Saabuvate reisijate ühtlustatud töötlemise tagamiseks pakuvad EES ja ETIAS ühiseid veebiteenuseid reisijaveoettevõtjatele (lennu-, mere- ja maanteevedu) ja reisijatele, võimaldades neil kontrollida reisidokumentide kehtivust enne pardaleminekut. 2024. aastal andis amet üle kõik EESI veebiteenuste rakendused, sh spetsiaalsed veebiliidesed ja mobiilirakendused reisijatele ja vedajatele. Need saavutused on eu-LISA jaoks olulised verstapostid: vedaja veebiportaal ja süsteemidevahelise liidese tarkvara on eu-LISA esimesed internetipõhised rakendused ja ametisiseselt väljatöötatud mobiilirakendus. Samal ajal sai amet valmis ka nõuded vedajate registreerimise ja toetamise veebivahenditele – skaleeritav lahendus registreerimiseks, probleemidest teatamiseks ja abi otsimiseks EESI kasutamisel koos vestlusrobotiga, millel on veebilehe ja mobiilirakenduse tõlkevõimekus.

Kogu aasta jooksul jätkas amet vedajate registreerimist, et ühendada nende süsteemid EESiga. Aasta lõpuks oli 97% veoettevõtjate kogukonnast lõpetanud testimise ja oli valmis süsteemi kasutuselevõtuks.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Operatiivjuhtimine	
Peamised eesmärgid:	
■ katkematud teenused ja tugi (pole katkestusi kehtiva litsentsi ja toe puudumise tõttu).	
EESI riistvara ja kaubanduslike valmislahenduste tugi ning litsentsihaldus tavategevus	Valmis ■ EESI litsentside ja toe õigeaegne uuendamine ning EESI, VISi ja BMSi riistvara ja kaubanduslike valmislahenduste konfigureerimine.
Veebiteenuste riistvara ja kaubanduslike valmislahenduste tugi ning litsentsihaldus tavategevus	Valmis ■ EESI litsentside ja toe õigeaegne uuendamine ning EESI, VISi ja BMSi riistvara ja kaubanduslike valmislahenduste konfigureerimine.
Rakendamine	
Peamised eesmärgid:	
■ EESI ja veebiteenuste rakendamise lõpuleviimine.	
EESI rakendamine projekti valmimine: 2024 (üleandmine), 2025 (lõplik vastuvõtmine) uus üleandmistähtaeg: 2025 (6-kuuline järkjärguline üleminekuperiood, lõplik vastuvõtmine 2026. aastal)	Kestab – edasi lükatud süsteemi kerkuse mittevalmiduse ja riikliku tasandi viivituste tõttu ■ kõik EESI põhifunktsioonid liikmesriikidele ja Europolile üle antud, sh VISi arendused ja sBMS, täpsuse mõõtmise katse, ■ tagatud stabiilsed testimiskeskonnad, vastavustestimine lõpetatud Europolis ja 28/29 liikmesriigis, lõplik testimine kestab kuni kasutuselevõtni, ■ toimub kasutuselevõtt: kasutuselevõtu katse, töövahendite ja sidekanalite loomine liikmesriikidega.
Veebiteenuste rakendamine projekti valmimine: 2025 (lõplik vastuvõtmine) uus üleandmistähtaeg: 2026 (sh lõplik vastuvõtmine)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu ■ kõik veebiteenuste rakendused valmis (süsteemidevaheline liides, veebiportaal, veebileht, rakendus), veebiportaal registreerimis- ja tugivahend, ■ turbetoimingute keskuse ja vedajate testimise tugiteenuse loomine, ■ toimub vedajate registreerimine, sh korrapärased kohtumised sidusrühmadega.
Veebiteenuste kasutuselevõtt projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu ■ kestab, sh toimub operatiivjuhtimise koolitus.

Koostalitlusvalmidus	
Peamised eesmärgid: ühenduste loomine VISi, ETIASe ja koostalitlusvõime komponentidega (ESP, sBMS, MID, CRRS).	
EESI ühendamine ETIASega projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026 (lõplik vastuvõtmine 2027. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine.
EESI ühendamine koostalitluskomponentidega projekti valmimine: 2026 (kasutuselevõtt), lõplik vastuvõtmine 2027. aastal uus üleandmistähtaeg: 2027 (lõplik vastuvõtmine 2027.–2028. aastal)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu - toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine, - mõju hindamine seoses latentsete ja peopesajälgedega, käsitledes kõiki EESI, VISi, ECRIS-TCNi ja SISi toiminguid, - arendamisel eraldiseisev aruandlusfunktsioon, mis hõlmab CRRSiga loomise eelset esimest käitusperioodi, CRRSi komponentide mõjuhinna.

ETIAS

EUROOPA REISIINFO JA -LUBADE SÜSTEEM

arendamisel

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi täiendab ETIASes kasutusele võetav veebipõhine reisieelne luba viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanikele, kes reisivad Schengeni alale lühiajaliseks viibimiseks. See reisieelne kontrollisüsteem lihtsustab piiriületusmenetlusi seaduspärastele reisijatele ja võimaldab eelnevalt tuvastada võimalikud julgeoleku-, rände- või rahvaterviseriskid, mis võivad anda põhjust keelata sisenemise 30 Euroopa riiki. ETIASe reisilube kontrollivad enne transpordivahendisse sisenemist vedajad ning välispiiridel ka piirivalveametnikud. Lisaks pakuvad ETIAS ja EES ühiseid veebiteenuseid vedajatele ja reisijatele.³³

Põhitähelepanekud

ETIASe tarkvara spetsifikatsioonid ja kasutajaliidese mudelid üle antud

ETIASe kesksüsteemi simulaator koos kohandatud ESP simulaatoriga üle antud

ETIASe tarkvara ja ESP päringud: lõppkasutajate esmakordne juurdepääs

Peamised tulemusnäitajad³⁴

Hälbeta

PROJEKTI MAKSUMUS

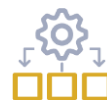
EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI AJAKAVA

EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI ULATUS

EESMÄRGIKOHANE

Rakendamine

2024. aastal töötas eu-LISA ETIASe kesksüsteemi kavandamise lõpuleviimise nimel, hoolimata sõltuvusest EESiga ühistest komponentidest (st veebiteenustest) ja koostalitlusvõime spetsifikatsioonidest. Lisaks ajakohastatud kesksüsteemi simulaatori ja kohandatud Euroopa otsinguportaali (ESP) simulaatori üleandmisele esitas amet ka ajakohastatud tarkvaraspetsifikaadid ja kasutajaliidese mudelid, et toetada liikmesriike nende süsteemide ettevalmistamisel ja testimisel koos Frontexi ja Europoliga.

Samal ajal jätkas eu-LISA süsteemide järkjärgulist arendamist. Eelseisvaks testimiseks valmistudes algatas amet ühtse riikliku liidese ühenduse katseprojekti Rootsiga, et ühtlustada lõppkasutajate ja ETIASe kesksüsteemi vahelisi ühendusi. Lisaks anti lõppkasutajatele juurdepääs ETIASe tarkvarale ja ESP päringutele koos simulaatoritoga, et luua sünteetilisi andmeid (mis sarnanevad tegelike tingimustega) nendepoolse lõpliku testimise otstarbeks.

³³ Määrused (EL) 2018/1240 ja (EL) 2018/1241, ELT L 236, 19.9.2018.

³⁴ Võrreldes koostalitlusvõime tegevuskavaga 31. detsembri 2024. aasta seisuga.

Mis puudutab veebiteenuseid, siis komponendid rakendatakse EESi veebiteenuse kavandatud arendamise raames ja neid taaskasutab ETIAS, sest neid kasutavad nii EES kui ka ETIAS.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa	
Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Operatiivjuhtimine	
Peamised eesmärgid:	
■ uute töövõtjate osutatavate sisseostetud ETIASe inseneri- ja operatiivteenuste talitluspidevus.	
ETIASe üleandmine TOFile	Edasi lükatud
projekti valmimine: 2025	■ tegevus algab 2025. aastal.
Rakendamine	
Peamised eesmärgid:	
■ ETIASe rakendamine ja veebiteenuste rakendamise lõpuleviimine.	
ETIASe rakendamine	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu
projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026 (lõplik vastuvõtmine 2027. aastal)	■ analüüsi ja projekteerimise lõpuleviimine: dokumentide ajakohastamine (st kasutusjuhud, andmekaitsealane mõjuhindang, liidese haldus), vedajate registreerimis- ja tugivahendi ning vestlusroboti kohta kogutud nõuded, ■ kesksüsteemi arendamine: valmisid ajakohastatud simulaator koos kohandatud ESP simulaatoriga, mitu tarkvara mudelit, orkestreerimiskomponentide simulaator ja jälgimisnimekiri, riiklike ühtsete liideste kohandamine, internetitsooni ettevalmistamine, ■ toimub testimine kesktasandil/riikide tasandil (st ühenduvus ja lõplik testimine), sh ETIASe põhitsoonis (pidev lõimimise, üleandmise ja kasutuselevõtu konveier), ■ koostöö Frontexiga operatiivtoetuse mudeli ja Europoliga andmebaaside ühendamise osas, ■ komisjoni toetamine teiseste õigusaktide koostamisel: sellest tulenevad ETIASe muudatused, muudetud VIS, uus Eurodac, taustakontrollimäärus.
Koostalitlusvalmidus	
Peamised eesmärgid:	
■ ühenduste loomine VISi, SISi, EESi ja koostalitluskomponentidega: ESP, MID, CRRS.	
ETIASe ühendamine VISiga ja koostalitluskomponentidega	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu
projekti valmimine: 2026 uus üleandmistähtaeg: 2026 (lõplik vastuvõtmine 2027. aastal)	■ toimuvad nõuete analüüs ja VISi, SISi ja EESiga loodavate ühenduste ning MIDi seoste haldustoe kavandamine, ■ testimine lõimimiseks koostalitluskomponentidega: ESP, CIR, CRRS.

1.3. RÄNDE- JA VARJUPAIGAKÜSIMUSED

Eurodac

EUROOPA VARJUPAIGATAOTLEJATE SÕRMEJÄLGEDE ANDMEBAAS

Kasutusel

Eurodac on ELi digiteeritud sõrmejälgede andmebaas, mille abil määratakse kindlaks, milline liikmesriik vastutab varjupaigataotleste läbivaatamise eest. Süsteem aitab liikmesriikidel kindlaks teha, kas taotleja on varem mõnes ELi liikmesriigis varjupaika taotlenud, võrreldes uute taotlejate sõrmejälgi andmebaasis olevate sõrmejälgedega. Eurodaci kasutatakse ka Schengeni alal toimepandud ebaseaduslike piiriületuste ja ebaseadusliku viibimise tõttu kinni peetud isikute tuvastamiseks. Andmebaasi saavad kasutada ka riiklikud õiguskaitseasutused ja Europol, et ennetada, avastada või uurida terrorismi või raskeid kuritegusid.³⁵

Põhitähelepanekud

³⁵ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1560/2003 ning määrused (EL) nr 603/2013, 604/2013, 2024/1356 ja 2024/1358.

Uue Eurodaci arendamise
algus uue lähenemisviisiga

Esimene komplekt tehnilisi ja
kasutusdokumente valmis

DubliNet sertifikaadid
uuendatud

Peamised tulemusnäitajad

99,91%

KÄIDELDAVUS

OSALISELT EESMÄRGIKOHANE

99,99%

REAGEERIMISAEG

EESMÄRGIKOHANE

Süsteemi kasutus: salvestatud andmed ja toimingud³⁶

7,7 miljonit
SALVESTATUD
ANDMEKOGUMIT
(SÕRMEJÄLJEKOMPLEKTI)

+4% vs. 2023

7,3 miljonit

VARJUPAIGATAOTLEJAT (+5%)

0,4 miljonit

EBASEADUSLIKU PIIRIÜLETUST (-10%)

1,4 miljonit
EDASTATUD ANDMEID

-17% vs. 2023

829 000

VARJUPAIGATAOTLEJAT (-17%)

212 000

EBASEADUSLIKU PIIRIÜLETUST (-29%)

Operatiivjuhtimine

Amet tagas Eurodaci kesksüsteemi tõhusa ja pideva toimimise koos DubliNetiga, pakkudes süsteemi lõppkasutajatele (riikide ametiasutused ja ELi asutused) katkematu käideldavust ja talitluspidevust ning ennetavat ja kvaliteetset operatiivtuge.

Eurodaci toimimine jäi nõutavate teenustaseme eesmärkide piiresse: käideldavus 99,91% ja reageerimisaeg 99,99%, v.a kaks kriitilise tähtsusega intsidenti kesksüsteemis, mis põhjustas käideldamatust kokku 4 tundi ja 18 minutit.

Rakendamine

Uue Eurodaci määruse (ja taustakontrollimääruste) vastuvõtmine mais 2024 ELi **rände- ja varjupaigapakti** alusel laiendab oluliselt süsteemi kohaldamisala, muutes olemasoleva sõrmejälgede andmebaasi **täieõiguslikuks varjupaiga- ja rändeandmebaasiks**.³⁷ Muudatustega võetakse kasutusele tähtnumbrilised andmed ja näokujutiste biomeetria, et kiirendada ja tõhustada varjupaigataotluste menetlust, toetades ühtlasi varjupaigasüsteemi ja loata liikumise tuvastamist Schengeni alal. Lõimimine koostalitlusarhitektuuriga võimaldab identiteedi otsinguid ja ristkontrolli kõikides justiits- ja siseküsimuste süsteemides.

Kuna Eurodaci **kasutuselevõtt 12. juuniks 2026** on leppe muude elementide juurutamise oluline eeltingimus, alustas amet 12. juunil 2024 kohe leppe rakendamist, alustades nõuete analüüsist ja üldlahenduse kavandamisest, prioriseerides põhifunktsioone. Detsembris saavutas eu-LISA olulise verstaposti, jõudes liikmesriikide, komisjoni ja Europoliga kokkuleppele peamiste tehniliste ja kasutusnõuete osas. Et suurendada tõhusust ja kiirendada arengut, alustas amet uue tööviisi katsetamist, muutes IT-arenduse ametisiseseks, selle asemel et tugineda üksnes väliste töövõtjatele, kasutades eeltootmises ära ka iteratiivset ja väledat protsessi ning pilvetehnoloogiat.

Uuendamine ja edasiarendamine

2024. aastal jätkas eu-LISA Eurodaci hooldust ja pakkus **kriitilise tähtsusega süsteemiuuendusi**, mis hõlmasid biomeetrilise sobitaja, andmebaasi haldussüsteemi, Strasbourgis asuva kesküksuse ja Austrias asuva varukeskuse vahelise sünkroonismehhanismi uuendamist ning selliste riistvarakomponentide asendamist, mille tootjatugi lõppes. Amet **uuendas ka DubliNeti sertifikaate**, et tagada rangeim vastavus turvastandarditele, parimatele tavadele ja Euroopa Andmekaitseinspektori (EDPS) auditisoovitustele.

³⁶ Vastavalt säilituspoliitikale: 10 aastat varjupaigataotluste korral, 18 kuud ebaseaduslike piiriületuste korral.

³⁷ *Määrus (EL) 2024/1358*, ELT L, 2024/1358. Lisateave on rände ja siseasjade peadirektoraadi veebilehel *uue rände- ja varjupaigaleppe* kohta.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Operatiivjuhtimine

Peamised eesmärgid:

- Eurodaci kesksüsteemi (sh DubliNeti) tõhus ja pidev toimimine ning tugi lõppkasutajatele,
- Eurodaci kesksüsteemi (sh DubliNeti) katkematu käideldavus ja tõhus toimimine.

Eurodaci ja DubliNeti hooldus

tavategevus

Valmis

- tõhus ja pidev hooldus, sh uuendatud DubliNeti sertifikaadid,
- üleminek valdkonnaülesele tehnilisele ja tegevusraamistikule (TEF/TOF).

Uuendamine ja edasiarendamine

Peamised eesmärgid:

- vajalike arenduste tegemine: DubliNeti uuendamine, Eurodaci riistvara väljavahetamine ja tarkvara uuendamine.

DubliNeti uuendamine pärast Dublini määruse uuestisõnastamist

projekti valmimine: 2026 (sh lõplik vastuvõtmine)

Toimumas

- toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine.

Eurodaci uuendamine

projekti valmimine: 2026

Toimumas

- minimaalsed uuendused tehtud, sh asendatud riistvara ja uuendatud tarkvara toeperioodi lõpus.

Rakendamine ja koostalitlusvalmidus

Peamised eesmärgid:

- uue Eurodaci määruse (ja taustakontrollimääruste) rakendamise alustamine, sh ühenduste loomine muudetud VISi, ETIASe ja koostalitlusvõime komponentidega: CIR, CRRS.

Uuestisõnastatud Eurodaci määrus ja ühendamine koostalitluskomponentidega

projekti valmimine: kasutuselevõtt 2026. aastal, lõplik vastuvõtmine 2027. aastal³⁸

Toimumas

- lõppenud nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine, sh põhifunktsioonide ühtlustamine ja prioriseerimine ning uue arhitektuurse visiooni koostamine,
- toimub mõju hindamine, et leida parim lahendus kesksüsteemi jaoks,
- komisjoni toetamine teiseste õigusaktide koostamise lõpuleviimisel.

1.4. ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ

ECRIS

EUROOPA KARISTUSREGISTRITE INFOSÜSTEEM

ECRIS RI on kasutusel, ECRIS-TCN on arendamisel

ELis tuleb kriminaalkaristuse määramisel arvesse võtta varasemaid süüdimõistvaid otsuseid. Karistusregistrite andmeid vahetatakse Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS) kaudu, mis on detsentraliseeritud süsteem, mille jaoks eu-LISA pakub etalonrakendusliidest (ECRIS RI), mis võimaldab teabevahetust ELi liikmesriikide ja Ühendkuningriigi karistusregistrite vahel.³⁹

ECRIS-TCN on uus tabamuspõhine kesksüsteem, mis täiendab ECRISi ELis süüdi mõistetud kolmandate riikide kodanike karistusandmetega. Koos aitavad need süsteemid saada kohtuasutustel põhjalikkult teavet kolmandate riikide kodanike karistusregistri kannete kohta, olenemata sellest, mis liikmesriigis nad varem süüdi mõisteti, toetades seeläbi karistuste ja kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamist kogu Euroopas.⁴⁰

³⁸ Kasutuselevõtt toimub kahes etapis: esimese funktsioonide paketi jaoks juunis 2026 (sh ühendus ESP, sBMSi ja CIRiga) ning ülejäänud funktsioonid detsembris 2026, st ühendus VISi, ETIASe, MIDI ja CRRSiga.

³⁹ Enamik ELi riike on praegu ECRISega ühendatud eu-LISA hallatava ECRISe etalonrakenduse kaudu ja neli liikmesriiki kasutavad oma rakenduslahendusi.

⁴⁰ Määrus (EL) 2019/816 ja määrus (EL) 2024/1352.

Põhitähelepanekud

ECRIS-TCNi simulaatori lõppversioon lõppkasutajatele üle antud

Valmis kaks ECRIS-TCNi versiooni, mis hõlmavad enamikku funktsioone

ECRIS-TCNi arendamise algus välemetoodikaga

Peamised tulemusnäitajad⁴¹

100%

VASTAVUS TEENUSTASEMELEPPELE

EESMÄRGIKOHANE

Hälve <5%

PROJEKTI MAKSUMUS

EESMÄRGIKOHANE

Hälve <5%

PROJEKTI AJAKAVA

EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI ULATUS

EESMÄRGIKOHANE

Operatiivjuhtimine

Amet tagas ECRIS RI tõhusa ja pideva toimimise, pakkudes süsteemi lõppkasutajatele (kohtuasutustele) katkematu käideldavust ja talitluspidevust ning ennetavat ja kvaliteetset operatiivtuge. ECRIS RI tulemuslikkus, sealhulgas teenustaotluste menetlemine, jäi teenustaseme eesmärkide piiridesse.

Rakendamine

Amet tegi märkimisväärsed edusamme ECRIS-TCNi järkjärgulisel rakendamisel. 2024. aastal andis eu-LISA liikmesriikidele ja ELi asutustele (Europol, Eurojust ja EPPO) üle süsteemi ECRIS-TCN **liidese tarkvara ja kesksüsteemi simulaatori** lõppversiooni, mis hõlmab enamikku süsteemist ja põhifunktsioone, hõlbustades seega arendustegevust ja pakkudes tugevat lähtealust testimiseks.

Lisaks väljastas eu-LISA ECRIS-TCNi **esimese versiooni**, mis hõlmab süsteemi põhifunktsioone, sh uut arhitektuurset lähenemisviisi, et vähendada sõltuvust EESiga jagatud komponentidest. Selle esimese versiooni põhjal esitles amet liikmesriikidele ja ELi kohtuasutustele süsteemi tulevast toimimist, alustades testimist koos liikmesriikidega. Amet väljastas ka **teise versiooni**, mis on kooskõlas koostalitlusvõime komponentide (ESP, CIR ja CRRS) viimase kättesaadava versiooniga.

Koostalitlusvalmidus

Et muud süsteemid – eelkõige ETIAS ja VIS – saaksid teha ECRISes otsinguid kolmandate riikide kodanike kohta, jätkas amet ECRIS-TCNi koostalitlusvalmiduse ettevalmistamist, juurutades vajalikke koostalitlusvõime liideseid, pöörates erilist tähelepanu lõimimisele asjaomaste komponentidega: ESP, CIR (koos sBMSiga) ja CRRS.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Operatiivjuhtimine

Peamised eesmärgid:

- ECRIS RI tõhus ja pidev toimimine ning tugi lõppkasutajatele,
- süsteemi katkematu käideldavus ja ECRIS RI tõhus toimimine.

ECRIS RI hooldus

tavategevus

Valmis

- tõhus ja pidev hooldus, sh tugi liikmesriikidele,
- hoolduse üleviimine valdkonnaülesesse tegevusraamistikku (TOF).

ECRIS-TCNi hooldus

tavategevus

Edasi lükatud – koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu

- tegevus algab 2026. aastal pärast ECRIS-TCNi kasutuselevõttu.

⁴¹ Võrreldes 2023. aasta koostalitlusvõime tegevuskavaga 31. detsembri 2024. aasta seisuga.

Rakendamine

Peamised eesmärgid:

- ECRIS-TCNi rakendamine ja ühenduste loomine koostalitlusvõime komponentidega: sBMS, ESP, CIR ja CRRS.

ECRIS-TCNi rakendamine

projekti valmimine: 2025

uus üleandmistähtaeg: 2026. aasta
(kasutuselevõtt, sh lõplik
vastuvõtmine)

Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu

- lõimitud simulaatori lõppversioon ja kaks ECRIS-TCNi süsteemi versiooni, sh ECRIS RI lõimiskomponent üle antud,
- toimuvad üldlahenduse kavandamine ja kvaliteedi tagamine, sh projekteerimis- ja turbedokumentide ajakohastamine: liidese halduse dokument, andmekaitse mõjuhinnaang,
- toimub testimine kesk- ja riiklikul tasandil, sh koostalitlusvõime komponentidega (ESP, CIR (koos sBMSiga) ja CRRS) lõimimise testid,
- andmekvaliteedijuhtimise mehhanismi ja menetluste kavandamine,
- komisjoni toetamine teiste õigusaktide koostamisel, sh tulenevad muudatused ja taustakontrollimäärused.

e-CODEX

SIDUSANDMEVAHETUS E-ÕIGUSKESKKONNAS

Kasutusel

Süsteem e-CODEX on detsentraliseeritud ja koostalitlusvõimeline lahendus, mis hõlbustab turvalist elektroonilist teabevahetust kohtuasutuste, juristide ja kodanike vahel piiriülestes tsiviil- ja kriminaalasjades toimuvates kohtumenetlustes, tagades kodanikele ja ettevõtjatele kogu Euroopas tõhusama kohtumenetluse.⁴²

Põhitähelepanekud

Operatiivjuhtimise ametlik
ülevõtmine eu-LISA poolt

e-CODEXi Connectori
esimene versioon
avaldatud liikmesriikidele
testimiseks

Lähtekoodi uuendamise
esimene digilahendus valmis
ametisiseses arendustöös

Peamised tulemusnäitajad

Allikas: ohutustaseme aruanded ja kvartaalsed intsidentiaruanded

99,91%

KÄIDELDAVUS

EESMÄRGIKOHANE

Operatiivjuhtimine

3. juunil 2024 saavutas eu-LISA olulise vahe-eesmärgi, **võttes ametlikult üle** e-CODEXi süsteemi **operatiivjuhtimise**, mis tähistab olulist saavutust ameti panuses ELi õigusemõistmise digiüleminekusse, samuti interneti- ja pilvelahenduse esmakordset haldamist.⁴³

Alates ülevõtmisest on eu-LISA taganud e-CODEXi süsteemi tõhusa ja pideva toimimise, pakkudes süsteemi lõppkasutajatele (kohtuasutustele ja ELi asutustele) katkematut käideldavust ja talitluspidevust ning ennetavat ja kvaliteetset operatiivtuge tööajal.

2024. aastal jäi e-CODEXi komponentide toimivus teenustaseme nõuete piiridesse ja käideldavus oli **99,91%** ilma kriitiliste intsidentideta.

Operatiivjuhtimise raames aitas amet ka välja töötada **digitaalseid menetlusstandardeid** – tehnilisi spetsifikatsioone tööprotsessi mudelite ja andmeskeemide jaoks, mis muudavad õigusinstrumendid (nt Euroopa uurimismääruse või vahistamismääruse) süsteemi digifunktsioonideks.

⁴² Määrus (EL) 2022/850, ELT L 150, 1.6.2022, lk 1–19. Lisateave on eu-LISA **e-CODEXi veebilehel**.

⁴³ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2024/1272, 7. mai 2024, millega tehakse teatavaks, et üleandmise ja ülevõtmise protsess on lõpule viidud

Uuendamine ja edasiarendamine

Et parandada e-CODEXi tulevast toimimist ja tagada vastavus tehnoloogilistele ja turvastandarditele, alustas eu-LISA süsteemi avatud lähtekoodi ümbertöötamist, et tagada stabiilsem ja ajakohasem konnektor. Kuue kuu jooksul pärast ülevõtmist valmis **ajakohastatud lähtekoodi** esmaversion, mis oli ühtlasi esimene täielikult ametis valminud tarkvaraarendus.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline
ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Operatiivjuhtimine

Peamised eesmärgid:

- e-CODEXi tõhus ja pidev toimimine ning tugi lõppkasutajatele, sh digitaalsed menetlusstandardid,
- e-CODEXi süsteemi katkematu käideldavus ja tõhus toimimine, sh turvaline internetipõhine majutuskeskkond.

e-CODEXi hooldus

tavategevus

Valmis

- tõhus ja pidev hooldus alates juunist 2024 (ajutine hooldus alates märtsist),
- toimuvad konnektori jõudlustestimine ja koodibaasi hindamine,
- lõppenud e-CODEXi ümberkujundus ja uuendamine uute funktsioonideta.

e-CODEXi digitaalsete menetlusstandardite haldamine

tavategevus

Valmis

- lõppenud e-CODEXi kasutusjuhtumi loomise protsess,
- digitaalsete menetlusstandardite, sh tehnilise ekspertiisi loomise taotlused analüüsitud,
- 5 instrumendi digitaalse menetlusstandardi andmeskeem esitatud: Euroopa väiksemate nõuete menetlus, Euroopa maksekäsk, Euroopa vahistismäärus, arestimis- ja konfiskeerimisotsused, e-tõendid.

JITde CP

ÜHISTE UURIMISRÜHMADE KOOSTÖÖPLATVORM

arendamisel

Ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm parendab piiriüleste uurimiste ja süüdistuste esitamise tõhusust ja tulemuslikkust, pakkudes Euroopa kohtu- ja õiguskaitseasutustele ning asjaomastele ELi asutustele (Europol, Eurojust, Euroopa Prokuratuur (EPPO) ja Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)) turvalist elektroonilist side- ja teabevahetustaristut.⁴⁴

Põhitähelepanekud

Ühiste uurimisrühmade
koostööplatvormi arendamise
algus

Platvormi mudelid koos
keskfunktsioonidega üle
antud

Peamised tulemusnäitajad

Allikas: projekti sisearuanne

Hälbeta

PROJEKTI MAKSUMUS

EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI AJAKAVA

EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI ULATUS

EESMÄRGIKOHANE

Rakendamine

Pärast platvormi arendamiseks Euroopa Komisjoniga rahalise toetuse lepingu sõlmimist mais 2024⁴⁵ algatas eu-LISA kohe projekti, alustades selle kesksüsteemi ja teabevahetusrakenduse nõuete analüüsi ning üldlahenduse kavandamist. Aasta lõpuks esitas amet liikmesriikidele mitu mudelit, mis visualiseerisid esialgu platvormi keskfunktsioone ja kasutajaliidest.

⁴⁴ Määrus (EL) 2023/969, ELT L 132, 17.5.2023. Lisateave on komisjoni [veebilehel ühiste uurimisrühmade kohta](#).

⁴⁵ ELi rahalist toetust käsitlev leping (JUST/2024/PR/CNECT/0031) eu-LISA ja Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi vahel allkirjastati 17. mail 2024.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Rakendamine

Peamised eesmärgid:

- ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi juurutamine

Ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi juurutamine

projekti valmimine: 2026

uus üleandmistähtaeg: 2025

Kestab – uus üleandmistähtaeg 2025. aastal vastavalt vastuvõetud määrusele

- toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine, sh võimalike tehniliste lahenduste uuringud (turu-uuring, väljavalitud tarnijate koostatud demode analüüs) ja tehti jõudlusuuring,
- komisjoni toetamine teiseste õigusaktide koostamisel.

1.5. KOOSTALITLUSVÕIME

sBMS

ÜHINE BIOMEETRILISE VÕRDLEMISE TEENUS

arendamisel

Ühine biomeetrilise võrdlemise teenus on üks ELi uue justiits- ja siseküsimuste koostalitlusarhitektuuri keskseid komponente. Selles säilitatakse SISis ja ühises isikuandmete hoidlas (CIR) salvestatud andmetest genereeritud biomeetrilisi malle. Kui teenus kasutusele võetakse, hõlbustab see biomeetriliste andmete päringuid asjaomastes eu-LISA hallatavates justiits- ja siseküsimuste süsteemides, muutes selle üheks maailma suurimaks biomeetriliseks süsteemiks⁴⁶.

Põhitähelepanekud

Valmisid uued versioonid, mis hõlmavad enamikku funktsioonidest

VISI BMS-andmete üleviimise protsess valideeritud ja VISi varasemate biomeetriliste andmete sBMSi üleviimine alanud

sBMSi biomeetriliste toimingute valmidus kinnitatud täpsuse hindamise abil

Peamised tulemusnäitajad⁴⁷

Tegevus algab 2025. aastal

VASTAVUS TEENUSTASEMELEPPELE

MUU

Hälbeta

PROJEKTI MAKSUMUS

EESMÄRGIKOHANE

Hälve: 6 kuud

PROJEKTI AJAKAVA

EI OLE EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI ULATUS

EESMÄRGIKOHANE

Rakendamine

2024. aastal keskendus eu-LISA sBMSi arendamise lõpuleviimisele. Kuigi eu-LISA andis sBMSi üle enamiku funktsioonidega (VISi, EESi ja ECRIS-TCNi jaoks) ja saavutas tehnilise valmiduse augustis, lükkusid sBMSi kasutuselevõtt ja sellele järgnev operatiivhoolduse algus EESiga vastastikuse sõltuvuse tõttu edasi (vt EESi jaotis). sBMS võetakse koos VISiga kasutusele mais 2025.⁴⁸ Kasutuselevõtu valmiduse parandamiseks korraldati oktoobris katseõppus (vt EES).

Paralleelselt keskendus eu-LISA andmete üleviimisele erinevatest justiits- ja siseküsimuste süsteemidest, et võimaldada valdkonnaülest tuvastust, keskendudes eelkõige VISi BMSi andmebaasi (46 miljonit sõrmejälge) üleviimise lõpuleviimisele. Seni kasutati 2024. aastal VISi tegelikke biomeetrilisi andmeid, et kontrollida sBMSi

⁴⁶ Määrused (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/818, ELT L 135, 22.5.2019, lk 27–135.

⁴⁷ Võrreldes 2023. aasta koostalitlusvõime tegevuskavaga (31. detsembri 2024. aasta seisuga) lükkus sBMSi kasutuselevõtt edasi 2025. aastasse.

⁴⁸ Vastavalt läbivaadatud koostalitlusvõime tegevuskavale, mille justiits- ja siseküsimuste nõukogu kiitis heaks 5. märtsil 2025.

biomeetriliste toimingute täpsust EESi kontekstis. Amet mõõtis täpsust EESi määrase nõuete ning NFIQ2 (sõrmejälgede) ja OFIQ (näokujutiste) mõõdikute alusel. Tulemuste kohaselt ületab sBMSi biomeetriline täpsus ootusi ja selle sobituslävi on eesmärgikohane.

Biomeetriatoodete portfelli

2024. aastal jätkas eu-LISA oma biomeetria- ja identiteedihalduse eriteadmiste suurendamist, et parandada justits- ja siseküsimuste infosüsteemides kasutatavate biomeetriliste lahenduste üldist kvaliteeti ja pakkuda sidusrühmadele paremat tuge tehniliste eksperditeadmistega.

Amet osales aktiivselt **ISO biomeetria allkomitee** töös, keskendudes biomeetriliste standardite väljatöötamisele ja standardimisele. Koos komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse, Saksamaa Föderalse Infoturbeameti (BSI) ja teiste liikmesriikidega edendas eu-LISA edukalt **OFIQ** (Open-source Face Image Quality) tarkvara, et sellest saaks **näokujutiste kvaliteedi ülemaailmne võrdlusstandard**. Alates juulist 2024 vastutab eu-LISA koos BSIga selle hoolduse eest. Kuivõrd näotuvastus on eu-LISA hallatavate süsteemide oluline funktsioon, on OFIQ standardi ja selle avatud lähtekoodiga teegi heakskiitmine oluline saavutus mitte ainult ameti, vaid ka laiema biomeetriakogukonna jaoks, sest see võimaldab kasutada avatud lähtekoodiga algoritmi näokujutiste kvaliteedi arvutamiseks.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/väline ülesanne **Peamised saavutused aruandeperioodil**

Operatiivjuhtimine

Peamised eesmärgid:

- sBMSi tõhus ja pidev toimimine,
- biomeetria ja identiteedihalduse eriteadmiste täiendamine (sh osalemine ISO biomeetria allkomitees) ja kõrgetasemeliste eksperditeadmiste pakkumine eu-LISA sidusrühmadele.

Ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse (sBMS) hooldus

tavategevus

Edasi lükatud

- sBMSi rakendamine ja sBMSi hoolduse algus viibisid EESiga vastastikuse sõltuvuse tõttu, tegevus algab 2025. aastal.

Biomeetriatoodete portfelli

tavategevus

Valmis

- süsteemidevaheliste ja süsteemisiseste biomeetriliste toimingute tulevase täpsuse mõõtmise vahendi üldlahenduse kavandamine,
- sünteetiliste sõrmejälgede ja näokujutiste esinduslike andmekogumite loomise uuring, et vähendada sõltuvust tegelikest biomeetrilistest andmetest,
- osalemine biomeetrilise täpsuse ja kvaliteedi standardite standardimises, sh ISO biomeetria allkomitees ja koostöö biomeetriakogukonnaga.

Rakendamine

Peamised eesmärgid:

- sBMSi rakendamise lõpuleviimine, st andmete üleviimine sBMSi.

sBMSi rakendamine

projekti valmimine: 2024
uus üleandmistähtaeg: 2025
(sh lõplik vastuvõtmine)

Kestab – EESiga vastastikuse sõltuvuse tõttu edasi lükatud

- **sBMS valmis** lõpliku funktsionaalse ulatusega VISi, EESi ja ECRIS-TCNi jaoks,
- **järgjärguline kasutuselevõtt:** kasutuselevõtu katsetus, sh testimine EESi ja VISiga ning VISi andmete üleviimine kuni kasutuselevõtni,
- **EESi täpsuse mõõtmine tehtud**, kasutades VISi tegelikke biomeetrilisi andmeid,
- toimub ettevalmistus lõimimistideks ECRIS-TCNi, CIRi ja SISiga; eraldiseisev testimine ECRIS-TCNi ja SISiga tehtud;
- toimub mitme identiteedi detektorile (MID) avalduva mõju, sh biomeetriliste toimingute täpsuse analüüs.

Koostalitlusvalmidus

Peamised eesmärgid:

- EESi, uue Eurodaci, SISi ja MIDi toimingute töötlemise jõudluse suurendamine,
- olemasolevate sõrmejäljeandmete üleviimine Eurodacist sBMSi.

sBMSi jõudluse suurendamine

projekti valmimine: 2026

Toimumas

- toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine.

sBMS Eurodaci jaoks

projekti valmimine: 2027
uus üleandmistähtaeg: 2026 (lõplik vastuvõtmine 2027. aastal)

Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud vastavalt vastuvõetud määrasele

- toimuvad biomeetriliste nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine.

Lisaks sBMSile toetavad ELi justiits- ja siseküsimate koostalitlusarhitektuuri kolm lisakomponenti: Euroopa otsinguportaali (ESP), ühine isikuandmete hoidla (CIR) ja mitme identiteedi detektor (MID), mida täiendab kollaste linkide lahendamise kesksüsteem (CSLR). eu-LISA arendab ka aruandluse ja statistika keskhoidlat (CRRS), et pakkuda süsteemidevahelisi statistilisi andmeid ja analüüsiaruandeid kõigi justiits- ja siseküsimate infosüsteemide kohta.⁴⁹

Põhitähelepanekud

Väljastatud ESPI ja CIRi versioonid, mis toetavad ETIASt ja ECRIS-TCNi

MIDI ja üleminekuvahendi esimesed olulised versioonid väljastatud

Kollaste linkide lahendamise kesksüsteemi (CSLR) üldlahendus valmis

Peamised tulemusnäitajad⁵⁰

Hälbeta

PROJEKTI MAKSUMUS

EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI AJAKAVA

EESMÄRGIKOHANE

Hälbeta

PROJEKTI ULATUS

EESMÄRGIKOHANE

Rakendamine⁵¹

EESI kasutuselevõtuga viibimise tõttu võetakse koostalitlusvõime komponendid (ESP ja CIR) ning CRRS kasutusele 2026. aastal ja CSLR 2027. aastal⁵², samas kui kogu justiits- ja siseküsimate valdkonna koostalitlusarhitektuuri kasutuselevõtt viiakse lõpule aastatel 2027–2028.⁵³

Aasta jooksul jätkas eu-LISA koostalitlusvõime komponentide rakendamist, andes üle mitu Euroopa otsinguportaali (ESP) ja ühise isikuandmete hoidla (CIR) versiooni, et toetada ETIASe ja ECRIS-TCNi vajadusi, sh ETIASe jaoks kohandatud Euroopa otsinguportaali (ESP) simulaatori. Lisaks väljastas amet esimesed olulised versioonid mitme identiteedi detektori (MID) ja selle üleminekuvahendi jaoks; viimane on veebirakendus, mille abil saab enne MIDI ametlikku kasutuselevõttu kontrollida isikuandmeid, kui biomeetriliste ja tähtnumbriliste andmete vahel esineb isikusamasuse kontrollimisel lahknevusi.

2024. aastal asutas amet **koostalitlusvõime testimise eksperdirühma**, et tugevdada testimisstrateegia ja -tegevuse koordineerimist ja teabevahetust.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Rakendamine

Peamised eesmärgid:

- koostalitluskomponentide (ESP, CIR, MID) ja CRRSi rakendamine,
- kesklahenduse rakendamine lõppkasutajate toetamiseks MIDI kollaste linkide lahendamisel (CSLR).

ESPI rakendamine

projekti valmimine: 2025

uus üleandmistähtaeg: 2026 (sh lõplik vastuvõtmine)

Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu

- toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine,
- valmis ESP kesksüsteemi simulaator,
- neli ETIASt ja ECRIS-TCNi toetavat versiooni väljastatud,
- toimuvad versioonide eraldiseisvad testid ja lõimimistestid CIRi, sBMSi, ETIASe ja ECRIS-TCNiga.

⁴⁹ Määrused (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/818, ELT L 135, 22.5.2019, lk 27–135.

⁵⁰ Võrreldes 2023. aasta koostalitlusvõime tegevuskavaga 31. detsembri 2024. aasta seisuga.

⁵¹ Kogu koostalitlusarhitektuur võetakse kasutusele aastatel 2027–2028. Suurema paindlikkuse tagamiseks esitab eu-LISA 2025. aasta kolmandas kvartalis rakenduskava 2027–2028.

⁵² Vastavalt muudetud ajakavale, mille justiits- ja siseküsimate nõukogu kiitis heaks 5. märtsil 2025.

⁵³ 2027. ja 2028. aasta tegevuskava täpsustab eu-LISA haldusnõukogu 2025. aastal.

CIRi rakendamine projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026 (sh lõplik vastuvõtmine)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu ■ toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine, st projekteerimisdokumentide ajakohastamine vastavalt vajadusele, ■ neli ETIASt ja ECRIS-TCNi toetavat versiooni väljastatud, ■ toimuvad eraldiseisvad testid ja lõimimistestid ESP, sBMSi, ETIASe, ECRIS-TCNiga.
MIDi rakendamine projekti valmimine: 2026 uus üleandmistähtaeg: 2028 (sh lõplik vastuvõtmine)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu ■ toimuvad nõuete analüüs ja üldlahenduse kavandamine, st projekteerimisdokumentide ajakohastamine vastavalt vajadusele, ■ MIDi esimene oluline versioon väljastatud, ■ MIDi üleminekuvahendi esimene oluline versioon väljastatud.
CRRSi rakendamine projekti valmimine: 2025 uus üleandmistähtaeg: 2026 (sh lõplik vastuvõtmine)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu ■ valmis üldlahendus, toimub nõuete analüüs, st projekteerimisdokumentide ajakohastamine vastavalt vajadusele, ■ ETIASt ja ECRIS-TCNi toetavad kaks versiooni arendatud, ■ toimuvad eraldiseisvad testid ja lõimimistestid sBMSi, ETIASe ja ECRIS-TCNiga.
CSLRI projekti rakendamine projekti valmimine: 2026 (MIDi üleminekuperioodi algus), 2027 (MIDi üleminekuperioodi lõpp) uus valmimistähtaeg: 2027 (MIDi üleminekuperioodi algus), 2028 (MIDi üleminekuperioodi lõpp)	Kestab – üleandmistähtaeg ajakohastatud koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise tõttu ■ toimub nõuete analüüs (st andmekaitse mõju hindamine), lõppenud üldlahenduse kavandamine, ■ sidusrühmade nõuete hoidla konsolideerimine, ■ toimuvad projektijuhtimisfoorumi koosolekud nõuete täpsustamiseks.

1.6. TARISTU JA VÕRGUD

TARISTU JA PLATVORMID

Et tagada eu-LISA hallatavaid ELi justiits- ja siseküsimuste süsteeme majutava taristu operatiivne tõhusus, tulemuslikkus ja hea käideldavus, pakub amet kõigi eu-LISA põhirakenduste teenusena ühist kesktaristut, mis võimaldab paindlikumat, optimeeritumat ja kulutõhusamat taristuhaldust ühiste standarditud riist- ja tarkvarakomponentide kaudu.

eu-LISA hallatavate suuremahuliste IT-süsteemide käitamiseks vajalike tehniliste teenuste osutamiseks haldab amet kahte taristuplatvormi:

- **ühine jagatud platvorm:** skaleeritav, väle ja standarditud kohapealne platvorm, mis pakub ressursitõhusat raamistikku ning arendus- ja tegevustaristu ühtlustatud haldamist (DevOps-põhine juurutuskonveier), sh võimalus kõrgetasemeliseks automatiseerimiseks (Infrastructure-as-Code);⁵⁴
- **terviklik pilveplatvorm:** skaleeritav, paindlik ja turvaline pilveplatvorm, mis põhineb teenustaristel (IaaS) ja teenusplatvormil (PaaS) ning pakub rakenduskeskkondade kiiremat loomist ja lihtsat skaleerimist, sest hanget ega riistvaratarnet ei ole vaja.⁵⁵

Põhitähelepanekud

e-CODEXi sidetaristu kasutuselevõtt ja käivitamine terviklikul pilveplatvormil

EESI, sBMSi ja VISi-EESI taristu kasutuselevõtuks valmis

ETIASe, ECRIS-TCNi, koostalitlusvõime komponentide ja CRRSi kasutuselevõtt ühisel jagatud platvormil

⁵⁴ Praegu majutab ühine jagatud platvorm mitut väiksemat süsteemi (nt SIRENE Mail ja VIS Mail) ning kõiki uusi süsteeme (nt VIS EESI jaoks, sBMS). Tulevikus hakkab platvorm majutama kõiki justiits- ja siseküsimuste süsteeme koos kõigi muude ameti hallatavate platvormidega.

⁵⁵ Praegu majutab terviklik pilveplatvorm e-CODEXi sidetaristut ja vedajate registreerimise tugivahendit (viimast testimiskeskonnas).

Peamised tulemusnäitajad⁵⁶

Allikas: SM9 ja tulemuslikkuse põhinäitajate kuuaruanded

100% vastavalt
teenustasemeleppele

INTSIDENDILE
REAGEERIMISE AEG

EESMÄRGIKOHANE

100% vastavalt
teenustasemeleppele

INTSIDENDI
LAHENDAMISE AEG

EESMÄRGIKOHANE

100% vastavalt
tootmiskeskonnale
99,87% vastavalt
kasutuseelsele
keskkonnale/muule

ÜHISE JAGATUD
TARISTU
KÄIDELDAVUS

EESMÄRGIKOHANE

Operatiivjuhtimine

Kogu aasta jooksul pakkus amet kõrgetasemelist taristu ja platvormide kättesaadavust, tagades katkematu käideldavuse ja talitluspidevuse ning ennetava ja kvaliteetse operatiivtoe lõppkasutajatele, kusjuures kõik probleemid lahendati kiiresti ja kindlaksmääratud eesmärkide piires.

Võttes arvesse oodatavat kasvu ja täiustatud majutusteenuseid, käivitas eu-LISA **nutika veebimajutuse algatuse „Smart Hosting“**, võttes kasutusele uued kontseptsioonid ja tiptasemel pilvetechnoloogiad suuremahuliste IT-süsteemide majutamiseks, keskendudes „5S“-põhimõtetele: skaleeritavus, kestlikkus, stabiilsus, turvalisus ja sõltumatus. 2024. aastal rajas amet **tervikliku pilveplatvormi** ja võttis sellel kasutusele e-CODEXi sidetaristu, et alustada selle operatiivjuhtimist.

Amet võttis **ühisel jagatud platvormil** kasutusele ka ETIASe ja ECRIS-TCNi, koostalitlusvõime komponendid (ESP, CIR, MID) ning CRRSi, et võimaldada nende testimist. Lisaks juurutas amet juulist EESi, VISi ja sBMSi platvormi, et toetada vastavate süsteemide kasutuselevõttu.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Operatiivjuhtimine

Peamised eesmärgid:

- aluseks oleva taristu tõhus ja pidev operatiivjuhtimine,
- vajalik arendustöö, et täiustada üldist jõudlust, skaleeritavust, paindlikkust ja turvalisust.

Ühise jagatud platvormi operatiivjuhtimine

tavategevus

Valmis

- tõhus ja pidev operatiivjuhtimine, sh taristu ööpäevaringne jälgimine, hallates juurdepääsu turvalise haldusvõrgu kaudu;
- e-CODEXi kasutuselevõtt terviklikul pilveplatvormil; EES, sBMS ja VIS-EES;
- ETIASe, ESP, CIRi, MIDi, CRRSi, ECRIS-TCNi isoleeritud ja lõimitud keskkonnad ühisel jagatud platvormil;
- jätkuvad automatiseerimisalgatused ja DevOpsi tavad; pilvetechnoloogiate testimine ja kontrollimine;
- ühenduse loomine tervikliku pilveplatvormi ja TESTA EuroDomaini vahel.

Ühise jagatud platvormi kohanduv hooldus

tavategevus

Valmis

- tsükliiline hooldus, kasutuselt kõrvaldatud taristukomponentide asendamine.

VÕRGUD JA SIDE

Sidetaristu tagab turvalise ja töökindla andmeedastuse eu-LISA hallatavate justiits- ja siseküsimumuste süsteemide ja nende lõppkasutajate, st liikmesriikide ja asjaomaste ELi asutuste vahel. Lisaks võimaldab sidetaristu otseühendust ameti Strasbourgis asuva tehnilise keskküsu ja St. Johann im Pongaus (Austria) asuva varukeskuse vahel.

Sidetaristu kasutab võrku TESTA-ng (uue põlvkonna üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteem), mis on avalikust Internetist eraldatud tuumikvõrk. Võrgus TESTA-ng kasutab eu-LISA justiits- ja siseküsimumuste süsteemide käitamiseks kolme domeeni: SISI domeen SISI ja SIRENE Maili jaoks;⁵⁷ VISI

⁵⁶ Võrreldes 2023. aasta koostalitlusvõime tegevuskavaga 31. detsembri 2024. aasta seisuga.

⁵⁷ **SIRENE Mail** on sidemehhanism, mille kaudu riiklikud SIRENE bürood saavad SISI hoiatusteadetega seotud lisateavet.

domeen VISi ja VISMaili,⁵⁸ EESi ja ETIASe jaoks ning EuroDomain Eurodaci, DubliNeti ja ECRIS-TCNi jaoks. Lõppkasutajad ühenduvad iga domeeniga eraldi (ka füüsiliselt eraldatud kasutajaruumides), tavaliselt kahe eraldi kasutusvalmis pääsupunkti (TAP) kaudu.⁵⁹

Põhitähelepanekud

Vananenud võrgukommutaatorite asendamine nüüdisaegsete süsteemidega

Kasutusvalmis pääsupunktide muutmine lõppenud

Peamised tulemusnäitajad⁶⁰

Allikas: TESTA-ng käideldavuse aruanne

99,9943%

LAIVÖRGU KÄIDELDAVUS

EESMÄRGIKOHANE

Operatiivjuhtimine

Amet tagas suure käideldavusega ja turvalised sidetaristuteenused (sh tagas peamised internetiressurssid), pakkudes lõppkasutajatele (riikide ametiasutustele ja ELi asutustele) katkematut käideldavust ja talitluspidevust ning ennetavat ja kvaliteetset operatiivtuge. Sidetaristu jõudlus püsis teenustaseme eesmärkide piires, kusjuures võrgu käideldavus oli 99,99%.

Et hoida taristu ajakohasena ning pakkuda lõppkasutajatele usaldusväärset ühendust ja teenuseid, eemaldas eu-LISA kõik vananenud võrgukommutaatorid (riistvara, mis edastab andmeid määratud lõpp-punktide vahel) ja paigaldas uued. Samuti suurendati arvutusvõimsust, et toetada pilvealगतust ja uute süsteemide arendamist.

2024. aastal viis eu-LISA lõpule kasutusvalmis pääsupunktide muutmise programmi, paigaldades edukalt uued pääsupunktid ja kõrvaldades vanad kasutuselt ning toetades lõppkasutajaid olemasolevate kasutusvalmis pääsupunktide uute andmekeskuste asukohtadesse üleviimise haldamisel.

Uuendamine ja edasiarendamine

Kõrgetasemelise andmeturbe tagamiseks haldas eu-LISA lisaks teenusepakkuja tagatud krüptimisele **SISi teist krüptimiskihti**, et hoida ära väliste asutuste (nt TESTA-ng teenusepakkuja) juurdepääsu tundlikele andmetele ja vältida isikuandmete loata kasutamist edastamise ajal.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne Peamised saavutused aruandeperioodil

Operatiivjuhtimine

Peamised eesmärgid:

- kõrge käideldavuse ja turbe tasemega sidetaristuteenused, sh kasutusvalmis pääsupunktide haldamine,
- SISi sidetaristu teise krüptimiskihti tõhus ja pidev operatiivjuhtimine.

Sidetaristu operatiivjuhtimine

tavategevus

Valmis

- justitsi- ja siseküsimuste süsteemide taristu ja lõppkasutajate toe ööpäevaringne seire,
- tõhus ja pidev hooldus, sh teise krüptimiskihti lahendused,
- sidetaristu muudatuste, sh juurdepääsupunktide ja kommutaatorite haldamine,
- TESTA võrgu arenduste juhtimine EESi, sBMSi ja koostalitlusvõime osas.

⁵⁸ **VISMail** on teabevahetusmehhanism, mida riiklikud viisasad väljastavad asutused kasutavad Schengeni viisataotluste küsimustes konsulteerimiseks.

⁵⁹ Ühtse riikliku liidesega ühendatud riistvara, mis võimaldab juurdepääsu vastavale sidetaristule.

⁶⁰ Laivõrgu (WAN) kättesaadavus üksnes SISi ja VISi domeenide jaoks; EuroDomaini näitaja üle teeb järelevalvet komisjoni digiteenuste peadirektooraat (DIGIT). See näitaja on madalam kui eelmistel aastatel, sest Poolas oli elektrikatkestus.

Uuendamine ja edasiarendamine

Peamised eesmärgid:

- SISI, VISI ja TESTA-ng võrgu sidetaristu krüptimiskihtide värskendamise ettevalmistamine.

Sidetaristu edasiarendamine

projekti valmimine: 2027

Toimumas

- toimub SISI ja VISI sidetaristu krüptimiskihtide värskendamine,
- EESI, VISI ja sBMSi taristu komponentide rakendamine, konfiguratsioonide ja juurutamise haldamine, sh riiklikud ühtsed liidesed ja internetitsoon,
- ettevalmistused TESTA-ng võrgu üleviimiseks EU-IXP-le.⁶¹

ANDMEKESKUSED

Ameti andmekeskused, keskküsus Strasbourgis (Prantsusmaa) ja varukeskus St. Johann im Pongaus (Austria) moodustavad taristu, mis majutab füüsiliselt kõiki eu-LISA hallatavaid IT-süsteeme ning ka muid operatiiv- ja mitteoperatiivsüsteeme, mida on vaja arendamiseks ja testimiseks. Need on eu-LISA põhivarad, mis on ameti volituste täitmiseks kriitilise tähtsusega.

Põhitähelepanekud

Frontexi ja EUAA varusüsteemide majutusteenused

Moodulandmekeskuse 2 paigaldamine alanud

Peamised tulemusnäitajad

Allikas: SM9

Varukeskuse ööpäevaringne käideldavus

VARUKESKUSE KÄIDELDAVUS

EESMÄRGIKOHANE

Operatiivjuhtimine

2024. aasta jooksul osutas eu-LISA suure käideldavusega andmekeskuse teenuseid ning hoidis kriitilise tähtsusega varasid, rajatisi ja seadmeid töökorras, täiustades samal ajal üldist teenindustõhusust ja skaleeritavust. Osutati Frontexi ja Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA) varusüsteemide majutusteenuseid.

Uuendamine ja edasiarendamine

2024. aastal jätkas eu-LISA oma andmekeskuste optimeerimist ja ümberkorraldamist struktureeritud kaabelduse ja seadmepüstikute paigutuse muutmise kaudu, et optimeerida jahutust. Et pakkuda skaleeritavat, paindlikumat ja turvalisemat taristut ning rahuldada tulevasi vajadusi uute justitiis- ja siseküsimuste süsteemide majutamiseks, alustas eu-LISA teise moodulandmekeskuse paigaldamist Strasbourgis. Aasta lõpuks oli keskküsesse paigutatud moodulandmekeskus ning olid ühendatud põhikomponendid ja elekter.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Operatiivjuhtimine

Peamised eesmärgid:

- suure käideldavusega andmekeskuse teenused,
- Frontexi ja Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA) varusüsteemide majutusteenuste osutamine.

Andmekeskuse operatiivjuhtimine

tavategevus

Valmis

- tõhus ja pidev hooldus, sh kriitilised uuendused ja täiendused.

Varukeskuse operatiivjuhtimine

tavategevus

Valmis

- tõhus ja pidev hooldus, sh juurdepääsukontroll, operatiivne ja tehniline tugi Austria ametiasutustele ja teenusepakkujatele,

⁶¹ EU-IXP: ELi ühendatuse ja teabevahetuse platvorm (uus üleeuroopaline võrk).

	■ Austria ametiasutustega varukeskuse tegevuskoha uue keskpika ja pikaajalise arendamise kokkuleppe läbivaatamine, et arvestada muutuvaid nõudeid ja jõudlusvajadusi.
Majutusteenused Frontexile ja EUAA-le tavategevus	Valmis ■ Ööpäevaringne tugi ja kohapealne koordineerimine intsidentide ja muude probleemide korral, korrapärane teabevahetus ja oleku ajakohastused, ■ Frontexi lahenduste võimsuse suurendamine, et vähendada jalajälge.
Uuendamine ja edasiarendamine	
Peamised eesmärgid: ■ jõudluse ja skaleeritavuse parendamine, sh võimsuskohandused ja energiatõhusus.	
Andmekeskuse täiendused ja arendamine tavategevus	Valmis ■ elektri- ja jahutusvõimsuse optimeerimine ja ümberkorraldamine, sh uuringu valmimine olemasoleva elektritaristu võimalike täienduste kohta, ■ teise moodulandmekeskuse rakendamise algus, ■ eksperditeadmiste pakkumine eritehnoloogiate ja -lahenduste valdkonnas, juurutusjärgsed tehnilised läbivaatamised teenusena.

1.7. TEADUSUURINGUD JA INNOVATSIOON

TEADUS- JA TEHNOLOOGIASEIRE

Amet jälgib aktiivselt viimaseid arenguid teadusuuringute, tehnoloogilise innovatsiooni ja standardimise valdkonnas, et suurendada oma eriteadmisi ja toetada sisesuutlikkuse pidevat arendamist. eu-LISA korraldab ka korrapäraseid teavitustegevusi tööstusele ja akadeemilistele ringkondadele, et pakkuda sidusrühmadele lisaväärtust. Lisaks toetab amet ulatuslikult ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskust, mis on selles valdkonnas koordineerimise ja koostöö võrgustik.

Põhitähelepanekud

Kahe tööstuse ümarlaua ürituse korraldamine

Esimese biomeetria-teemalise tehnoloogiaülevaate avaldamine

Teadusuuringute ja innovatsiooni uus strateegia 2025–2027

Teadus- ja tehnoloogiaseire

Amet jätkas teadusuuringute ja tehnoloogilise innovatsiooni jälgimist mitmes valdkonnas (sh biomeetria, tehisintellekt, krüptimine, pilvetechnoloogiad), et tagada talle usaldatud ELi justiits- ja siseküsimate infosüsteemide pidev tehnoloogiline areng. 2024. aastal valmis eu-LISA **teadus- ja innovatsioonistrateegia 2025–2027**, milles visandatakse üldine suund kestliku innovatsiooni juhtimiseks. Amet avaldas ka kaheosalise tehnoloogiaülevaate, mis keskendub biomeetrilisele tuvastamisele, katsetades uut lühemat formaati, et anda eu-LISA-le ja selle sidusrühmadele ning ka laiemale avalikkusele ülevaade asjakohastest tehnoloogiatest.⁶²

Liikmesriikide vajaduste rahuldamiseks ning uute tehnoloogiate, toodete ja teenuste teemalise teabevahetuse edendamiseks jätkas amet aktiivset koostööd tööstusega. Amet korraldas kaks **tööstuse ümarlaua üritust** – foorumil arutati liikmesriikide ja ELi tasandil esinevaid suutlikkuse puudujääke ja vajadusi ning kuidas neid leevendada tööstuse praktiliste lahenduste abil:

- esimene ümarlaud toimus juunis Antwerpenis (Belgias) teemal „**Üleminek pilve**: miks see on oluline ELi avaliku sektori jaoks ja kuidas sellest kasu saada“. Koostöös ELi eesistujariigi Belgiaga korraldatud hübriidüritusel oli üle 400 osaleja, kes arutasid suveräänsete pilvetechnoloogiate ümberkujundavat potentsiaali avaliku sektori jaoks;⁶³

⁶² eu-LISA tehnoloogiaülevaade biomeetrilise tehnoloogia teemal, 1. osa: *Paradigmamuutus identiteedihalduses ja turvetechnoloogias ning 2. osa: Mis lisaväärtust annab eu-LISA biomeetria?*

⁶³ eu-LISA tööstuse ümarlaud „**Üleminek pilve**: Miks see on ELi avaliku sektori jaoks oluline ja kuidas sellest kasu saada“, juuni 2024.

- teine ümarlaud korraldati novembris Budapestis (Ungari) koos eesistujariigi Ungariga. Hübridüritus „**ELi justiits- ja siseküsimused tehisintellekti ajastul**: uuenduste edendamine ja riskide juhtimine“ meelitas kohale üle 300 osaleja, kes arutasid tehisintellektipõhiste lahenduste kasutamisega seotud probleeme ja võimalusi justiits- ja siseküsimuste valdkonnas.⁶⁴

Kogu aasta jooksul jätkas eu-LISA aktiivset osalemist **ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuses**: lähetas töötaja Europoli hallatava keskuse sekretariaati, juhtis biomeetria klasterit ja korraldas keskuse iga-aastaselt üritusel novembris 2024 paneeldiskussiooni, mis keskendus ELi biomeetrilise tuvastuse süsteemide hindamisvõimekuse tugevdamise tähtsusele. Lisaks toetas amet keskuse muude klasterite tööd (nt prognoosiv tegevus, tehisintellekt ja krüptimine) ning aitas koostada ka kahte aruannet: **ELi innovatsioonikeskuse aruannet krüptimise kohta** ning Frontexi juhitud aruannet progressi võimaldavate tehnoloogiate ja privaatsuse täiustamise kohta.⁶⁵

Amet toetas ka komisjoni rände ja siseasjade peadirektoraati **ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“** rakendamisel tsiviiljulgeoleku valdkonnas, aidates määratleda tööprogrammi ja toetades komisjoni projektitaotluste hindamisel.

Amet jätkas ka oma suutlikkuse arendamist **tehisintellekti** valdkonnas ning käivitas tehisintellekti praktilise juurutamise tegevused. Üks põhialgatusi oli ametisise praktilisest praktikakogukonna loomine, et suurendada teadmisi ja suutlikkust selles valdkonnas, ning generatiivsete tehisintellektilahenduste võimalike kasutusjuhtumite kaardistamine, et parandada ameti organisatsioonilist võimekust. Selles valdkonnas osales eu-LISA ELi asutuste võrgustiku tehisintellekti töörühmas ja Euroopa andmekaitseinspektori loodud tehisintellekti korrespondentide võrgustikus.

Koos komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse peadirektoraadiga viis amet läbi **sBMSi täpsuse sõltumatu hindamise**, mis andis lisaülevaate sBMSi täpsuse võimalikest erinevustest erinevates demograafilistes rühmades. Lisaks osales amet OFIQ (Open-source Face Image Quality) meetrika – näokujutiste kvaliteedi võrdlustarkvara - hooldamisel (vt sBMS).

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa	
Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Teadus- ja tehnoloogiaseire	
Peamised eesmärgid:	
- teadusuuringute ja tehnoloogilise innovatsiooni seire, sh teadusuuringute ja innovatsiooni teavitustegevuse koordineerimine, - suutlikkuse ja teadmiste arendamine tehisintellekti valdkonnas, - ameti põhitegevusprotsesside jaoks oluliste standardite seire, keskendudes biomeetrilise tuvastuse tehnoloogiale.	
Teadus- ja tehnoloogiaseire	Valmis
tavategevus	- uute ja arenevate tehnoloogiate seire (akadeemilised ringkonnad ja tööstus), kaheosalise tehnoloogiaülevaate avaldamine ja kahe tööstuse ümarlause korraldamine, - valmis andmekvaliteedi standardiseerimise tegevuskava, sh lõpparuanne, - valmis teadusuuringute ja innovatsiooni strateegia 2025–2027, tehisintellekti- ja pilvestrateegia koostamise toetamine, - osalemine ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis, ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuses, tugevam koostöö Teadusuuringute Ühiskeskusega, - Teadusuuringute Ühiskeskusega koostöös tehtud sBMSi sõltumatu hindamise toetamine, - Saksamaa föderalse infoturbeameti arendatud OFIQ-tarkvara hoolduses osalemise algus (vt sBMS).
Tehisintellektipõhised lahendused tõhususe suurendamiseks	Valmis
tavategevus	- ametisiseses protsessides generatiivse tehisintellekti võimalike kasutusjuhtumite kaardistamine, - osalemine ELi tehisintellektiõigusakti ametile avalduva mõju hindamises, - osalemine EUANI tehisintellekti töörühmas ja Euroopa andmekaitseinspektori tehisintellekti korrespondentide võrgustikus, - ametisise tehisintellektialase praktikakogukonna töö käivitamine.

⁶⁴ eu-LISA tööstuse ümarlaud „*ELi justiits- ja siseküsimused tehisintellekti ajastul: innovatsiooni edendamine ja riskide juhtimine*“, november 2024.

⁶⁵ *ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskus: Esimene aruanne krüptimise kohta*, juuni 2024.

SUUTLIKKUSE SUURENDAMINE: ARUANDLUS JA KOOLITUS

Ameti ülesanne on koostada ja avaldada aruandeid ELi justiits- ja siseküsimumuste infosüsteemide tehnilise toimivuse kohta ning süsteemi kasutamise koondstatistikat. Tõhusa toimimise ja kasutamise tagamiseks pakub eu-LISA korrapäraseid koolitusprogramme justiits- ja siseküsimumuste infosüsteemidega seotud teemadel, kohandades neid vastavalt lõppkasutajate konkreetsetele vajadustele ja tuvastatud teadmislünkadele.

Põhitähelepanekud

Korrapärane panus
Schengeni tsükklisse

29 uue koolitustegevuse
korraldamine, millega rahulolu
määr oli väga kõrge

Justiits- ja siseküsimumustega
tegelevate asutuste e-õppe
seminar

Peamised tulemusnäitajad

Allikas: avaldatud aruanded ning liikmesriikide koolituste planeerimise ja aruandluse tabel

100%

TEHNILISE TOIMIMISE ARUANDED,
KORRAPÄRANE STATISTIKA JA
AMETIASUTUSTE LOETELUD

EESMÄRGIKOHANE

5,22

RAHULOLU KOOLITUSÜRITUSTEGA

EESMÄRGIKOHANE

Strateegia ja aruandlus

Amet koostas ja avaldas jõudlusaruanded ja koondstatistika kõigi oma vastutusalasse kuuluvate justiits- ja siseküsimumuste infosüsteemide kasutamise ja tehnilise toimimise kohta. eu-LISA ajakohastab ja avaldab korrapäraselt ka nende määratud asutuste ametlikke loetelusid, kellele on antud juurdepääs justiits- ja siseküsimumuste süsteemidele. Justiits- ja siseküsimumuste süsteemide kasutamise statistilised andmed aitavad suurendada olukorrateadlikkust ja prognoosimisvõimekust ELi tasandil **Schengeni baromeetri+** ning rände- ja varjupaigahalduse ja sisejulgeoleku **valmisoleku- ja kriisikava võrgustiku** kaudu. Amet toetas aktiivselt valmisoleku- ja kriisikava võrgustiku koosolekuid ja algatusi.

2024. aastal avaldas eu-LISA järgmised justiits- ja siseküsimumuste süsteemide aruanded:

- **SISi 2023. aasta statistikaaruanne**, sh pädevate asutuste loetelud (ajakohastatud novembris) ja asjaomastele sidusrühmadele esitatud 2024. aasta kvartalstatistika;⁶⁶
- **Eurodaci 2023. aasta aruanne**
- **Eurodaci 2023. aasta statistikaaruanne**, sh ajakohastatud loetelu juurdepääsuõigustega määratud asutustest;⁶⁷
- **VISi 2021.–2023 aasta tehniline aruanne**.⁶⁸

Koolitus liikmesriikidele ning justiits- ja siseküsimumustega tegelevatele asutustele

Amet jätkas süsteemide lõppkasutajatele justiits- ja siseküsimumuste süsteemide tehnilise toimimise eesmärgipäraste koolituste pakkumist, mis olid kohandatud tekkivatele vajadustele ja tuvastatud teadmislünkadele. 2024. aastal korraldas eu-LISA 29 **uut koolitustegevust** (nii kohapealsed kui ka veebis), täiendades oma olemasolevat veebikataloogi, hoides rahulolu kõrgel tasemel ja kaasates üle **4100 osaleja**, mis on seni suurim näitaja.⁶⁹ 2024. aasta jooksul loodi eu-LISA veebipõhises õpihaldussüsteemis üle 600 uue konto.

Lisaks toetas eu-LISA komisjoni ja teiste ELi asutuste, CEPOLi ja Frontexi korraldatud 10 koolitust, millest enamik keskendus EESile ja ETIASele. Juunis korraldas eu-LISA justiits- ja siseküsimumuste asutuste võrgustiku (JHAAN) eesistumisprogrammi raames **e-õppe seminari**, et jagada parimaid tavasid ja edendada pidevat teadmistevahetust viimaste suundumuste ja uuenduslike lähenemisviiside üle koolituses; see tõi kokku osalejad kõigist justiits- ja siseküsimumuste asutustest, Euroopa Nõukogust ja Interpolist.

⁶⁶ SISi 2023. aasta statistikaaruanne, SISi pädevate asutuste loetelu (ajakohastatud novembris) ning N.SISi asutuste ja SIRENE loetelu.

⁶⁷ Eurodaci 2023. aasta aruanne, Eurodaci 2023. aasta statistikaaruanne ja Eurodaci määratud asutuste loetelu.

⁶⁸ VISi 2021.–2023 aasta tehniline aruanne.

⁶⁹ Üle 40% olid uued osalejad, kes registreerusid, et kasutada varasematel aastatel lisatud veebipõhiseid koolitusressursse, mis olid endiselt asjakohased.

Schengeni hindamised

Schengeni ala tõhus toimimine sõltub keerukast regulatiiv- ja poliitikaraamistikust ning juhtimisest. Et toetada Schengeni õigustiku nõuetekohast rakendamist liikmesriikides, osaleb eu-LISA **Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismis**, pakkudes oma eksperditeadmisi Schengeni hindamiseks SISI toimimise ja kasutamise, sh SIRENE büroode tegevuse ja ühise viisapoliitika, sh VISi kohta.⁷⁰ See hõlmab riskianalüüsi aasta enne hindamist, eriveebiseminare enne hindamist, osalemist (kohapeal vaatlejana või pakkudes dokumendipõhist abi) ja abistamist hindamisaruannete koostamisel. 2024. aastal osales amet Šveitsi, Austria ja Sloveenia riskianalüüsis tulevaste hindamiste ettevalmistamisel.

2024. aastal toetas eu-LISA **SISI/SIRENE hindamisi** Horvaatias, Poolas, Slovakkias, Tšehhis ja Ungaris ning osales CEPOLi ja komisjoni korraldatud iga-aastaselt koolitusüritusel Sloveenias.

Seoses **ühise viisapoliitika hindamisega** toetas eu-LISA Norra ja Rootsi ühishindamist kohapealsete külastustega Taisse ja Keeniasse. Lisaks toetas amet komisjoni, osaledes Araabia Ühendemiraatides korraldatud iga-aastaselt erikoolitussessioonil.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne Peamised saavutused aruandeperioodil

Strateegia ja aruandlus

Peamised eesmärgid:

- eu-LISA hallatavate justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide statistika ja tulemusaruannete koostamine ja avaldamine.

Tehniline aruandlus ja koondstatistika

tavategevus

Valmis

- avaldatud statistika- ja tulemusaruanded, koostatud kvartalstatistika,
- avaldatud määratud asutuste loetelu.

Panus ELi olukorrateadlikkusse ja prognoosimistevõttesse

tavategevus

Valmis

- asjakohase statistika esitamine konkreetsetes õigusaktides määratletud piirides,
- sidusrühmade toetamine eesmärgipäraste statistiliste näitajate kindlakstegemisel,
- andmete esitamine valmisoleku- ja kriisikava võrgustiku ja Schengeni baromeetri+algatuste jaoks.

Koolitused liikmesriikidele

Peamised eesmärgid:

- lõppkasutajate koolitused justiits- ja siseküsimuste süsteemide tehnilise toimimise kohta,
- koostöö CEPOLiga, et pakkuda ühiseid koolituskursusi ja jagada oskusteavet vastastikust huvi pakkuvates valdkondades.

Koolitused liikmesriikidele

tavategevus

Valmis

- 29 koolitustegevuse korraldamine (sh kohapealsed ja veebis), tugi muude asutuste 10 koolitustegevusele,
- koolitusvajaduste analüüsi läbiviimine koos riiklike kontaktpunktide võrgustikuga, aasta koolituskava ajakohastamine vastavalt liikmesriikide tekkivatele vajadustele,
- koostöö CEPOLi ja Frontexiga, sh e-õppe seminari korraldamine,
- horisontaalseid teemasid, nt tehisintellekti ja biomeetriat käsitlevate koolituste algus.

Schengeni hindamised

Peamised eesmärgid:

- ELi Schengeni hindamismehhanismi toetamine, sh osalemine vaatlejana ja aruannete koostamisel.

Schengeni hindamised

tavategevus

Valmis

- panus aasta riskianalüüsidesse,
- komisjoni Schengeni hindamisaotluste menetlemine,
- SISI/SIRENE ja ühise viisapoliitika hindamiste toetamine isiklikult või dokumendipõhiselt, koolitajate ja praktikantide saatmine korraldatud koolitusele.

⁷⁰ Nõukogu määrus (EL) 2022/922 Schengeni acquis' kohaldamise kontrollimise hindamis- ja järelevalvemehhanismi kohta.

1.8. KÄITAMISE OTSENE TOETAMINE

SÜSTEEMIDE KÄITAMINE

Oma vastutusalasse kuuluvate justits- ja siseküsimuste infosüsteemide pideva käideldavuse ja kerkuse tagamiseks osutab eu-LISA oma operatiivteenuste keskuse kaudu ööpäevaringseid operatiivjuhtimis- ja tugiteenuseid. Ööpäevaringine kasutajatugi käsitleb teenustaotlusi ning koordineerib intsidentide (teenuskatkestuste) ja probleemide lahendamist (algpõhjuste uurimine).

Põhitähelepanekud

97,8% rahulolumäär:
lõppkasutajad rahul või väga rahul toe kvaliteediga

95% reageerimisaeg lõppkasutajate taotlustele, mis lahendati kindlaksmääratud eesmärkide piires

Peamised tulemusnäitajad⁷¹

95%

EU-LISA KASUTAJATUGI

EESMÄRGIKOHANE

97,8%

KLIENDIRAHULOLU

EESMÄRGIKOHANE

Intsidendid ja teenusetaotlused

Tabel 1. 2024. aastal käsitletud intsidentid ja teenusetaotlused

	SIS	VIS	Eurodac	EES	e-CODEX	Kokku
Intsident⁷²	414	234	438	9	2	1097
liikmesriikide avatud	146	121	280	9	2	558
eu-LISA avatud	268	113	158	0	0	539
Teenusetaotlused	196	131	224	5	130	686
liikmesriikide avatud	155	105	50	4	130	444
eu-LISA avatud	41	26	174	1	0	242
Kokku	610	365	662	14	132	1783

Tabel 2. Intsidendid prioriteetide ja süsteemide järgi 2024. aastal⁷³

Prioriteetsus ⁷⁴	SIS	VIS	Eurodac	EES	e-CODEX	Muu	Kokku
kriitilise tähtsusega	5	1	2				8
suur	159	32	44		13	13	261
mõõdukas	676	506	458	10	9	469	2128
väike	150	197	73	8	2	690	1120
Kokku	990	736	577	18	24	1172	3517

Tabel 3. Taotlused põhitegevussüsteemide järgi 2024. aastal

	SIS	VIS	Eurodac	EES	e-CODEX	ECRIS-TCN	ETIAS	Muu	Kokku
Kokku	507	420	372	122	137	27	8	1965	3558

⁷¹ **SIS:** 95,5% (vähenemine, rohkem intsidente: versioonide väljastamise haldamine); **VIS:** 99% (suurenemine), kogu tegevusaja kõrgeim näitaja; **Eurodac:** 99%, kogu tegevusaja kõrgeim näitaja.

⁷² Intsident on kavandamata üksiksündmus, mis põhjustab teenuse häireid; probleem on ühe või mitme intsidenti algpõhjus.

⁷³ Päringute koguarv, sh sisepäringud ja liikmesriikide suhtlusega seotud päringud.

⁷⁴ Intsidenti prioriteetsuse määravad mõjutatud teenuse mõju talitlusele ja intsidenti lahendamise kiireloomulisus.

Tegevustugi

2024. aastal pakkus eu-LISA pidevat ja kvaliteetset operatiivjuhtimist ning ööpäevaringset tuge lõppkasutajatele (st liikmesriikidele, ELi asutustele ja vedajatele) kõigi käituses olevate justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide jaoks, v.a e-CODEX, mille tuge osutatakse ainult tööajal Tallinnas. 2024. aastal käsitles eu-LISA kasutajatugi 3558 teenustaotlust, 3517 intsidendipäringut ja 1783 suhtluspäringut.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Operatiivjuhtimine	
Peamised eesmärgid:	
- pidev ja kvaliteetne operatiivtugi justiits- ja siseküsimuste süsteemide lõppkasutajatele,⁷⁵ - justiits- ja siseküsimuste süsteemide tõhus järelvalve, sh vahendite täiustamine reageerimise ja teenuse kvaliteedi parandamiseks, - lõppkasutajatele operatiivtoe pakkumine, sh kesksete ja riiklike vastaspoolte vahelise koordineerimise parandamine.	
Ööpäevaringne 1. tasandi tugi justiits- ja siseküsimuste IT-süsteemide operatiivjuhtimisele – eu-LISA kasutajatugi tavategevus	Valmis - Justiits- ja siseküsimuste süsteemide toimimise ja jõudluse järelvalve ja jälgimine, esmatasandi reageerimine intsidentidele, kasutajatugi lõppkasutajatele, teenusteaotluste käsitlemine, intsidentide ja probleemide koordineerimine, - kasutusjuhendite ajakohastamine ja standardimine, sh uute süsteemide jaoks.
Ööpäevaringne 2. tasandi rakendustugi justiits- ja siseküsimuste süsteemide operatiivjuhtimisele tavategevus	Valmis - pidev tehniline tugi, intsidentide/probleemide haldamine ja lahendamine, - muudatuste ja versioonide rakendamise ja kasutuselevõtu toetamine, sh uute süsteemide läbivaatamine: VIS EESi jaoks, sBMS, EES, veebiteenused. ETIAS, ECRIS-TCN, e-CODEX, koostalitlusvõime, uus Eurodac.

TURVE, KÜBERTURVALISUS JA TALITLUSPIDEVUS

Et tagada justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide turvaline toimimine, sealhulgas andmete ja füüsilise turbe nõuetekohane tase, jälgib ja juhib amet pidevalt turvariske ning tagab, et eu-LISA-le usaldatud IT-süsteemide ja selle sidevõrgu jaoks kehtestatud turbekontrollid oleks tõhusad, nõuetekohaselt juurutatud ja hallatud ning et toimuks küberturbemeetmete pidev täiustamine.

Põhitähelepanekud

2024. aasta turbe- ja talitluspidevuse õppus

VISI ja SISI turbe- ja talitluspidevuse kavade ajakohastamine

Küberturvalisuse määruse turvanõuete ajakohastamine

Peamised tulemusnäitajad⁷⁶

Allikas: turbe tagamise näidikud

100%

TÄIDETUD KOHUSTUSLIKUD
TURBE-EESMÄRGID

EESMÄRGIKOHANE

100%

SÜSTEEMIDE TURBERISKIDE
HINDAMINE

EESMÄRGIKOHANE

Süsteemide turve ja talitluspidevus

Kogu aasta jooksul keskendus amet ELi õigusraamistiku ja turbenõuete kõrgetasemelise järgimise tagamisele, kohaldades süvakaitse lähenemisviisi iga justiits- ja siseküsimuste süsteemi (sh internetiühendusega süsteemide) ja eu-LISA IT-keskkonna suhtes ning rakendades turbemeetmete kihte, et tagada kerksus intsidentidele ja küberrünnete. Erilist tähelepanu pöörati kõigi IT-süsteemide turvalisuse suurendamisele, et täiustada haavatavuste ja vigade tuvastamist, süsteemide paikamisele ja tugevdamisele ning kriitiliste

⁷⁵ e-CODEXi esimese ja teise taseme tuge pakutakse ainult tööajal (EET).

⁷⁶ **SIS**: 95,5% (vähenemine, rohkem intsidente: versioonide väljastamise haldamine); **VIS**: 99% (suurenemine), kogu tegevusaja kõrgeim näitaja; **Eurodac**: 99%, kogu tegevusaja kõrgeim näitaja.

teenuste põhjalike läbistustestide läbiviimisele. Arvestades e-CODEXi ülevõtmist ning ettevalmistusi uute süsteemide ja arenduste kasutuselevõtuks, jätkas amet ka nende riskihindamist ning turbe- ja talitluspidevuse kavade (nt ameti IT-keskkond, VIS EESi jaoks, SIS, ETIAS, EES ja e-CODEX) viimistlemist.

Oktoobris viis eu-LISA läbi **turbe- ja talitluspidevuse õppuse** SISi, VISi ja Eurodaci jaoks (sh EES seoses eelseisva kasutuselevõtuga), et testida organisatsiooni kerkust ettenägematute häirivate vahejuhtumite suhtes ja tagada talitluspidevus. Koos Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametiga (ENISA) korraldatud õppusel oli üle 80 osaleja liikmesriikidest, komisjonist ja ELi ametitest, sealhulgas vaatlejad turbekogukonnast (koostöögrupid ja võrgustikud).

Muutuva ohumaastiku tõttu on ohtude õigeaegseks tuvastamiseks ja neile reageerimiseks vaja pidevalt suurendada ameti turbeprotokollide ja järelevalve võimekust, täiustades asjakohaseid vahendeid ja protsesse, sealhulgas turvateabe ja -sündmuste haldamist koostöös CERT-EUga (Computer Emergency Response Team for the EU). **eu-LISA küberturbevalmiduse tugevdamiseks** ja turvalisuse suurendamiseks vaatas amet läbi ja hindas oma küpsust ning kaardistas uued vahendid ja võimalused asjakohaste protsesside täiustamiseks. Et täita **küberturvalisuse määruse** nõudeid, viis amet läbi **turbeküpsuse hindamise**, kasutades kehtestatud raamistikke, et saada väärtuslikku teavet oma praeguse küpsusetaseme kohta ja teha kindlaks täiustamist vajavad valdkonnad.⁷⁷

Oma turbehaldussüsteemi pideva täiustamise raames tugevdas amet ka oma turberaamistikku ja -menetlusi, sulgedes eri auditite soovitusel ning vahetades parimaid tavasid ja uusimat teavet turvalisusküsimustes turbeekspertide ja -ringkondadega, näiteks ENISA, turbeametnike võrgustik, justiits- ja siseküsimuste asutuste turbeametnike võrgustik, koostöörühm.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa	
Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Operatiivjuhtimine	
Peamised eesmärgid: ■ kõrgeima taseme vastavus ELi õigusraamistikule ja turbenõuetele, ■ turberiskide jälgimine ja haldamine, ■ eu-LISA küberturvalisuse olukorra parandamine, ■ teadmiste ja parimate tavade vahetamine küberturvalisuse ja talitluspidevusega seotud küsimustes.	
Tegevuse talitluspidevus tavategevus	Valmis ■ talitlusele avalduva mõju hindamised ja riskijuhtimine, sh süsteemispetsiifilised talitluspidevuse kavad, turbe- ja talitluspidevuse õppuse läbiviimine, ■ 2024. aasta turbe- ja talitluspidevuse õppus, ■ turbetehnikateenused, sh ameti turbearhitektuuri mudel, ■ osalemine turbeametnike võrgustikus (SON), justiits- ja siseküsimuste asutuste turbeametnike võrgustikus, IT-turbe tööruhmas, NIS2 koostöörühmas.
IT-turbeteenuste haldamine tavategevus	Valmis ■ ameti IT-taristu tõhus ja pidev turvaseire, sh intsidentide haldamine ja neile reageerimine, identiteedi- ja juurdepääsuhaldus.
Küberturbeteenused tavategevus	Valmis ■ tõhus ja pidev küberturvalisuse järelevalve, sh intsidentide haldamine ja neile reageerimine, identiteedi- ja juurdepääsuhaldus, turvateabe ja -sündmuste haldamine (SIEM), ■ küberturbeküpsuse suurendamine (CERT-EU suunised, rahvusvahelised standardid ja head tavad), sh küberturvalisuse intsidentidele reageerimise rühm (CSIRT) ja korrapärased kabinetiohupused, ■ ettevalmistus küberturvalisuse järelevalve ning turvaintsidentidele reageerimise ja koostöö võimekuse akrediteerimiseks, ■ uue DevSecOps-põhise turbekäsitluse kasutuselevõtt turvaliste pilveomaste tehnoloogiate jaoks.
Infoturve ja -kindlus tavategevus	Valmis ■ infoturbe halduse süsteemi (ISMS) ajakohastamine, ■ süsteemide turbeolukorra pidev jälgimine, sh turbenõuete ning turbe- ja talitluspidevuse kavade (SIS, VIS) ajakohastamine, ■ koostalitlusarhitektuuri ja uute süsteemide turbenõuete hindamine,

⁷⁷ Määrus (EL, Euratom) 2023/2841 ELi institutsioonide, organite ja asutuste küberturvalisuse ühise kõrge taseme kohta.

- komisjoni siseauditi talituse (IAS), Euroopa andmekaitseinspektori (EDPS), muude õppuste/hindamiste soovitude täitmine,
- eu-LISA turberaamistiku täiendamine ja turvapoliitika nõuannete pakkumine.

TEENUSE ÜLEMINEK JA AUTOMATISEERIMINE

Süsteemide arendamise ja toimimise toetamisel on eriti oluline kvaliteedikontroll, mida teostatakse käitamise muudatuste, teenuse ülemineku, versioonide väljastamise ja juurutamise halduse kaudu, et tagada kõigi rakenduste eesmärgipärasus nende olelusringi jooksul. Lisaks jätkab amet tõhususe suurendamiseks ja kulude optimeerimiseks korduvate, töömahukate ja aeganõudvate ülesannete automatiseerimist.

Põhitähelepanekud

Allikas: sisearuanded

Üleminekutegevuste rühma loomine

EESi, VISi-EESi ja sBMSi ühiskatse enne kasutuselevõttu

ITSM-vahendi uue lahenduse valimine

Peamised tulemusnäitajad⁷⁸

75%

KÄIDUMUUDATUSTEST RAKENDATUD

EESMÄRGIKOHANE

Teenuse viimine kasutuskeskonda

Amet rakendab pidevalt tehnilisi muudatusi, et hoida süsteeme ajakohasena, või võtab kasutusele uued funktsioonid vastavalt sidusrühmade nõudmistele. Et kaitsta olemasolevate süsteemide terviklust ja minimeerida mõju teenuste osutamisele (st jõudlusele ja käideldavusele), kasutas eu-LISA jätkuvalt väledamat lähenemisviisi versioonide väljastamise ja käidumuudatuste haldamisel. 2024. aasta jooksul keskenduti EESi kasutuselevõtule koos sBMSi ja VISiga EESi jaoks. Üleminekutegevuste sujuvamaks koordineerimiseks liikmesriikide ja Europoliga moodustas amet **üleminekutegevuste rühma**.⁷⁹ Seda lähenemisviisi kohaldatakse ka ECRIS-TCNi ja ETIASe üleminekutegevuste suhtes.

Käiduteenuste abivahendid

Justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide tõhusa järelevalve toetamiseks jätkab eu-LISA oma käiduteenuste abivahendite täiustamist, et suurendada reageerimisvõimet ja **pakkuda kvaliteetset operatiivtuge** süsteemide järelevalve, päringute, aruandluse ja intsidendihalduse vahendite kaudu. Eelkõige, liikudes tervikliku IT-ökosüsteemi suunas ning kasutades ära tehisintellekti ja masinõppe võimalusi, tutvustas eu-LISA uue **sündmushalduse süsteemi** demoversiooni. Vahend võimaldab reaajas jälgida ja hallata intsidente kõigis süsteemides ja taristutes, et vähendada reageerimisega ja võimaldada kiiremat intsidentide lahendamist. Samal ajal alustas eu-LISA **uue päringuhaldusvahendi** rakendamist, et lahendada probleeme tõhusamalt ja parandada kliendikogemust.

⁷⁸ **SIS**: 95,5% (vähenemine, rohkem intsidente: versioonide väljastamise haldamine); **VIS**: 99% (suurenemine), kogu tegevusaja kõrgeim näitaja; **Eurodac**: 99%, kogu tegevusaja kõrgeim näitaja.

⁷⁹ Üleminekutegevuste rühm on VISi ja EESi kogukonna tööühm, mis arutab tehnilisi ja organisatsioonilisi ettevalmistusi EESi, VIS4EESi ja sBMSi kasutuselevõtuks; rühm allub VISi ja EESi nõuanderühmadele.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Käiduteenuste abivahendid

Peamised eesmärgid:

- kvaliteetsete operatiivtoe vahendite pakkumine,
- sündmushalduse süsteemi rakendamise algus (tagab jälgimise automaatteadete abil).

Käiduteenuste abivahendid – haldus

tavategevus

Valmis

- halduse ja kohandamise, sh vahendite tehnilise halduse pakkumine,
- lõppkasutajate toe ja koolituse pakkumine.

Käiduteenuste abivahendid – hooldus

tavategevus

Valmis

- tõhus ja pidev hooldus, sh litsentsid,
- müüja tugi halduritele muudatuste juurutamisel.

SiMS – kasutuselevõtt varukeskuses

tavategevus

Valmis

- SiMSi komponentide (uued ekraanid ja seirelahendus) kasutuselevõtt varukeskuses.

Sündmushalduse süsteemi juurutamine

projekt valmib 2024. aastal
uus üleandmistähtaeg: 2025

Edasi lükatud

- kohaldamisala laiendamine, et lisada uusi funktsioone,
- sündmushalduse süsteemi juurutamise algus.

Sündmushalduse süsteemi täiustamine

projekt valmib 2026. aastal

Muu

- tegevus algab pärast uue sündmushalduse süsteemi kasutuselevõttu.

IT-teenuste haldusvahendi (ITSM) asendamine

projekt valmib 2026. aastal

Toimumas

- uue ITSM-vahendi (ServiceNow, SNOW) valimine,
- toimub olemasolevate ITSM-protsesside analüüs,
- ITSM-protsesside juurutamine uues vahendis.

Teenuse viimine kasutuskeskonda

Peamised eesmärgid:

- kõigi justitiis- ja siseküsimuste süsteemide ja taristute hoolduse toetamine,
- sisevahendite ja -protsesside konsolideerimine, et võtta kasutusele väledam lähenemisviis versioonide väljastamise ja muudatuste haldamisel.

Käidumuudatuste haldamine

tavategevus

Valmis

- kvalifitseerimise, planeerimise, rakendamise, rakendamisjärgse läbivaatamise tagamine,
- uute süsteemide (EES ja sBMS) ja töövõtjate lisamine ITSM-vahendisse,
- toimuvad ettevalmistused ETIASe, koostalitlusvõime komponentide ja ECRIS-TCNi jaoks.

Uute versioonide väljastamise ja juurutamise haldamine

tavategevus

Valmis

- DevSecOps-konveieripõhise oma kvaliteedivärava protsessi rakendamine (ehitamine ja juurutamine),
- versioonide juurutamine (st viimased funktsioonid ja paigad),
- väleda ja automatiseeritud lähenemisviisi kasutuselevõtt versioonide väljastamise halduses.

Üleminek kasutuselevõtule

tavategevus

Valmis

- valmis võimalikult suures ulatuses, arvestades viivitusi EESiga,
- üleminekutegevuste koordineerimine (sh üleminekutegevuste rühm) ning EESi, sBMSi ja VISi-EESi kasutuselevõtu katse toetamine.

TEHNOLOOGIA JA TARKVARA PROJEKTEERIMINE

Amet arendab pidevalt oma võimekust, et tõhustada tootmist ja kiirendada uute rakenduste valmimist ning suurendada uute arendatud tehnoloogiate omandiõigust. eu-LISA uue töökorralduse raames toimub uute süsteemide arendamine enamasti ametisiselt, mitte enam allhankena välistarnijatele. Et tagada arendatud tarkvararakenduste suurem tõhusus, parem järjepidevus, skaleeritavus ja kvaliteet, käivitas eu-LISA algatuse Software Factory (SoFa), mis pakub standardraamistikku paindlikuks ja iteratiivseks tarkvaraarenduseks koos kogu tarkvaraarenduse elutsükli hõlmavate vahendite ja tavadega. Et kõik uued süsteemid ja versioonid oleks eesmärgipärased ja vastaksid asjakohastele kvaliteedinõuetele, teeb eu-LISA järelevalvet tarkvaralahenduste ja lõimimisteenuste põhjaliku testimise üle.

Põhitähelepanekud

VISI-EESI ja sBMSi tootmisplatvorm juurutatud

Arhitektuurivisioon valmis

Koostalitlusvõime testimise eksperdirühma loomine

Peamised tulemusnäitajad⁸⁰

Allikas: testimisaruannete kokkuvõtted, sisearuanded

90%

TÄHTAEGSELT LÕPULEVIIDUD
TESTIMISKAMPAANIAD

EESMÄRGIKOHANE

95%

TESTITAVATE NÕUETE TÄIELIK KATVUS

EESMÄRGIKOHANE

Lahendused ja arhitektuur

Arendatud lahenduste ja rakenduste kvaliteedi tagamiseks jätkas eu-LISA kõigi arendusalgatuste arhitektuurse projekteerimise kooskõlastamist ametisisese tehnoloogiastrateegiaga. 2024. aastal esitas eu-LISA oma **arhitektuurivisiooni**, määratledes koostalitlusvõime ehitusplokid ja kehtestades kõigi süsteemide standardid.

Tarkvaraarendus

Et tagada vajaliku tarkvara kvaliteet (rakenduse ülesehitus, lähtekoodi kvaliteet) ja vähendada samal ajal arendustöös sõltuvust töövõtjatest, jätkas eu-LISA sisesuutlikkuse tõhustamist DevSecOps-põhiste ehitus- ja juurutuskonveierite abil ning keskendus automatiseerimisele CI-/CD-konveieri abil (pidev lõimimine, üleandmine ja juurutamine), et vähendada vigu, suurendada tõhusust ja uute rakenduste juurutamise aega. Tulevaste süsteemide kasutuselevõtu toetamiseks **rakendas amet VISI-EESI ja sBMSi jaoks CI/CD-tootmisplatvormi**.

Kvaliteedi tagamine ja testimine

2024. aastal muutis amet oma testimistoe **terviklikuks kvaliteedi tagamise funktsiooniks**, minnes üle pilvepõhisele arhitektuurile ja võttes testimise ja kvalifitseerimise haldamisel kasutusele väledamad põhimõtted. Eelkõige testimisega seotud puuduste ja probleemide aruandluse ja käsitlemise tõhustamiseks võttis eu-LISA kasutusele pilvepõhised testimisvahendid veebi- ja mobiilirakenduste testimiseks, saavutades kõrge automatiseerituse ja tõhususe taseme. Kui liikmesriigid kaasatakse varakult testimisprotsessi, saab probleemid tuvastada varem, vähendades lõpliku testisetapi koormust; samas parandavad iteratiivne tagasiside ja probleemide kiirem lahendamine süsteemi üldist kvaliteeti.

Kogu aasta jooksul toetas amet EESI, VISI, sBMSi, ETIASe, ECRIS-TCNi ja koostalitlusvõime testimist, et tagada kõigi pakutavate toodete ja teenuste kavandatud kvaliteet, väärtus ja stabiilsus.

⁸⁰ **SIS**: 95,5% (vähenemine, rohkem intsidente: versioonide väljastamise haldamine); **VIS**: 99% (suurenemine), kogu tegevusaja kõrgeim näitaja; **Eurodac**: 99%, kogu tegevusaja kõrgeim näitaja.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Lahendused ja rakendused

Peamised eesmärgid:

- rakenduste olelusringi halduse platvormi tõhus ja pidev toimimine,
- põhitegevussüsteemide toimingute rakenduste projekteerimise kõrge kvaliteet.

Rakendushaldusteenused

tavategevus

Valmis

- rakenduste projekteerimise kvaliteedi tagamine.

Rakenduste olelusringi halduse platvormi ja seotud vahendite tugi

tavategevus

Valmis

- rakenduste olelusringi halduse platvormi toimimise tagamine testimisel, versioonide väljastamisel ja hoolduses.

Kvaliteedi tagamine ja testimine

Peamised eesmärgid:

- sisevahendite ja -protsesside konsolideerimine, et võtta kasutusele testi- ja kvalifitseerimishalduse väledam käsitus, sh süsteemiarenduse olelusringi vahendite täiustamine,
- kõigi hooldus- ja arendustoimingute testimiskampaaniate kavandamine ja rakendamine.

Testimise haldamine

tavategevus

Valmis

- SISI, VISI, Eurodaci, EESI, sBMSi, ETIASe, ECRIS-TCNi ja koostalitlusvõime komponentide testimise haldamine,
- korrapärased koordineerimiskoosolekud, et ühtlustada testimispõhimõtteid ja -menetlusi, sh testimise eksperdirühmad (VIS-EES, ETIAS, koostalitlusvõime ja ECRIS-TCN),
- testimisvahendite, sh pilvtestimisvahendite haldamine.

Üldarhitektuur

Peamised eesmärgid:

- koostalitlusarhitektuuri arendamine olemasolevate ja tulevaste põhitegevussüsteemide jaoks; arhitektuuristandardite kehtestamine; andmeüksuse/tegevusfunktsiooni modelleerimine; teabevahetusmaatriksi arendamine; ameti küpsustaseme suurendamine.

Tegevusarhitektuuri järjepidevus

tavategevus

Valmis

- tegevusarhitektuuri rakendamine, sh eu-LISA tehnoloogiakataloogi ja tehnoloogiastrateegia ajakohastamine ning arhitektuurivisiooni esitamine,
- toimub tegevusarhitektuuri protsessi ja teenuste määratlemine (järjepidevuse etapp),
- Open Group Agile Architecture koolitus, et parandada arhitektuursete artefaktide väledust.

EUROOPA KOMISJONI JA LIIKMESRIIKIDE TOETAMINE

Amet toetab komisjoni, liikmesriike ja teisi asjaomaseid ELi asutusi justitsi- ja siseküsimuste infosüsteemide ettevalmistamisel, arendamisel ja kasutuselevõtul. Amet jätkas talle usaldatud IT-süsteemide haldamist ja edasiarendamist, täites ülesandeid ja osutades teenuseid, mis on sätestatud asjakohastes määrustes, ning pakkudes kõigile lõppkasutajatele korrapäraselt koolitust justitsi- ja siseküsimuste süsteemide tehnilise kasutamise kohta. 2024. aastal ei saanud eu-LISA komisjonilt ega liikmesriikidelt ühtegi taotlust vastavalt asutamismääruse artiklitele 9 ja 16.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Komisjoni ja liikmesriikide toetamine

Peamised eesmärgid:

- liikmesriikide, komisjoni ja muude asjaomaste ELi asutuste toetamine eu-LISA-le usaldatud justitsi- ja siseküsimuste infosüsteemide ettevalmistamisel, arendamisel või kasutuselevõtul.

Komisjoni ja liikmesriikide toetamine

sihtotstarbeline tugi vastavalt vajadusele

Muu

- komisjon ja liikmesriigid ei esitanud asutamismääruse artiklite 9 ja 16 kohaseid taotlusi.

NÕUANDERÜHMAD, KOOSOLEKUD JA LÄHETUSED

Amet toetas ja koordineeris eu-LISA juhtorganite tööd, korraldades ameti nõuanderühmade (st SIS, VIS, Eurodac, EES-ETIAS, ECRIS-TCN, koostalitlusvõime, e-CODEX ja ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm), programmijuhtimisnõukogude ning muude koostöö- ja töörühmade kohtumisi ning koordineeris nende igapäevast tööd ja arutelusid, et tagada sidusrühmade vajaduste arvessevõtt.

Põhitähelepanekud

98,8% rahulolu
sidusrühmade toega

58 nõuanderühmade ja
48 programmijuhtimisnõukogu
e koosolekut korraldatud

ühiste uurimisrühmade
koostööplatvormi
programmijuhtimisnõukogu
esimese koosoleku korraldamine

Peamised tulemusnäitajad⁸¹

Allikas: klientide rahulolu-uuringud.

98,8%

SIDUSRÜHMAD RAHULOLU

EESMÄRGIKOHANE

2024. aastal pakkus eu-LISA kvaliteetset tuge kõigile nõuanderühmadele ja programmijuhtimisnõukogudele, sealhulgas töö- ja koostöörühmadele, tehnilistel seminaridel ja *ad hoc* kohtumistel liikmesriikidega. Amet korraldas kõik kavandatud koosolekud, sealhulgas kaks erakorralist koosolekut (üks Eurodaci jaoks pärast uuestisõnastatud määruse vastuvõtmist ja teine e-CODEXi jaoks, et arutada pilvelahendust). Lisaks korraldas amet 2024. aastal ühiste uurimisrühmade programmijuhtimisnõukogu esimese koosoleku.

Iga-aastane sidusrühmade rahulolu-uuring kinnitas **sidusrühmade toe kõrget kvaliteeti**, sh **98,8% rahulolumäär**, mis on seni parim tulemus. Sidusrühmad rõhutasid head suhtlemist, koostööd ja toe tõhusust, mis kinnitab eu-LISA sidusrühmadega uhtlemise kvaliteeti.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Nõuanderühmad ja muud koosolekud

Peamised eesmärgid:

- kvaliteetne tugi nõuanderühmadele, programmijuhtimisnõukogudele, sh töörühmades ja tehnilistel seminaridel.

Haldustugi nõuanderühmadele

tavategevus

Valmis

- sidusrühmade taotlusel koosolekute korraldamine ja toetamine, sh töö- ja koostöörühmad, tehnilised seminarid ja erakorralised üritused (58 nõuanderühmade koosolekut, sh erakorraline Eurodaci koosolek),
- otsuste ja koosolekute tulemuste rakendamise jälgimine.

Haldustugi programmijuhtimisnõukogudele

tavategevus

Valmis

- koosolekute korraldamine ja toetamine, sh soovitude ja otsuste järelmeetmed (48 programmijuhtimisnõukogude koosolekut, sh erakorraline e-CODEXi koosolek).

Haldustugi muudele kohtumistele ja lähetustele

tavategevus

Valmis

- töötajate lähetuste, sh konverentside, ürituste, sidusrühmade teabeürituste toetamine

⁸¹ **SIS**: 95,5% (vähenemine, rohkem intsidente: versioonide väljastamise haldamine); **VIS**: 99% (suurenemine), kogu tegevusaja kõrgeim näitaja; **Eurodac**: 99%, kogu tegevusaja kõrgeim näitaja.

1.9. AMETISISENE TEGEVUS

ÜLDJUHTIMINE

Üldjuhtimine ja nõuetele vastavus

Amet on võtnud kohustuse tagada rangeim vastavus ELi õigusraamistikule ning usaldusväärne, läbipaistev ja vastutustundlik juhtimine. Et täita iga-aastaseid ja mitmeaastaseid eesmärke ning sidusrühmade ootusi, jätkab eu-LISA tööd tõhusate tulemuste saavutamise nimel, täiustades oma üldjuhtimist, kooskõlastades ressursse ja suutlikkust ning edendades andmepõhist otsustusprotsessi.

Põhitähelepanekud

Täitmata auditisoovituste
97% rakendusmäär

Sisekontrollistrateegia
vastuvõtmine

Esimese kestlikkusaruande
avaldamine

Peamised tulemusnäitajad^{82 / 83}

KPI	Sihtväärtus	Väärtus seisuga 31.12.2024	Olek	Andmeallikas
Auditeerimine				
Ettenähtud tähtjaks täidetud auditisoovitusi (%), millest				
kriitilise tähtsusega	100%	puuduvad	Eesmärgikohane	siseauditi üksuse tegevusaruanne
väga olulised	≥90%	kriitilise		
olulised	≥80%	tähtsusega soovitused		
		95%		
		100%		
Veel täitmata soovituste arv ja vanus, millest				
alla 6 kuu	≤4	0	Eesmärgikohane	siseauditi üksuse tegevusaruanne
6 kuud – 1 aasta	≤2	0		
üle 1 aasta	≤1	1		
Andmekaitse				
Tegevuse eest vastutajatelt saadud täidetud nõustamistaotluste arv	80% esitatud varakult	70%	Alla eesmärgi ⁸⁴	Ametisisesed andmekaitseametniku andmebaasid
	60% täidetud	55%		
	60% täidetud kokkulepitud aja jooksul	45%		

Üldjuhtimine

2024. aastal tagas amet süstemaatilise vastavuse ELi õigusraamistikule ja headele juhtimistavadele, tugevdades strateegilist juhtimissuutlikkust ning tagades samal ajal tulemuslikkuse ja vastavuse kvaliteedijuhtimise ja toimivate sisekontrollide kaudu. Amet jätkas oma sisekontrollisüsteemi tugevdamist ning ühise hindamisraamistiku tegevuskava rakendamist. Amet viis läbi sisekontrolliraamistiku iga-aastase hindamise ja rajas tuvastatud puuduste pideva jälgimise süsteemi. Lisaks võttis eu-LISA vastu **sisekontrollistrateegia**, et tugevdada valdkondi, kus puudusi rohkem esineb.

Organisatsiooni arengu, tulemuslikkuse ja juhtimise kvaliteedi täiustamiseks kõigil tasanditel võttis eu-LISA vastu **strateegilise juhtimise tegevuskava**, et parendada oma vastutusalasse kuuluvate süsteemide juhtimist ja juurutamist, võttes kasutusele uued tööviisid, tugevdades nõuetele vastavust, kaasates uusi tehnoloogiaid

⁸² Projektide hindamise peamine tulemusnäitaja ei ole kättesaadav. 2024. aastal lõpetas eu-LISA kaks IT-siseprojekti; ühtegi „standardprojekti“ ei lõpetatud, peamiselt EESi hilinenud rakendamise ja teiste programmide/projektidega seotud sõltuvuste tõttu. Kuivõrd seda tulemuslikkuse põhinäitajat väljendatakse hälvete keskmise protsendina (kulud, ajakava ja ulatus), kusjuures hõlmatud on ainult kaks siseprojekti, ei saa seda 2024. aasta tulemuslikkuse põhinäitaja arvutust pidada asjakohaseks. *Projektijuhtimise sisemetoodika kohaselt on „standardprojekt“ tegevus, mis peab vastama järgmistele kriteeriumidele: (ajutine JA unikaalne) JA ((eelarve JA kestus) VÕI töömaht)), kus eelarve > 300 000,00, kestus > 3 kuud ja töömaht > 3 täistööajale taandatud töökohta.

⁸³ Projektijuhtimise tulemuslikkuse põhinäitaja ei ole kättesaadav. 2023. aastal alustati projektijuhtimise metoodika muutmist, mida kohaldati 2024. aastal lainekäsitluse ja välepõhimõtete kasutuselevõtuga projektide juhtimisel. Seetõttu ei ole see põhinäitaja, mis on seotud lõpetatud projektide vastavusega Prince 2 artefaktide kasutamisele nende elutsükli jooksul, enam kehtiv.

⁸⁴ Näitajaid ei saavutatud oluliste struktuurimuutuste tõttu.

(suveräänne pilv, tehisintellekt), parandades talentide ligimeelitamist ja hoidmist ning suhteid sidusrühmadega. Peamiste siseprotsesside ja -menetluste optimeerimiseks ning automatiseerimise ja digitaliseerimise ärakasutamiseks viis eu-LISA läbi **uuringu protsesside võimaliku digitaliseerimise** kohta. Lisaks kõigi kohustuslike dokumentide esitamisele avaldas amet ka **esimese kestlikkusaruande**, milles tutvustas oma tegevust keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisvaldkonnas, luues tugeva aluse tulevasteks arenguteks ja teabe ulatuslikumaks avalikustamiseks.⁸⁵

Andmekaitse

Amet jätkas enda hallatavate andmete ja teabe suhtes kõrgeimate infoturbe- ja andmekaitsestandardite kohaldamist, tagades samal ajal, et isikuandmete töötlemine oleks õiglane ja seaduslik kooskõlas andmekaitseõigusega, sh iga suuremahulise IT-süsteemi erisätetega. Eelkõige viis eu-LISA lõpule **EESi ja sBMSi andmekaitse vastavuse läbivaatamise**. sBMSi täpsuse mõõtmise hindamine kinnitas vastavust Euroopa Andmekaitseinspektori soovitudele eetikastandardite ja üksikisikute õiguste kaitse kohta – kehtestades kogu ELi biomeetriliste süsteemide andmekaitse võrdlusaluse.

Lisaks keskendus amet ka oma peamiste **andmekaitseprobleemide** lahendamisele: **põhimõtete „lõimprivaatsus“ ja „privaatsuse vaikesätted“** juurutamine suuremahuliste IT-süsteemide arenduses (ETIAS ja koostalitlusvõime raamistik) ning meetmete määratlemine tuvastatud riskide vähendamiseks, töötades välja tõhusaid ja nõuetele vastavaid lahendusi, mis tagavad eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse.

Samuti jätkas amet Euroopa andmekaitseinspektori kontrollide toetamist ja koostööd teiste ELi asutustega, et edendada parimaid tavasid andmekaitse valdkonnas. Kogu aasta jooksul jälgis amet Euroopa andmekaitseinspektori täitmata soovitude rakendamist ja toetas **VISI kontrolli**, mille inspektor viis läbi, et hinnata VISi vastavust andmekaitse-eeskirjadele ja IT-turbemeetmetele.

Siseaudit

2024. aasta jooksul jätkas eu-LISA oma juhtimisraamistiku tõhustamist, sisekontrollisüsteemi täiustamist ja sidusrühmadele jääkriskidest piisava arusaamise andmist. Eelkõige keskendus amet **täitmata auditisoovituste rakendamisele**, sulgedes tulemuslikult ilma edasise viivitusega olulisimad ja vanimad soovitused ning saavutades aasta lõpuks väga kõrge täitmise määra – 97%. 2024. aastal rakendas eu-LISA edukalt oma siseauditi kava (92,3%); 2025. aastasse lükati ainult üks audit: ETIASe arendamise läbivaatamine.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Üldjuhtimine	
Peamised eesmärgid: - ressursside ja suutlikkuse kooskõlastamine strateegiliste eesmärkidega, - sisekontrolli ja kvaliteedijuhtimise võimekuse tugevdamine, - hea juhtimistava rakendamine ja andmepõhise otsustusprotsessi edendamine.	
Ameti üldjuhtimine, nõuetele vastavus ja kvaliteedijuhtimine tavategevus	Valmis - sisekontrolliraamistiku tõhususe hindamine, sisekontrollistrateegia vastuvõtmine, erandite ja mittevastavuste registri haldamine, - kvaliteedijuhtimissüsteemi rakendamine, sh kvaliteedinõukogu koordineerimine, - pikaajalise strateegia-, programmitöö- ja aruandlustegevuste koordineerimine, - juhtimisprotsesside, sh allüksuste põhikirjade tõhususe parandamine, - ameti riskide seire.
Toimingute osakonna juhtimine, planeerimine ja aruandlus tavategevus	Valmis osalemine iga-aastases/mitmeaastases planeerimis- ja aruandlusprotsessis, sh operatiivtegevuse kooskõlastamisel ja uute seadusettepanekute koostamisel.
eu-LISA teenuste ja protsesside raamistik tavategevus	Valmis - toote- ja teenusekataloogi haldamine, - protsesside tulemuslikkuse põhinäitajate aastaaruande esitamine, - teadmusjuhtimise protsessi tugevdamine erivahendiga, - eu-LISA protsesside digitaliseerimise, automatiseerimise ja mõõtmise uuring.
eu-LISA teenuste ja protsesside pidev täiustamine projekti valmimine: 2026	Toimumas teenuste ja protsesside, sh vastavate tulemuslikkuse põhinäitajate läbivaatamine ja ajakohastamine,

⁸⁵ eu-LISA 2023. aasta kestlikkusaruanne, juuli 2024.

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
	■ eu-LISA toodete ja teenuste kataloogi ajakohastamine, ■ teenuste täiustamise registri haldamine ja täiendamine.
Programmi- ja projektijuhtimise suutlikkus tavategevus	Valmis ■ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavate programmijuhtimisnõukogude kuuaruannete ja poolaasta eduaruannete sisendite kooskõlastamine, ■ PPM-metoodika, sh iga-aastase vastavuskontrolli, PPM-vahendite (Planview Portfolios, ProjectPlace) ja andmekvaliteedi arendamine, ■ väleduse saavutamine skaleeritud väleraamistikuga, sh projektijuhtimise toetamine vastavalt uuele tööviisile (st EES ja Eurodac).
Ametisisesed horisontaalsed ülesanded tavategevus	Valmis ■ osakondade ja talituste koordineerimine, toetamine ja haldamine.
Nõuetele vastavus	
Peamised eesmärgid: ■ kõigi kohaldatavate sisekontrollinõuete täitmise tagamine, sh auditisoovituste rakendamine, ■ kõigi asjakohaste andmekaitsestandardite, -nõuete ja -eeskirjade järgimise tagamine.	
Siseaudit tavategevus	Valmis ■ tegevdirektori, haldusnõukogu ja auditi-, vastavus- ja finantskomitee teavitamine auditiärendustest ja auditisoovituste rakendamisest, sh siseauditi üksuse aastaaruanne, ■ sise- ja välisauditite koordineerimine, sh täitmata auditisoovituste jälgimine, ■ sisekontrolliprotsesside, tegevusprotsesside kontrollimeetmete ja seotud riskide, sh pettusevastase strateegia, rikkumistest teatamise protsessi, läbipaistvusregistri hindamine.
Andmekaitse tavategevus	Valmis ■ andmetööstustoimingute jälgimine ja tugevdamine, sh andmekaitseprotsesside ja -kontrollide hindamine, soovituste rakendamine, andmekaitseregistre haldamine, aasta- ja olekuaruannete esitamine,⁸⁶ ■ audititugi, sh nõustamine ja Euroopa andmekaitseinspektori taotlustele vastamine, ■ osalemine asjakohastel foorumitel (nt võrgustikud, ELi institutsioonid ja organid).

Sidusrühmahaldus ja teabevahetus

Säilitamaks ja tugevdamaks eu-LISA nähtavust ja kuvandit usaldusväärse ja kindla partnerina oma pädevusvaldkondades, jätkas amet tiheda koostöö edendamist oma sidusrühmadega ELi justiits- ja siseküsimumuste valdkonnas, eelkõige liikmesriikide, Schengeni lepinguga ühinenud riikide, ELi institutsioonide ja asutuste ning tööstusega (sh reisijaveoettevõtjatega). Selle raames pakub eu-LISA teavet ja eksperditeadmisi tehnilistes küsimustes seoses asjakohaste seadusandlike algatustega, toetades sidusrühmi nõudluse haldamisel ja tehes tegevusanalüüse. Samuti tõhustab amet oma avalikku teabevahetust, et tagada läbipaistvus ja laiendada teavitamise ulatust.

Põhitähelepanekud

Justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste võrgustiku 2024. aasta eesistumine

Nõudluse juhtimise algatuse käivitamine

Uus eu-LISA veebisait täiustatud kasutajakogemuse pakkumiseks

⁸⁶ eu-LISA andmekaitseametniku 2023. aasta tegevusaruanne.

Peamised tulemusnäitajad

KPI	Sihtväärtus	Väärtus seisuga 31.12.2024	Olek	Andmeallikas
eu-LISA välissuhtluse mõju				
Uued jälgijad sotsiaalmeedias	+200 jälgijat platvormi kohta aastas	LinkedIn: +5262 X +235 Facebook: +651 YouTube: +98	Eesmärgikohane ⁸⁷	veebi- ja sotsiaalmeedia analüütika
Kaasamisüritused: rahulolu määr	>90%	ei korraldatud 2024. aastal	Muu	juhtkonna otsus
Iga-aastane konverentsidel osalemise määr	>95%	ei korraldatud 2024. aastal	Muu	juhtkonna otsus
Valdkonna ümarlaudadel osalemise määr	veebis osalejate arv ≥130	≥100%	Eesmärgikohane	Valdkonna ümarlaud
eu-LISA sisesuhtluse mõju				
Osalusmäär	>51%	52%	Eesmärgikohane	Iga-aastane rahuolu-uuring
Rahulolu määr	>70%	92%	Eesmärgikohane	Iga-aastane rahuolu-uuring

Partnerlussuhted liikmesriikide, ELi institutsioonide ja ELi asutustega

Amet jätkas tiheda ja konstruktiivse partnerluse edendamist liikmesriikide, ELi institutsioonide ja asutustega, osaledes aktiivselt tehnilistes ja strateegilistes aruteludes ning toetades õigusloome- ja poliitikakujundusprotsessi justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, eelkõige koos komisjoni rände ja siseasjade peadirektoraadi (**DG HOME**) ning õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadiga (**DG JUST**). 2024. aasta augustis tervitas eu-LISA Euroopa Komisjoni siseküsimuste volinikku Ylva Johanssoni oma peakorteris Tallinnas ja tegevuskohas Strasbourgis (Prantsusmaa). Amet hoidis ka tihedaid töösuhteid liikmesriikidega, kes olid rotatsiooni korras ELi Nõukogu eesistujad – Belgia ja Ungariga.

Aasta jooksul jätkas eu-LISA koostööd muude **ELi asutustega**, nii kahepoolset kui ka võrgustike kaudu, näiteks justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste võrgustiku (**JHAAN**) ja ELi asutuste võrgustiku (**EUAN**) kaudu. Lisaks jätkas amet teadmiste jagamist ja arutas võimalikku koostööd, et suurendada ELi asutuste vahelist tõhusust ja sünergiaid.

Justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste võrgustiku 2024. aasta eesistumine

2024. aastal oli amet **justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste võrgustiku (JHAAN) eesistujaks**, keskendudes **asutustevahelise koostöö laiendamisele** (töötajate vahetusprogramm), **digiülemineku edendamisele** (e-õpe ja biomeetria), **turvalisuse ja kerkuse suurendamisele** (küberturvalisus ja talitluspidevus), samuti **sotsiaalsele vastutusele** (kestlikkus ja mitmekesisus, võrdsus ja kaasamine). Amet võttis juhtrolli justiits- ja siseküsimuste valdkonna põhiprioriteetide kindlaksmääramisel ning tegi koostööd teiste justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutustega võrgustiku mitme dokumendi koostamisel. Amet juhtis võrgustiku teavituskampaaniaid, et tõsta teadlikkust ning edendada ühisprioriteete ja -algatusi, näiteks ELi solidaarsus Ukrainaga, valge raamat justiits- ja siseküsimuste asutuste ja komisjoni tulevase koostöö ning ühine seisukoht järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta.⁸⁸

Tegevussuhete haldus

Amet jätkas tulemuslikke töösuhteid kõigi sidusrühmadega – liikmesriikide, teiste ELi asutuste ja tööstusega, analüüsides ja hinnates tegevusvajadusi ning pakkudes uute seadusandlike ettepanekute kohta tehnilist eriteavet. 2024. aastal keskendus eu-LISA tegevusanalüüsi suutlikkuse suurendamisele, eelkõige käivitades **nõudlushalduse algatuse**, et paremini hinnata kõigi sidusrühmade taotluste mõju ja tagada kontroll nende ulatuse üle, kaitstes ühtlasi koostalitlusarhitektuuri rakendamist ning esitades ressursihinnanguid komisjoni või liikmesriikide esitatud uutele seadusandlikele ettepanekutele või algatustele. Nõudlushalduse protsessi toetamiseks juurutas eu-LISA **erivahendi, et digitaliseerida nõuete kontrollimist ja valideerimist (REUSE)**, kasutades semantilisi tehnoloogiaid ja tehisintellekti.

⁸⁷ *YouTube* ei ole aktiivne sotsiaalmeediakanal, seda kasutatakse *videohoidlana*. eu-LISA keskendub aktiivsele sotsiaalmeediale.

⁸⁸ Üksikasjalik ülevaade on eu-LISA *videokokkuvõttes* ja *JHAANI võrgustiku 2024. aasta lõpparuandes*.

Kommunikatsioon

Amet keskendus jätkuvalt läbipaistva, objektiivse ja kergesti mõistetava teabe pakkumisele, et suurendada üldist nähtavust ja teadlikkust oma prioriteetidest. Kasutades sidus- ja vallasmeediavorminguid ja teabeplatvorme, edendas eu-LISA oma rolli ja saavutusi **ELi justiits- ja siseküsimuste poliitikate rakendamise ühe peamise võimaldajana**. Amet tegi lisapingutusi enda kui tööandja brändingu loomiseks, et meelitada ligi uusi talente, edendada eu-LISA JHAANI eesistumist, rõhutada ühisseisukohti ja -prioriteete ning tutvustada ameti keskkonnameetmeid EMASi sertifikaadi saamise protsessis.

Ameti võttis kasutusele ka **uue veebisaidi**, et parandada kasutajakogemust ja ajakohastada üldist veebis nähtavust. Aasta lõpuks oli ameti kõigi sotsiaalmeediaplattformide jälgijate arv märkimisväärselt kasvanud, mis näitab, et teabevahetust ja kohalolekut veebis laiendati edukalt.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Tegevussuhete haldus	
Peamised eesmärgid: - tõhusad ja produktiivsed ärisuhted kõigi sidusrühmadega, sh sidusrühmade toetamine nõudluse haldamisel, - tegevusanalüüsi läbiviimine ja tegevusnõuete hindamise koordineerimine ametis.	
Tegevussuhete haldus tavategevus	Valmis - tegevussuhete haldamine, sh tegevuse laiendamine (B2B), nõudluse haldamine vahendi (REUSE) ja uue sidusrühmahalduse vahendi arendamine, - tegevusnõuete kogumine ja analüüsimine (sh heakskiidetud nõuete teisendamine süsteemiarenduse olulusringi nõueteks), nt kommunikatsioonilahenduse jaoks, - uute algatuste mõju hindamine, esindades ametit kõigil juhtimistasanditel (nõuanderühmad, programmihaldusnõukogud, haldusnõukogu), ELi institutsioonide ja tööstuse ees, - eu-LISA juhtorganite toetamine, sh nõuanderühmade ja muude seotud töörühmade eesistumine.
Sidusrühmahaldus	
Peamised eesmärgid: tihe, läbipaistev ja konstruktiivne koostöö haldusnõukoguga.	
Haldustugi haldusnõukogule tavategevus	Valmis - haldustugi haldusnõukogule ja selle auditi-, vastavus- ja rahanduskomiteele, sh koosolekute koordineerimine, ettevalmistamine ja toetamine ning otsuste rakendamise järelmeetmed, 6 haldusnõukogu koosolekut (sh erakorralised) ja 4 auditi-, vastavus- ja finantskomitee koosolekut (sh erakorralised).
Poliitika seire ja koordineerimine	
Peamised eesmärgid: - konstruktiivse panuse andmine ELi justiits- ja siseküsimuste valdkonna õigusloome- ja poliitikakujundusprotsessi, - tugevate partnerlussuhete edendamine liikmesriikide, ELi institutsioonide ja asutustega.	
Poliitika seire ja sisepoliitika koordineerimine, sidusrühmade ja sündmuste haldus tavategevus	Valmis - JHAANI juhtimine eesistujana, sh panus aruandlusvahenditesse, Ukraina toetamise ühisdokumenti, töötajate vahetusprogrammi tulevast koostööd käsitlevasse valgesse raamatusse, - nõukogu eesistujariikide toetamine, - koostöö ELi institutsioonide ja asutuste, liikmesriikide, akadeemiliste ringkondade ja tööstusega, sh mitme delegatsiooni külastuste korraldamine ja majutamine, - asjakohaste poliitiliste, strateegiliste ja seadusandlike arengute jälgimine; analüüs/sisend.
Kontaktbüroo tegevus tavategevus	Valmis - asjakohaste poliitiliste, strateegiliste ja seadusandlike arengute jälgimine, sh sisepoliitika, seadusandlus ja mõjuanalüüs, - tegevusdirektori ja tema tegevuse toetamine, sh õigusaktide andmebaasi haldamine sisevõrgus (õiguslik vaatleja), - eu-LISA seisukoha esindamine mitmesugustel ELi tasandi koosolekutel, - koostöö sidusrühmadega vastastikust huvi pakkuvates küsimustes, st Brüsselis, eelkõige ELi institutsioonidega.

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Kommunikatsioon	
Peamised eesmärgid: ■ eu-LISA professionaalse maine parandamine ja sidusrühmade kaasamine, ■ tõhus teabevahetus ja üldsuse teadlikkuse suurendamine.	
Kommunikatsioon tavategevus	Valmis ■ regulaarne teabevahetus eri kanalite kaudu, sh veebipõhise kohalolu laiendamine Internetis ja sotsiaalmeedias, ■ suurem teadlikkus iga-aastastest prioriteetidest, sh JHAANI 2024. aasta eesistumine, EMASi sertifikaat, peamiste nähtavusürituste (tööstuse ümarlauad) edendamine, ■ uute IT-süsteemide, st EESi ja ETIASe rakendamisel tehtud edusammude esiletõstmine, vedajate teadlikkuse tõstmise kampaaniad, ■ uue veebisaidi ja ameti brändisõnumite kasutuselevõtt.

AMETISESED TUGITEENUSED

Ameti julgeolek ja talitluspidevus
Amet tagas oma rajatistes ja nende ümbruses kõrge füüsilise julgeoleku taseme, samuti talitluspidevuse võimekuse muutuvate tegevusvajaduste kontekstis. Eelkõige tugevdas eu-LISA füüsilise julgeoleku ja kaitse tugevdamiseks oma turbe- ja ohutusmeetmeid, võttes kasutusele keskse kontrollisüsteemi, et kaitsta ja jälgida – täieliku jälgitavusega – juurdepääsu andmekeskuses asuvatele riilitele, kus asuvad põhisüsteemid.

Peamised tulemusnäitajad				
KPI	Sihiväärtus	Väärtus seisuga 31.12.2024	Olek	Andmeallikas
Hädaolukorraõppuste / turbe- ja talitluspidevuse õppuste arv	2 õppust aastas	2 hädaolukorraõppust	Eesmärgikohane	turbe tagamise näidikud
Talitluspidevuse kontrollimeetmete hõlmatus	100%	100%	Eesmärgikohane	turbe tagamise näidikud
Talitluspidevuse kavade tõhususe testimine	vähemalt 1 organisatsiooni kerkuse õppus aastas	1 organisatsiooni kerkuse õppus	Eesmärgikohane	turbe tagamise näidikud
Rakendatud soovitude määr (%)	85%	>85%	Eesmärgikohane	rakendusaruanded

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Operatiivjuhtimine	
Peamised eesmärgid: ■ eu-LISA rajatiste, varade ja töötajate füüsilise julgeoleku kõrge tase, ■ talitluspidevuse ja turbeprotsesside pidev täiustamine.	
Turvamine ja talitluspidevus tavategevus	Valmis ■ ööpäevaringne turvateenus kõigis ruumides, sh ajutiste ruumide ja ehitusaegsed turvakontrollid, ■ turbesüsteemide ja -taristu hooldus, sh turvaperimeetri seire ja turvameetmete pidev kohaldamine, ■ turvanõuete ajakohastamine ja standardimine, sh talitluspidevus ja nõustamine.
Turbepoliitika ja koordineerimine tavategevus	Valmis ■ turbe juhtimise ja talitluspidevuse tagamine, sh koostöö, teavitus ja teadlikkuse tõstmine, ■ turbe- ja talitluspidevuse protsesside ajakohastamine õppuste, kontrollide ja auditite põhjal.

Personalihaldus

Oma strateegiliste eesmärkide saavutamiseks täiustab amet pidevalt personalijuhtimist, rakendades pädevuspõhist lähenemisviisi, keskendudes mitmekülgsete talentide ligimeelitamisele ja pakkudes sihipärast erialast arengut, et saavutada töötajate täielik potentsiaal.

Põhitähelepanekud

RAISE – uus organisatsioonimuutuste algatus

Vabade ametikohtade taotluste suurem arv ja parem kvaliteet

Peamised tulemusnäitajad

KPI	Sihtväärtus	Väärtus seisuga 31.12.2024	Olek	Andmeallikas
Halduse ja põhitegevusega seotud ametikohtade suhtarv	20% haldus 70% põhitegevus	18,6% haldus 70,6% põhitegevus	Eesmärgikohane ⁸⁹	Töötajate võrdlusanalüüs 2024. aastal
Töölt puudumise määr (%), mõõdetuna kolme näitajaga: 1. keskmine haiguspäevade arv 2. pikaajalisel haiguspuhkusel töötajate protsent (>21 järjestikust kalendripäeva) 3. haiguspuhkust mitte võtnud töötajate osakaal (%)	parameeter nr 1: <15 päeva töötaja kohta parameeter nr 2: <10% parameeter nr 3: >15%	3,4 päeva töötaja kohta 2,2% 43,0%	Eesmärgikohane	Personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
Aastane tööjõu voolavus (%)	≤5%	5,3%	Alla eesmärgi ⁹⁰	Personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
Täituvus (%)	>94%	92,4%	Alla eesmärgi ⁹¹	Personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
Talentide hoidmise indeks ⁹²	≤5%	0,7%	Eesmärgikohane ⁹³	iLearn'i hindamisandmed
Töötajate kaasamise tase	≥3,8 2024. aastal ⁹⁴	3,7	Osaliselt eesmärgikohane ⁹⁵	Kaasatuse uuring – eduplatvorm Eletive

2024. aastal käivitas eu-LISA uue organisatsioonimuutuste algatuse – **RAISE** – koos uue organisatsioonistruktuuriga, et toetada uute süsteemide pakkumist, kohaneda rollide valdkonnaülese korraldusega ning töötada integreeritumalt töövõtjate ja teenuseosutajatega.

Lisaks keskendus amet **ametikohtade täituvuse suurendamisele**, uuendades värbamistavasid, et oluliselt lühendada valikumenetluse kestust (eesmärk kuni 100 päeva), ning kasutades tõhusamalt reservnimekirju. Lisaks suurendasid **tööandja bränding ja värbamisstrateegia** – koos parema nähtavusega sotsiaalmeedias ja aktiivse kandidaatide otsinguga – oluliselt avalduste arvu ja kvaliteeti. Soolise mitmekesisuse suurendamiseks keskendus eu-LISA naiste avalduste esiletõstmisele.

⁸⁹ Kuigi KPI sisaldab konkreetset eesmärki, näitab püsimine 20% halduslike ja 70% põhitegevusega seotud ametikohtade vahemikus soovitud ametikohtade ja töötajate jaotust.

⁹⁰ Lahkumisavalduste arvu suurenemine.

⁹¹ See arv sisaldab väljastatud tööpakkumisi; kui väljastatud tööpakkumised välja jätta, on täituvuse määr 89,1%. 2024. aasta novembris eraldatud uusi ametikohti ei olnud võimalik 2024. aasta lõpuks täita.

⁹² Aegunud, seda näitajat ei lisatud haldusnõukogule esitatud uute peamiste tulemusnäitajate ettepanekusse.

⁹³ Alates 2023. aastast ei kasutata hindamisel arvnäitajat; 2024. aasta näitaja näitab mitterahuldavate hindamiste osakaalu (%) hindamiste koguarvust.

⁹⁴ Skaala muutus 0–10-lt 1–5-le. Avaliku sektori võrdlusalus on väärtus 3,8.

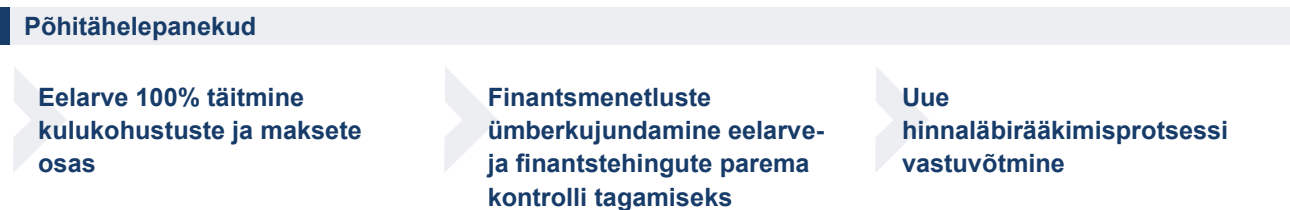
⁹⁵ Arendamisel ja rakendamisel on tegevuskava, et suurendada kaasatuse määra.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Personalihaldus	
Peamised eesmärgid: - personalitõhus juhtimine ja planeerimine, sh personaliteenuste ja värbamisprotsesside digitaliseerimine, - töötajate erialaste oskuste ja pädevuste arendamine.	
Personalihaldus ja inimressursside planeerimine tavategevus	Valmis - rutiinsete personalitoimingute ja -protsesside haldamine alates valikust ja tööleasumisest kuni lepingu lõpetamiseni, - digitaliseeritud personaliprotsessid (nt SYSPER, iLearn), tulemusjuhtimine (sh personalistatistika seire), sh katseaja hindamine ja töötajatoimikud.
Pädevuspõhine personalihaldus tavategevus	Valmis - pädevuspõhise lähenemisviisi rakendamine ja ajakohastamine, - töötajate arendamine ja tõhusam juhtimine, sh parem talendiotsing, uued preemia- ja tunnustusalgatused, - parem heaolu ning tugevdatud organisatsioonikultuur ja -väärtused, sh mitmekesisus, kaasamine, töötajate kaasamise tegevuskavad.

Eelarvehaldus, finantsjuhtimine ja hankehaldus

Amet jätkas ametisisese finants-, hanke- ja lepinguhalduse tugevdamist ja täiustamist, sealhulgas suurendades oma aruandlus- ja analüüsisuutlikkust, et toetada strateegilist otsustusprotsessi ning tagada oma rahaliste vahendite läbipaistev, tõhus ja tulemuslik haldamine. Selleks tagas amet usaldusväärse raamatupidamise kontrollisüsteemi ja finantsseisundi nõuetekohase esitamise.

Peamised tulemusnäitajad				
KPI	Sihtväärtus	Väärtus seisuga 31.12.2024	Olek	Andmeallikas
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine				
Maksete assigneeringute tühistamise määr	<5%	14,5%	Alla eesmärgi ⁹⁶	Tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
Eelarveliste kulukohustuste täitmine (%)	95–99%	100%	Eesmärgikohane	Tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
Maksete kasutamine (%)	>95%	97,35% ⁹⁷	Eesmärgikohane	Tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
Kohustuslike tähtaegade piires tehtud makseid (%)	90–100%	98,2%	Eesmärgikohane	Tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
Hangete ja lepingute haldamine				
Omandamiste haldus	>60%	63%	Eesmärgikohane	Hangete aruanne
Hankeprotsessi tõhusus ⁹⁸	<25%	0%	Eesmärgikohane	Hangete aruanne

⁹⁶ Aasta jooksul jälgiti pidevalt ülekantud maksete assigneeringute täitmist, mistõttu tühistati kulud, kui kulude põhjendus enam ei kehtinud.

⁹⁷ See näitab ülekandmiseta saavutatud C1 vahendite maksete assigneeringute täitmist. Koos halduskulude ülekandmisega 2025. aastasse on eelarve täitmise määr 100%. ELi üldelarvesse ei ole tagastatud ühtegi maksete assigneeringut (C1 vahendid).

⁹⁸ Algatatud tühistatud pakkumuste ja aasta jooksul algatatud pakkumuste arvu suhe.

Raamatupidamine				
Esialgsete, konsolideeritud ja lõplike raamatupidamise aastaaruannete õigeaegne esitamine	esialgne raamatupidamise aastaaruanne: 1. märts lõplik raamatupidamise aastaaruanne: 1. juuli	esialgne raamatupidamise aastaaruanne: 1. märts lõplik raamatupidamise aastaaruanne: 1. juuli	Eesmärgikohane	Esialgset ja lõplikud raamatupidamise aastaaruanded

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

Amet jätkas oma finantskontrolliprotsessi tugevdamist, **kujundades ümber finantsmenetlusi**, et paremini täpsustada vastavuskontrolle ja eelarve- ning finantstehingutes osalejate rolle. Lisaks tugevdas eu-LISA finantsjuhtimise tõhustamiseks oma eelarveprognoosi ja -järelevalve protsessi, võttes kasutusele analüütilisema lähenemisviisi strateegiliseks prioriseerimiseks ning vajaduste ja olemasolevate rahaliste vahendite kooskõlastamiseks. Selle tulemuseks oli **kulukohustuste ja maksete (sh ülekandmiste) 100% täitmismäär**, samuti vähendas see oluliselt **ülekandmiste määra**.

Hangete ja lepingute haldamine

Amet kaitses oma finantshuve, kohaldades tõhusalt „mitte ühegi puuduse“ põhimõtet, et minimeerida rikkumisi ja kompenseerida töövõtjate lepingulistest kõrvalekalletest tulenevaid viivitusi. Hankelepingute haldamise tõhustamiseks uuendas eu-LISA oma **lepingute seirevahendit**, et lihtsustada juurdepääsu ühtse kontaktpunkti liidese kaudu, parandades lepingutähtaegade kontrolli ja seiret ning hõlbustades lepinguteabe vahetamist. Siiski on kavas teha lisatäiendusi, et muuta vahend tõhusamaks ja laiahaardelisemaks. Lisaks **võeti kasutusele komisjoni riigihangete haldamise vahend (PPMT)** teadete ja hankedokumentide avaldamiseks pakkumiskutsete elektroonilises andmebaasis ning rahastamis- ja hankeportaalis. Lisaks võttis eu-LISA kasutusele **hinnaläbivõtmise protsessi**, et paremini kontrollida lepingute elutsüklit ja hangete kvaliteeti, tagades seeläbi finantsressursside kulutõhusama kasutamise.

Raamatupidamine

Amet tagas usaldusväärse raamatupidamise kontrollisüsteemi nõuetekohase toimimise ja finantsseisundi nõuetekohase esitamise.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine	
Peamised eesmärgid:	
■ usaldusväärsete ja läbipaistvate finantsteenuste osutamine kooskõlas eu-LISA finantseeskirjade ja kohaldatavate standarditega, ■ strateegilise otsustusprotsessi toetamine ja vajalike finantsaruannete esitamine.	
Eelarve- ja varahaldus ning finantsjuhtimine tavategevus	Valmis ■ eelarve täitmise ja teenuste osutamise haldamine (sh finantsaruanded), ■ analüüsivõimekuse, finantsprotsesside ja -menetluste, sh prognoosimise ja tegevuspõhise eelarvestamise täiustamine.
Ametisene finantskontroll, hanke- ja rahandusauditid tavategevus	Valmis ■ finantstehingute kontrollnimekirjade ja tööprotsesside haldus ja tugevdamine, ■ finantskontrollide ja -menetluste läbivaatamine, arvestades Euroopa Kontrollikoja järeldusi.
Hangete ja lepingute haldamine	
Peamised eesmärgid:	
■ usaldusväärsete ja läbipaistvate finants- ja hanketeenuste osutamine kooskõlas asjakohaste standarditega, ■ lepingute rakendamise, riskijuhtimise ja tulemuslikkuse järelvalve.	
Hangete ja soetuste haldamine tavategevus	Valmis ■ hangete, soetuste ja lepingute haldamine, koordineerimine ja järelvalve, sh lepingute seirevahendi uuendamine, ■ hankevõimekuse tugevdamine, sh teenuste konsolideerimine ja nõustamise parandamine konkreetsete ja väga keeruliste juhtumite korral, ■ eesmärk järgida lepinguhalduses „mitte ühegi puuduse“ põhimõtet, alates vajaduste määramisest kuni allkirjastamiseni, sh muudatused.

Tarnija- ja lepinguhaldus

tavategevus

Valmis

- valdkonnaüleste raamlepingute (TEF/TOF), põhitegevussüsteemide varasemate raamlepingute täitmise toetamine,
- lepinguhalduse välisauditite toetamine.

Allhanketeenuste üleminek

tavategevus

Valmis

- teenuste TEFi/TOFile ülemineku ettevalmistamise ja läbiviimise toetamine,
- uute justiits- ja siseküsimuste süsteemide jaoks hankestrateegia ja teenusemudeli kohandamine.

Raamatupidamine

Peamised eesmärgid:

- usaldusväärse raamatupidamise kontrollsüsteemi tagamine kooskõlas üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetega.

Raamatupidamine

tavategevus

Valmis

- raamatupidamises kvaliteedikontrolli tagamine, sh varade ja finantshuvide kaitse, sh esialgsete ja lõplike raamatupidamisaruannete esitamine,
- välisaudiitorite ja Euroopa Kontrollikoja toetamine,
- varahalduse ametisisesest juhiste andmine.

Õigusteenused

Amet tegutseb kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega ning järgib rangelt head juhtimis- ja haldustava, et tagada läbipaistvus ja vastutus oma tegevuses, protsessides ja otsustusprotsessis, sealhulgas üldsuse juurdepääs dokumentidele, ning et kaitsta oma huve ja mainet.

Peamised tulemusnäitajad

KPI	Sihtväärtus	Väärtus seisuga 31.12.2024	Olek	Andmeallikas
Õigusnõustamine, -arvamused ja -esindamine	õigusnõustamise, -arvamuste ja -esindamise pakkumine mõistlike tähtaegade jooksul	90%	Eesmärgikohane	ProjectPlace

Kogu aasta jooksul esitas amet ametisisesed õiguslikke hinnanguid ja nõuandeid suuremahuliste IT-süsteemide rakendamise kohta, et tagada kohaldatavate eeskirjade järgimine. 2024. aastal keskenduti peamiselt pilvetehnoloogia kasutuselevõtuga seotud õiguslikele probleemidele.

eu-LISA jätkas ka dokumentide juurdepääsu taotluste haldamist, taotlede tasakaalu läbipaistvuse ja konfidentsiaalse teabe kaitse vahel. 2024. aastal sai amet 15 dokumentide juurdepääsu taotlust, ühe kordustaotluse ja ühe kaebuse Euroopa Ombudsmanile. Amet analüüsis 39 dokumenti, millest 17 avalikustati täielikult, 20 osaliselt ja 2 dokumenti keelduti täielikult avalikustamast. Kokku analüüsiti 553 lehekülge. Amet sai ka kordustaotluse esialgse dokumentide juurdepääsu taotluse kohta, mille tulemus oli osaline avalikustamine. Lisaks saadi 14 konsultatsioonitaotlust seoses juurdepääsuga dokumentidele, mis sisaldasid eu-LISA-lt saadud teavet. Amet analüüsis 40 dokumenti, millest 6 avalikustati täielikult, 13 osaliselt ja 21 dokumenti keelduti täielikult avalikustamast.

Dokumentide osalist avalikustamist ja dokumentidele juurdepääsu keelamist eu-LISA poolt õigustasid eraelu puutumatuse ja isikupuutumatuse kaitse, avaliku julgeolekuga seotud avalik huvi (nt dokumendid sisaldasid teavet, mis oli seotud suuremahuliste IT-süsteemide tehniliste aspektidega), jätkuvad otsustusprotsessid ja ärihuvid, nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr 1049/2001.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne

Peamised saavutused aruandeperioodil

Õigusteenused

Peamised eesmärgid:

- kvaliteetsete õiguslike nõuannete, eriteadmiste ja arvamuste pakkumine mitmesugustes küsimustes.

Õigusteenused

tavategevus

Valmis

- kvaliteetsete õiguslike nõuannete ja arvamuste pakkumine, nt personali-, hanke-, IT- ja juhtimisküsimustes,
- juriidiline esindamine riiklikes ja ELi kohtutes,
- üldsuse dokumentidele juurdepääsu taotluste haldamine, sh koolitused.

Ametisisesed tugiteenused (rajatisehaldus ja ametisisesed IT-teenused)

Ameti organisatsioonitoe teenused keskenduvad optimeeritud ja paindliku töökeskkonna tagamisele kõigis tegevuskohtades koos turvalise, tõhusa ja funktsionaalse taristuga, mis on täielikult kooskõlas eu-LISA talitlusvajaduste ja kohustusega muutuda keskkonnasäästlikuks organisatsiooniks.

Põhitähelepanekud

Uue büroohoone rendileping
Strasbourgis Prantsusmaal

Konteiner-moodulandmekeskuse 2
paigaldamine

Peamised tulemusnäitajad

KPI	Sihtväärtus	Väärtus seisuga 31.12.2024	Olek	Andmeallikas
Keskkonnajuhtimine				
Keskkonnanaõtaja: CO ₂ -jalajälg ⁹⁹	CO ₂ heitkoguste vähenemine	3781 tCO ₂ eq	Alla eesmärgi ¹⁰⁰	Keskkonnanaruanne
Jõudluse suurendamise kava				
Jõudluse suurendamise kava	kulud: hälve ≤10% ajakava: hälve ≤10% ulatuse hälve puudub	hällbeta	Eesmärgikohane	Programmijuhtimisnõukogu aruanne
Ametisene IKT				
Ameti IT-teenuste käideldavus	>90% (rakenduste töövoimeaeg)	99,5%	Eesmärgikohane	Teenuse kuuaruanded
Ameti lõppkasutajate/stöötajate rahulolu	>90%	ei mõõdetud 2024. aastal, edasi lükatud I kvartalis 2025.	Ei kohaldata	Uuring

Jõudluse suurendamise kava

ELi justiits- ja siseküsimuste süsteemide kerksuse ja käideldavuse tagamiseks jätkas eu-LISA jõudluse suurendamise kavaga, et optimeerida andmekeskuse ressursse, **parendades elektri- ja jahutusvõimsust**, et rahuldada üha lisanduvatest uutest süsteemidest ja andmemahutusest tulenevaid kasvanud operatiivvajadusi. Amet **jätkas konteiner-moodulandmekeskuse paigaldamist** (MDC2, paindlik ja skaleeritav lahendus, mis ei nõua uut ehitist) ning lõpetas elektri- ja jahutusseadmete uuendamise lahenduste uuringud tehnilise keskuse jaoks Strasbourgis. Töötingimuste parandamiseks ja tegevuse tõhustamiseks sõlmis eu-LISA **rendilepingu Strasbourgis asuva uue büroohoone jaoks** (ASPIRE), mis asub Euroopa Parlamendi läheduses.

Keskkonnajuhtimine

Amet tegi jõupingutusi, et vähendada oma keskkonnajalajälge ja parandada energiatõhusust, rakendades **ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi** (EMAS) ja komisjoni Euroopa roheleppe tegevuskava põhimõtete põhinevat parandusmeetmete kava. 2024. aastal toimus eu-LISA **EMASi sertifitseerimise välisaudit**, mis kinnitas ameti keskkonnajuhtimissüsteemi head taset. Seda tugevdati keskkonnaseire lahendustega (nt keskkonnaandurite võrgustik Strasbourgis andmekeskuses, tehisintellektipõhine hoonehaldussüsteem Tallinnas) ning seonduva teadlikkuse suurendamise tegevustega, nt CO₂-jalajälje teabelehe esmakordne avaldamine. Energiatõhususe parandamiseks lõpetas eu-LISA energiaauditi oma peakorteris Tallinnas ja alustas seda Strasbourgis tegevuskohas.

Võrreldes 2023. aastaga suurenes eu-LISA **süsinikujalajälg** 2024. aastal peamiselt kõigis tegevuskohtades. See oli tingitud suurenenud elektritarbimisest, mis tulenes uutest süsteemidest ja suuremast andmemahust, ning keskküttest Tallinnas.¹⁰¹ Andmekeskuste energiatõhususe parandamiseks leidis amet lühiajalise lahenduse praeguse jahutustaristu tõhusamas kasutamises. Et vähendada oma süsinikujalajälge keskpikas perspektiivis, kavatseb eu-LISA siiski kasutada maasoojusel põhinevat lahendust, et vähendada üldist energiatarbimise tõhusust (PUE) kooskõlas ELi suunistega.

⁹⁹ CO₂ heitkoguseid on hinnatud vastavalt ÜRO valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) suunistele v2006.

¹⁰⁰ Süsihappegaasi jalajälje suurenemine on peamiselt tingitud Scope 2 suurenemisest (elektrienergia kõigis tegevuskohtades ja keskküte Tallinnas) ning arvutuste muutustest, milles võeti arvesse rohkem andmeid (nt jäätmekäitlus) võrreldes 2023. aastaga (3507 tCO₂eq).

¹⁰¹ Lisateave on *eu-LISA 2023. aasta keskkonnanaruandes*, mis avaldati augustis 2024.

Edenemine ülesannete ja projektide kaupa

Projektipõhine/-väline ülesanne	Peamised saavutused aruandeperioodil
Jõudluse suurendamise kava	
Peamised eesmärgid:	
■ võimsusnõuete rahuldamine, sh arvutiressursside, energia- ja jahutussüsteemide optimeerimine.	
Jõudluse suurendamise kava projekt valmib 2026. aastal	Toimumas ■ toimuvad MDC2 tegevused ning lühiajalised elektri- ja jahutussüsteemide uuendamise meetmed, sh energiauuring seadmete tõhususe suurendamiseks andmekeskuses, ■ uute büroorumide omandamine Strasbourgis (hoone ASPIRE) ja Brüsselis, nõuetekohaste töötingimuste ettevalmistamine ja rakendamine, ■ arutelud Austriaga St. Johann im Pongau täiendava elektri- ja jahutusvõimsuse üle; arutelud Eestiga Tallinna lepingu pikendamise üle.
Üldtugi	
Peamised eesmärgid:	
■ eu-LISA keskkonnajälje vähendamine ja ettevalmistused EMASi sertifitseerimiseks.	
Üldteenused tavategevus	Valmis ■ valmidus EMASi sertifitseerimiseks, sh keskkonnameetmete rakendamine ja registreerumine, välisauditid, ■ tugiteenuste pakkumine, st ruumide haldus, missioonid, rajatiste käitamine, tervis ja heaolu.
Üldteenuste parendamine projekti valmimine: 2029	Toimumas ■ tuletorjevõrgu ajakohastamine, andmekeskuse ja teenindushoone maa-aluse kattekonstruktsiooni parandamine.
Ametisisene IKT	
Peamised eesmärgid:	
■ ameti IKT-taristu ja -protsesside tõhus hooldus ja arendamine, ■ ameti sisuhaldusprogrammi rakendamine.	
Ameti IKT-teenused tavategevus	Valmis ■ ettevõtte IKT-infrastruktuuri ja -rakenduste tõhus ja pidev hooldus, sh uute vahendite testimine ja arendamine, ■ kvaliteetsed IKT-teenused, sh teenuste kvaliteedi jälgimine, lõppkasutajate toe täiustamine ja IKT-päringuportaali täiustamine.
Ameti IKT-teenused projekt valmib 2029. aastal	Toimumas ■ ITIL-tavade rakendamine, sh uue ITSM-rakenduse hindamine, ■ taristu ja teenuste üleviimine kohapealsetest ruumidest pilve, ■ virtuaalse töölauatoristu (VDI) teenuse loomise lõpuleviimine, ■ Dev/Test/Pre-Prod-keskkondade arendamise alustamine, ■ ettevõtte sisuhaldusprogrammi rakendamine, sh uus veebileht, intranet/ekstranet ja dokumendihaldussüsteem.

JUHTIMINE

2

JUHTIMINE

2.

2.1. HALDUSNÕUKOGU

Amet jätkas tihedat, konstruktiivset ja läbipaistvat koostööd oma haldusnõukoguga. Lisaks põhikirjajärgsetele ülesannetele teavitati haldusnõukogu korrapäraselt kõigist olulistest riskidest ja tuvastatud probleemidest, sealhulgas rakendatud leevendusmeetmetest ja täitmata auditisoovituste seisust, käitavate süsteemide seisust ja uute süsteemide arendamise edemisest, samuti käimasolevatest projektidest, nt ASPIRE.

Eekõige kinnitas haldusnõukogu korduvalt oma kindlat pühendumust koostalitlusarhitektuuri rakendamisele. Haldusnõukogu jälgis pidevalt süsteemide toimimist ja rakendamist. 2024. aasta lõpuks võttis haldusnõukogu teadmiseks EESi rakendamise olukorra ja tunnustas komisjoni ettepanekut EESi tuleviku kohta.

2024. aasta jooksul tegi haldusnõukogu mitu olulist otsust, millega tagatakse ameti talitluspidevus:

- uue esimehe ja aseesimehe valimine,
- tegevdirektori uue asetäitja ja kohusetäitja ametisse nimetamine,
- kollaste linkide lahendamise kesksüsteemi (CSLR) projekti lisamine aasta tööprogrammi koos vajalike ressursside ümberpaigutamisega olemasolevast eelarvest ja inimressurssidest,
- kohustuslike planeerimis- ja aruandlusdokumentide, st ühtse programmdokumendi, esialgsete ja konsolideeritud aastaaruannete ning süsteemide ja statistika tehnilise toimimise aruannete vastuvõtmine,
- VISi ja SISi uute turbe- ja talitluspidevuse kavade vastuvõtmine,
- andmekaitseametniku kohusetäitja määramine.

Lisaks jälgis haldusnõukogu auditi-, vastavus- ja finantskomitee eu-LISA riskijuhtimist ja sisekontrollimeetmete kehtestamist. Haldusnõukogule ja selle auditi-, vastavus- ja finantskomiteele anti korrapäraselt ajakohastatud teavet eelarvemenetluse ja finantsjuhtimise läbirääkimiste ning auditisoovituste rakendamise seisu kohta.

Läbipaistvuse parendamiseks ja üldsuse teadlikkuse suurendamiseks oma tegevusest jätkas amet oma veebilehel haldusnõukogu korraliste koosolekute kokkuvõtete avaldamist.

2.2. PEAMISED MUUTUSED

Koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamine

Amet jätkas mitme uue süsteemi väljatöötamist, mis tugevdavad veelgi Schengeni ala sisejulgeolekut ja hõlbustavad rahvusvahelist reisimist Euroopasse (st EES, ETIAS ja muudetud VIS), samuti koostalitlusvõime komponentide (ESP, sBMS, CIR, MID) ja aruandluse ja statistika keskhoidla (CRRS) arendamist, sealhulgas nende lõimimist olemasolevate süsteemidega (SIS, VIS ja Eurodac), mis moodustavad uue koostalitlusarhitektuuri justitiis- ja siseküsimate valdkonnas.

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) ei võetud kasutusele aasta lõpuks, nagu algselt kavandatud, ning amet alustas ajakava läbivaatamist. EES võetakse eeldatavasti kasutusele järk-järgult 2025. aastal ning sBMS ja VIS EESi jaoks võetakse kasutusele enne EESi, 19. mail 2025.¹⁰²

Uus rände- ja varjupaigalepe

Pärast ELi **rände- ja varjupaigaleppe** vastuvõtmist 2024. aasta mais on eu-LISA-l keskne roll tõhusa rändehalduse toetamisel, eelkõige ELi varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi (**Eurodac**) ümberkujundamise kaudu. Uus Eurodaci süsteem on üks uue õigusraamistiku tugisammastest ning süsteemi **kasutuselevõtt 12**.

¹⁰² Council establishes position for the progressive launch of a new digital border management system (Nõukogu võtab vastu seisukoha uue digitaalse piirihaldussüsteemi järkjärguliseks käivitamiseks) pressiteade, 5. märts 2025.

juuniks 2026 on kriitiline eeltingimus kõigi teiste leppe elementide rakendamiseks.¹⁰³ eu-LISA alustas süsteemi rakendamist kohe pärast määruse vastuvõtmist, 12. juunil 2024 (vt Eurodaci jaotis 1.3).

Uue **Eurodaci määrusega** laiendatakse oluliselt süsteemi ulatust, lisades tähtnumbrilised ja näobiomeetria andmed, et tõhustada ja kiirendada varjupaigaprotsessi ja täiustada loata liikumise tuvastamist Schengeni alal. Lisaks võimaldab lõimimine koostalitlusvõime komponentidega identiteedi otsinguid ja riskikontrolli kõigis justiits- ja siseküsimuste süsteemides, muutes praeguse sõrmejälgede andmebaasi täieõiguslikuks varjupaiga- ja rändealdussüsteemiks.¹⁰⁴

Kuna uus rände- ja varjupaigalepe sisaldas ka **kahte taustakontrollimäärust**, mis mõjutavad mitut muud süsteemi, alustas eu-LISA nende mõju hindamist. Neis kahes määruises sätestatud nõuded lisatakse mõjutatud süsteemide (EES, VIS, ETIAS, Eurodac and ECRIS-TCN) arendamisesse.¹⁰⁵

Reisiinfosüsteemid (API, DTA, DTC)

Lisaks toetas eu-LISA komisjoni ja liikmesriike mitme uue algatusega seotud tehnilistes küsimustes. Eelkõige andis amet tehnilise sisendi finantssegitusse, mis oli lisatud kahele ettepanekule võtta vastu määrused **reisijaid käsitleva eelteabe** (API) kogumise ja edastamise kohta. Reisijaid käsitleva eelteabe määrused võeti vastu detsembris 2024 ning eu-LISA sai API-PNR ruuteri arendamise ülesande.¹⁰⁶

Lisaks jagas amet komisjoni taotlusel eriteadmisi ja teavet seadusandlike finantssegituste kohta, mis olid seotud reisidokumentide digitaliseerimise ja reisimise hõlbustamise algatuse käsitlevate ettepanekutega: **ELi digitaalne reisirakendus (DTA)**¹⁰⁷ ja **digitaalsed reisitunnistused (DTC)**.¹⁰⁸

Tehisintellekti käsitlev õigusakt

Tehisintellekti käsitlev ELi õigusakt võeti vastu 13. juunil 2024 ning sellega kehtestatakse ühtne õigusraamistik tehisintellektisüsteemide arendamiseks, turuleviimiseks, kasutuselevõtuks ja kasutamiseks ELis.¹⁰⁹ Pärast õigusakti vastuvõtmist analüüsis eu-LISA selle eeldatavat mõju ameti tegevusele ja süsteemidele. Kuivõrd komisjon koostab määruse kohaldamise suunised, jätkab amet määruse võimaliku mõju analüüsimist ja tagab vajadusel asjaomaste süsteemide vastavuse.

2.3. EELARVE HALDAMINE JA FINANTSJUHTIMINE

2.3.1. FINANTSJUHTIMINE

Vastavalt asutamismääruse artikli 46 lõikele 3 rahastati eu-LISA 2024. eelarveaasta eelarvet mitmest allikast pärit vahenditest, kusjuures peamine tulu saabus ELi üldeelarvest saadavast iga-aastasest toetusest.¹¹⁰ Lisaks saab eu-LISA assotsieerunud riikidelt toetust ameti kulude osaliseks hüvitamiseks.

2024. aastal sõlmis eu-LISA **toetuslepingu** ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi rakendamise rahastamiseks ja sai selle alusel toetust (lisateave: vt VI lisa).¹¹¹

Samuti vaatas amet läbi ja **tugevdas sisekontrolli** finants-, vara- ja eelarvehalduse valdkonnas mitme meetme abil:

- eu-LISA-l valmis **sisekontrollistrateegia**, mis annab teavet ameti kontrollimeetmete kulude ja tulude kohta, st täielikku teavet nende tulemuslikkuse, tõhususe ja säästlikkuse kohta; näidisdokumentide koostamisel kasutati ELi asutuste võrgustiku tulemuslikkuse arendamise võrgustiku parimaid tavasid ja juhendeid;

¹⁰³ Lisateave on rände ja siseasjade peadirektoraadi veebilehel *uue rände- ja varjupaigaleppe* kohta.

¹⁰⁴ *Määrus (EL) 2024/1358*, millega luuakse Eurodac, ETL L, 22.5.2024.

¹⁰⁵ *Määrus (EL) 2024/1356*, ETL L, 22.5.2024; *määrus (EL) 2024/1352*, ETL L, 22.5.2024.

¹⁰⁶ **PNR**: broneeringuinfo; *määrused (EL) 2025/12* ja *2025/13*, ETL L, 8.1.2025.

¹⁰⁷ *Ettepanek võtta vastu määrus*, millega luuakse reisiandmete elektroonilise esitamise rakendus (**ELi digitaalne reisirakendus**) digitaalsete reisitunnistuste kasutamise osas [*COM (2024) 670* lõplik].

¹⁰⁸ *Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus* isikutunnistustel põhinevate **digitaalsete reisitunnistuste** väljaandmise ja nende **tehniliste standardite** kohta [*COM(2024) 671* lõplik].

¹⁰⁹ 13. juuni 2024. aasta *määrus (EL) 2024/1689*, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (**tehisintellekti käsitlev määrus**).

¹¹⁰ Vt III jao 11. jaotise 10. peatükk „Piirihaldus – detsentraliseeritud asutused“, mille on vastu võtnud eelarvepädevad institutsioonid, st Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu. ELi panus on seotud C1 kulukohustuste ja maksete assigneeringutega (jooksvaks eelarveaastaks heakskiidetud assigneeringud); lisateave on eu-LISA asutamismääruse artikli 45 lõikes 5 ja artikli 46 lõikes 3.

¹¹¹ ELi rahalist toetust käsitlev leping (JUST/2024/PR/CNECT/0031) eu-LISA ja Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi vahel allkirjastati 17. mail 2024.

- vastavalt auditi tegevuskavadele vaadati finantsmenetluste kavandamist toetav riskianalüüs täielikult läbi, tuginedes ulatuslikule analüütiliste riskimõõtmete kogumile; riskianalüüsi ja kontrollistrateegia alusel kujundati finantsmenetlused täielikult ümber, et täpsustada kontrolle ja asjaomaste osalejate rolle;
- tugevdati eelarveseiret ja planeerimisprotsesse, mille tulemuseks oli eraldatud eelarve (kulukohustused ja maksete assigneeringud) täielik kulutamine; protsesse täiustati operatiivüksustega korrapäraselt konsulteerimise ja iga kuluartikli suhtes analüütilisema lähenemisviisi kohaldamise abil, mille tulemusel paranes kontroll usaldusväärse finantsjuhtimise, prioriseerimise ning vajaduste ja vastavate hangete kooskõlastamise üle;
- moodustati uus investeerimiskomitee, valides välja neli prioriteetset investeerimisvaldkonda, kus on vaja üksikasjalikumalt analüüsi ja planeerimist.

Amet on koostanud tegevuskava, milles on mitu meedet, mida rakendatakse alates 2023. aastast, et järgida aastasuse põhimõtet ja vähendada ülekandmiste määra. Lisaks on amet kavandanud uued protsessid, et vähendada ülekandmisi kooskõlas aastasuse põhimõttega. Selle tulemusena vähenes liigendamata assigneeringute ülekandmine 9,9% võrra (2023. aastal 19,5%), mis on alla Euroopa Kontrollikoja kehtestatud 15% künnist.

2.3.2. EELARVE TÄITMINE

Haldusnõukogu võttis kooskõlas eu-LISA asutamismääruse artikli 45 lõikega 7 vastu 2024. aasta lõpliku tulude ja kulude eelarvestuse. 2024. aastal haldas eu-LISA eelarvet, millest **307,39 miljonit eurot** moodustasid kulukohustuste assigneeringud ja **260,11 miljonit eurot** ELilt saadud maksete assigneeringud.

2024. aasta lõpuks oli amet saavutanud **eelarve täitmise kõrge määra**, kulutades täielikult vastuvõetud eelarve, mis vastas mitmeaastasele finantsraamistikule ja seadusandlikele ettepanekutele lisatud finantsaruannetele uute ülesannete osas, lisaks tuvastades ja käsitledes aasta esimeses pooles haldusnõukogule teatatud eelarvepuudujääki. See puudujääk kõrvaldati mitme lisameetme abil, sealhulgas tegevuste ümbersuunamine, alternatiivsete tuluallikate suurem kasutamine, komisjoni toetus üldise ümberpaigutamise raames ning ümberpaigutused halduskuludest tegevuskuludesse.

Lõppkokkuvõttes andsid finantsplaneerimise rakendussuutlikkus ja täpsus tulemuseks:

- 100% kulukohustuste assigneeringute puhul;
- 100% maksete assigneeringute puhul, sh halduskulude ülekandmine 2025. aastasse.

2024. aastal kiitis haldusnõukogu heaks **ühe muudatuse eelarves**, et suurendada assigneeringuid järgmistel eesmärkidel:¹¹²

- uus Eurodaci määrus ning asjaomases finantsselgituses ettenähtud haldus- ja tegevuskulude taustakontrolli määrad: 1,93 miljonit eurot kulukohustuste ja maksete assigneeringuid jaotises 1 ja 22,25 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringuid jaotises 3;
- 2024. aastaks prognoositud eelarvevahendite puudujäägi kõrvaldamine tegevuskulude osas: 17 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringuid jaotises 3, millest 13 miljonit eurot on EESi jaoks ja 4 miljonit eurot koostalitlusvõime jaoks;
- palkade indekseerimine 0,77 miljoni euro ulatuses kulukohustuste ja maksete assigneeringutena jaotises 1.

Tabel 4. 2024. aasta paranduseelarve (miljonites eurodes)

Eelarvejaotis	Süsteem/ülesanne	Paranduseelarve kulukohustuste assigneeringud	Maksete assigneeringud
A01. Personalikulud		2,70	2,70
B03. Tegevuskulud			
millest	riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES)	13,00	
	Eurodac	22,25	
	Koostalitlusvõime	4,00	
Kokku		41,95	2,70

¹¹² eu-LISA haldusnõukogu otsus 2024-567, 2.12.2024, millega võetakse vastu 2024. aasta eelarve muudatus nr 1.

Kulukohustuste assigneeringute kasutamine

2024. aastal haldas amet **307,39 miljoni euro suurust eelarvet kulukohustuste assigneeringutena** (C1-vahendid¹¹³), mis jagunesid jaotiste vahel järgmiselt:

- 7,7% (23,64 miljonit eurot) taristu- ja tegevuskuludeks (jaotis 2),
- 14,9% (45,66 miljonit eurot) personalikuludeks (jaotis 1),
- 77,5% (238,09 miljonit eurot) tegevuseelarveks (jaotis 3).

Täpsustus jaotise 3 kohta: põhitegevuse toetamiseks kasutatavate lepingute mitmeaastase olemuse tõttu kanti 2024. aasta avatud kulukohustuste assigneeringuid 197,54 miljoni euro väärtuses automaatselt üle ning need makstakse välja 2025. aastal ja järgnevatel aastatel. Üksikasjalik jaotus on esitatud II lisas.

Eelarveaasta lõpuks oli jaotiste 1 ja 2 täitmismäär 100%.

Tegevuseelarve (238,09 miljonit eurot) täideti 100%.

2024. aastal tühistas amet 13,55 miljonit eurot eelmistest aastatest ülekantud kulukohustusi ehk 3,9% ülekantud assigneeringutest jaotises 3 (tegevuskulud). Ülevaade kulukohustuste vabastamisest nende aluseks olevate juriidiliste kohustuste algusaasta järgi on tabelis allpool.

Tabel 5. 2024. aasta eelarvekohustuste vabastamine algusaasta järgi (miljonites eurodes)

Eelarvepeatükk	Eelarveartikkel	2019	2020	2021	2022	2023	Kokku
Taristu	jagatud süsteemitaristu		-0,05	-0,98			-1,03
	Varukeskus – tegevuskulud					-0,00	-0,00
	võrgud					-0,01	-0,01
Siseküsimused	SIS II	-0,30	-0,27	-0,05	-0,17		-0,79
	VIS/BMS					-0,05	-0,05
	EES		-0,18	-0,00	-6,06	-0,20	-6,44
	ETIAS		-1,13	-0,06	-0,01	-0,02	-1,22
	Eurodac			-0,01	-0,00	-0,00	-0,01
	Koostalitlusvõime		-0,02	-0,07	-1,01	0	-1,10
Justiitsküsimused	ECRIS			-0,06		-0,00	-0,06
	e-CODEX					-0,00	-0,00
Tegevustugi	tegevustugi				-0,34	-2,49	-2,83
Kokku		-0,30	-1,66	-1,23	-7,59	-2,78	-13,55

Tegevustoe all on 2,83 miljonit eurot seotud selliste eelarveliste kulukohustuste assigneeringute tühistamisega, mille jaoks lõppes lepingu tähtaeg ja lepingus ettenähtud eraldi ei nõutud, nt väliste toetuslepingutega seotud kulukohustustest vabastamine, sh ületunnitöö lisakulud, nõuanderühma koosolekute ja liikmesriikide koolitustegevuste ülejäägid.

Maksete assigneeringute kasutamine¹¹⁴

Amet haldas vastuvõetud lõplikku kogueelarvet **260,11 miljonit eurot maksete assigneeringutena** 3268 maksetehingu kaudu. 2024. aasta lõpus oli C1 maksete assigneeringute kasutamise määr 97,35% koos 2,65% halduskulude ülekandmisega 2025. aastasse. ELi üldeelarvesse ei ole tagastatud ühtegi maksete assigneeringut (C1-vahendid):

- Jaotises 1 oli assigneeringute täitmise määr 99% ja 1% kanti üle automaatselt.
- Jaotises 2 ulatus täitmismäär 72,8%-ni; 27,2% kanti automaatselt 2025. aastasse.
- Jaotises 3 täideti 100% assigneeringutest.

Kasutati 85,5% 2023. aastast 2024. aastasse ülekantud halduskulude maksete assigneeringutest.

¹¹³ Aasta assigneeringud (st esialgne eelarve + paranduseelarve ± ümberpaigutused). Need on nn hiljutised assigneeringud, mis kantakse eelarvesse eelarveaasta alguses, ning neid võib ümber paigutada või täiendada paranduseelarve assigneeringutega.

¹¹⁴ C1-vahendid vastuvõetud eelarvena.

Jaotises 1 (personalikulud) ja jaotises 2 (taristu- ja tegevuskulud) kirjendatud assigneeringud toimivad liigendamata assigneeringutena. Seetõttu kanti kulukohustuste assigneeringud jaotises 1 (personalikulud)¹¹⁵ summas 0,46 miljonit eurot ning jaotises 2 (taristu- ja tegevuskulud) summas 6,42 miljonit eurot, mida ei makstud 2024. aastal ja mille kohta on olemas kehtiv õiguslik kohustus, koos vastavate maksete assigneeringutega üle 2025. aastasse vastavalt eu-LISA finantseeskirjade artikli 12 lõikele 6.

Jaotises 3 kasutati suurim osa maksete assigneeringutest koostalitlusvõimele, EESile, jagatud süsteemitaristule ja võrkudele. Tegevuseelarves tehtud maksete assigneeringute jaotuse ülevaade on esitatud allpool.

II lisas on esitatud täiendavad üksikasjad kõigi rahastamisallikate kohta.

Makse tegemise aeg

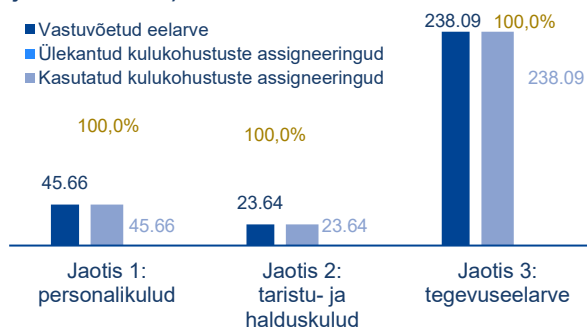
Igat liiki maksete korral oli maksete tegemise keskmine aeg ettenähtud tähtajast lühem: 30-päevase maksetähtaja korral 15,8 päeva ja 60-päevase maksetähtaja korral 38,4 päeva. Õigeaegne tasumine võlausaldajatele näitab eu-LISA majandustulemuste tõhusust.

Kokku 98,2% kõigist maksetest tehti lepingutähtaja jooksul. Viivitusi esines kokku 58 maksega, millest 16 töid kaasa viiviste tasumise (12 014,06 eurot) võlausaldajatele.

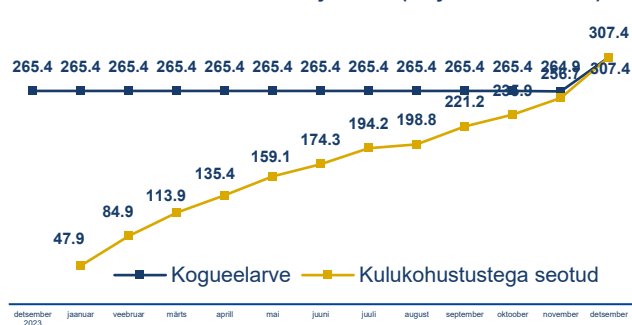
Eelarve täitmine

Amet avaldab iga-aastase aruandlusraamistiku osana oma eelarve täitmise määrad ja tulemusnäitajad.

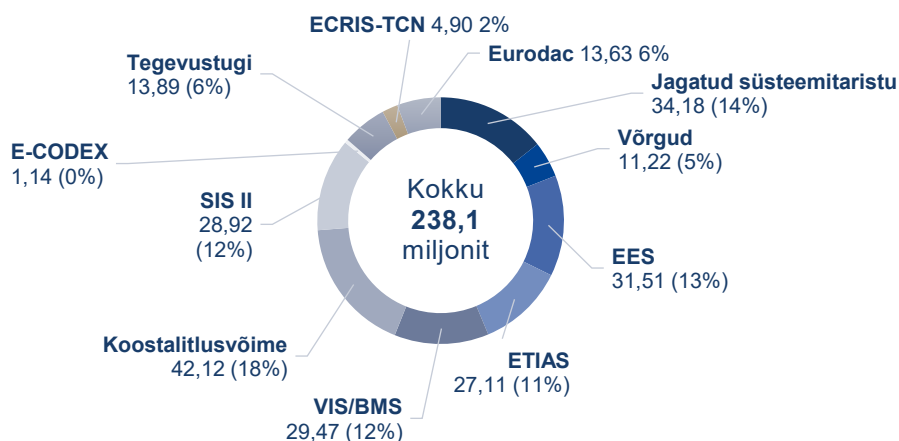
Joonis 1. C1 kulukohustuste assigneeringute kasutamine (miljonites eurodes)

Joonis 2. Kulukohustustega seotud ja eelarvestatud vahendite kasutamise suundumused aasta jooksul (miljonites eurodes)

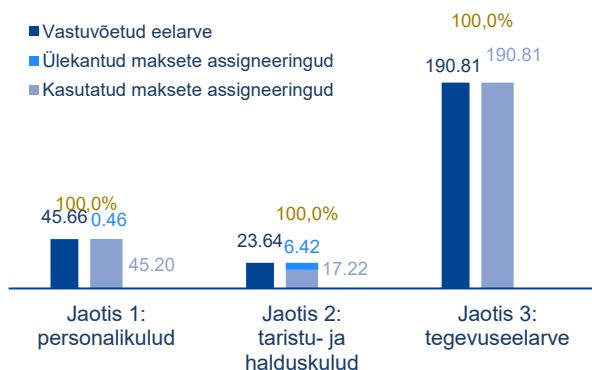

Joonis 3. Jaotis 3 – kulukohustuste assigneeringute kasutamine (miljonites eurodes)

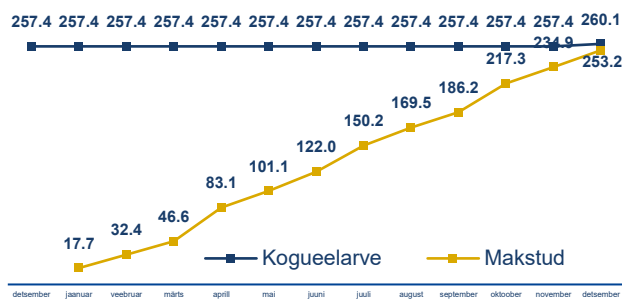

¹¹⁵ Töötasudega seotud kulukohustuste ja maksete assigneeringuid üle ei kanta.

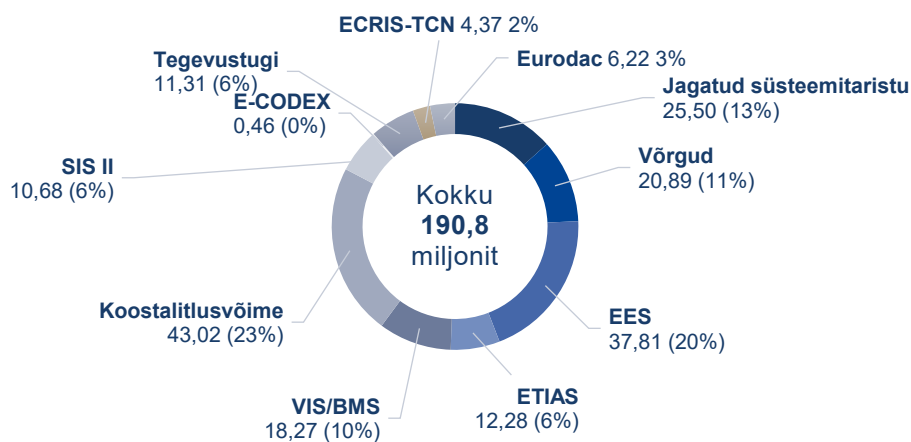
Joonis 4. C1 maksete assigneeringute kasutamine (miljonites eurodes)

Joonis 5. Makstud ja eelarvestatud vahendite kasutamise suundumused aasta jooksul (miljonites eurodes)

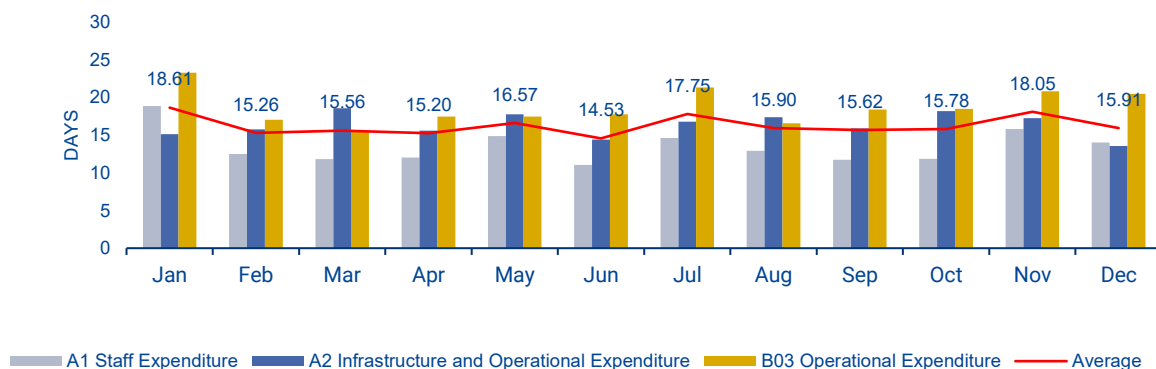

Joonis 6. Jaotis 3 – tehtud maksete assigneeringud (miljonites eurodes)

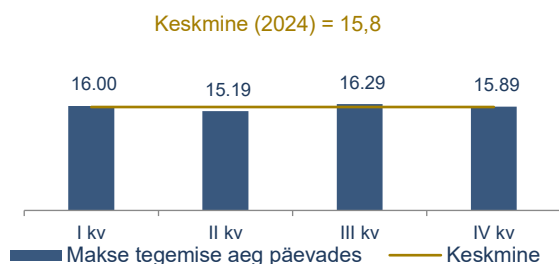

Joonis 7. Üldise makse tegemise aja muutus kuude järgi (päevades)

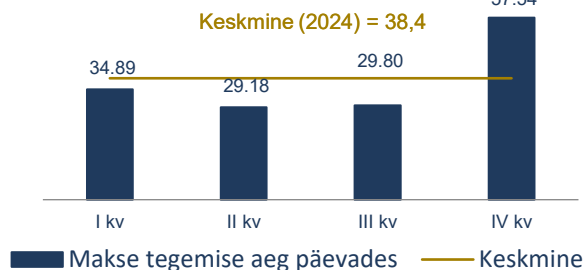
A1 personalikulud A2 taristu- ja tegevuskulud B03 tegevuskulud / Keskmine

Joonis 8. 30-päevase maksetähtaja jooksul tehtud maksed

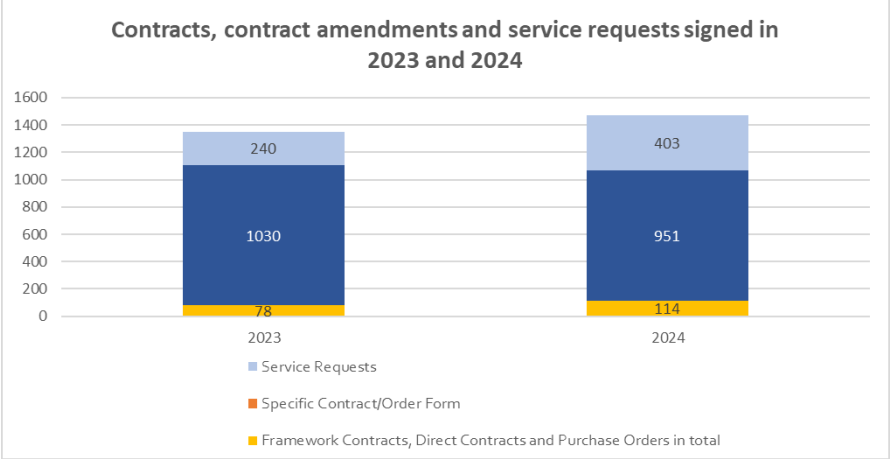
Joonis 9. 60-päevase maksetähtaja jooksul tehtud maksed

2.3.3. HANKEMENETLUSED

Juriidiliste kohustuste ja üldise hanketegevuse maht suurenes 2024. aastal jätkuvalt: aasta jooksul sõlmiti 1504 lepingut, mis on 10% kasv võrreldes 2023. aastaga, mil sõlmiti 1367 tehingut. 2024. aastal jäi läbirääkimistega menetlus väga väikese maksumusega lepingute puhul enim kasutatavaks hankemenetluseks.

Joonis 10. 2023. ja 2024. aastal allkirjastatud lepingud, lepingumuudatused ja teenusetaotlused

EN	TL
contracts, contract amendments and service requests signed	allkirjastatud lepingud, lepingumuudatused ja teenusetaotlused
service requests	teenusetaotlused
specific contract / order form	konkreetne leping / tellimusvorm
framework contracts, direct contracts and purchase orders in total	raamlepingud, otselepingud ja ostutellimused kokku

Tabel 6. Hankemenetluste protsent kasutatud liikide järgi, 2024

Menetluse liik / õiguslik alus	Menetluse kohalik võti	Protsent	Menetlus Partii eraldatud summa (eurodes)
Läbirääkimistega menetlus, väga väikese väärtusega leping	11	17,74%	159 826,41
Läbirääkimistega menetlus, keskmise väärtusega leping	2	3,22%	208 000,00
Läbirääkimistega menetlus, väga väikese väärtusega leping	40	64,51%	333 113,83
Läbirääkimistega menetlus ilma eelneva avaldamiseta	5	8,06%	18 024 329,28
Avatud menetlus	3	4,83%	84 369 478,00
Piiratud menetlus ilma dūnaamilise ostusūsteemita	1	1,61%	2 500 000,00
	62		105 594 747,52

2024. aastal sõlmis amet ELi finantsmääruse I lisa punkti 11.1 (alapunktid a, b, e ja g) alusel järgmise lepingu:

Menetluse number	Pealkiri	Töövõtja	Summa eurodes	Õiguslik alus
LISA/SXB/2024/NP/0005	Jõudluse suurendamise kava	SOCOTEC CONSTRUCTION SAS	500 000,00	1. lisa – punkti 11.1 alapunkt a
LISA/2023/NP/02	Meditsiiniteenuste osutamine (arstlik läbivaatus ja ennetamine) – Tallinn (Eesti)	MELIVA AS	150 000,00	1. lisa – punkti 11.1 alapunkt a
LISA/SXB/2024/NP/0007	Kasutatud mööbli ostmise eu-LISA ruumidesse	ADIDAS FRANCE	400 000,00	1. lisa – punkti 11.1 alapunkt b
LISA/SXB/2024/NP/0002 (LISA/2020/OP/01)	Ülemmäära suurendamine LISA/2020/OP/01 jaoks – Strasbourgis asuvate eu-LISA ruumide hooldusteenused	AXIMA CONCEPT	3 500 000,00	1. lisa – punkti 11.1 alapunkt e

LISA/2023/NP/06	Ruumide rentimine eu-LISA jaoks Strasbourgis (Prantsusmaa)	GROUPAMA GAN PIERRE 1	13 474 329,28	Lisa 1127 – punkt 11.1 alapunkt g – Ehituslepingud
-----------------	--	-----------------------	---------------	--

2.4. EELARVE TÄITMISE VOLITUSTE DELEGEERIMINE JA EDASIDELEGEERIMINE TÖÖTAJATELE

eu-LISA finantseeskirjade artikli 41 ja 46 kohaselt delegeerib eelarvevahendite käsutaja eelarve täitmise volitused määratud eelarvevahendite käsutajatele peamiselt talituse või osakonna juhataja tasandil. Volitusi delegeeritakse eu-LISA tegevdirektori kehtestatud eelarvevastutuse maatriksi alusel, mis tähendab võimu ja vastutuse andmist määratud töötajatele, tuginedes nende juhtimisrollile ameti eelarvevahendite kavandamisel, rakendamisel ja järelvalves kõigis finantsmenetlustes. Volituste delegeerimine toimub kõigi rahastamisallikate puhul eelarverea tasandil. Seda teevad töötajad, kes on tegevdirektori otsusega ametlikult määratud selle rolli täitmiseks kindlaksmääratud summa piires (s.o rahaline ülemmäär).

Delegeerimissüsteem:

- ei ole kehtestatud muid tähtaegu kui võimalus volitus eelarvevahendite käsutaja otsusega tagasi võtta;
- ei näe ette edasidelegeerimist;
- allub kontrolli- ja aruandlusnõuetele, mida on kirjeldatud eelarvevahendite käsutajate põhikirjas;
- põhineb eelarve- ja finantstalituse tehtud korrapärasel riskianalüüsil.

Igal aastal peab iga volitatud eelarvevahendite käsutaja esitama tegevdirektorile kinnitava avalduse.

2.5. PERSONALIAHALDUS

Muudatused ametikohtade loetelus

eu-LISA 2024. aasta esialgses ametikohtade loetelus oli **401 lubatud ametikohta**, sealhulgas 228 ajutist teenistujat (TA), 162 lepingulist töötajat (CA) ja 11 lähetatud riiklikku eksperti (SNE). Novembris 2024 **suurendati** rände- ja varjupaigaleppes tulenevate muudatuste tõttu eu-LISA ametikohtade loetelu **421 ametikohani**, suurendades ajutiste teenistujate (239) ja lepinguliste töötajate (171) arvu. Lähetatud riiklike ekspertide ametikohtade arv sel perioodil ei muutunud.

Töötajate võrdlusanalüüs

Kooskõlas raamfinantsmääruse nõuetega ja ELi asutuste haldusjuhtide vastuvõetud metoodikaga tegi eu-LISA iga-aastase võrdlusanalüüsi, et hinnata **haldustöötajate ja põhitegevusega seotud töötajate suhtarvu**. Üldiselt leitakse, et optimaalne oleks ametikohtade ja töötajate jaotus, kus 70% on põhitegevusega seotud ametikohad, 20% haldustoe ja koordineerimisega seotud ametikohad ning 10% on neutraalsed (rahandusega seotud) ametikohad. 2024. aasta võrdlusanalüüsi tulemustest ilmnes, et eu-LISA ametikohtade jaotus on järgmine: 70,6% põhitegevuse, 18,6% haldus- ja koordineerimisülesannete ning 10,7% neutraalsete funktsioonide jaoks, mis näitab edasiminekut võrreldes 2023. aasta näitajatega.

Sooline ja rahvuslik esindatus

2024. aastal töötas ametis **23 eri kodakondsusega** töötajat, kes olid pärit 22 ELi liikmesriigist ja Ühendkuningriigist. Kuna eu-LISA peakorter on Eestis ja tegevuskoht Prantsusmaal (v.a e-CODEXil Eestis), ei pea amet Prantsusmaa kodakondsuse suurt osakaalu (21,86%) üldise geograafilise tasakaalu oluliseks moonutamiseks. Siiski julgustas eu-LISA jätkuvalt alaesindatud riikidest pärit isikute osalemist valikumenetlustes ja võttis olemasolevatest reservnimekirjadest sobivate kandidaatide valimisel arvesse kodakondsust.

Kuigi eu-LISA on varasemate aastatega võrreldes täheldanud soolise esindatuse positiivset suundumust, vähenes see 2024. aastal veidi (0,35%), sest suureneva ametikohtade arvuga ei kaasne alaesindatud soo taotluste arvu suurenemist. Lisaks lahkus aasta jooksul mitu naistöötajat. **Naiste esindatus oli üldiselt 34,15% ja juhtide seas 27,27%**, nagu eelmistel aastatel. Olukorra parandamiseks jätkas eu-LISA osalemist valdkonna messidel ja vabade ametikohtade teadete levitamist vastavatel platvormidel.

Talentide ligimeelitamine ja arendamine

Amet jätkas jõupingutusi, et suurendada ametikohtade täitmise määra. Rände- ja varjupaigaleppes tulenevate muudatuste tõttu suurendati novembris eu-LISA ametikohtade loetelu. Lisatöötajate värbamiseks ettenähtud ajavahemik ei olnud piisav, et värbamisprotsess lõpule viia, eelkõige seetõttu, et kandidaadid pidid järgima praegustele tööandjatele etteteatamise tähtaega.

Kogu aasta jooksul jätkas amet tõhusama lähenemisviisi rakendamist reservnimekirjade ja valikumenetluste

haldamisel. Võttes arvesse eelseisvat värbamist IT-põhifunktsioonide jaoks ja algatust suurendada ametisest arendussuutlikkust (tarkvaraarendus, lahenduste eriteadmised), moodustas eu-LISA kaks suuremahulist talendireservi AD 5 ja AD 6 tasandil. Amet jätkas ka EPSO reservnimekirjade ja teiste asutustega jagatavate reservnimekirjade kasutamist.

Tõhusamaks värbamiseks seadis eu-LISA valikuprotsessi eesmärgiks 100 päeva, vähendades oluliselt protsessi kestust. See suurendas oluliselt nii taotluste arvu kui ka kvaliteeti. See areng on võimaldanud täita kriitilisi ametikohti kogu organisatsioonis. Olulised vahe-eesmärgid olid näiteks mitme valikumenetluse edukas lõpuleviimine, sealhulgas tegevdirektori asetäitja, talituste ja osakondade juhatajate valimine ning IT-valdkonna erirollid, mis suurendasid ameti strateegiliste eesmärkide saavutamise võimekust. Kuigi eu-LISA võttis 2024. aastal tööle suure arvu uusi töötajaid, ei mõjutanud paljud neist värbamistest töötajate üldarvu, sest 2024. aastal valitud 63 kandidaadi hulgas oli 21 sisekandidaati, kes läbisid edukalt valikumenetluse.

Lisaks jätkas eu-LISA oma positsiooni tugevdamist IT-maastikul valitud tööandjana. Amet laiendas praktikaprogrammi, et kaasata põhitegevusse praktikante, pöörates erilist tähelepanu naiste osakaalu edendamisele STEM-valdkondades,¹¹⁶ et edendada soolist mitmekesisust ja luua tugev tulevaste spetsialistide reserv.

2.6. TÕHUSUSE SUURENDAMISE STRATEEGIA

Amet püüdis pidevalt suurendada tõhusust ja parandada ressursikasutust, et aidata rakendada ELi justiits- ja siseküsimuste poliitikameetmeid.

Digilahenduste kasutamine, näiteks videokonverentside korraldamine koosolekutel (ametisiseselt, asutuste vahel, komisjonis), on toonud kaasa lähetuskulude eelarvesäästu, vähendades ka ameti üldist süsinikujalajälge. Lisaks jätkas eu-LISA enamiku **koolituste korraldamist veebis** (96% osalejatest veebis), mis aitas vähendada eu-LISA töötajate kulusid ja töökoormust, pakkudes samal ajal liikmesriikidele kulude kokkuhoiu võimalusi nii aja kui ka osalemiskulude osas. Tõhusust suurendab ka asjaolu, et enamik veebipõhiseid koolitusmaterjale on taaskasutatavad.

Värbamise valdkonnas suurendas amet tõhusust, tehes koostööd teiste asutustega vabade ametikohtade teadete avaldamise ühishankes ja vahetades edukate kandidaatide reservnimekirju. Lisaks jätkas eu-LISA oma hankestrateegia läbivaatamist, et välistoetust paremini jaotada vastavalt ameti vajadustele, võttes arvesse eri liiki teenuseid eri liiki lepingute puhul. Erilist tähelepanu pöörati kohandustele, mis olid vajalikud kriitiliste protsesside ja funktsioonide üle kontrolli saavutamiseks, et tagada parem kontroll koostalitlusarhitektuuri loomise üle ja töötada välja uute süsteemide nõuded. Samal ajal võttis amet kasutusele uue raamlepingu ajutiste töötajate värbamiseks. See toetab usaldusväärset eelarvehaldust, andes ka parema ülevaate eu-LISA inimressurssidest.

Hangete ja lepingute haldamisel uuendas amet oma lepingute seirevahendit, et lihtsustada juurdepääsu ühtse kontaktpunkti liidese kaudu, et parandada lepingutähtaegade kontrolli ja järelevalvet ning hõlbustada teabevahetust. Siiski on kavas teha veel täiendusi, et muuta vahend tõhusamaks ja laiahaardelisemaks. Lisaks liitus eu-LISA komisjoni PPMT-vahendiga teadete ja hankedokumentide avaldamiseks pakkumiskutsete elektroonilises andmebaasis ning rahastamis- ja hankeportaalil. Lisaks võttis amet vastu **hinnaläbirääkimiste protsessi**, et paremini kontrollida lepingute kehtivusaega ja hangete kvaliteeti, tagades seeläbi rahaliste vahendite kulutõhusama kasutamise.

Oma põhitegevuses tegi eu-LISA suuri pingutusi, et rakendada **väledamaid töömeetodeid**, suurendada valdkonnaülesust, koondades kriitilise tähtsusega projektide elluviimiseks eri rühmad ajutistesse rütmidesse, ning jätkas oma tegevusmudeli ajakohastamist, et vähendada sõltuvust välistest töövõtjatest. Eelkõige alustas amet uue Eurodaci arendamist, katsetades uut arendusmeetodit, mille eesmärk on muuta eu-LISA teenusepakkuja liikmesriikide äripartneriks. Lisaks käivitas amet tõhususe suurendamiseks **algatuse Software Factory (SoFa)**, mis pakub standardraamistikku väledaks ja iteratiivseks tarkvaraarenduseks, et tõhustada tootmist, kiirendada tarnimist ja minna üle kulutasuvamale ja skaaleeritavamale arendustööle.

Et vähendada survet **taristukuludele**, uurib amet **pilvetehnoloogia lahendusi** ja meetodeid süsteemide hoolduse standardimiseks. 2024. aastal lõi amet tervikliku pilveplatvormi (CCP) ja võttis kasutusele oma esimese pilvepõhise süsteemi – e-CODEX. Terviklik pilveplatvorm pakub rakenduskeskondade kiiremat seadistamist ja lihtsamat skaaleerimist, sest ei nõua riistvara hange. Samuti koostas amet oma pilvestrateegia, et võtta kasutusele suveräänsed pilvetehnoloogiad (õigusraamistiku võimaluste piires). Haldusnõukogu võttis pilvestrateegia vastu 2025. aasta jaanuaris.¹¹⁷

Lisaks kaardistas eu-LISA ametisiseselt kasutusjuhtumid, kus (genereeriv) **tehisintellekt** võiks parandada või

¹¹⁶ STEM tähistab teadust, tehnoloogiat, inseneriteadust ja matemaatikat.

¹¹⁷ eu-LISA põhitegevussüsteemide pilvestrateegia: hübriidne mitme pilve hostinguraamistik võeti vastu 2025. aastal.

toetada organisatsiooni ja tegevuse tõhusust, et optimeerida korduvaid või väheväärtuslikke ülesandeid, võimaldades töötajatel keskenduda suurema väärtusega tegevustele. Esimesed katseprojektid käivitatakse 2025. aastal. 2024. aastal tehti kõigile töötajatele kättesaadavaks komisjoni generatiivsed tehisintellektivahendid, mis suurendasid tõhusust, nt dokumentide tõlkimisel, või vähendasid tunduvalt koosolekute protokollimiseks vajalikku töökoormust ja aega kõne tekstiks muutva mooduli abil.

2024. aastal algatas amet uuringu, et hinnata, kuidas **digiiüleminek** võiks ameti siseprotsesse toetada ja aidata neid tõhusamalt hallata, hõlbustades juurdepääsu ja suurendades nõuetele vastavust. Samuti jätkas amet investeringuid oma siseprotsesside ja IT-vahendite digitaliseerimisse, et hõlbustada igapäevatööd. Näiteks **digiteeriti personalitoimikud**, tehes kõik dokumendid töötajatele Sysperi kaudu kättesaadavaks, parandades ka haldus- ja karjääridokumentide kättesaadavust. Samuti digitaliseeris amet hindamis- ja katseaja aruandluse ning ühtlustas hindamisprotsessi, muutes selle paindlikumaks ja tõhusamaks.

Justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide tõhusa järelevalve tagamiseks jätkas eu-LISA oma operatiivteenuste vahendite täiustamist, liikudes täieliku IT-ökosüsteemi suunas. Kasutades ära tehisintellekti ja masinate pakutavaid võimalusi, esitles eu-LISA **uut sündmushalduse süsteemi**, mis võimaldab reaajas jälgida ja hallata sündmusi kõigis süsteemides ja taristutes, et vähendada reageerimisaega ja hõlbustada kiiremat intsidentide lahendamist. Samal ajal alustas amet uue **päringuhaldusvahendi** (ServiceNow, Snow) rakendamist, et lahendada intsidente tõhusamalt ja parandada kliendikogemust, võimaldades tulevikus kulutõhusamat protsessijuhtimist.

2.7. HINNANG AUDITITE JA JÄRELHINDAMISE TULEMUSTELE

2.7.1. KOMISJONI SISEAUDITI TALITUS JA EU-LISA SISEAUDITI ÜKSUS

Kogu aasta jooksul oli eu-LISA siseauditi üksus (**IAC**) Euroopa Komisjoni siseauditi talituse (**IAS**), Euroopa Kontrollikoja (**ECA**) ja Euroopa Pettustevastase Ameti (**OLAF**) kontaktpunkt. See roll oli oluline, et vähendada häireid ameti tavategevuses ja vältida topehttööd.

Tabel 7. 2024. aastal käsitletud siseauditi teemade kokkuvõte

Audiitor	Audititeema esitatud ¹¹⁸	Temaatilised aspektid ja tulemused
IAC	Ameti IT-taristu auditi riskihindamine – põhirõhk IT-turber	Eesmärk oli anda sõltumatu, objektiivne ja mõistlik kinnitus, et ameti ITK-süsteemi halduse raames rakendatud sisekontrollid on piisavad, et minimeerida infoturbe puuduste ja intsidentide mõju äritegevusele. Pärast eeldatavate sisekontrollide olemasolu ja nende kavandamise piisavuse hindamist tõi tulemus välja viie kontrollieesmärgi raames tuvastatud jääkriskid. Võeti asjakohaseid leevendusmeetmeid.
IAC	eu-LISA finantsmenetluste auditeerimine – sh ABACi juurdepääsuõiguste haldamine (audiitorkontroll)	eu-LISA finantsmenetluste sisekontroll on sobivalt kavandatud ja toimib tõhusalt, et tagada piisav kindlus, et finantstehinguid töödeldakse täpselt, tõhusalt ja kooskõlas kohaldatavate eeskirjade, põhimõtete ja menetlustega. Siseauditi üksuse juhataja kui neutraalne kontrollija kinnitab samuti ABACi juurdepääsuõiguste vastavust eelarvevahendite käsutaja ja volitatud eelarvevahendite käsutajate kohustustele kooskõlas 15. mai 2024. aasta seisuga eu-LISAs kehtinud alaliste menetlustega. Pärast auditit kehtestati asjakohane tegevuskava.
IAC	Sisekontrolli- ja riskijuhtimisprotsesside audit (audiitorkontroll)	Sisekontrolli- ja riskijuhtimisprotsesside jaoks kehtestatud sisekontrollid on piisavalt kavandatud ning toimivad tõhusalt ja tulemuslikult, et tagada piisav kindlus, et kahe protsessi jaoks seatud ameti eesmärgid on täidetud. Pärast auditit kehtestati asjakohane tegevuskava.
IAC	Ameti keskkonnajuhtimissüsteemi audit (audiitorkontroll)	Keskkonnajuhtimissüsteemi sisekontrollid on nõuetekohaselt kavandatud ja toimivad tõhusalt, et anda piisav kindlus, et eu-LISA: - haldab ja leevendab nõuetekohaselt kõiki oma tegevusega kaasnevaid keskkonnamõjusid oma ruumides ja kontorites Tallinnas, Strasbourgis ja Brüsselis, - saavutab EMSi jaoks 2024. aastaks seatud eesmärgid,

¹¹⁸ **Kindlus:** riskijuhtimis-, kontrolli- ja üldjuhtimisprotsesside tõhususe sõltumatu hindamine. **Koordineerimine** välisauditi ja muude sisekontrolli- ja järelevalvefunktsioonidega: katvus ja kindlus, et topehttöö on võimalusel minimeeritud. **Konsultatsiooniteenused:** juhtkonna nõutud tegevused, mille laad ja ulatus lepitakse kokku eu-LISA tegevdirektoriga. Nende eesmärk on luua lisaväärtust ja parandada eu-LISA üldjuhtimis-, riskijuhtimis- ja kontrolliprotsesse.

Audiitor	Audititeema esitatud ¹¹⁸	Temaatilised aspektid ja tulemused
		on suhteliselt tugevas positsioonis ja sõltuvalt välisaudiitori lähenemisviisist on ametil head võimalused EMASi registreerimise saamiseks; siiski tuleb veel töötada, et tugevdada nõuetele vastavust kõigis valdkondades ja täita kõiki EMASi registreerimisprotsessi eeldusi. Pärast auditit kehtestati asjakohane tegevuskava.
IAC	Konfiguratsioonihalduse protsessi audit (audiitorkontroll)	Konfiguratsioonihalduse protsessi jaoks kehtestatud sisekontrollid on piisavalt kavandatud ning toimivad tõhusalt ja tulemuslikult, et anda piisav kindlus, et ameti poolt protsessi jaoks seatud eesmärgid saavutatakse.
		Pärast auditit kehtestati asjakohane tegevuskava.
IAC	Ameti pettusevastase strateegiaga seotud auditimenetlused (audiitorkontroll)	Amet saavutas mõistlikult pettusevastases strateegias 2022–2024 seatud eesmärgid. Pettuseriski maandamiseks kehtestatud sisekontrolli tugevdamise võimalused on järgmised: 1. Juhtkond peaks olema eeskujuks ja innustama töötajaid osalema ausust, eetikat ja pettusevastast võitlust edendavatel teavitusüritustel. 2. Juhtkond peaks tugevdama ameti lähetuste juhendi rakenduseeskirjade rakendamist. 3. Kvaliteedinõukogu peaks hakkama andma kõrgemale juhtkonnale kinnitust kvaliteedikriteeriumide ja -näitajate saavutamise kohta ameti põhitegevusvaldkondades, st programmi- ja projekti juhtimises, põhitegevussüsteemide operatiivjuhtimises ja tegevusprotsessides. 4. Tuleks jätkata kõigi eu-LISA side- ja infosüsteemide töötaja- ja väliskasutajakontode korrapärast läbivaatamist ja see täielikult dokumenteerida, et tagada vastavus kohaldatavatele turbepoliitikatele ja -standarditele, et minimeerida turbenõrkusi, mida võimalikud pettuste sooritajad ära kasutavad. 5. Kontrollistrateegia tuleks ametlikult heaks kiita ja lisada järelevalvesüsteemi, et tagada selle õigeaegne ja tõhus rakendamine. Kõiki neid võimalikke täiustusi kaalutakse järgmise tsükli (2025–2027) pettusevastase strateegia kavandamisel.
IAC, IAS, ECA	Auditisoovituste järelemeetmed	Audiitorid lugesid 17 auditisoovitust täielikult täidetuks ja sulgesid need. Üksikasjalik teave on allpool eripeatükis.
IAC	Täitmata auditisoovituste järelevalve ja aruandlus	Järelevalve eesmärk oli kinnitada, et probleemid on lahendatud ja täiustused on rakendatud. Siseauditi üksus jälgib ameti tegevust mitmesuguste auditisoovituste alusel kehtestatud tegevuskavade rakendamisel ja esitab selle kohta eu-LISA juhtkonnale aruandeid.
ECA	2023. aasta raamatupidamise aastaaruande seaduslikkus ja korrektsus – lõplik	Ameti siseauditi üksus koordineeris ja toetas tööd nii Euroopa Kontrollikoja auditimeeskonna kui ka eu-LISA auditiga seotud rühmadega. Kuna saadi maksete seaduslikkust ja korrektsust käsitlev märkustega arvamus, toetas siseauditi üksus ka ulatuslikku vastulausemenetlust kontrollikoja audiitori ja eu-LISA juhtkonna vahel ning ameti tegevuskava koostamist kontrollikoja tähelepanekute käsitlemiseks. Üksikasjalik teave on allpool eripeatükis.
IAC	IACi iga-aastane auditi riskihindamine	Töö hõlmas seminaride ja läbivaatamiste korraldamist koos asjakohase teabe haldamise, kogumise ja analüüsiga ning riskiaruannete koostamist talituse, osakonna ja ameti tasandil. Hindamine oli oluline ka selleks, et tagada juhtkonna nõuetekohane arusaamine riskijuhtimis- ja sisekontrollisüsteemidest ning nende üleandmine pärast ameti ümberkorraldamist, millest teatati 14. märtsil 2024, ja tegevusdirektori tagasiastumist 1. juulil 2024. Et kontrollikoda esitas ka teise märkustega auditiarvamuse maksete korrektsuse ja seaduslikkuse kohta (tunnistades samas, et enamik nõuetele mittevastavaks liigitatud tehinguid tulenes varasematest järeldustest), jätkas siseauditi üksus ennetavat ja läbipaistvat reageerimist sellele mainet kahjustavale sündmusele järgmisel viisil: - suhtlemine Euroopa Kontrollikoja auditirühmaga, et mõista märkustega auditiarvamuse järeldusi ja põhjusi (auditi ja ärakuulamismenetluse ajal), - korrapärane teabevahetus ameti juhtkonnaga auditi edenemise, arvamuse ja selle mõju kohta, - algpõhjuste analüüs, et tuvastada alusprobleemid, mille tõttu auditiarvamus esitati, - sisekontrolli läbivaatamiste kavandamine 2025. aastaks, et vältida sarnaste probleemide tekkimist tulevikus.
IAS	Komisjoni siseauditi talituse audit hangete ja lepingute haldamise kohta	Ameti siseauditi üksus toetas edukalt auditi läbiviimist. Auditi eesmärk oli hinnata eu-LISA hanke- ja lepinguhalduse protsesside juhtimis-, riskihaldus- ja sisekontrollisüsteemi ülesehituse sobivust ning süsteemi tõhusust ja tulemuslikkust.

Audiitor	Audititeema esitatud ¹¹⁸	Temaatilised aspektid ja tulemused
		Kuigi eu-LISA hanke- ja lepinguhalduse protsessid on üldiselt nõuetekohaselt kavandatud, tuvastati väga oluline puudus seoses ameti lepingute seirevahendi täiustamise ja lepingute seire koordineerimisega, mis mõjutas protsessi tõhusust ja tulemuslikkust. Pärast auditit lepitati kokku asjakohases tegevuskavas.
IAC	2024. aasta raamatupidamise aastaaruande seaduslikkus ja korrektsus – <i>esialgne järeldus</i>	Ameti siseauditi üksus toetas edukalt välisauditi läbiviimist.

2.7.2. EUROOPA KONTROLLIKODA (ECA)

2024. aastal lõpetas Euroopa Kontrollikoda **eu-LISA** 2023. eelarveaasta **raamatupidamise aastaaruande auditi**. Kontrollikoda auditeeris ameti raamatupidamist (sh finantsaruandeid ja eelarve täitmise aruandeid 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta) seoses nende alustehingute seaduslikkuse ja korrektsusega.

Kontrollikoja hinnangul annab eu-LISA raamatupidamise aastaaruanne eelarveaasta 2023 kohta kõigis olulistest aspektides õiglase pildi eu-LISA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga (finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest) vastavalt ameti finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel. Kontrollikoda juhib siiski asjaolu rõhutavates lõikudes tähelepanu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande märkusele 2.2.5.3, mis käsitleb kahe aktiivse raamlepinguga olulise töövõtja finantsolukorda.

Euroopa Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed. Maksete puhul täheldas kontrollikoda õigussätetele mittevastavaid makseid kogusummas 12,6 miljonit eurot, mis oli 3,2% 2023. aastal kättesaadavaks tehtud maksete assigneeringutest, ületades seega auditiks sätestatud olulisuse künnise ning tingides märkustega arvamuse aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Siiski on suurem osa 2023. aasta kohta teatatud nõuetevastaste maksete summast (9,9 miljonit eurot 12,6 miljonist eurost) seotud juba 2022. aastal esitatud tähelepanekutega. Asjaomaste summade osas on enamik vigadest mõjutatud lepingutest kas lõppenud või eu-LISA poolt 2023. aastal lõpetatud. Kontrollikoda tegi ka tähelepanekuid juhtimise, kontrollisüsteemide ja eelarvehalduse kohta, mis ei seadnud eespool nimetatud arvamusi kahtluse alla. Amet koostas nende tähelepanekute käsitlemiseks tegevuskava.

2.7.3. EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR (EDPS)

Andmekaitse nõuetele vastavuse välisauditid tõendavad andmekaitse kõrget taset ning justitiis- ja siseküsimuste infosüsteemide operatiivjuhtimise pidevat täiustamist. 2024. aastal jätkas eu-LISA SISI, VISi ja Eurodaci käsitlevate EDPSi audititega tuvastatud **soovituste rakendamise** järelmeetmeid:

- 2022. aasta oktoobris tehtud **Eurodaci, SISI ja VISi auditi** tulemusel esitati septembris 2023 lõpparuanne, mis sisaldas 37 soovitust (29 suleti 2024. aasta lõpuks),
- detsembris 2023 tehtud **SISI audit** kulmineerus septembris 2024 saadud lõpparuandega, mis sisaldas 22 soovitust (üks oli 2024. aasta lõpuks suletud); haldusnõukogu võttis juunis 2024 vastu lõplikud märkused aruande kavandi kohta, mis võeti ametlikult vastu 31. juulil 2024. Märkused esitati EDPS-ile 2. augustil 2024, järgides täielikult tähtaega.

Kõigil juhtudel koostas amet vastavad tegevuskavad, mis sisaldasid EDPSi soovitusi, esitades samal ajal EDPSile kvartaliaruandeid ning haldusnõukogule ja selle auditi-, vastavus- ja finantskomiteele aruanded täitmata soovitude kohta.

2.8. AUDITISOOVITUSTE JÄRELMEETMED

2.8.1. AUDITISOOVITUSTE JA SEOTUD TEGEVUSKAVADE ALUSEL VÕETUD JÄRELMEETMED

Ameti siseauditi üksus jätkas auditisovovituste rakendamisel tehtud edenemise jälgimist. Selleks kogus siseauditi üksus soovitude omanikelt ajakohastatud teavet ning koostas järelevalvearuanded tegevdirektorile ja haldusnõukogule.

2024. aastal sulges amet edukalt peaaegu kõik olulised varasemad soovitused (v.a hankestrateegia, vt allpool) ja saavutas väga kõrge **täitmismäär 97%**, kusjuures täideti 34 soovitust 35 soovitusest, mis tuli täita 2024. aastal. Allpool tabelis on kokkuvõtte komisjoni siseauditi talituse, ameti siseauditi üksuse, kontrollikoja ja OLAFi auditisoovituste rakendamisel tehtud edusammudest 31. detsembri 2024. aasta seisuga.

Tabel 8. Komisjoni siseauditi talituse, ameti siseauditi komitee, Euroopa Kontrollikoja ja OLAFi auditisoovituste rakendamisel tehtud edusammud

Soovitused hinnangu järgi	Kokku täitmata 2024. aastal	Toimumas	Täidetud	Tähtjaks täitmata	Suletud	Kokku täitmata 2024. aasta lõpus
kriitilise tähtsusega	–	–	–	–	–	–
väga olulised	22	1	20	1	8	14
olulised	16	2	14	–	9	7
Kokku	38	3	34	1	17	21

Mõisted:

- **toimumas**: täitmine toimub kavakohaselt või audiitoriga on kokku lepitud uus tähtaeg/tegevuskava;
- **täidetud**: saadud on soovituse eest vastutaja kinnitus ja küsimus on valmis audiitori järelkontrolliks;
- **tähtpäevaks täitmata**: soovituse täitmisega tegeletakse, kuid seda ei täidetud kokkulepitud tähtjaks;
- **suletud**: audiitor on küsimuse ametlikult sulgenud;
- **kriitilise tähtsusega**: auditeeritud protsessis on olemuslikud puudused, mis on kahjulikud üksuse tasandil;
- **väga oluline**: põhimõtteline puudus, mis kahjustab kogu protsessi (kõik kontrollikoja soovitused kuuluvad selle määratluse alla);
- **oluline**: kogu protsessi oluline nõrkus või oluline nõrkus auditeeritud protsessi olulises osas.

Tabel 9. Avatud auditisoovitused, sh olulised viivitused (>6 kuud, 31.12.2024)

Audiitor/auditi pealkiri/aasta	Pealkiri	Hinnang	Algne tähtpäev	Viivitus	Ameti tegevus
Komisjoni siseauditi talituse aruanne töötajate värbamise ja struktuuriteenuste osutajate kaasamise ning organisatsiooni eetika kohta eu-LISAs / 2020	Inimressursside hankimine peab põhinema dokumenteeritud ja ajakohastatud hindamisel	väga oluline	30.6.2021	4 aastat	2024. aasta märtsis algatati ulatuslik ümberkorraldus, et toetada uusi tööviise koostalitlusvõime tegevuskava edukaks täitmiseks. eu-LISA saab välishindamise tulemused 2025. aastal. Mõlemad elemendid on hankestrateegia ja ressursside jaotamise meetodi ajakohastamise alus. Amet on seepärast täpsustanud soovitatud rakenduskava ja nihutab sihttähtpäeva augustiks 2025.

Amet võtab jätkuvalt kiireid ja otsustavaid meetmeid, et kõrvaldada viivitused nende täitmata soovituste rakendamisel, sealhulgas vaadates üle tähtjad ja teavitades audiitoreid asjaomaste tegevuskavade rakendamise edenemisest.

Kinnitamaks eu-LISA rakendatud soovituste sulgemist (punktid olekuga „suletud“), võtsid komisjoni siseauditi talitus ja ameti siseauditi üksus iga-aastaseid järelmeetmeid seoses tegevuskavadega, mis olid deklareeritud kui rakendatud, ja sulgesid 19 auditisoovitust. Ka Euroopa Kontrollikoda tegi oma varasemate aastate auditisoovituste rakendamise järelevalvet.

2.8.2. OLAFI JUURDLUSTEGA SEOTUD JÄRELMEETMED¹¹⁹

Amet alustas 2024. aastal juhtumiga OC/2022/0866/A2 seotud OLAFi juurdluste soovituste rakendamist.

¹¹⁹ Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi) artikkel 11.

2.9. EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMISE EEST VASTUTAVA INSTITUTSIOONI TÄHELEPANEKUTE ALUSEL VÕETUD JÄRELMEETMED

Euroopa Parlamendi eelarvekontrolli komisjon käivitas 2024. aastal ELi asutuste ja ühissettevõtete eelarveaasta 2023 tegevusele heakskiidu andmise iga-aastase protsessi. Selle protsessiga tagatakse vastavus asjakohastele õigus- ja regulatiivraamistiku nõuetele ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete, nimelt kestlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse kohaldamine.

Mais 2025 andis Euroopa Parlament eu-LISA tegevdirektorile heakskiidu ameti eelarve täitmise kohta 2023. aastal, kiites heaks eu-LISA eelarveaasta 2023 raamatupidamise aastaaruande, ning jagas oma tähelepanekuid resolutsioonis.

Põhitähelepanekud olid järgmised:

- **korduv eeskirjade eiramine maksetega** (raamlepingu eiramine, põhjendamatu läbirääkimistega menetlus, lepingu omavoliline muutmine, lepingutingimuste eiramine);
- **korduvad ja ülemäärased ülekandmised**;
- **sooline tasakaal**.

Selleks et tuua esile kindlaksmääratud parandamist vajavad valdkonnad ja tegeleda kriitilise tähtsusega küsimustega, tegi amet eelkõige järgmist:

- astus vajalikke samme oma **lepinguhaldusmenetluste** tugevdamiseks, et leevendada audiitorite tuvastatud puudusi;
- koostas tegevuskava, mis sisaldab mitut meetet aastasuse põhimõtte järgimiseks, ja kavandas uued protsessid ülekandmise vähendamiseks kooskõlas aastasuse põhimõttega;
- määratles ümber oma värbamisstrateegia, et paremini arvestada soolist tasakaalu.

Amet võttis vajalikke meetmeid tähelepanekutele reageerimiseks.

Tabel 10. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanekud

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
Üldteave		
1	kutsub üles tõhustama juhtimismehhanisme, et vältida pädevuste dubleerimist ja tõhustada tööd	Suletud Amet tegi ümberkorralduse märtsis 2024, millele järgnesid kohandused 16. märtsil 2025. Amet vaatab korrapäraselt läbi ja optimeerib oma sisejuhtimisstruktuure. Lisaks loodi kõigile siseüksustele põhikirjad, et teavitada kõiki töötajaid, tagades seega nõuetekohase vastutuse funktsioonide, protsesside ja teenuste eest ning vältides kattuvust või juhtimislünki. Lisaks on praegu käimas ameti välishindamine, mille käigus hinnatakse selle üldjuhtimist.
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine		
2	- kutsub asutusi üles esitama igal aastal kulude üksikasjaliku jaotuse, sh liigendatud andmed välislepingute, nõustamisteenuste ja alltöövõtjate kohta - rõhutab vajadust reaalajas digitaalsete aruandlusvahendite järele, mis parandavad finantsjärelevalvet ja aruandekohustust Euroopa Parlamendi ja üldsuse ees - ärgitab auditisoovituste täitmise edenemist	Suletud Amet esitab analüütilised üksikasjad oma kulude kohta raamatupidamise aastaaruandes ning eelarve- ja finantsjuhtimise aruandes, mis saadetakse eelarvapädevatele institutsioonidele. Ametil on siseseirearuanded. Ameti juhtkomitee tagab eelarve täitmise igakuise läbivaatamise koos kõigi talitustega. 2024. aastal saavutas amet 97% auditisoovituste käsitlemise määra.
Audititulemuste ülevaade		
3	märgib siiski, et kuigi enamikule asutustele esitati märkusteta arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, täheldati eu-LISA puhul erandeid	Toimumas Amet võtab tähelepaneku teadmiseks ja viitab allpool tähelepaneku 43 kohta esitatud vastusele.
4	märgib, et eu-LISA puhul puudutab märkus 2023. aastal tehtud nõuetevastaseid makseid summas 12,6 miljonit eurot, mis on 3,2% kõigist olemasolevatest maksete assigneeringutest, sh 2,7 miljonit eurot 2023. aastal auditeeritud lepingute puhul ja 9,9 miljonit eurot 2022. aasta auditiaruandes mittevastavaks hinnatud lepingute puhul	Toimumas Nagu Euroopa Kontrollikoda osutas oma 2022. aasta aruandes, oli suurim eeskirjade eiramine seotud VISi erandliku läbirääkimistega menetluse raamlepinguga, mis sõlmiti sisekontrollitalituse soovitusel vastaselt. Seda silmas pidades on praegu sisekontrolli all olevad ülejäänud meetmed seotud üksnes saadud õppetundidega ning juhtkonnapoolse sisekontrollimehhanismide eiramise vastu võetud järelmeetmetega. Samuti rakendab amet aktiivselt meetmeid, et tagada täielik nõuetele vastavus ja õigeaegsus lepingute sõlmimisel ja täitmisel järgmisel viisil: - hangete ja lepingute haldamise ühtlustamine, - hankerühma poolsete õiguskontrollide tugevdamine hanke- ja lepinguhalduse protsesside võtmeetappides, 2024. aastal vastu võetud kontrollistrateegia 2024–2025 rakendamine põhirõhuga hanke- ja lepinguhaldusel, - hankestrateegia ajakohastamine kooskõlas allhankestrateegia ja välemetoodikaga, - uue riskianalüüsi tegemine finantsmenetluste kavandamise valdkonnas, - eelarvehalduse, omandiõiguse ja finantskontrollide uue poliitika vastuvõtmine, - investeeringupoliitika ja seonduva juhtorgani loomine. Nende meetmete eesmärk on tagada selged rollid, vastutusala, protsessid, suunised ja juhised, samuti ühtsed vahendid, koolitus ja e-õppe materjalid lepingute haldamiseks ning arendada ja rakendada järelkontrolli võimekust.
5	- võtab murelikult teadmiseks, et eu-LISA maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta on korduvalt esitatud märkustega arvamus, mis kajastab kontrollikoja aruannetes alates 2020. aastast tõstatatud püsivaid probleeme - võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et enamik vigadest mõjutatud lepingutest on kas lõppenud või lõpetatud eu-LISA poolt 2023. aastal	Toimumas Amet peab kontrollikoja tähelepanekuid äärmiselt oluliseks ja on täielikult pühendunud nende rakendamisele. Endiselt on kehtiv üks erileping, mille alusel tehti nõuetevastaseid makseid, nagu märkis kontrollikoda varasematel aastatel.

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
6	■ märgib, et 2023. aastal sisaldas märkustega arvamuse (eu-LISA) alus järgmisi eeskirjade eiramisi: – raamlepingu rikkumine: märgib, et eu-LISA tegi kahe pakkuja finantspakkumiste teadete hinnakujunduselementides olulisi muudatusi, mis ületasid finantsmääruse artikli 151 kohaselt lubatud parandusi ja mõjutasid otseselt pakkumise tulemust, millega seotud makseid olid 2023. aastal kokku 2,7 miljonit eurot – põhjendamatu läbirääkimistega menetlus: märgib lisaks, et 7,7 miljoni euro suurune ebaseaduslik makse oli seotud raamlepinguga, mis sõlmiti läbirääkimistega menetluse teel ilma nõuetekohase põhjendusega, mis on vastuolus hanke-eeskirjadega – volitamata lepingumuudatus: märgib, et maksed summas 1,8 miljonit eurot liigitati nõuetevastaseks pärast volitamata muudatust, millega suurendati fikseeritud hinnaga lepingu väärtust 3,6 miljoni euro võrra – raamlepingu tingimuste mittejärgimine: märgib murelikult, et ühise taristu hooldamise raamlepingu maksed kogusummas 0,4 miljonit eurot olid nõuetevastased, sest konkreetne leping hälbis raamlepingust.	Toimumas Amet vaatas läbi hankesuunised ja lepingute haldamise poliitika ning koostas uue lepinguhalduse käsiraamatu, vaadates läbi kontrollnimekirjad ja töövood. Amet rakendab aktiivselt meetmeid, et tagada lepingute sõlmimisel ja rakendamisel täielik vastavus ja õigeaegsus (st uus hanke- ja lepinguhalduse talitus, kontrollide tugevdamine, ajakohastatud kontrolli- ja hankestrateegia).
7	■ väljendab sügavat muret hankeprobleemide kordumise pärast, mille tulemusel esitatakse neljandat aastat järjest märkustega arvamus, ning nõuab tungival, et eu-LISA võtaks viivitamata parandusmeetmeid nende probleemide lahendamiseks ja ennetamiseks tulevastes finantsjuhtimis- ja hanketavades, tagades finantsmääruse täieliku järgimise ■ kutsub üles teavitama Euroopa Parlamenti kõnealustest edusammudest enne 30. juunit 2025	Toimumas Amet peab kontrollikoja tähelepanekuid äärmiselt oluliseks ja on täielikult pühendunud nende rakendamisele. Endiselt on kehtiv üks erileping, mille alusel tehti nõuetevastaseid makseid, nagu märkis kontrollikoda varasematel aastatel. Amet teavitab ka Euroopa Parlamenti kõnealustest edusammudest.
8	■ rõhutab, et kuigi finantsmääruses ei ole sätestatud ülekandmise ülemmäärad, kahjustavad korduvad ja ülemäärased ülekandmised eelarve aastasuse põhimõtet ning viitavad struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmise tsüklis ■ märgib, et 14 asutuses (sh eu-LISA) on kõiki eelarvejaotisi kokku mõjutavate ülekandmiste määr suurem kui 15%	Suletud eu-LISA täidetavast eelarvest on enam kui 70% liigendatud assigneeringud, millega seotud ülekandmised kajastavad tegevuse mitmeaastast iseloomu kooskõlas finantseeskirjadega. Jaotises 2 ületasid ülekandmised kontrollikoja osutatud 20% künnise, mis tulenes peamiselt suurtest kulutustest välisele tugipersonalile, füüsilistele turvateenustele ja ameti infotehnoloogiale. Ülekandmiste vähendamiseks on alates 2023. aastast võetud rida meetmeid. Peamine algatus on kohustusperioodide ümberkujundamine, et need vastaksid paremini aastasele tsüklile. See peaks järk-järgult vähendama järgmisse eelarveaastasse ülekantavate maksmata kulukohustuste arvu. Need meetmed vähendasid 2024. aastast 2025. aastasse ülekantud summasid eelmise aastaga võrreldes pea 50%.
9	■ toonitab, et kontrollikoda avaldas asjaolu rõhutavaid punkte, et juhtida tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes esitatud või avalikustatud olulistele küsimustele, mis on hädavajalikud aastaaruande või selle aluseks olevate tulude või maksete mõistmiseks ■ märgib lisaks, et 2023. eelarveaasta kohta kasutas kontrollikoda eu-LISA jaoks „asjaolu rõhutavaid“ punkte	Ei kohaldata Amet võtab tähelepaneku teadmiseks.

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
10	- märgib, et eu-LISA raamatupidamise aastaaruanne sisaldab kahe kehtiva raamlepinguga põhitöövõtja finantsolukorra avalikustamist - märgib, et eu-LISA-l on kaks kehtivat raamlepingut töövõtjaga, kes on konsortsiumi liige, ning et see töövõtja asendas lepingutes oma emaettevõtte ja vastutab EESi süsteemi rakendamise ja hooldamise ning teenuste osutamise eest valdkonnaülese tegevusraamistiku 1. osa raames - võtab teadmiseks, et tasumata lepingulised summad on vastavalt 97,5 miljonit eurot ja 41 miljonit eurot - märgib, et emaettevõtte finantssuutlikkusega seotud võimalike riskide haldamiseks jälgib eu-LISA hoolikalt töövõtja finantsseisundit, kasutades sõltumatuid riskihindamisvahendeid ja otsepäringuid - märgib, et lisaks hindab eu-LISA korrapäraselt arendatavate varade arengut, tagamaks, et tema volitustele ei avalduks negatiivset mõju, ning tegutseb finantseeskirjade piires ennetavalt tameahela häiretega seotud riskide juhtimisel ja leevendamisel	Toimumas Amet võtab tähelepaneku teadmiseks. eu-LISA kinnitab, et jälgib selle töövõtjaga seotud olukorda.
Tulemuslikkus		
11	soovib, et asutused võtaksid meetmeid täitmata või edasilükatud näitajate täitmiseks ja kohandaksid regulaarselt oma peamisi tulemusnäitajaid, et parandada tulemuslikkust	Toimumas Amet vaatab oma peamised tulemusnäitajad korrapäraselt läbi. Algatatud on uus läbivaatamine, milles võetakse arvesse ka uut juurutatavat süsteemi. Lisaks on amet alustanud tasakaalustatud tulemuskaartide väljatöötamist, et tulemusi paremini jälgida.
12	nõuab tungivalt tulemuspõhise eelarvestamise ja tõhususe võrdlusnäitajate kasutuselevõtmist, et tagada optimaalne vahendite eraldamine ja mõjupõhine üldjuhtimine	Suletud eu-LISA on kehtestanud mitu tulemuspõhise eelarvestamise raamistiku moodet (vt OECD, 2023): - üksikasjalikud tulemusaruanded ja igakuised läbivaatamised; - vastutus ja läbipaistvus on tagatud eelarvevastutuse mudeliga; - finantsmenetlustes luuakse usaldusväärse finantsjuhtimise jaoks soodne keskkond. Analüütilise otsustusprotsessi tagamiseks on loodud aruannete kogum.
13	- võtab teadmiseks uue koostalitlusvõime tegevuskava - tunnistab, et uus ajakava liidu infosüsteemide kasutuselevõtuks ja koostalitlusvõime tagamiseks tulenes viivitustest riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES), Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) ning kolmandate riikide kodanike Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN) arendamisel - rõhutab, et kiire, tõhus ja usaldusväärne teabevahetus kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega on väga oluline liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala säilitamiseks ja tugevdamiseks - tunnustab sellega seoses eu-LISA tehtud tööd ja edusamme	Ei kohaldata Amet võtab tähelepaneku teadmiseks.
Hanked		
14	- märgib murega, et nõuetevastaste maksete suurim allikas on endiselt riigihangetega seotud puudused; rõhutab, et kontrollikoda tegi 2023. aastal riigihangete puuduste kohta 38 tähelepanekut (2022. aastal 41 ja 2021. aastal 28) - kutsub asutusi üles võtma meetmeid, et tagada hanke-eeskirjade ning läbipaistvuse, konkurentsi ja kulutasuvuse põhimõtete range järgimine	Toimumas Nagu märgiti eelarvepädevate institutsioonide ärakuulamisel, on eu-LISA-l nagu kõigil IT-valdkonna avaliku sektori põhiosalejatel suuri probleeme, et ühitada turu dünaamilised muutused ja täielik vastavus hankepiirangutega, mis tulenevad esmastest ja teisestest õigusaktidest, tagades samal ajal tõhusad suuremahulised IT-süsteemid. Amet peab hanke-eeskirjade järgimist äärmiselt oluliseks ja on täielikult pühendunud nende rakendamisele.

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
	- tuletab meelde, et töötajatele on vaja korraldada korrapäraseid koolitusprogramme finantsjuhtimise, hanke-eeskirjade ja pettuste ennetamise kohta - nõuab rangemaid aruandlusmeetmeid, millega tagatakse, et püsivate puuduste korral võetakse sihipäraseid parandusmeetmeid ja korduvatele rikkumistele järgnevad tagajärjed	Amet on aktiivselt hakanud uurima (ja järk-järgult rakendama) „väälemetoodikat“ ja kohandama vastavalt lepingulist ülesehitust ning koostab uut hankestrateegiat põhitegevus- ja hankerühmade tihedas koostöös. Lisaks pakub amet korrapäraselt koolitusi/ajakohastusi finantsjuhtimises osalejatele, jagades muu hulgas praktilistel näidetal (EXC/NC) põhinevaid kogemusi. Komisjoniga on korraldatud erisessioon ning teiste asutustega (nt EMA) toimub viljakas teabevahetus, et koguda kokku teiste ELi institutsioonide ja asutuste õppetunnid.
15	- märgib, et kontrollikoja andmetel seonduvad 13¹²⁰ puudustega seotud tähelepanekut, millest tulenesid 2023. aastal nõuetevastased maksed, eelmistes auditites tuvastatud ja nimetatud rikkumistega. - märgib, et ülejäänud 25 tähelepanekust 9 mõjutas makseid ja ülejäänud 16 ei toonud 2023. aastal kaasa nõuetevastaseid makseid - märgib, et selle aasta tähelepanekud, mis ei mõjutanud makseid, on seotud järgmiste asutustega: ACER, EBA, eu-LISA, ESMA, EMSA, ENISA, ERA, EIGE, ECDC, EEA, EUDA, EUAA ja CEPOL - võtab teadmiseks asutuste vastused ja kutsub neid üles võtma meetmeid tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks ning andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru sellistest meetmetest	Toimumas Amet jälgib tähelepanelikult avatud audititählepanekuid ja rakendab vastavaid tegevuskavasid kuni nende sulgemiseni.
16	- juhhib tähelepanu kontrollikoja poolt auditeeritud aasta 9 tähelepanekule, mis mõjutavad makseid - märgib, et nii ENISA, eu-LISA kui ka ELA puhul tuvastatud rikkumised koos varasemate auditite käigus tuvastatud rikkumistega, mille tulemusel tehti 2023. aastal makseid (ainult eu-LISA ja ELA), on aluseks kontrollikoja märkustega arvamusele, mida on kirjeldatud käesoleva resolutsiooni jaotises „Audititulemuste ülevaade“	Toimumas Nagu kontrollikoda oma 2022. aasta aruandes esile tõstis, oli rikkumine seotud VISi erandliku läbirääkimistega menetluse tagajärjel sõlmitud raamlepinguga, mis sõlmiti sisekontrollitalituse soovitusel vastaselt. Seda silmas pidades on praegu sisekontrolli all olevad ülejäänud meetmed seotud üksnes saadud õppetundidega ning juhtkonnapoolse sisekontrollimehhanismide eiramise vastu võetud järelmeetmetega. Lisaks on amet võtnud sihipäraseid meetmeid, mille tulemusel esitati 2024. aasta kohta märkusteta arvamus.
17	- kordab kontrollikoja soovitusi, et raamlepingute rakendamisel peaksid asjaomased asutused kasutama kaupade või teenuste hankimiseks üksnes seonduva raamlepinguga hõlmatud konkreetseid lepinguid - kordab veelkord kontrollikoja soovitusi, et asjaomased asutused peaksid ka tagama finantsmääruse eeskirjade järgimise olemasolevate lepingute muutmisel ja et konkreetsetes lepingutes määratletaks hinnad, kogused ja tarneajad ning et lepingu täitmist kontrollitaks piisavalt seoses nende põhielementidega	Toimumas Amet peab kontrollikoja tähelepanekuid äärmiselt oluliseks ja on täielikult pühendunud nende rakendamisele. Amet on ajakohastanud oma lepinguhalduse poliitikat, hankesuuniseid ja koostanud uue lepinguhalduse käsiraamatu, mille eesmärk on tagada hanke- ja lepingurakendusprotsessi seaduslikkus, sidusus ja järjepidevus.
Personalipoliitika, sooline võrdõiguslikkus, kaasamine, huvide konfliktid ja pettuste ennetamine		
18	- märgib, et 2023. aastal oli tööjõu voolavus 33 asutusest 18-s (sh eu-LISAs) üle 5% - avaldatakse tunnustust asutustele, kus võeti sihipäraseid meetmeid, et vältida töötajate suurt voolavust - rõhutab, kui oluline on, et kõik asutused rakendaksid meetmeid, et parandada talendihaldust ja talentide hoidmist - loodab, et EUAN on oma liikmetele foorumiks heade tavade vahetamisel ja võimalusel jõudude ühendamisel selles valdkonnas	Toimumas 2023. aastal käivitas eu-LISA ametisisesse liikuvuse programmi katseprojekti, et kasutada olemasolevate töötajate pädevust ja edendada ametis pidevat kutsearengut. Programm algatati, et leida uus sektorijuhataja süsteemitoimingute talituse käiduteenuste abivahendite sektorisse – ametisse nimetati üks olemasolev töötaja. Veel üks meede, mis suurendab töötajate ametis hoidmise tõenäosust, on arengu ja kasvu võimalus. Kokku võeti tööle 62 uut töötajat (vastuvõetud tööpakkumised 31. detsembriks 2023), neist 13 töötajale pakuti uusi karjääriarenguvõimalusi eu-LISAs.

¹²⁰ Eelmiste aastate tähelepanekud, mis mõjutasid 2023. aasta makseid: eu-LISA 3 tähelepanekut (7,7 miljonit eurot, 1,8 miljonit eurot, 0,4 miljonit eurot) ja märkustega arvamuse alus.

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
	kutsub komisjoni üles aktiivselt toetama asutusi nende volituste täitmiseks vajalike ekspertide värbamisel, julgustades tihedamat koostööd ülikoolide ja teiste asjaomaste asutustega	
19	rõhutab, et geograafiline tasakaal on endiselt probleemiks mitmes asutuses, kus suur osa töötajatest on selle liikmesriigi kodanikud, kus asutused asuvad	Toimumas Arvestades, et eu-LISA peamised tegevuskohad on Tallinnas (Eesti) ja Strasbourgis (Prantsusmaa), ei peeta Eesti ja Prantsusmaa töötajate suurt osakaalu (kuni 2% töötajatest kummaski tegevuskohas) üldise geograafilise tasakaalu oluliseks moonutuseks. Aja jooksul on Eesti ja Prantsusmaa töötajate esindatus püsinud stabiilsena, mis võimaldab säilitada tasakaalu teiste riikide kodanike kaasamise kaudu. Esindatud riikide arv on samuti stabiilne ja näitab mitmekesisust, samas kui vabade ametikohtade teadetes püütakse esile tuua allaesindatud riike, et julgustada nende kodanike kandideerimist.
20	tunnistab, et talentide ligimeelitamine ja geograafiliselt mitmekesise tööjõu tagamine on seotud nii asutuste individuaalsete eripäradega (nt asukoht, taristu, koolid, poliitikavaldkond) kui ka väliste piiravate teguritega (nt konkurents erasektoriga, lühiajalistest lepingutest tulenev töökohtade ebakindlus, madalad paranduskoefitsiendid)	Toimumas Amet jätkas oma positsiooni tugevdamist IT-maastikul eelistatud tööandjana, pöörates rõhku naiste osaluse edendamisele STEM-valdkondades, et suurendada soolist mitmekesisust.
21	- rõhutab, et mõni asutus kasutab laialdaselt väliskonsultante, peamiselt IKT-s, aga ka põhitegevuse valdkondades, mis moodustavad suurema osa nende tegevuseelarvest - kutsub kõiki asutusi üles eelistama alalist personali väliskonsultantidele ja lepingulistele töötajatele, et tagada kvaliteetsed töötingimused ning vältida teadmiste ja kogemuste kadu - kutsub asutusi üles vältima lühiajalistest lepingutest tulenevat töökohtade ebakindlust ja eelistama pikaajalist tööühitust - kutsub seejuures asutusi üles tagama paindlikkuse lähetatud riiklike ekspertide ametikohtade muutmisel ajutiste töötajate ametikohtadeks, tagades ekspertide hoidmise, operatiivse toimimise ja talitluspidevuse - rõhutab veelgi, et tuleks vältida ülesannete delegeerimist konsultatsioonifirmadele, kui oskusteave on asutuses kättesaadav	Toimumas Ameti volituste täielikuks täitmiseks on vaja suure hulga erialateenuste allhanget, sest ameti suurus ei ole kunagi olnud selline, et see oleks suuteline teatud suuremahuliste IT-süsteemide arendamiseks ja hooldamiseks vajalikke tegevusi teostama üksnes või peamiselt koosseisuliste töötajate poolt. Kuigi allhanke aluseks on olnud kõrge lisandväärtus, mis on keskendunud IT-teadmistele ja -oskustele, ei ole see kunagi piirdunud lühiajaliste eriteadmiste omandamisega. eu-LISA allhanke nõuded on süstemaatilised, struktuursed ja pidevad. Lisaks tuleb neid teenuseid hallata skaleeritavalt, et reageerida IT-süsteemide olulusringi muutuvale seisule. Struktuurilise allhanke suurus ja omadused tekitavad teatud riske, sest amet haldab ELi asutuste seas üht suurimat eelarvet ning on kolmandal kohal haldus- ja tegevuskulude osakaalu poolest. Need riskid mõjutavad mitmeid ameti tegevusvaldkondi: alates määratud ülesannete õigeaegsest täitmisest kuni nõuetele vastavuse ja eelarve täitmiseni. Amet hindab praegu ümber varasemat hankemenetlust, mis seisnes keerukate ülesannete usaldamises välistele töövõtjatele, et minna üle tegevuste üksikasjalikumale ja otsesemale kontrollile eu-LISA poolt, eriti IT-arenduse valdkonnas. Selline lähenemiski võib siiski olla edukas vaid juhul, kui amet saab tugineda piisava hulga ja kvaliteediga siseressurssidele, et teha otsesemat kontrolli allhangete üle. Ilma sise- ja välisressursside minimaalse elujõulise suhtarvuta võivad eelnimetatud riskid vähendada ameti suutlikkust saavutada oma eesmärgid, milleks on ELi ja liikmesriikide uuenduslik teenindamine siseasjade, piirihalduse ja õigusemõistmise valdkonnas.
22	kutsub üles suurendama jõupingutusi, et tagada sooline tasakaal kõrgemal juhtimistasandil ja integreerida sooline võrdõiguslikkus süstemaatiliselt kõigisse ameti poliitikavaldkondadesse, menetlustesse ja tegevustesse	Toimumas Kuigi otsuse kõrgema juhtkonna tasandil töölevõtmise kohta teeb ameti haldusnõukogu, materialiseerus 2024. aastal liikmesriikidega jagatud teadlikkus komisjoni strateegiast geograafilise tasakaalu parandamiseks tegevdirektori asetäitja ametisse nimetamisel; see allaesindatud soost kandidaat täidab praegu ajutiselt tegevdirektori rolli. Tegevdirektori valik on käimas.
23	palub asutustel seada selged eesmärgid ja ajakavad soolise tasakaalu ja geograafilise mitmekesisuse saavutamiseks kõrgemas juhtkonnas ja otsustusorganites ning anda süstemaatiliselt aru edusammudest	Toimumas Amet tunnustab seda tähelepanekut ja jätkab pingutusi soolise tasakaalu saavutamiseks.

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
24	■ märgib, et 2023. aastal on sooline jaotus võrreldes 2022. aastaga paranenud kõrgema ja keskastme juhtkonna tasandil ning juhatuse liikmete seas ■ märgib, et töötajate üldine sooline tasakaal ei ole muutunud ■ julgustab eu-LISA-t toetama naisi kandideerimisel juhtivatele ametikohtadele ■ kordab oma üleskutset komisjonile ja liikmesriikidele, et nad järgiksid soolist tasakaalu haldusnõukogude liikmete valikul ja ametisse nimetamisel ■ tuletab meelde, et asutuste eesmärk on olla samal tasemel komisjoniga, saavutades 2025. aasta lõpuks 50% soolise tasakaalu kõigil juhtimistasanditel ■ kutsub asutusi üles võtma neid aspekte jätkuvalt arvesse kõigi tulevaste töötajate värbamisel ja veelgi parandama soolist võrdõiguslikkust kõrgema juhtkonna tasandil	Toimumas Amet võtab tähelepaneku teadmiseks. 2023. aastal tugines eu-LISA olemasolevatele algatustele, tõhustades tööd naiskandidaatide arvu suurendamiseks. Ka valiku- ja värbamisprotsessis osalejaid teavitatakse vajadusest parandada soolist tasakaalu ja geograafilist mitmekesisust.
25	■ nõuab tungivalt, et detsentraliseeritud asutused tugevdaksid soolise võrdõiguslikkuse poliitikat kõikidel tasanditel, tagades kõigile töötajatele võrdsed võimalused töölevõtmisel, karjääris ja töötõingimustes ■ julgustab kõiki asutusi vastu võtma ja rakendama tugevaid mitmekesisuse ja kaasamise strateegiaid, mis edendavad õiglust ja tasakaalu, tagades naistele ja vähemustele võrdsed võimalused ning esindatuse juhtivatel ametikohtadel ■ kutsub asutusi üles koostama terviklikud strateegiad, et hinnata edenemist ja tuvastada täiustamist vajavad valdkonnad ■ tuletab meelde, et Euroopa Parlament hindab nende põhimõtete järgimist iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse käigus	Toimumas Praegu on mitmekesisuse suurendamise tegevused sõnastatud tegevuskavas, mis koostati ja mida rakendati 2024. aastal ning mis jätkub 2025. aastal: ■ võttis vastu EUANI mitmekesisuse ja kaasamise harta, millega kinnitatakse eu-LISA pühendumust kaasava töökoha loomisele; ■ koostas mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise tegevuskava, mis laiendab praegusi pingutusi, keskendudes eelkõige soolisele tasakaalule; ■ lõi valdkonnaülese tööühma, mis tegeleb kandidaatide mitmekesisuse suurendamisega, keskendudes algpõhjustele ja rakendades pikaajalisi lahendusi.
26	■ märgib, et kõik asutused on võtnud meetmeid töötajate heaolu parandamiseks töökohal ning töö- ja eraelu tasakaalustamiseks ■ märgib, et selliste meetmete arv ja mõju on asutuste lõikes väga erinev ning asutustel näib puuduvat ühtne võrdlusraamistik ■ palub EUANil koordineerida tegevust ühise tugiraamistiku väljatöötamisel ■ märgib rahuloluga, et valdav enamik asutustest on kehtestanud puuetega inimeste lõimimise meetmed ■ julgustab asutusi hoidma töötajate heaolu, puuetega inimeste kaasamise ja lõimimise häid tavasid ning jätkuvalt tegelema töö- ja eraelu tasakaalustamise, elukestva õppe ja karjääriarengu teemadega ■ rõhutab, kui oluline on suurendada pingutusi soolise ja geograafilise tasakaalu saavutamiseks institutsioonide töötajate seas ja kõrgema juhtkonna ametikohtadel ■ rõhutab, kui kasulik võib olla parimate tavade vahetamine personalijuhtimise valdkonnas ■ kutsub asutusi üles pakkuma oma töötajatele asjakohast ja korrapärast koolitust	Toimumas Amet on loonud heaoluprogrammi korrapäraste seminaride, kohapealsete heaolusessioonide ja heaolu edendavate algatuste näol. Pakutakse mitmesuguseid õppevahendeid ja toimuvad sihtotstarbelised koolitused, mis hõlmavad konkreetseid oskusi, mis on seotud ameti töö põhivaldkondadega. Tunnistades vaimse tervise ja heaolu tähtsust, korraldas eu-LISA 2023. aastal mitu heaoluteemalist veebiseminari. Lisaks on töötajatel juurdepääs isiklikele nõustamisele ja võimalus tellida ameti pakutavat heaolurakendust. Füüsilise tervise toetamiseks oli kohapeal liikumisspetsialist, kes edendas igapäevast aktiivsust ja seotud algatusi. Need pingutused peegeldavad eu-LISA jätkuvat pühendumust töötajate heaolu toetamisele. Pärast töötajate kaasamise uuringut moodustas amet madalamaid skoorse andnud tegurite alusel tööühma, et rakendada sihtotstarbelisi meetmeid, mis on suunatud nende probleemide lahendamisele ja kaasamise suurendamisele.
27	■ julgustab kõiki asutusi rakendama inimväärikuse kaitse ning psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamise poliitikat ning osalema asutustevahelises konfidentsiaalsete nõustajate tööühmas ■ nõuab sellega seoses, et ELI asutuste töötajad läbiksid kohustusliku ennetava ahistamisvastase koolituse	Toimumas Ametis on kehtestatud inimväärikuse kaitse ning psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamise poliitika ning osaleb aktiivselt EUANI usaldusnõustajate tööühmas. Amet korraldab igal aastal ahistamise ennetamise koolituse; ahistamist käsitletakse üksikasjalikult ka konfidentsiaalsete nõustajate rollile pühendatud teabesessioonil.

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
	kutsus asutusi üles esitama järelemeetmete aruande kaudu korrapäraselt aruandeid edusammudest selles valdkonnas	
28	nõuab tungivalt, et kõik asutused tugedaksid veelgi huvide konfliktide ennetamist ja haldamist, sealhulgas kõrgema juhtkonna, väliseksperide ja haldusnõukogu liikmete süstemaatilised huvide deklaratsioonid, mis avaldatakse ennetaval ja juurdepääsetaval viisil	Toimumas Iga-aastased huvide deklaratsioonid esitab kõrgem juhtkond ja amet avaldab need.
29	- rõhutab, kui oluline on kaitsta ELi asutuste sõltumatust tööstuse põhjendamatu mõju eest, et säilitada üldsuse usaldus otsustusprotsessis - väljendab muret regulatiivsete puuduste ja võimalike huvide konfliktide pärast teatud asutustes - toob esile probleemid, mis tulenevad tihedatest sidemetest tööstusega, ja teated lubamatust mõjutamisest, eelkõige avalike asutuste ja eraettevõtete vaheliste pöörduste kaudu - rõhutab suurema läbipaistvuse, tugevamate järelevalvemehhanismide ning kindla kohustuse vajadust seada rahvatervise ja ohutuse küsimused kõrgemale kui finantshuvid	Toimumas Amet on loonud läbipaistvusregistri, et tagada läbipaistvus seoses lobitööga. Kõik tegevdirectori, tegevdirectori asetäitja ja osakonnajuhatajate kohtumised ja kontaktid majandustegevuses osalejatega registreeritakse selles vahendis. Amet rakendab huvide konfliktide ennetamise ja haldamise eeskirju, mis hõlmavad kohustusi, mida kohaldatakse seoses töölevõtmisega ja pärast ametist teenistusest lahkumist (kohustus taotleda luba töötamiseks väljaspool ELi avalikku teenistust kahe aasta jooksul pärast teenistusest lahkumist).
Sisekontroll		
30	- kutsus asutusi üles kontrollikoja tähelepanekuid kiiresti ja süstemaatiliselt rakendama ning võtma konkreetseid parandusmeetmeid, et kõrvaldada tuvastatud puudused sisekontrolliraamistikus - nõuab rangemate vastutusmeetmete kehtestamist, millega tagatakse, et mis tahes püsivad puudused toovad kaasa sihipärased parandusmeetmed ja korduva mittevastavuse korral tagajärjed	Toimumas Amet jälgib ennetavalt puudusi ja hindab korrapäraselt sisekontrolliraamistiku tõhusust. Lisaks võttis amet vastu sisekontrollistrateegia, et kõrvaldada kõige kriitilisemad puudused lepinguhalduse valdkonnas. Nende meetmete eesmärk on tugedada nelja kontrollisüsteemi, mida mõjutab eu-LISA lepinguhalduse tulemuslikkus: - nõuete kavandamine, täitmine ja haldamine, - hanked, - lepinguhaldus ise ja finantsmenetlused, - varade haldus.
Meetmed lõimiti rakendatavasse tegevuskavasse.		
Küberturvalisus, eetika ja läbipaistvus		
31	- juhhib tähelepanu vajadusele võtta kõik vajalikud turbemeetmed, et kaitsta töödeldud teabe võrgupõhist terviklust, ning rõhutab asutuste kerksuse suurendamist eelkõige Venemaalt või muudest kolmandatest riikidest pärit küberrünnete või infiltratsioonide suhtes - rõhutab, et asutuste ühishanked selles valdkonnas võivad vähendada finantskulusid ja parandada tulemusi	Toimumas Amet töötab pidevalt selle nimel, et suurendada asutuste kerksust küberrünnete või infiltratsioonide suhtes. eu-LISA saavutas Essential Eighti küberturvalisuse mudeli 1. küpsusastme, esitledes põhilisi turbemeetmeid, mis kaitsevad üldiste ohtude eest nii põhitegevussüsteemides kui ka ameti IT-keskkondades hallatavate IT-turbe teenuste, läbivuskatsete, tugedusvahendite ja CERT-EU teenuste abil. Amet arutab justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutustega, kuidas teha kindlaks valdkonnad, kus saaks parandada talitluspidevust ja turvet, sealhulgas ühised hankealgtused turbevaldkonnas.
32	julgustab kõiki asutusi kasutama seda vabatahtlikku võimalust ja järgima eu-LISA ja Frontexi eeskujut, mis on ainsad ametid, mis nõuavad kolmandate isikute väliskontaktide registreerimist läbipaistvusregistris	Suletud eu-LISA on loonud läbipaistvusregistri, et tagada lobitöö läbipaistvus. Kõik tegevdirectori, tegevdirectori asetäitja ja osakonnajuhatajate kohtumised ja kontaktid majandustegevuses osalejatega registreeritakse selles vahendis.
33	- märgib, et eu-LISA keskendus küberturbele ja kübervaldkonna ohtudega võitlemisele, eelkõige tehes vajalikke ettevalmistusi uutest liidu eeskirjadest tulenevate kohustuste täitmiseks seoses infoturbe ja küberturvalisusega - rõhutab, et eu-LISA kasutab ja haldab turbeseireplatvormi, küberturvalisuse intsidentide kava, reageerimise käsiraamatuid ja ööpäevaringset valvekorraldust, et tagada küberohtude õigeaegne tuvastamine ja neile reageerimine	Toimumas eu-LISA on läbi vaadanud ja hinnanud oma küberturbevalmiduse küpsust ning kaardistanud uued vahendid ja võimalused asjakohaste protsesside tõhustamiseks. Küberturvalisuse määrase nõuete täitmiseks viis amet läbi turbeküpsuse hindamise, kasutades selleks kehtestatud raamistikku. Amet tugedab pidevalt oma turberaamistikku ja -menetlusi, täites eri auditite soovitusi ning vahetades turbeküsimustes parimaid tavasid ja uusimat teavet turbeekspertide ja kogukondadega, nt ENISA, turbeametnike võrgustik, justiits- ja siseküsimuste

Nr	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek	Ameti reageerimine ja võetud meetmed
	■ tervitab eu-LISA rolli asutustevaheliste küberturvalisuse õppuste toetamisel koostöös justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste võrgustikuga (JHAAN) ■ rõhutab, kui oluline on, et detsentraliseeritud asutused suudaksid end küberrünnete eest täielikult kaitsta ■ soodustab tihedamat koostööd eu-LISA ja teiste asutuste vahel, et luua vastupidavam ja kollektiivsem reageerimine küberkuritegevusele ■ rõhutab sellega seoses, kui oluline on tugevdada küberturvalisuse meetmeid kõigis asutustes, pidades silmas kasvavat küberohtude ja andmerikkumiste riski ■ nõuab lisainvesteeringuid turvalise IT-taristu ja küberturvalisuse koolitustesse ameti töötajatele ■ nõuab tungivalt, et asutused esitaksid parlamendile ja kontrollikojale iga-aastase küberturberiskide hindamise aruande	asutuste turbeametnike võrgustik, koostöörühm. eu-LISA teeb tihedat koostööd CERT-EU, CERT-EE, ENISA, DIGITi ning teiste ELi institutsioonide ja asutustega, keskendudes küberturvalisusele ja küberohtude vastu võitlemisele, et töötada välja vastupidavamad ja kollektiivsemad küberkuritegevuse vastased meetmed. Amet kohaldab oma tegevusprotsessides kõrgeimaid kehtivaid infoturbestandardeid ja parimaid tavasid. Samuti loob amet sünergia justiits- ja siseküsimumuste valdkonnas, vahetades sidusrühmadega parimaid ITK-tavasid, mille tulemusel paranevad ühised turbestandardid kesksel ja riiklikul tasandil. Suurenevad ametisisesed eriteadmised asjaomastes tehnilistes valdkondades võimaldavad ametil tõhusalt juhtida riske ja optimeerida kontrollimeetmeid, mis piiravad turvaintsidentide ulatust. eu-LISA täiustab pidevalt oma töötajate küberturbeteadlikkuse tõstmise koolitusprogrammi, et kohaneda muutuvate ohtude ja geopoliitilise olukorraga. Amet esitab CERT-EU-le õigeaegselt küberturvalisuse riskihindamise, mis on aluseks küberriskide vähendamise rakenduskava väljatöötamisele.
34	■ märgib, et kõik asutused on kehtestanud rikkumistest teatamise poliitika ■ kutsub kõiki asutusi üles tagama, et neil oleksid konkreetset, ohutud ja tõhusad teatamiskanalid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1937 (rikkumisest teatamise kohta) asjakohaste nõuetega	Suletud Amet on kehtestanud konkreetset, turvalised ja tõhusad aruanduskanalid ning avaldanud need oma sisevõrgus erileheküljel, mis on juurdepääsetav kõigile eu-LISA töötajatele.
35	■ pooldab tehisintellektipõhiste riskihindamise süstemaatilist kasutamist asutuste siseauditites, tagamaks liidu eetiliste suuniste ja küberturbestandardite järgimise	Toimumas Valmimas on ameti esimene tehisintellektistrateegia, mille üks põhieesmärke on struktuuri ja kaitsemeetmete rakendamine, et tagada vastavus tehisintellekti käsitleva õigusaktiga. Lisaks rakendab amet uusi riskihindamisvahendeid, millel on potentsiaalne tehisintellektivõimekus.
Kestlikkus, keskkonnamõju ja sotsiaalne kaasatus		
36	■ märgib, et üldiselt on 33 ELi asutust 111-st (33%) juba rakendanud ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) ■ märgib positiivselt ära ennetusmeetmed, mida mitu asutust on võtnud EMASi sertifikaadi peatseks saamiseks (eu-LISA) ■ märgib, et mõni suurema eelarvega asutus ei ole teatanud oma plaanidest rakendada EMASit lühiajaliselt	Suletud eu-LISA sai aprillis 2025 keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) sertifikaadi.
37	■ tuleb meelde, et 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevas (horisontaalses) aruandes osutati, et 14 asutusel ei ole endiselt kestlikkuskavasid ■ märgib, et 2023. eelarveaasta kohta esitatud kontrollikoja aruandes ei olnud vastavaid ajakohastatud arvandmeid ■ rõhutab taas, kui oluline on, et kõik asutused rakendaksid kestlikkuskavu ■ nõuab tungivalt, et asutused esitaksid komisjonile oma hoonete energiatõhususe aruanded	Suletud Amet avaldab iga-aastast kestlikkusaruannet alates 2024. aastast.
38	■ märgib murelikult, et vaatamata üldistele edusammudele on mõnel asutusel raskusi kestlikkuse loimimisega oma strateegiatesse menetluslike puuduste ja ebapiisava ressursialduse tõttu ■ rõhutab seetõttu vajadust sidusama ja praktilisema raamistiku järele, et tagada ameti tegevuse pikaajaline kestlikkus	Suletud Amet avaldab iga-aastast kestlikkusaruannet alates 2024. aastast.

Kontrollikoja varasemate aastate tähelepanekute järelmeetmed

- 39 ■ märgib, et kontrollikoja 116 tähelepanekust, mis vastavad käesolevas resolutsioonis käsitlevate asutuste varasematele aastatele, suleti 2023. aastal kokku 58 tähelepanekut, kuid 53 on veel avatud ja 5 osaliselt suletud
- kõige rohkem avatud tähelepanekuid on eu-LISA kohta (8)
- nõuab, et need asutused võtaksid ennetusmeetmeid, et lahendada need lahtised küsimused

- 40 ■ märgib, et 53 avatud tähelepanekust 6 viitavad suurele ülekandmise määrale (ACER, ELA, EFCA, eu-LISA, FRA, Frontex)

Toimumas

Amet on võtnud kohustuse sulgeda võimalikult palju avatud tähelepanekuid, vähendades nende arvu oluliselt.

Suletud

Ülekandmise vähendamiseks on alates 2023. aastast võetud rida meetmeid. Peamine algatus on kohustusperioodide ümberkujundamine, et need vastaksid paremini aastasele tsüklile. See peaks järk-järgult vähendama järgmisse eelarveaastas ülekantavate maksmata kulukohustuste arvu.

Need meetmed vähendasid 2024. aastast 2025. aastasse ülekantud summasid eelmise aastaga võrreldes pea 50%.

Tabel 11. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek (2022)	Avatud tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine	
- märgib murega, et kontrollikoja aruande kohaselt kandis amet 2023. aastasse üle 14,4 miljonit eurot (23%) 2022. aasta kulukohustuste assigneeringuid ning see summa hõlmas 13,7 miljonit eurot (95%) jaotise 2 assigneeringuid (halduskulud; 2021: 97%); - täheldab assigneeringute järgmisse eelarveaastasse ülekandmise kordumist, mistõttu tuleb kontrollikoda meelde, et ülekandmise korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel; - märgib sellega seoses, et nende eesmärkide saavutamiseks on oluline allkirjastada 2023. aasta neljandas kvartalis väliste tugiteenuste uus raamleping; - loodab, et kõnealuse tegevuskava rakendamine toob kaasa olukorra märkimisväärse paranemise, ning kutsub eu-LISA üles andma tehtust aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile.	Suletud Amet võttis mitu meetet, nt kohustusperioodide ümberkujundamine, et need vastaksid paremini aastasele tsüklile, mille tulemusel vähendati 2024. ja 2025. aasta liigendamata assigneeringute ülekandmise võrreldes eelmise eelarveaastaga poole võrra.
Tulemuslikkus	
- ootab ameti olulist panust õigusmõistmise digiüleminekusse, et parendada koostööd liidu õigusasutuste vahel ning tagada liidu kodanikele ja ettevõtetele parem juurdepääs õiguskaitsele - julgustab ametit jätkama koostööd teiste liidu asutustega.	Toimumas eu-LISA on andnud märkimisväärse panuse õigusmõistmise digiüleminekusse ELi tasandil, et parendada õigusasutuste koostööd ning tagada kodanikele ja ettevõtetele parem juurdepääs õiguskaitsele. eu-LISA töö justiits- ja siseküsimuste süsteemide koostalitlusvõime suunas aitab samuti kaasa õigusmõistmise digiüleminekule. Selleks teeb eu-LISA koostööd Eurojusti, Europoli ja EPPOga e-CODEXi ja ECRIS-TCNi valdkonnas ning ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi ettevalmistamisel. Amet kavatseb luua õigusprogrammide talituse, et hallata õigusemõistmise digiülemineku oodatavat kasvu, mis tuleb siduda eu-LISAs tehtava eritöö ja -ressurssidega. Talituse juht võetakse tööle Tallinnas, mis võimaldab tasakaalustatud organisatsiooni kasvu ja e-CODEXi ressursside edasist arendamist, tagades samas hea valdkonnaülesuse rühmade ja tegevuskohtade vahel. Suletud eu-LISA prioriteet on tõhustada koostööd oma sidusrühmadega. Amet püüab pidevalt tõhustada oma tavategevuse raames koostööd teiste liidu asutuste, institutsioonide ja organitega kas kahepoolset või asutuste võrgustike (EUAN, JHAAN) raames. Lisaks on eu-LISA eesmärk tugevdada koostööd Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusega tegevdirektori ametliku kirjavahetuse kaudu, millega luuakse raamistik ning hõlbustatakse kahe institutsiooni uute ühisprojektide algatamist ja arendamist.
Tõhususe suurenemine	
kutsub ametit üles jätkama koostööd teiste liidu asutustega, et kasutada kõiki olemasolevaid ressursse.	Suletud Koostöö tugevdamine teiste ELi asutustega, et kõiki olemasolevaid ressursse saaks kasutada, on osa eu-LISA pidevast tööst ja pingutustest, et tagada sünergia ja koostöö, mis saavutatakse nii aktiivse osalemisega võrgustikes (EUAN, JHAAN) kui ka kahepoolse koostööga (andmekeskuste majutus- ja tugiteenused, küberturvalisuse ühisõppuste korraldamine).
Personalipoliitika	
märgib, et vaatamata ameti tegevusele suurenes tööjõu voolavus 5,5%-lt 2021. aastal 7,1%-le 2022. aastal ning ametikohtade täituvus vähenes 82%-le, mis on väiksem ameti eesmärgist (94%), eelkõige ameti pakutavate lühiajaliste ja madalama palgaastme ametikohtade arvu tõttu.	Toimumas Amet jätkas pingutusi, et parandada ametikohtade täituvust ja vähendada tööjõu voolavust. Näiteks 2024. ja 2025. aastal avati mitmed uued ametikohad tasemel AD 6 (teenistusse astumise tase), et julgustada kogenumate kandidaatide kandideerimist. Siiski märgiti lahkumisvestlustel, et lahkumine on endiselt tingitud parematest karjäärivõimalustest võrreldes eu-LISAs pakutavaga.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek (2022)

- võtab murelikult teadmiseks ameti kõrgema ja keskmise juhtkonna soolise koosseisu: 12 meest (86%) ja 2 naist (14%); haldusnõukogus on 50 meest (82%) ja 11 naist (18%) ning töötajaskonnas kokku 209 meest (67%) ja 101 naist (33%);
- tuletab meelde soolise tasakaalu tagamise tähtsust ja kutsub ametit üles jätkama pingutusi soolise tasakaalu saavutamiseks kõigil tasanditel konkreetsete meetmete kaudu, mis meelitavad naisi kandideerima ameti pakutavatele ametikohtadele;
- palub komisjonil ja liikmesriikidel arvestada soolise tasakaalu tagamise tähtsust, kui nad nimetavad liikmeid ameti haldusnõukogusse.
- võtab teadmiseks, et 2022. aastal toimus ja lõppes kolm ahistamise sise-haldusjuurdlust ning veel üks juhtum jõudis kohtusse;
- kutsub ametit üles kiiresti võtma vastutusele rikkumiste eest vastutavad isikud.

Avatud tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed

Toimumas

Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Alustatud töö tuleb jätkata ka järgmistel aastatel, et luua muutusi.

Suletud

Pingutused austuse ja väärkuse edendamiseks töökohal ning nulltolerantsi kohaldamine ahistamise suhtes jätkuvad. Kõiki väärkäitumise juhtumeid menetletakse kooskõlas eu-LISA poliitikaga, mis käsitleb inimväärkuse kaitset ning psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamist.

Hanked

- juhib tähelepanu kontrollikoja aruande tähelepanekutele, mille põhjal esitati märkusega arvamus 2022. aastal seitsme erilepingu raames tehtud mitme nõuetevastase makse tõttu (kokku 17,8 miljonit eurot), mis oli 4,8% 2022. aastal kättesaadavatest maksete assigneeringutest;
- märgib, et nende maksete nõuetevastatus on peamiselt seotud kõrvalekalletega vastavatest raamlepingutest;
- märgib, et vastavalt ameti vastustele Euroopa Parlamendi kirjalikele küsimustele võib 2022. aastal tehtud maksetega seotud rikkumised liigitada kolme kategooriasse: tähtajaliste lepingute muutmise (6,5 miljonit eurot), erilepingute pikendamine üle maksimaalse lubatud ajavahemiku (3,7 miljonit eurot) ning üksikasjade puudumine konkreetsete lepingute nõuete kohta (7,5 miljonit eurot);
- märgib, et mõni neist nõuetevastastest maksetest, kokku 10,5 miljonit eurot, on seotud kolme erilepinguga, mille alusel tehti makseid ka 2021. aastal ja mille kontrollikoda liigitas liidu asutuste aastaaruandes selle aasta osas eeskirjade vastaseks;
- märgib, et vastavalt ameti tegevdirektori 29. novembri 2023 kohtumisel Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoniga tehtud avaldustele (edaspidi „tegevdirektori avaldused“) on kontrollikoja aruandes nimetatud seitsmest konkreetsest lepingust kuue kehtivus lõppenud ilma tasumata makseteta;
- rõhutab, et see on olnud ameti jaoks korduv probleem;
- kutsub ametit üles jätkama selle küsimuse täielikku lahendamist ja andma tehtust aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile.

- märgib tõsise murega, et 2022. aasta oli juba kolmas aasta järjest, mil kontrollikoda esitas ameti hanke- ja lepinguhalduse kohta märkustega arvamus, kusjuures eu-LISA kandis kõrgendatud kulusid eeskirjade eiramise, hilinenud ja ebapiisavate hankemenetluste ning hanke-eeskirjade suhtes ilmnenu hooletuse tõttu;
- võtab teadmiseks ameti tegevuskava selle protsesside põhjalikuks läbivaatamiseks, et tuvastada ja kõrvaldada kontrollikoja korduvate tähelepanekute algpõhjused selles valdkonnas, nagu on esitatud vastustes parlamendi kirjalikele küsimustele, ameti järelaruandes ja tegevdirektori avaldustes;
- ootab seega tegevuskava rakendamise tulemusena püsivat

Toimumas

Amet võttis need tähelepanekud teadmiseks ja püüab lepingute koostamist vastavalt parendada. Sarnaste juhtumite ennetamiseks tulevikus on amet lisanud uutesse pakkimistesse täiendavad ja täpsemad klauslid, et paremini kajastada tegevusnõudeid ja hõlbustada muudatuste haldamist.

eu-LISA on võtnud kohustuse täita oma volitusi täielikult nõudeid järgides. Seepärast on amet uue juhtkonna juhatusel ja kontrollikoja olulisi märkusi arvestades alustanud oma protsesside põhjalikku läbivaatamist, et tuvastada ja kõrvaldada nende tähelepanekute algpõhjused:

– hankesuutlikkuse tugevdamine organisatsioonilise konsolideerimise, uute värbamiste kiirendamise ja spetsiaalsete välisnõustajate leidmise kaudu, et pakkuda sõltumatuid eksperditeadmisi konkreetsetel ja väga keerukatel juhtudel;

– algpõhjuse analüüs enam kui 500 lepingu kohta (millest 160 veel kehtivad), et tuvastada nende alusprobleemid ja määratleda parandusmeetmed; tuvastatud lahendused on näiteks erikoolitused, kontrolli-loetelude kasutuselevõtt, parem rollide määratlemine ja parem sisesuhtlus seoses lepinguhaldusega;

– tõhustada lepinguhalduse kontrolle uute kontrolli-loetelude abil, et tagada, et raamlepingutes ei tehtaks olulisi muudatusi;

– sisekontrollistrateegia koostamine, et see ametlikult vastu võtta 2024. aasta keskel; see hõlmab järgmist: riskihindamine; kulude-tulude analüüs; meetmed organisatsioonilise suutlikkuse tugevdamiseks; ametikohtade täidetuse tasemed ja kontrollide intensiivsus;

– tegevdirektori toetatava „ühegi puuduseta lepinguhalduse“ tööühma moodustamine, et jälgida, kontrollida ja tagada nõuete järgimine lepingute sõlmimisel alates vajaduste määratlemisest kuni allkirjastamiseni, koos mis tahes muudatustega.

Lisaks on amet võtnud sihipäraseid meetmeid, mille tulemusel esitati 2024. aasta kohta märkusteta arvamus.

Toimumas

Saadud kogemuste põhjal alustas amet oma strateegiakava koostamist.

Lisaks on amet võtnud sihipäraseid meetmeid, mille tulemusel esitati 2024. aasta kohta märkusteta arvamus.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek (2022)

Avatud tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed

parenemist, eriti arvestades, et kontrollikoja poolt nõudeid rikkuvaks peetud seitsmest konkreetsest lepingust kuue kehtivus on lõppenud ilma tasumata makseteta;

- kutsub ametit üles andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile korrapäraselt aru tegevuskava rakendamisel tehtust ja võetud parandusmeetmetest.

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

- märgib murega, et kontrollikoja aruande kohaselt kandis amet 2023. aastasse üle 14,4 miljonit eurot (23%) 2022. aasta kulukohustuste assigneeringuid ning see summa hõlmas 13,7 miljonit eurot (95%) jaotise 2 assigneeringuid (halduskulud; 2021: 97%);
- täheldab assigneeringute järgmise eelarveaastasse ülekandmise kordumist, mistõttu tuleb kontrollikoda meelde, et ülekandmise korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel;
- märgib sellega seoses, et nende eesmärkide saavutamiseks on oluline allkirjastada 2023. aasta neljandas kvartalis väliste tugiteenuste uus raamleping;
- loodab, et kõnealuse tegevuskava rakendamine toob kaasa olukorra märkimisväärse parenemise, ning kutsub eu-LISA üles andma tehtust aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile.

Suletud

Amet võttis mitu meetet, nt kohustusperioodide ümberkujundamine, et need vastaksid paremini aastasele tsüklile, mille tulemusel vähendati 2024. ja 2025. aasta liigendamata assigneeringute ülekandmise võrreldes eelmise eelarveaastaga poole võrra.

Tulemuslikkus

- ootab ameti olulist panust õigusmõistmise digiüleminekusse, et parendada koostööd liidu õigusasutuste vahel ning tagada liidu kodanikele ja ettevõtetele parem juurdepääs õiguskaitsele

Toimumas

eu-LISA on andnud märkimisväärse panuse õigusmõistmise digiüleminekusse ELi tasandil, et parendada õigusasutuste koostööd ning tagada kodanikele ja ettevõtetele parem juurdepääs õiguskaitsele. eu-LISA töö justiits- ja siseküsimuste süsteemide koostalitlusvõime suunas aitab samuti kaasa õigusmõistmise digiüleminekule. Selleks teeb eu-LISA koostööd Eurojusti, Europoliga ja EPPOga e-CODEXi ja ECRIS-TCNi valdkonnas ning ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi ettevalmistamisel.

Amet kavatseb luua õigusprogrammide talituse, et hallata õigusemõistmise digiülemineku oodatavat kasvu, mis tuleb siduda eu-LISAs tehtava eritöö ja -ressurssidega. Talituse juht võetakse tööle Tallinnas, mis võimaldab tasakaalustatud organisatsiooni kasvu ja e-CODEXi ressursside edasist arendamist, tagades samas hea valdkonnaülesuse rühmade ja tegevuskohtade vahel.

- julgustab ametit jätkama koostööd teiste liidu asutustega.

Suletud

eu-LISA prioriteet on tõhustada koostööd oma sidusrühmadega. Amet püüab pidevalt tõhustada oma tavategevuse raames koostööd teiste liidu asutuste, institutsioonide ja organitega kas kahepoolset või asutuste võrgustike (EUAN, JHAAN) raames.

Lisaks on eu-LISA eesmärk tugevdada koostööd Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusega tegevdirektori ametliku kirjavahetuse kaudu, millega luuakse raamistik ning hõlbustatakse kahe institutsiooni uute ühisprojektide algatamist ja arendamist.

Tõhususe suurenemine

- kutsub ametit üles jätkama koostööd teiste liidu asutustega, et kasutada kõiki olemasolevaid ressursse.

Suletud

Koostöö tugevdamine teiste ELi asutustega, et kõiki olemasolevaid ressursse saaks kasutada, on osa eu-LISA pidevast tööst ja pingutustest, et tagada sünergia ja koostöö, mis saavutatakse nii aktiivse osalemisega võrgustikes (EUAN, JHAAN) kui ka kahepoolse koostööga (andmekeskuste majutuse ja tugiteenused, küberturvalisuse ühisõppuste korraldamine).

Personalipoliitika

- märgib, et vaatamata ameti tegevusele suurenes tööjõu voolavus 5,5%-lt 2021. aastal 7,1%-le 2022. aastal ning ametikohtade täituvus vähenes 82%-le, mis on väiksem ameti eesmärgist (94%), eelkõige ameti pakutavate lühiajaliste ja madalama palgaastme ametikohtade arvu tõttu.

Toimumas

Amet jätkas pingutusi, et parandada ametikohtade täituvust ja vähendada tööjõu voolavust. Näiteks 2024. ja 2025. aastal avati mitmed uued ametikohad tasemel AD 6 (teenistusse astumise tase), et julgustada kogenumate kandidaatide kandideerimist. Siiski märgiti lahkumisvestlustel, et lahkumine on endiselt tingitud parematest karjääri võimalustest võrreldes eu-LISAs pakutavaga.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek (2022)

- võtab murelikult teadmiseks ameti kõrgema ja keskastme juhtkonna soolise koosseisu: 12 meest (86%) ja 2 naist (14%); haldusnõukogus on 50 meest (82%) ja 11 naist (18%) ning töötajaskonnas kokku 209 meest (67%) ja 101 naist (33%);
- tuletab meelde soolise tasakaalu tagamise tähtsust ja kutsub ametit üles jätkama pingutusi soolise tasakaalu saavutamiseks kõigil tasanditel konkreetsete meetmete kaudu, mis meelitavad naisi kandideerima ameti pakutavatele ametikohtadele;
- palub komisjonil ja liikmesriikidel arvestada soolise tasakaalu tagamise tähtsust, kui nad nimetavad liikmeid ameti haldusnõukogusse.
- võtab teadmiseks, et 2022. aastal toimus ja lõppes kolm ahistamise sise-haldusjuurdlust ning veel üks juhtum jõudis kohtusse;
- kutsub ametit üles kiiresti võtma vastutusele rikkumiste eest vastutavad isikud.

Avatud tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed

Toimumas

Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Alustatud töö tuleb jätkata ka järgmistel aastatel, et luua muutusi.

Suletud

Pingutused austuse ja väärkuse edendamiseks töökohal ning nulltolerantsi kohaldamine ahistamise suhtes jätkuvad. Kõiki väärkäitumise juhtumeid menetletakse kooskõlas eu-LISA poliitikaga, mis käsitleb inimväärkuse kaitset ning psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamist.

Hanked

- juhib tähelepanu kontrollikoja aruande tähelepanekutele, mille põhjal esitati märkusega arvamus 2022. aastal seitsme erilepingu raames tehtud mitme nõuetevastase makse tõttu (kokku 17,8 miljonit eurot), mis oli 4,8% 2022. aastal kättesaadavatest maksete assigneeringutest;
- märgib, et nende maksete nõuetevastatus on peamiselt seotud kõrvalekalletega vastavatest raamlepingutest;
- märgib, et vastavalt ameti vastustele Euroopa Parlamendi kirjalikele küsimustele võib 2022. aastal tehtud maksetega seotud rikkumised liigitada kolme kategooriasse: tähtajaliste lepingute muutmise (6,5 miljonit eurot), erilepingute pikendamine üle maksimaalse lubatud ajavahemiku (3,7 miljonit eurot) ning üksikasjade puudumine konkreetsete lepingute nõuete kohta (7,5 miljonit eurot);
- märgib, et mõni neist nõuetevastastest maksetest, kokku 10,5 miljonit eurot, on seotud kolme erilepinguga, mille alusel tehti makseid ka 2021. aastal ja mille kontrollikoda liigitas liidu asutuste aastaaruandes selle aasta osas eeskirjade vastaseks;
- märgib, et vastavalt ameti tegevdirektori 29. novembri 2023 kohtumisel Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoniga tehtud avaldustele (edaspidi „tegevdirektori avaldused“) on kontrollikoja aruandes nimetatud seitsmest konkreetsest lepingust kuue kehtivus lõppenud ilma tasumata makseteta;
- rõhutab, et see on olnud ameti jaoks korduv probleem;
- kutsub ametit üles jätkama selle küsimuse täielikku lahendamist ja andma tehtust aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile.

- märgib tõsise murega, et 2022. aasta oli juba kolmas aasta järjest, mil kontrollikoda esitas ameti hanke- ja lepinguhalduse kohta märkustega arvamus, kusjuures eu-LISA kandis kõrgendatud kulusid eeskirjade eiramise, hilinenud ja ebapiisavate hankemenetluste ning hanke-eeskirjade suhtes ilmnenu hooletuse tõttu;
- võtab teadmiseks ameti tegevuskava selle protsesside põhjalikuks läbivaatamiseks, et tuvastada ja kõrvaldada kontrollikoja korduvate tähelepanekute algpõhjused selles valdkonnas, nagu on esitatud vastustes parlamendi kirjalikele küsimustele, ameti järelaruandes ja tegevdirektori avaldustes;
- ootab seega tegevuskava rakendamise tulemusena püsivat

Toimumas

Amet võttis need tähelepanekud teadmiseks ja püüab lepingute koostamist vastavalt parendada. Sarnaste juhtumite ennetamiseks tulevikus on amet lisanud uutesse pakkumistesse täiendavad ja täpsemad klauslid, et paremini kajastada tegevusnõudeid ja hõlbustada muudatuste haldamist.

eu-LISA on võtnud kohustuse täita oma volitusi täielikult nõudeid järgides. Seepärast on amet uue juhtkonna juhatusel ja kontrollikoja olulisi märkusi arvestades alustanud oma protsesside põhjalikku läbivaatamist, et tuvastada ja kõrvaldada nende tähelepanekute algpõhjused:

– hankesuutlikkuse tugevdamine organisatsioonilise konsolideerimise, uute värbamiste kiirendamise ja spetsiaalsete välisnõustajate leidmise kaudu, et pakkuda sõltumatuid eksperditeadmisi konkreetsetel ja väga keerukatel juhtudel;

– algpõhjuse analüüs enam kui 500 lepingu kohta (millest 160 veel kehtivad), et tuvastada nende alusprobleemid ja määratleda parandusmeetmed; tuvastatud lahendused on näiteks erikoolitused, kontroll-loetelude kasutuselevõtt, parem rollide määratlemine ja parem sisesuhtlus seoses lepinguhaldusega;

– tõhustada lepinguhalduse kontrolle uute kontroll-loetelude abil, et tagada, et raamlepingutes ei tehtaks olulisi muudatusi;

– sisekontrollistrateegia koostamine, et see ametlikult vastu võtta 2024. aasta keskel; see hõlmab järgmist: riskihindamine; kulude-tulude analüüs; meetmed organisatsioonilise suutlikkuse tugevdamiseks; ametikohtade täidetuse tasemed ja kontrollide intensiivsus;

– tegevdirektori toetatava „ühegi puuduseta lepinguhalduse“ tööühma moodustamine, et jälgida, kontrollida ja tagada nõuete järgimine lepingute sõlmimisel alates vajaduste määratlemisest kuni allkirjastamiseni, koos mis tahes muudatustega.

Lisaks on amet võtnud sihipäraseid meetmeid, mille tulemusel esitati 2024. aasta kohta märkusteta arvamus.

Toimumas

Saadud kogemuste põhjal alustas amet oma strateegiakava koostamist.

Lisaks on amet võtnud sihipäraseid meetmeid, mille tulemusel esitati 2024. aasta kohta märkusteta arvamus.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanek (2022)

Avatud tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed

parenemist, eriti arvestades, et kontrollikoja poolt nõudeid rikkuvaks peetud seitsmest konkreetsest lepingust kuue kehtivus on lõppenud ilma tasumata makseteta;

- kutsub ametit üles andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile korrapäraselt aru tegevuskava rakendamisel tehtust ja võetud parandusmeetmetest.

- märgib veel kaks tähelepanekut ameti juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta, mis sisalduvad kontrollikoja aruandes;
- võtab teadmiseks esimese tähelepaneku seoses riistvara soetamisega (27,7 miljonit eurot), mille puhul ei saadud riistvara tarnijate hinnakirju ega tehtud eelkontrolli;
- võtab teadmiseks teise tähelepaneku seoses valdkonnaüleste tehingute raamlepingu hangetega (hinnanguline maksumus 490 miljonit eurot), et hindamiskomisjoni kuue koosoleku kohta ei säilitatud dokumente ja allkirjastati ainult lõpparuanne;
- kutsub ametit üles parendama oma sisekontrollisüsteeme, et vältida selliseid puudusi tulevikus.

Sisekontroll

- märgib, et oluline puudus 10. põhimõttes „Valib ja arendab kontrollitegevusi“, mis on seotud komponendiga „Kontrollitegevus“, püsib kolmandat aastat järjest;
- kutsub ametit üles jätkama pingutusi, et vähendada puudusi kontrollitegevuse valdkonnas, et vähendada poliitikate ning tegevus- ja sisekontrolli eesmärkide saavutamise seotud riske.
- kutsub ametit üles rakendama täitmata soovitusi ja andma tehtust aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile.

Toimumas

Amet peab kontrollikoja tähelepanekuid ülimalt oluliseks ja võtab meetmeid nende lahendamiseks.

Amet ajakohastab praegu ka oma varahaldusprotsessi.

Toimumas

Amet võttis oma sisekontrollistrateegia vastu 2024. aastal. Praegu rakendatakse sellega seotud tegevuskava.

Vastavuse parendamine on üks ameti peamisi prioriteete ja amet jätkab aktiivselt allesjäänud puuduste vähendamist.

Toimumas

2024. aasta lõpuks rakendas eu-LISA kõik soovitusi peale ühe täitmata soovitusi, mis täidetakse 2025. aasta septembriks.

2.10. KESKKONNAJUHTIMINE

Amet jätkas oma keskkonnajuhtimise sisesüsteemi rakendamist, mis põhineb **ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi** (EMAS) ja Euroopa roheleppe põhimõtetel. 2024. aastal keskenduti keskkonnajuhtimise tulemuslikkuse jätkuvalle parandamisele ja tööle EMASi **registreerimise saamise** suunas.¹²¹

Amet koostas oma **iga-aastase keskkonnanaruande** ja avaldas esimest korda teabelehe süsinikujalajälje tulemuste kohta.¹²² 2024. aastal oli eu-LISA süsinikujalajalg suurem, sest elektritarbimine kasvas kõigis tegevuskohtades (st uute süsteemide, uute MDC2 tegevuste tõttu). Samuti suurenes andmemaht, nimelt Tallinna keskkütte tarbimise aruandluses. Amet on koostanud tegevuskava, et võtta kasutusele keskmise tähtajaga lahendus jalajälje vähendamiseks.

2.11. JUHTKONNA HINNANG

Ameti juhtkonnal on piisav kindlus, et üldiselt on kehtestatud sobivad kontrollimeetmed, mis toimivad kavandatud viisil, riske jälgitakse ja maandatakse nõuetekohaselt ning rakendatakse vajalikke parendus- ja tugevdusmeetmeid. 2024. aastal keskendus juhtkond juhtimiskontrollisüsteemide ning eelarve-, hanke- ja lepinguhalduse parandamisele ning juhtis kõiki peamisi riske. Amet tegi edusamme ka järelejäänud täitmata auditisoovituste sulgemisel, koostas vajalikud tegevuskavad ja alustas vajalike meetmete rakendamist auditite ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tähelepanekute käsitlemiseks.

2.12. VÄLISHINDAMINE

2024. aastal viis amet lõpule **võrdlusuuringu**, mis keskendus eu-LISA tegevusmodelile ja personalijaotusele.

¹²¹ eu-LISA sai **keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS)** sertifikaadi aprillis 2025.

¹²² Lisateave on **eu-LISA 2023. aasta keskkonnanaruandes**, mis avaldati augustis 2024.

Uuring hõlmas ka **ameti peamiste tulemusnäitajate (KPI)** läbivaatamist, et mõõta eu-LISA mõju asjaomaste ELi poliitikate rakendamisele, ja tasakaalustatud tulemuskaardi koostamist juhtkonna jaoks. Võrdlusuuringu tulemusi kasutati selleks, et koostada **2024.–2025. aasta strateegilise juhtimise tegevuskava**, mis esitati haldusnõukogule ja mida see korrapäraselt jälgib.

Selle uuringu tulemused olid sisendiks ka Euroopa Komisjoni poolt 2024. aastal korraldatud **välishindamisele**, mis keskendus eu-LISA volitustele, ülesannetele ja eesmärkidele, struktuurile ja juhtimisele ning ressursihaldusele, et leida võimalusi ameti toimimise parandamiseks ja pakutava lisaväärtuse suurendamiseks. Pärast hindamisaruande koostamist (eeldatavasti 2025. aastal) koostab ja rakendab eu-LISA tegevuskava, milles võetakse arvesse hindamisjäreldusi ja komisjoni soovitusi, ning tagab piisavad järeelmeetmed. See tegevuskava täiendab strateegilise juhtimise tegevuskava ja liidetakse sellega.

SISEKONTROLLIRAAMISTIKU TÕHUSUSE HINDAMINE

The background of the page is a solid dark blue. A diagonal line runs from the top-left corner to the bottom-right corner, creating a white triangular area on the left and a dark blue triangular area on the right. Scattered across the entire page are numerous horizontal bars of varying lengths and colors: dark blue, white, light blue, and yellow. In the bottom-left corner, within the white triangle, is a large, bold, dark blue number '3'.

3

SISEKONTROLLIRAAMISTI KU TÕHUSUSE HINDAMINE

3.

3.1. SISEKONTROLLIRAAMISTIKU TÕHUSUS

Sisekontroll on protsess, mis aitab organisatsioonil saavutada eesmärgi ning tagada tegevus ja finantssuutlikkus, järgides nõudeid ja eeskirju. See toetab usaldusväärset otsustusprotsessi, vähendades riske vastuvõetava tasemeni. eu-LISA haldusnõukogu 19. märtsi 2019. aasta otsuse nr 2019-042 alusel on tegevdirektori ülesanne rakendada sisekontrolli põhimõtteid ja eripärasid ning kehtestada organisatsiooniline struktuur ja sisekontrollisüsteem, mis on kooskõlas haldusnõukogu poolt vastu võetud põhimõtete ja poliitikaga.

Sisekontrollisüsteem võimaldab juhtkonnal keskenduda ameti tegevus- ja finantseesmärkide saavutamisele. Samal ajal nõutakse eu-LISA finantseeskirjades, et eelarve täitmine toimuks kooskõlas tulemusliku ja tõhusa sisekontrolliga.

Tegevdirektor peab suutma tõendada, et sisekontrollid on kehtestatud, ja ka seda, et need arvestavad muid riske ja toimivad eesmärgipäraselt.

Sisekontrolli 16. põhimõte: eu-LISA valib ja töötab välja ning viib läbi jooksvad ja/või eraldiseisvad hindamised, et teha kindlaks, kas sisekontrolli komponendid on olemas ja toimivad.

Hinnates, kas sisekontrollisüsteem vähendab eesmärgi mittesaavutamise riski vastuvõetava tasemeni, tuleks järgida järgmisi loogilisi etappe:

- iga põhimõtte lähtetaseme kehtestamine;
- hindamine põhimõtte ja komponendi tasandil;
- üldhinnang.

Tegevdirektor on volitatud igal aastal tegema eu-LISA sisekontrolliraamistiku tõhususe üldise hindamise. Iga-aastane hindamine toimus 2025. aasta veebruarist aprillini ja andis sisendi aasta konsolideeritud tegevusaruandesse eu-LISA sisekontrolli tugevate ja nõrkade külgede kohta 2024. aastal. Lisaks on kõiki 2023. aastal tuvastatud puudusi perioodiliselt ja korrapäraselt jälgitud ja kontrollitud (sisekontrolliraamistiku puuduste keskregistri kaudu).

Riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutav juht toetab tegevdirektorit sisekontrolliraamistiku loomisel, järelevalves, rakendamisel, hindamisel ja aruandluses. Põhimõtteliselt täidab riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhi rolli tegevdirektori asetäitja. Et tagada talituspidevus ning tegevdirektori ja riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhi ülesannete vajalik lahusus, delegeeriti riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhi ülesanded tegevdirektori otsusega ajutiselt strateegia, suutlikkuse ja koordineerimise talituse juhatajale Philippe Harant'ile.

3.2. HINDAMISE JÄRELDUSED

Sisekontrolli järelevalvekriteeriumid

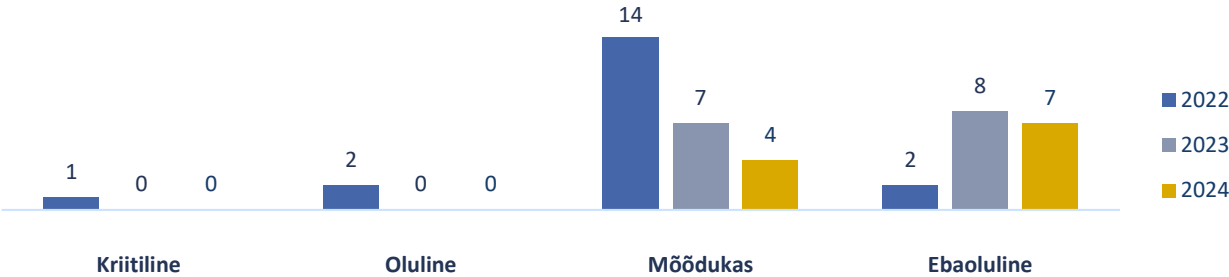
2025. aastal läbiviidud enesehindamise tulemusel saavutati 2024. aastal täielikult või osaliselt 88% sisekontrolli järelevalvekriteeriumidest.

Sisekontrolli järelevalvekriteeriumid	2022	2023	2024
Näitajate koguarv	79	79	79
Saavutatud	56 (71%)	62 (78%)	68 (86%)
osaliselt saavutatud	8 (10%)	8 (10%)	2 (3%)
saavutamata	15 (19%)	9 (10%)	9 (11%)
puudub	0 (0%)	1 (1%)	0 (0%)

Sisekontrolli tugevused ja puudused

2024. aastal tuvastati iga-aastase hindamise käigus 11 sisekontrolli puudust: ei ühtegi olulist puudust, neli mõõdukat puudust ja seitse väiksemat puudust (võrreldes 15 sisekontrolli puudusega 2023. aastal). 2025. aasta sisekontrolliraamistiku 2024. aasta hindamise käigus suleti seitse puudust ja vähendati nelja raskusastet. Tuvastati neli uut puudust: kaks mõõdukat ja kaks väikest. Üks olemasolev väike puudus liigitati ümber mõõdukas ja üks mõõdukas puudus jäi alles, nii et kokku oli 11 sisekontrolli puudust.

Puuduste seisuhindamise areng perioodil 2023–2025

2024. aasta üldise hindamise tulemused näitavad, et eu-LISA sisekontrollisüsteem on kehtestatud, toimiv ja tõhus, kuid vaja on mõningaid täiustusi (2. kategooria).

Sisekontrolliraamistiku viie komponendi üldine hinnang on järgmine:

Sisekontrollikomponent	2025. aasta tulemus	
I. Kontrollikeskkond	olemas ja hästi toimiv	1. kategooria
II. Riskihindamine	olemas ja toimiv, kuid vaja on mõningaid täiustusi	2. kategooria
III. Kontrollitegevus	olemas ja toimiv, kuid vaja on mõningaid täiustusi	2. kategooria
IV. Info ja side	olemas ja hästi toimiv	1. kategooria
V. Järelevalvetegevus	olemas ja hästi toimiv	1. kategooria

Sisekontrolliraamistiku komponentide üksikasjalik hindamine

Sisekontrollikomponent	Tugevused	Puudused
I. Kontrollikeskkond	- Juhtkonna, haldusnõukogu ja selle auditi-, vastavus- ja finantskomitee järelevalve sisekontrolli üle - Talitluspidevus ja ülesannete lahusus - Sisekontrollistrateegia vastuvõtmine (sh kulude ja kontrollitõhususe põhimetoodika – rakendatakse strateegia tegevuskava raames)	- Osalemine eetika ja usaldusväärse suhtlikkuses/koolitustel - Hankestrateegia valmimine ja vastuvõtmine

II. Riskihindamine

- Sisekontrollistrateegia ja läbivaadatud riskijuhtimisstrateegia vastuvõtmine
- Talituste riski- ja probleemiregistri valmimine ja järelmeetmed
- Puuduste keskregistri loomine ning riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhi tehtav puuduste seire ja järelmeetmed
- Täielikult dokumenteeritud programmi- ja projektijuhtimise lähenemisviisi ja sellega seotud protsesside järgimine
- Pettustevastase tegevuskava rakendusaruandes esitatud soovitude täielik rakendamine

III. Kontrollitegevus

- Parandusmeetmete kavade edukas rakendamine ja kriitiliste auditisoovituste sulgemine (94% rakendusmäär)
- Turbe-eesmärkide, talitluspidevuse ja tulemuslikkuse nõrkuste ülevaadete tagamine
- Kõrvalekallete jälgimine, järelmeetmed ja aruandlus (erandite ja mittevastavuste aruanded)
- Projektide ja programmide järelevalve- ja aruandlusprotsesside ning -vahendite valmimine ja kasutamine
- IT-varade keskregistri ja IT-varade haldusprotsesside valmimine
- Nõuetele vastavus, eelkõige lepinguhalduse ja -järelevalve valdkonnas

IV. Info ja side

- Sisekontrolli järelevalvekriteeriumide läbivaatamine
 - Sisekontrolli ja riskijuhtimise lõimitud vahendi (CENTRICS) testimine
 - Dokumentidele üldsuse juurdepääsu kontaktisikute nimetamise iga-aastane läbivaatamine
 - Sise- ja välissuhtluskanalid on hästi välja töötatud ja toimivad
- Puudusi ei ole tuvastatud.

V. Järelevalvetegevus

- Puuduste keskregister ning puuduste parandusmeetmete süstemaatiline järelevalve ja korrapärane järelkontroll.
 - Puuduste olulisuse hindamise metoodika lõpuleviimine ja ametlik vastuvõtmine riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhi poolt
 - Sisekontrolliraamistiku protsesside tulemuslikkuse ja sisekontrolliraamistiku hindamise usaldusväärsuse kinnitamine siseauditi abil.
- Kõik puudused on kõrvaldatud.

Ameti 2024. aasta pettustevastase strateegia tegevuskava rakendamine

Ameti pettustevastasel strateegial 2022–2024 on kolm strateegilist eesmärki: saavutada täielik vastavus pettustevastase võitluse põhimõtetele, kehtestada ja säilitada kogu eu-LISA tegevuses eetika kõrge tase ning arendada ja kasutada andmekogumist ja -analüüsi. Tegevuskava sisaldab 13 meedet, millest igaühega püütakse maandada ühte või mitut pettuseohtu. 2024. aasta lõpuks on amet mõistlikult saavutanud seatud eesmärgid, kusjuures üheksa meedet on täielikult ja neli meedet osaliselt rakendatud.

Kuigi selle tegevuse käigus ei tuvastatud ühtegi pettusekahtlust, tõsteti esile sisekontrolli tugevdamise võimalused, mida tuleks kaaluda järgmise tsükli 2025–2027 pettustevastase strateegia ettevalmistamisel, st suurem osalemine teavitussessioonil, ameti lähetuste juhendi rakenduseeskirjade rakendamise tugevdamine, kvaliteedikriteeriumide ja näitajate saavutamise tagamine peamistes tegevusvaldkondades, töötajate ja väliskasutajate kontode jätkuv läbivaatamine, kontrollistrateegia ametlik heakskiitmine.

3.3. RISKIJUHTIMISE JA SISEKONTROLLI EEST VASTUTAVA JUHI AVALDUS

Mina, allakirjutanu,

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (eu-LISA) riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutav juht, kinnitan, et olen riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhina andnud kooskõlas eu-LISA sisekontrolliraamistikuga oma nõuanded ja soovitusd ameti sisekontrolli üldise seisu kohta tegevdirektorile.

Käesolevaga kinnitan, et iga-aastases konsolideeritud tegevusaruandes ja selle lisades esitatud teave on minu parima teadmise kohaselt täpne, usaldusväärne ja täielik.

Philippe Roger René Harant

Riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutava juhi kohusetäitja

[Kvalifitseeritud e-allkiri]

JUHTKONNA

KINNITUS

USALDATAVUSE KOHTA

4

JUHTKONNA KINNITUS

4.

4.1. USALDATAVUSE PÕHIALUSTE ÜLEVAADE

1. põhialus. Juhtkonna hinnang

Ameti juhtkonnal on piisav kindlus, et üldiselt on kehtestatud sobivad kontrollimeetmed, mis toimivad kavandatud viisil, riske jälgitakse ja maandatakse nõuetekohaselt ning rakendatakse vajalikke parendus- ja tugevdusmeetmeid. Lisaks tunnistab eu-LISA juhtkond vajadust säilitada oma sisekontrolliraamistiku tõhusus ning tagada selle rakendamise järelevalve ja hindamine, et saavutada ameti asutamismääruses ja strateegiates sätestatud eesmärgid.

2013. aastal kehtestas amet erandite ja nõuetele mittevastavuse juhtumite registreerimiseks ametliku menetluse; vastavad suunised koostati 2021. aastal. Menetlusega nähakse ette asjakohased meetmed tagamaks, et mis tahes erandlikke asjaolusid, mis on seotud kontrollide eiramise või kehtestatud õigusraamistikust kõrvalekaldumisega, selgitatakse põhjalikult, need registreeritakse ja neist teatatakse kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega. Kõik erandid ja mittevastavusjuhtumid tuleb enne meetmete võtmist nõuetekohaselt dokumenteerida, registreerida ja heaks kiita. eu-LISA suuniste kohaselt tehakse juhtkonnale ülesandeks võtta kõigi teatatud juhtumite osas kaks korda aastas järeelmeetmeid, kasutades analüütilist eriaruannet. 2024. aastal võeti heakskiitmise töövoos kasutusele igakuised näidikaruanded erandite ja mittevastavusjuhtumite kohta. Sellega tugevdati juhtkonna järelevalvet ja kontrolli teatatud juhtumite üle ning käsitleti kõiki puuduseid juhtumite õigeaegsel lahendamisel.

2024. aastal registreeriti 24 erandit ja mittevastavusjuhtumit (41 aruandes). Ameti juhtkond analüüsis ja vaatas 2024. aasta III kvartalis ja 2025. aasta I kvartalis üle kõik registreeritud juhtumid ning parandus- ja leevendusmeetmed, mille tulemusena kehtestati tegevuskava selliste juhtumite esinemise ja mõju minimeerimiseks ning sisekontrolli edasiseks arendamiseks. Aruandeid ja analüüse kasutati ka sisekontrolliraamistiku tulemuslikkuse hindamisel ja puuduste tuvastamisel.

2. põhialus. Välisauditite tulemused

Euroopa Kontrollikoda esitas järgmise kinnitava avalduse Euroopa Parlamendile ja nõukogule:

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta: Kontrollikoja hinnangul annab eu-LISA raamatupidamise aastaaruanne eelarveaasta 2023 kohta kõigis olulistes aspektides õiglase pildi eu-LISA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga (finantstulemused, rahavood ja netovara muutused) vastavalt ameti finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel. Kontrollikoda juhib siiski asjaolu rõhutavates lõikudes tähelepanu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande märkusele 2.2.5.3, mis käsitleb kahe aktiivse raamlepinguga olulise töövõtja finantsolukorda.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta: Euroopa Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta: Maksete puhul täheldas kontrollikoda õigussätetele mittevastavaid makseid kogusummas 12,6 miljonit eurot, mis oli 3,2% 2023. aastal kättesaadavaks tehtud maksete assigneeringutest, ületades seega auditiks sätestatud olulisuse künnise ning tingides märkustega arvamuse aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Siiski on suurem osa 2023. aasta kohta teatatud nõuetevastaste maksete summast (9,9 miljonit eurot 12,6 miljonist eurost) seotud juba 2022. aastal esitatud tähelepanekutega. Asjaomaste summade osas on enamik vigadest mõjutatud lepingutest kas lõppenud või eu-LISA poolt 2023. aastal lõpetatud.

Kontrollikoda tegi ka tähelepanekuid juhtimise, kontrollisüsteemide ja eelarvehalduse kohta, mis ei seadnud eespool nimetatud arvamusi kahtluse alla. Amet koostas nende tähelepanekute käsitlemiseks tegevuskava.

3. põhialus. Eelmistel aruandeperioodidel esitatud reservatsioonide järelmeetmed

Eelarvehendite kasutaja kinnitavas avalduses 2023. aasta konsolideeritud tegevusaruandes olid järgmised reservatsioonid:

- eu-LISA haldusnõukogu jõudis jaanuaris 2023 järeldusele, et riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) kasutuselevõtmine mais 2023 ei ole enam teostatav. 2023. aastal võttis amet olukorra lahendamiseks kasutusele uue strateegia (3 vahendit – remobiliseerimine, lahendamine, uuendamine). See võimaldas koostada töökindla koostalitlusvõime tegevuskava, mida rakendatakse järk-järgult neljas laines aastatel 2024–2026. eu-LISA haldusnõukogu kinnitas tegevuskava ning justiits- ja siseküsimate nõukogu kiitis selle heaks 19. oktoobril 2023. 1. mai 2024 seisuga liigub amet tegevuskavaga edasi ajakavas. Ametile teadaolevalt osalevad kõik osapooled testimiskampaaniates.
- Arvestades sise- ja välisauditite tähelepanekuid, esinevad endiselt jääkriskid ja kontrollipuudused inimressursside hankimisel, rakenduskavade ja projektide raames hanke- ja lepinguhalduse meetmete kontrollimisel, mis võib mõjutada eelarveaastal 2023 tehtud tehingute korrektsust. Amet käsitleb praegu neid küsimusi, et võtta võimalikult kiiresti vastu resolutsioon. Haldusnõukogu vaatab korrapäraselt läbi avatud auditisoovituse täitmisel tehtu.

Lisaks koostas amet seoses Euroopa Kontrollikoja märkustega arvamusega raamatupidamisarvestuse aluseks olevate 2022. aasta maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta tegevuskava, et käsitleda tähelepanekuid juhtimise, kontrollisüsteemide ja eelarvehalduse kohta.

4.1.1. KOKKUVÕTE

Aruande 3. peatükis esitatud teabe põhjal võib järeldada, et sisekontrollis ei ole olulisi puudusi, mis võiks mõjutada kinnitavat avaldust. Kontrollikoda tegi ka tähelepanekuid juhtimise, kontrollisüsteemide ja eelarvehalduse kohta, mis ei seadnud nende arvamusi kahtluse alla. Et täita hanke- ja lepinguhaldusega seotud avatud auditisoovitusi, jätkas amet oma hangete ja lepingute haldamise suuniste/menetluste tugevdamist.

4.2. RESERVATSIOONID

Eelarvehendite kasutaja esitab järgmised reservatsioonid:

- Uute süsteemide valmimine lükkus 2024. aastal edasi ning justiits- ja siseküsimate nõukogu kiitis 5. märtsil 2025 lõpuks heaks koostalitlusvõime tegevuskava muudetud ajakava.
- Lisatöötajate tõhus värbamine ja eu-LISA hankestrateegia lõpuleviimine, et lahendada sise- ja allhanke vajadusi, et saavutada projektide/programmide ametisisese arenduse suurem tase, on ameti jaoks jätkuvalt prioriteediks.
- IT-litsentside automaatse haldussüsteemi ja seonduvate tegevusprotsesside tugevdamine, et toetada IT-litsentside kasutamise ja nende pikendamise asjakohast ja süstemaatilist jälgimist, on hetkel veel käimas ning see võib suurendada 2024. eelarveaastal tehtud teatud seonduvate tehingute vastavuse riski.
- 2024. aasta raamatupidamise aastaaruannet tuli mais 2025 korrigeerida, sest 2024. aastal edukalt tagasi nõutud kaks sissenõudekorraldust (kogusummas 476 995,48 eurot) olid välja jäänud.

Amet käsitleb praegu neid küsimusi, et need võimalikult kiiresti lahendada.

KINNITAV AVALDUS

5

KINNITAV AVALDUS

Mina, allakirjutanu,

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ameti (eu-LISA) tegevdirektor,

kinnitan volitatud eelarvevahendite käsutajana,

et käesolevas aruandes esitatud teave annab õige ja õiglase ülevaate.

Kinnitan täiendavalt, et mul on põhjendatud kindlus, et käesolevas aruandes kirjeldatud tegevuse jaoks ette nähtud vahendeid on kasutatud ettenähtud eesmärkidel ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ning kehtestatud kontrollimenetlused tagavad raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse.

See põhjendatud kindlustunne põhineb minu äranägemisel, konsulteerimisel volitatud eelarvevahendite käsutajatega ja minu valduses oleval teabel, näiteks sisekontrolliraamistiku tõhususe aastahindamise tulemustel, erandite ja mittevastavusjuhtumite iga-aastaselt läbivaatamisel, auditisoovituste täitmise iga-aastaselt läbivaatamisel ning kontrollikoja esialgsel hinnangul 2024. eelarveaastal tehtud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

Kinnitan, et ei ole teadlik ühestki käesolevas aruandes käsitlemata asjaolust, mis võiks kahjustada ameti või tema sidusrühmade huve.

Siiski tuleks teadmiseks võtta järgmised reservatsioonid:

- Uute süsteemide valmimine lükkus 2024. aastal edasi ning justiits- ja siseküsimumuste nõukogu kiitis 5. märtsil 2025 lõpuks heaks koostalitlusvõime tegevuskava muudetud ajakava.
- Lisatöötajate tõhus värbamine ja eu-LISA hankestrategie lõpuleviimine, et lahendada sise- ja allhanke vajadusi, et saavutada projektide/programmide ametisisese arenduse suurem tase, on ameti jaoks jätkuvalt prioriteediks.
- IT-litsentside automaatse haldussüsteemi ja seonduvate tegevusprotsesside tugevdamine, et toetada IT-litsentside kasutamist ja nende pikendamist asjakohast ja süstemaatilist jälgimist, on hetkel veel käimas ning see võib suurendada 2024. eelarveaastal tehtud teatud seonduvate tehingute vastavuse riski.
- 2024. aasta raamatupidamise aastaaruannet tuli mais 2025 korrigeerida, sest 2024. aastal edukalt tagasi nõutud kaks sissenõudekorraldust (kogusummas 476 995,48 eurot) olid välja jäänud.

Amet käsitleb praegu neid küsimusi, et need võimalikult kiiresti lahendada.

Soovin ka rõhutada, et hakkasin 16. augustist 2024 täitma eu-LISA volitatud eelarvevahendite käsutaja ülesandeid.

Marili Männik

Tegevdirektori kohusetäitja

[Kvalifitseeritud e-allkiri]

LISAD

A

LISAD

I lisa. Põhiline tegevusstatistika

JSK valdkonna infosüsteemide operatiivjuhtimine

Süsteemide käideldavus ja reageerimisaeg

KPI		Väärtus				Staatust ja andmeallikas ¹²³
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
Süsteemi käideldavus ¹²⁴						
3	Eurodaci kesksüsteemi käideldavus					Osaliselt eesmärgikohane peamiselt üks juhtum, mis oli tingitud tulemüüri väärkonfiguratsioonist <i>Allikas: teenustasemelepe ja kesksüsteemi käideldavuse 2024. aasta aruande kokkuvõte</i>
	roheline ≥ 99,99%	99,80%	99,88%	99,47%	99,91%	
	99,99% > kollane ≥ 99,50%					
	punane < 99,50%					
6	SISi kesksüsteemi kättesaadavus					Osaliselt eesmärgikohane peamiselt kahe intsidiendi tõttu: CPS-reageeringu puudumine ja ebaõnnestunud ümberlülitushooldus <i>Allikas: teenustasemelepe ja kesksüsteemi käideldavuse 2024. aasta aruande kokkuvõte</i>
	roheline ≥ 99,99 %	99,98%	99,94%	99,67%	99,78%	
	99,99 % > kollane ≥ 99,50 %					
	punane < 99,50%					
8	VISi kesksüsteemi käideldavus					Osaliselt eesmärgikohane: tulenes koormuse tasakaalustaja probleemist VISi-EESi kasutuselevõtu ajal <i>Allikas: teenustasemelepe ja kesksüsteemi käideldavuse 2024. aasta aruande kokkuvõte</i>
	roheline ≥ 99,99 %	99,98%	99,69%	99,97%	99,92%	
	99,99 % > kollane ≥ 99,50 %					
	punane < 99,50%					
Süsteemi reageerimisaeg						
4	Eurodaci kesksüsteemi reageerimisaeg					Eesmärgikohane <i>Allikas: teenustasemelepe ja teenuse kuuaruanded</i>
	roheline ≥ 99,45%	100,00%	99,99%	99,98%	99,99%	
	99,45% > kollane ≥ 90%					
	punane < 90%					
7	SISi kesksüsteemi reageerimisaeg					Eesmärgikohane: <i>Allikas: teenustasemelepe ja teenuse kuuaruanded</i>
	roheline ≥ 99,5%	99,85%	98,98%	99,99%	100%	
	99,5% > kollane ≥ 99%					
	punane < 99%					
9	VISi kesksüsteemi reageerimisaeg					Osaliselt eesmärgikohane¹²⁵
	roheline = 100%	99,90%	99,70%	99,98%	99,89%	

¹²³ KPI staatust: **Eesmärgikohane** – eesmärk on saavutatud ja kõik on *roheline* või seatud eesmärgi piires. **Osaliselt eesmärgikohane** – kõik on *roheline* või *kollane* või mõned näitajad on veidi alla seatud eesmärgi. **Alla eesmärgi** – vähemalt üks näitaja on *punane* või oluliselt alla seatud eesmärgi. **Muu** – tegevus on ümber kavandatud või tühistatud.

¹²⁴ Käideldavuse arvutusvalem (täielik + plaaniline hooldus) on kõigi süsteemide puhul ühtlustatud.

¹²⁵ Riikide tasandil esinevad mõned hälbed, mis on tingitud ulatuslikest otsingutest.

KPI		Väärtus				Staatus ja andmeallikas ¹²³
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
	100% > kollane ≥ 90% punane < 90%					Allikas: teenustasemelepe ja teenuse kuuaruanded

Sidetaristu käideldavus

KPI		Väärtus				Staatus ja andmeallikas
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
Sidetaristu käideldavus						
5	Laivõrgu (WAN) kättesaadavus (SIS ja VIS) ¹²⁶					
	roheline ≥ 99,99%	99,9988%	99,9984%	99,9994%	99,9943%	Eesmärgikohane ¹²⁷
	99,99% > kollane ≥99,50%					Allikas: TESTA-ng
	punane < 99,50%					käideldavuse aruanne

Tegevustugi ja koolitus

KPI		Väärtus				Staatus ja andmeallikas
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
Koolitused liikmesriikidele						
16	Rahulolu kaasamisüritustega					
	Keskmine hinne > 4 (skaalal 1–6)	5,4	5,4	5,26	5,22	Eesmärgikohane Allikas: liikmesriikide koolituste planeerimise ja aruandluse tabel
Toimingute tugikeskus						
19	Kliendirahulolu: nende lõppkasutajate osakaal (%), kes on JSK süsteemide üldise toimimisega rahul või väga rahul					
	≥80%	95%	97%	97,3% SIS 97,0%, VIS 96,0%, Eurodac 99,0%	97,8% SIS 95,5%, VIS 99,0%, Eurodac 99,0%	Eesmärgikohane Allikas: iga-aastane klientide rahulolu uuring
20	eu-LISA kasutajatoe tõhusus					
	≥75%	95,00%	82,37%	100%	95%	Eesmärgikohane Allikas: kasutajatoe toimimise aruanne

Turve

KPI		Väärtus				Staatus ja andmeallikas
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
Turve ja talitluspidevus						
1	Täidetud kohustuslike turbe-eesmärkide protsent					
	100%	100%	100%	100%	100%	Eesmärgikohane Allikas: turbe tagamise näidikud
2	Hädaolukorraõppuste, turbe- ja talitluspidevuse õppuste arv aastas					
	2	2	3	3	2	Eesmärgikohane Allikas: turbe tagamise näidikud

¹²⁶ EuroDomaini näitaja üle teeb järelevalvet komisjoni digitaalteenuste peadirektoraat (DIGIT).

¹²⁷ See näitaja on madalam kui eelmistel aastatel, sest Poolas oli elektrikatkestus.

Üldjuhtimine ja nõuetele vastavus

KPI		Väärtus				Staatus ja andmeallikas
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
Projektijuhtimine						
21	Projektide hindamine: lõpetatud projekte hinnatakse kindlaksmääratud kvaliteedi-, kulu- ja ajaparameetrite lähtetaseme alusel, arvestades lubatud hälbeid					
	<10%	15,75%	16,59%	9,83%	ei kohaldata	Muu ¹²⁸
22	Projektijuhtimine: lõpetatud projektide vastavuse hindamine projekti elutsükli jooksul eu-LISA projektijuhtimismetoodika alusel					
	väikeprojektid: >75%	20%	väikeprojekt e ei lõpetatud	väikeprojekt e ei lõpetatud	ei kohaldata	Muu ¹²⁹
	keskmised projektid: >80%	76,2%	66%	76%	ei kohaldata	
	suurprojektid: >85%	suurprojekte ei lõpetatud	74%	75%	ei kohaldata	
Auditeerimine						
23	Auditeerimine: (A) ettenähtud tähtjaks rakendatud auditisoovituste määr (%)					
	Kriitilise tähtsusega: 100%	ei kohaldata	ei kohaldata	100%	ei kohaldata	Eesmärgikohane Allikas: IACi tegevusaruanne
	Väga olulised: ≥90%	72%	63%	80%	95%	Eesmärgikohane Allikas: IACi tegevusaruanne
	Olulised: ≥80%	85%	62%	93%	100%	Eesmärgikohane Allikas: IACi tegevusaruanne
23	Auditeerimine: (B) veel rakendamata soovituste arv ja vanus					
	Soovituse tähtpäevast on möödunud kuni 6 kuud: ≤4	3	4	0	0	Eesmärgikohane Allikas: IACi tegevusaruanne
	Soovituse tähtpäevast on möödunud 6 kuud kuni 1 aasta: ≤2	0	0	2	0	Eesmärgikohane Allikas: IACi tegevusaruanne
	Soovituse tähtpäevast on möödunud üle 1 aasta: ≤1	6	8	3	1	Eesmärgikohane Allikas: IACi tegevusaruanne

¹²⁸ 2024. aastal viis eu-LISA lõpule kaks IT-siseprojekti; ühtegi *standardprojekti** ei lõpetatud, peamiselt EESI hilinenud rakendamise ja teiste programmidega/projektidega tugeva seotuse tõttu. Et see põhinäitaja väärtus on väljendatud keskmise hälvetega protsendina (kulud/ajakava/ulatus), kusjuures hõlmatud on ainult kaks siseprojekti, ei saa 2024. aasta põhinäitaja arvutust pidada asjakohaseks. *eu-LISA projektijuhtimise sisemetoodika kohaselt on *standardprojekt* tegevus, mis peab vastama järgmistele kriteeriumidele: (ajutine JA unikaalne) JA ((eelarve JA kestus) VÕI töömaht)), kus eelarve > 300 000,00, kestus > 3 kuud ja töömaht > 3 täistööajale taandatud töökohta.

¹²⁹ See metoodikal PRINCE 2 põhinev näitaja ei kehti enam, sest eu-LISA projektijuhtimise sisemetoodika muutus 2024. aastal, kui võeti kasutusele lainemeetod ja väledad projektijuhtimistavad.

Haldus ja üldine tugi

KPI		Väärtus				Staatus ja andmeallikas
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
Keskkonnajuhtimine						
15	Keskkonnanäitaja: CO ₂ -jalajälg ¹³⁰					
	väiksem CO ₂ -heide kui eelmisel aastal	401 tonni	570 tonni ¹³¹	3507 tCO ₂ eq	3781 tCO ₂ eq ¹³²	Allikas: keskkonnanaruanne
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine						
10	Maksete assigneeringute tühistamise määr					
	<5%	7%	10,6%	5,8%	14,5%	Alla eesmärgi ¹³³ Allikas: tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
11	Eelarveliste kulukohustuste täitmise määr (%)					
	95–99%	100%	99%	100%	100%	Eesmärgikohane Allikas: tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
12	Maksete kasutamise määr (%)					
	>95%	99%	91,6%	99,9%	100%	Eesmärgikohane Allikas: tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
14	Ettenähtud tähtaja jooksul tehtud maksete osakaal (%)					
	>87,5%	99%	90,1%	96,4%	98,2%	Eesmärgikohane Allikas: tekkepõhise arvestuse süsteemi andmeladu
Hanked						
17	Hankeprotsessi tõhusus ¹³⁴					
	<25%	21,4%	9,5%	16,7%	0%	Eesmärgikohane Allikas: hankearuanne
18	Hangete haldamine: ajakavas olevad hankeprojektid					
	>60%	80,1%	140%	80%	63%	Eesmärgikohane Allikas: hankearuanne
Personalihaldus						
13	Haldus- ja tegevpersonali osakaal võrreldes kogupersonaliga (töötajad ja lähetatud riiklikud eksperdid) (%)					
	Halduspersonal: 20%	16,9%	16,3%	17,2%	18,6%	Osaliselt eesmärgikohane Allikas: töötajate võrdlusanalüüs 2024. aastal
	Tegevpersonal: 70%	73,2%	74,7%	74%	70,6%	Eesmärgikohane Allikas: personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
24	Iga-aastane töölt puudumise määr:					
	keskmine haiguspäevade arv: < 15 päeva töötaja kohta	4,1 päeva	7,5 päeva	9,7 päeva	3,4 päeva töötaja kohta	Eesmärgikohane Allikas: personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
	pikaajalisel haiguspuhkusel olevate töötajate osakaal (%): <10%	3,2%	4,6%	5,3 %	2,2%	Eesmärgikohane Allikas: personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
	haiguspuhkust mitte võtnud töötajate protsent: >15%	51,6%	42%	42,7%	43,0%	Eesmärgikohane Allikas: personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded

¹³⁰ CO₂-heidet on hinnatud keskmise CO₂ heitekoefitsiendi alusel vastavalt IPCC suunistele v_2006.

¹³¹ Sisaldab Prantsusmaal Strasbourgis Illkirchis asuva ajutise büroohoone CO₂-heidet.

¹³² CO₂-jalajälje suurenemine on peamiselt tingitud 2. valdkonna (elektar kõigis tegevuskohtades ja keskküte Tallinnas) suurenemisest ja arvutusmeetodi muudatusest, milles võeti võrreldes 2023. aastaga arvesse rohkem andmeid (nt jäätmekäitlusprotsess).

¹³³ Eelnevatest eelarveaastatest ülekandmist järgiti pidevalt kogu aasta vältel, mistõttu tühistati kulud alati, kui kulude põhjendus enam ei kehtinud.

¹³⁴ See näitaja arvutatakse kui pärast algatamist tühistatud pakkumuste ja aasta jooksul algatatud pakkumuste arvu suhe.

KPI		Väärtus				Staatus ja andmeallikas
Nr	Sihtväärtus	2021	2022	2023	2024	
25	Aastane tööjõu voolavus (%)					Üle eesmärgi suurenenud lahkumisavalduste arv Allikas: personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
	≤5%	5,5%	7,1%	4,1%	5,3%	
26	Ametikohtade täidetud aastas (%)					Alla eesmärgi ¹³⁶ Allikas: personalihalduse andmebaas, SYSPERI aruanded
	>94%	94,2%	82%	93,5%	92,4% ¹³⁵	
27	Talentide hoidmise indeks ¹³⁷					Eesmärgikohane ¹³⁸ Allikas: iLearn'i hindamisandmed
	> 0 2021. ja 2022. aastal ≤ 5% 2023. ja 2024. aastal	0,2	0,3	1,8%	0,7%	
28	Töötajate kaasamise tase					Osaliselt eesmärgikohane ¹⁴⁰ Allikas: kaasatuse uuring – eduplatvorm Eleteve
	≥ 6,3 2021. ja 2022. aastal ≥ 3,8 2023. ja 2024. aastal ¹³⁹	7,3	7,3	3,7	3,7	
Sidusrühmahaldus ja teabevahetus						
29	eu-LISA välissuhtluse mõju					Eesmärgikohane ¹⁴¹ Allikas: veebi ja sotsiaalmeedia analüütika * Twitter => 2023. aasta juuli seisuga X
	Sotsiaalmeedia: +200 jälgijat platvormi kohta aastas	LinkedIn: +5490 Twitter: +602 Facebook: +315 YouTube: +389	LinkedIn: +3127 Twitter: +405 Facebook: +285 YouTube: +99	LinkedIn: +4013 Twitter/X: +404 Facebook: +403 YouTube: +89	LinkedIn: +5262 X +235 Facebook: +651 YouTube: +98	
	Rahulolu kaasamisüritustega >90%	80%	86,3%	2023. aastal ei toimunud aastakonverentsi	2024. aastal ei toimunud aastakonverentsi	Muu: edasi lükatud 2025. aastasse Allikas: juhtkonna otsus
	Osalusmäär >95%	95%	95,3%	2023. aastal ei toimunud aastakonverentsi	2024. aastal ei toimunud aastakonverentsi	Muu: edasi lükatud 2025. aastasse Allikas: juhtkonna otsus
		* Kaks tööstuse ümarlauda, mis korraldati hübriidformaadis, veebiosaletusega >=100%.				Eesmärgikohane eeldatav veebiosaletuse määr ≥ 130
30	eu-LISA sisesuhtluse mõju (rahulolu-uuring)					Eesmärgikohane Allikas: Iga-aastane rahuolu-uuring
	Osalusmäär >51%	55%	59%	58%	52%	
	Rahulolu määr: >70% ametisesed kanalid/tegevused	93%	91%	89%	92%	Eesmärgikohane Allikas: iga-aastane rahuolu-uuring

¹³⁵ See arv sisaldab väljastatud tööpakkumisi; kui väljastatud tööpakkumised välja jätta, on täituvus 89,1%.

¹³⁶ 2024. aasta novembris eraldatud uusi ametikohti ei olnud võimalik 2024. aasta lõpuks täita.

¹³⁷ Aegunud; see näitaja jäetakse haldusnõukogule esitatud uute tulemuslikkuse põhinäitajate ettepanekust välja.

¹³⁸ Alates 2023. aastast ei kasutata hindamisel arvnäitajat; 2024. aasta näitaja näitab mitterahuldavate hindamiste osakaalu (%) hindamiste koguarvust.

¹³⁹ Skaala muutus 0–10-lt 1–5-le; avaliku sektori võrdlusalus on 3,8.

¹⁴⁰ Arendamisel ja rakendamisel on tegevuskava, et suurendada kaasatuse määra.

¹⁴¹ Kõigil sotsiaalmeediaplattformidel on jälgijate arv oluliselt suurenenud, mis näitab suurt kasvu. YouTube'i kasutatakse peamiselt videohoidlana, mitte aktiivse sotsiaalmeediakanalina; eu-LISA keskendub aktiivsele sotsiaalmeediale.

II lisa. Finantsjuhtimise statistika

Esialgne eelarve, ümberpaigutamised ja paranduseelarved

Allpool tabelis on kokkuvõte eelarvepeatükkide kaupa C1-vahendite eelarvelistest siseülekannetest 2024. aastal.

Eelarvepeatükk	KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUD (miljonites eurodes)				MAKSETE ASSIGNEERINGUD (miljonites eurodes)			
	esialgne eelarve	ümberpaigutamised	paranduseelarve	lõplik eelarve	esialgne eelarve	ümberpaigutamised	paranduseelarve	lõplik eelarve
A-11 Palgad ja toetused	39,25	0,04	2,70	41,99	39,25	0,04	2,70	41,99
A-12 Värbamiskulud	0,20	0,09		0,29	0,20	0,09		0,29
A-13 Lähetuskulud	0,66	-0,03		0,63	0,66	-0,03		0,63
A-14 Sotsiaal- ja meditsiiniteenuste taristu	2,52	-0,29		2,24	2,52	-0,29		2,24
A-15 Töötajate koolitus	1,41	-0,90		0,51	1,41	-0,90		0,51
JAOTIS 1 – PERSONALIKULUD	44,04	-1,09	2,70	45,66	44,04	-1,09	2,70	45,66
A-20 Ruumikulud	8,95	-4,06		4,89	8,95	-4,06		4,89
A-21 Ameti IT ja side	3,75	1,32		5,07	3,75	1,32		5,07
A-22 Vallasvara ja seonduvad kulud	0,44	0,22		0,66	0,44	0,22		0,66
A-23 Jooksvad halduskulud	1,69	-0,01		1,67	1,69	-0,01		1,67
A-25 Haldusnõukogu	0,75	-0,36		0,39	0,75	-0,36		0,39
A-26 Teave ja väljaanded	1,54	-0,69		0,85	1,54	-0,69		0,85
A-27 Välised tugiteenused	9,05	-1,50		7,54	9,05	-1,50		7,54
A-28 Julgeolek	5,23	-2,66		2,56	5,23	-2,66		2,56
JAOTIS 2 – TARISTU- ja TEGEVUSKULUD	31,39	-7,74		23,64	31,39	-7,74		23,64
B3-0 Taristu	55,75	-9,43		46,32	51,00	-3,73		47,28
B3-1 Siseküsimused	114,54	18,96	39,25	172,75	112,30	15,98		128,29
B3-2 Justiitsküsimused	4,29	1,75		6,04	4,40	0,43		4,83
B3-8 Tegevustugi	15,42	-2,44		12,98	14,27	-3,86		10,42
JAOTIS 3 – TEGEVUSKULUD	190,01	8,83	39,25	238,09	181,98	8,83		190,81
KOKKU	265,44	0,00	41,95	307,39	257,41	0,00	2,70	260,11

eu-LISA eelarve täitmine (rahastamisallikas C1)

Seoses 2024. aasta assigneeringutega (rahastamisallikas C1 – ELi 2024. aasta toetus).

Eelarvejaotis	KULUKOHUSTUSED (C1, miljonites eurodes)			MAKSED (C1, miljonites eurodes)		
	eelarves	kasutatud	%	eelarves	kasutatud	%
Jaotis 1 – Personalikulud	45,66	45,66	100,0%	45,66	45,66	100,0%
<i>sellest kasutatud</i>		45,66	100,0%		45,20	99,0%
<i>sellest automaatsed ülekandmised</i>					0,46	1,0%
Jaotis 2 – Taristu- ja tegevuskulud	23,64	23,64	100,0%	23,64	23,64	100,0%
<i>sellest kasutatud</i>		23,64	100,0%		17,22	72,8%
<i>sellest automaatsed ülekandmised</i>					6,42	27,2%
Jaotis 3 – Tegevuskulud	238,09	238,09	100,0%	190,81	190,81	100,0%
<i>sellest kasutatud</i>		238,09	100,0%		190,81	100,0%
KOKKU	307,39	307,39	100,0%	260,11	260,11	100,0%
<i>sellest kasutatud</i>		307,39	100,0%		253,22	97,4%
<i>sellest automaatsed ülekandmised</i>					6,89	2,6%

Eelarve täitmine (muud rahastamisallikad)

Lisaks aasta eelarvele (rahastamisallikas C1) rakendas amet järgmisi assigneeringuid:

- assigneeringud sihtotstarbelisest sisetulust (rahastamisallikas C4);¹⁴²
- eelmistest aastatest ülekantud kulukohustuste (jaotises 3 liigendatud ning jaotistes 1 ja 2 liigendamata) ning vastavate maksete (ainult liigendamata) assigneeringud (rahastamisallikas C8)¹⁴³;
- sihtotstarbelisest välistulust, assotsieerunud riikide osamaksetest vastavalt eu-LISA asutamismääruse artikli 46 lõike 3 punktile b ja Euroopa Komisjonilt ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi rakendamise rahastamiseks vastavalt määrusele (EL) 2023/969 (rahastamisallikas R0, ainult III jaotis).¹⁴⁴

Eelarvejaotis	Rahastamisallikas	KULUKOHUSTUS			MAKSE		
		eelarves (miljonites eurodes)	kasutatud (miljonites eurodes)	%	eelarves (miljonites eurodes)	kasutatud* (miljonites eurodes)	%
A-1 Personalikulud	C1	45,66	45,66	100,0%	45,66	45,20	99,0%
	C4	0,00	0,00	100,0%	0,00	0,00	100,0%
	C8	0,88	0,78	88,5%	0,88	0,78	88,5%
	Vahesumma	46,54	46,44	99,8%	46,54	45,98	98,8%
A-2 Taristu- ja tegevuskulud	C1	23,64	23,64	100,0%	23,64	17,22	72,8%
	C4	0,46	0,01	1,2%	0,46	0,00	0,0%
	C8	12,35	10,54	85,3%	12,35	10,54	85,3%
	Vahesumma	36,45	34,19	93,8%	36,45	27,76	76,2%
B0-3 Tegevuskulud	C1	238,09	238,09	100,0%	190,81	190,81	100,0%
	C4	0,03		0,0%	0,03		0,0%
	C8	350,83	337,27	96,1%			
	R0	106,66	64,62	60,6%	106,66	12,20	11,4%
	Vahesumma	695,60	639,98	92,0%	297,49	203,01	68,2%
KOKKU		778,59	720,61	92,6%	380,49	276,75	72,7%

Eelarvehahendite ümberpaigutused

2024. aasta jooksul tehti 20 ametisisesest ülekannet vastavalt artikli 26 lõikele 1 ja üks ülekanne (ülekanne nr 21 – viide LIS.6335) vastavalt eu-LISA finantseeskirjade artikli 26 lõikele 1 (seoses I jaotisega) ja artikli 26 lõikele 2 (seoses II jaotisega).¹⁴⁵ Ülekannete eesmärk oli tagada kulukohustuste ja maksete assigneeringute optimaalne eelarvesse kandmine.

Eelarvejaotis		Jaotis 1 – Personalikulud		Jaotis 2 – Taristu- ja halduskulud		Jaotis 3 – Tegevuskulud	
Eelarvevahendite ümberpaigutamine ¹⁴⁶	Viide	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
1	LIS.6035						ülekanded eelarvejaotise piires
2	LIS.6062 LIS.6063						ülekanded eelarvejaotise piires
3	LIS.6082	ülekanded eelarvejaotise piires					ülekanded eelarvejaotise piires
4	LIS.6103			-300 000	-300 000	300 000	300 000
5	LIS.6119	ülekanded eelarvejaotise piires		ülekanded eelarvejaotise piires			
6	LIS.6129					ülekanded eelarvejaotise piires	
7	LIS.6139					ülekanded eelarvejaotise piires	
8	LIS.6162						ülekanded eelarvejaotise piires
9	LIS.6164	ülekanded eelarvejaotise piires		ülekanded eelarvejaotise piires			
10	LIS.6169					ülekanded eelarvejaotise piires	
11	LIS.6168	ülekanded eelarvejaotise piires		ülekanded eelarvejaotise piires			

¹⁴² Assigneeringud aasta sihtotstarbelisest sisetulust.

¹⁴³ Kui kulukohustused võetakse liigendamata assigneeringute arvelt ja vastavaid summasid ei ole täielikult välja makstud, kantakse vastavad maksete assigneeringud automaatselt üle üksnes järgmisse eelarveaastasse. Sellisel juhul muutub rahastamisallikas C1-st C8-ks. Assigneeringud kantakse üle järgmisse aastasse ja vastavad kulukohustused kantakse edasi. Liigendatud assigneeringute puhul, mille kulukohustustega seotud summasid ei ole veel makstud, kantakse kulukohustused automaatselt üle, samuti vastavad kulukohustuste assigneeringud (rahastamisallikas C8). Teisalt maksete assigneeringuid üle ei kanta ning järgmise aasta kohta tuleb leida muud rahastamisallikad (rahastamisallikas C1).

¹⁴⁴ Assigneeringud sihtotstarbelisest välistulust (aasta kohta ja järgmisse eelarveaastasse üle kantud).

¹⁴⁵ eu-LISA finantseeskirjad, mis kehtivad alates 1. septembrist 2019 ja võeti vastu haldusnõukogu otsusega nr 2019-198.

¹⁴⁶ Eelarvehahendite ülekanded eelarvejaotiste vahel on kajastatud nende täisväärtuses eurodena.

Eelarvejaotis		Jaotis 1 – Personalikulud		Jaotis 2 – Taristu- ja halduskulud		Jaotis 3 – Tegevuskulud	
Eelarvevahe ndite ümberpaigut amine ¹⁴⁶	Viide	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
12	LIS.6209					ülekanded eelarvejaotise piires	
13	LIS.6202			ülekanded eelarvejaotise piires			
14	LIS.6204					ülekanded eelarvejaotise piires	
15	LIS.6234	1 950 000	1 950 000	-1 950 000	-1 950 000		
16	LIS.6237			-885 461	-885 461	885 461	885 461
	LIS.6239					ülekanded eelarvejaotise piires	
17	LIS.6258					ülekanded eelarvejaotise piires	
18	LIS.6279	-2 815 666	-2 815 666	-2 824 505	-2 824 505	5 640 172	5 640 172
	LIS.6280	ülekanded eelarvejaotise piires					
19	LIS.6299					ülekanded eelarvejaotise piires	
20	LIS.6326					ülekanded eelarvejaotise piires	
21	LIS.6335	-221 656	-221 656	-1 783 775	-1 783 775	2 005 430	2 005 430
KOKKU		-1 087 322	-1 087 322	-7 743 741	-7 743 741	8 831 063	8 831 063

Eelarvehandite ümberpaigutuste üksikasjalik loetelu (kõik rahastamisallikad)

Nr	viide	kuupäev	eelarverida	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
1	LIS.6035	25.1.2024	B03820 Nõuanderühmad	0,00	-200 000,00
			B03811 Konsultatsioonid ja uuringud	0,00	920 000,00
			B03111 EES	0,00	26 124 754,00
			B03112 ETIAS	0,00	9 100 794,00
			B03810 Välistugi	0,00	-720 000,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	0,00	-7 559 417,00
			B03100 SIS II	0,00	-6 711 922,00
			B03110 VIS	0,00	-14 430 543,00
			B03010 Laivõrgud	0,00	-6 523 666,00
2	LIS.6062	20.2.2024	B03820 Nõuanderühmad	0,00	-400 000,00
			B03002 Varukeskus – tegevuskulud	0,00	-600 000,00
			B03811 Konsultatsioonid ja uuringud	572,82	0,00
			B03120 Eurodac	0,00	2 700 000,00
			B03810 Välistugi	-572,82	-600 000,00
			B03800 Süsteemide turve ja talitluspidevus	0,00	-600 000,00
			B03831 Koolitus liikmesriikidele	0,00	-500 000,00
	LIS.6063		B03111 EES	-3 424 989,52	-3 424 989,52
			B03130 Koostalitlusvõime	-350 010,48	-350 010,48
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	3 775 000,00	3 775 000,00
3	LIS.6082	19.4.2024	A01402 Euroopa kool	-185 204,98	-185 204,98
			A01120 Lähetatud riiklike ekspertide ja praktikantide toetused	185 204,98	185 204,98
			B03111 EES	7 200 000,00	0,00
			B03112 ETIAS	14 000 000,00	0,00
			B03120 Eurodac	2 750 000,00	0,00
			B03130 Koostalitlusvõime	-6 900 000,00	0,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	-7 600 000,00	0,00
			B03100 SIS II	8 600 000,00	0,00
			B03010 Laivõrgud	-18 050 000,00	0,00
			4	LIS.6103	14.6.2024
B03820 Nõuanderühmad	-80 000,00	0,00			
B03811 Konsultatsioonid ja uuringud	498 968,61	480 820,45			
B03810 Välistugi	300 000,00	-260 820,45			

Nr	viide	kuupäev	eelarverida	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
			B03821 Muud koosolekud ja lähetused	80 000,00	80 000,00
			B03800 Süsteemide turve ja talitluspidevus	-498 968,61	0,00
5	LIS.6119	11.7.2024	A01400 Iga-aastane arstlik kontroll	10 000,00	10 000,00
			A01120 Lähetatud riiklike ekspertide ja praktikantide toetused	80 000,00	80 000,00
			A01500 Töötajate koolitamine	-90 000,00	-90 000,00
			A02000 Ruumikulud	-500 000,00	-500 000,00
			A02700 Välistoe teenused	712 000,00	712 000,00
			A02600 Teave ja väljaanded	-212 000,00	-212 000,00
6	LIS.6129	31.7.2024	B03820 Nõuanderühmad	0,00	-200 000,00
			B03811 Konsultatsioonid ja uuringud	0,00	-498 968,61
			B03200 ECRIS	0,00	198 000,00
			B03111 EES	0,00	-2 808 000,00
			B03130 Koostalitlusvõime	0,00	6 280 968,61
			B03821 Muud koosolekud ja lähetused	0,00	-190 000,00
			B03101 PRUM	0,00	-4 150 000,00
			B03100 SIS II	0,00	165 000,00
			B03110 VIS	0,00	1 077 000,00
			B03010 Laivõrgud	0,00	126 000,00
7	LIS.6139	29.8.2024	B03112 ETIAS	0,00	-3 299 396,00
			B03130 Koostalitlusvõime	5 590 916,25	0,00
			B03110 VIS	-5 590 916,25	0,00
			B03010 Laivõrgud	0,00	3 299 396,00
8	LIS.6162	24.9.2024	B03820 Nõuanderühmad	0,00	-300 000,00
			B03111 EES	0,00	-4 700 000,00
			B03112 ETIAS	0,00	-2 000 000,00
			B03810 Välistugi	0,00	465 000,00
			B03130 Koostalitlusvõime	0,00	1 000 000,00
			B03821 Muud koosolekud ja lähetused	0,00	-60 000,00
			B03822 Schengeni hindamised	0,00	-5000,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	0,00	1 000 000,00
			B03100 SIS II	0,00	500 000,00
			B03831 Koolitus liikmesriikidele	0,00	-400 000,00
			B03110 VIS	0,00	1 500 000,00
			B03010 Laivõrgud	0,00	3 000 000,00
9	LIS.6164	24.9.2024	A01200 Värbamis- ja üleviimiskulud	250 000,00	250 000,00
			A01500 Töötajate koolitamine	-250 000,00	-250 000,00
			A02100 Ameti IT ja side	1 000 000,00	1 000 000,00
			A02000 Ruumikulud	-1 135 000,00	-1 135 000,00
			A02200 Kontoriseadmed ja logistikateenused	135 000,00	135 000,00
10	LIS.6169	08.10.2024	B03820 Nõuanderühmad	-920 000,00	0,00
			B03002 Varukeskus – tegevuskulud	-1 060 000,00	-100 000,00
			B03811 Konsultatsioonid ja uuringud	-428 968,61	0,00
			B03201 e-CODEX	-735 381,50	-830 000,00
			B03200 ECRIS	586 645,10	0,00
			B03111 EES	3 619 160,56	-4 189 000,00
			B03112 ETIAS	0,00	-881 000,00
			B03810 Välistugi	-71 626,51	0,00
			B03130 Koostalitlusvõime	4 351 748,87	3 000 000,00
			B03101 PRUM	-4 150 000,00	0,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	-1 889 713,75	3 000 000,00
			B03100 SIS II	871 771,84	0,00

Nr	viide	kuupäev	eelarverida	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
			B03801 Testimine ja üleminek	-333 636,00	0,00
			B03831 Koolitus liikmesriikidele	-900 000,00	0,00
			B03110 VIS	3 560 000,00	0,00
			B03010 Laivõrgud	-2 500 000,00	0,00
11	LIS.6168	09.10.2024	A01100 Ajutiste teenistujate palgad ja toetused	250 000,00	250 000,00
			A01500 Töötajate koolitamine	-250 000,00	-250 000,00
			A02800 Ameti julgeolek	-136 000,00	-136 000,00
			A02000 Ruumikulud	-400 000,00	-400 000,00
			A02331 Personalihalduse lõivud ja tasud	16 000,00	16 000,00
			A02200 Kontoriseadmed ja logistikateenused	400 000,00	400 000,00
			A02330 Muud jooksvad kulud	120 000,00	120 000,00
12	LIS.6209	31.10.2024	B03820 Nõuanderühmad	0,00	-20 000,00
			B03111 EES	0,00	-660 652,52
			B03120 Eurodac	0,00	-353 205,18
			B03810 Välistugi	0,00	-100 000,00
			B03130 Koostalitlusvõime	0,00	2 244 723,07
			B03821 Muud koosolekud ja lähetused	0,00	-46 000,00
			B03822 Schengeni hindamised	0,00	-5000,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	1 000 000,00	-302 000,00
			B03100 SIS II	0,00	-700 000,00
			B03800 Süsteemide turve ja talitluspidevus	0,00	77 134,63
			B03801 Testimine ja üleminek	0,00	-35 000,00
			B03831 Koolitus liikmesriikidele	0,00	-100 000,00
			B03110 VIS	-1 000 000,00	0,00
13	LIS.6202	25.10.2024	A02100 Ameti IT ja side	400 000,00	400 000,00
			A02000 Ruumikulud	-400 000,00	-400 000,00
14	LIS.6204	31.10.2024	B03111 EES	-1 319 691,92	0,00
			B03112 ETIAS	-3 518 852,10	0,00
			B03120 Eurodac	-1 329 070,16	0,00
			B03100 SIS II	-90 556,64	0,00
			B03110 VIS	-3 326 957,41	0,00
			B03010 Laivõrgud	9 585 128,23	0,00
15	LIS.6234	22.11.2024	A01400 Iga-aastane arstlik kontroll	-3868,40	-3868,40
			A01110 Lepinguliste töötajate palgad ja toetused	1 153 346,49	1 153 346,49
			A01200 Värbamis- ja üleviimiskulud	-136 478,09	-136 478,09
			A01100 Ajutiste teenistujate palgad ja toetused	1 200 000,00	1 200 000,00
			A01500 Töötajate koolitamine	-263 000,00	-263 000,00
			A02100 Ameti IT ja side	-20 950,00	-20 950,00
			A02800 Ameti julgeolek	-593 290,73	-593 290,73
			A02220 Dokumentatsiooni ja raamatukogu kulud	-660,95	-660,95
			A02000 Ruumikulud	-277 633,60	-277 633,60
			A02700 Välistoe teenused	-236 761,07	-236 761,07
			A02331 Personalihalduse lõivud ja tasud	-548,38	-548,38
			A02600 Teave ja väljaanded	-360 077,91	-360 077,91
			A02320 Õigusabikulud	-56 617,74	-56 617,74
			A02500 Haldusnõukogu koosolekud	-30 202,17	-30 202,17
			A02200 Kontoriseadmed ja logistikateenused	-121 048,21	-121 048,21
			A02510 Muud koosolekud	-205 117,73	-205 117,73
			A02330 Muud jooksvad kulud	-47 091,51	-47 091,51
16	LIS.6237	22.11.2024	A02800 Ameti julgeolek	-595 461,40	-595 461,40
			A02000 Ruumikulud	-290 000,00	-290 000,00

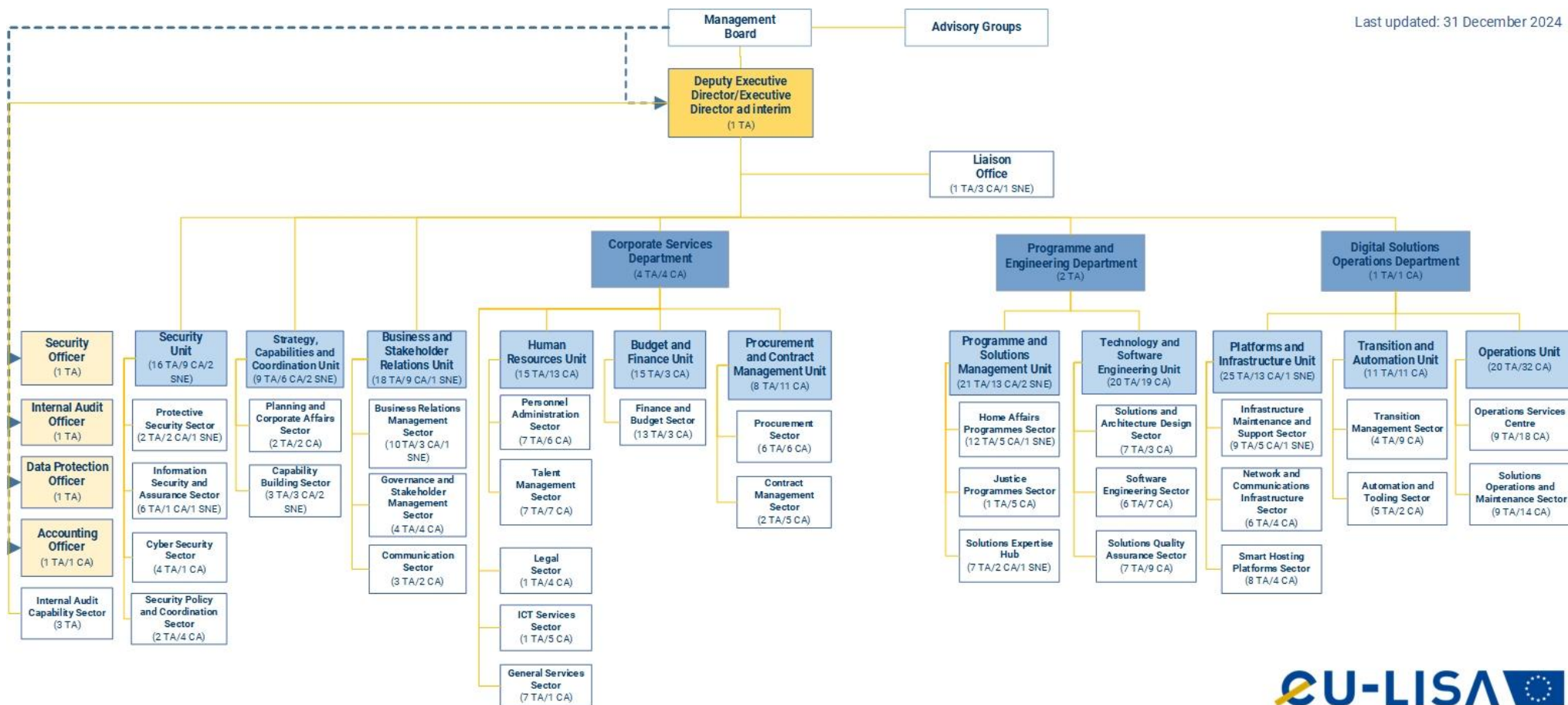
Nr	viide	kuupäev	eelarverida	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
	LIS.6239		B03201 e-CODEX	0,00	6107,00
			B03200 ECRIS	0,00	46 275,00
			B03111 EES	0,00	150 000,00
			B03112 ETIAS	0,00	40 713,70
			B03120 Eurodac	0,00	-1 428 173,70
			B03810 Välistugi	0,00	-600 000,00
			B03130 Koostalitlusvõime	0,00	426 927,00
			B03821 Muud koosolekud ja lähetused	-29 401,75	0,00
			B03822 Schengeni hindamised	-10 000,00	0,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	3 550 273,20	539 534,40
			B03800 Süsteemide turve ja talitluspidevus	39 401,75	-81 000,00
			B03110 VIS	-2 664 811,80	1 785 078,00
			B03111 EES	-6 464 818,48	-6 464 818,48
			B03130 Koostalitlusvõime	1 500 000,00	1 500 000,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	6 464 818,48	6 464 818,48
17	LIS.6258	28.11.2024	B03110 VIS	-1 500 000,00	-1 500 000,00
			B03111 EES	-4 000 000,00	-4 000 000,00
			B03112 ETIAS	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03120 Eurodac	-500 000,00	-500 000,00
			B03100 SIS II	-2 000 000,00	-2 000 000,00
			B03110 VIS	-8 405 937,07	-8 405 937,07
18	LIS.6279	11.12.2024	B03010 Laivõrgud	15 905 937,07	15 905 937,07
			A01110 Lepinguliste töötajate palgad ja toetused	-718 797,25	-718 797,25
			A01301 Lähetuskulud	-72,00	-72,00
			A01401 Lastesõime toetus	-40 994,43	-40 994,43
			A01200 Värbamis- ja üleviimiskulud	-16 159,56	-16 159,56
			A01120 Lähetatud riiklike ekspertide ja praktikantide toetused	-13 329,24	-13 329,24
			A01403 Ühiskondlik tegevus	-53 282,20	-53 282,20
			A01100 Ajutiste teenistujate palgad ja toetused	-1 935 370,34	-1 935 370,34
			A01500 Töötajate koolitamine	-37 661,35	-37 661,35
			A02100 Ameti IT ja side	18 430,96	18 430,96
			A02800 Ameti julgeolek	-974 265,00	-974 265,00
			A02000 Ruumikulud	-268 430,96	-268 430,96
			A02700 Välistoe teenused	-1 502 953,95	-1 502 953,95
			A02320 Õigusabikulud	-15 000,00	-15 000,00
			A02200 Kontoriseadmed ja logistikateenused	-77 367,82	-77 367,82
			A02510 Muud koosolekud	-4918,66	-4918,66
			B03820 Nõuanderühmad	-153 664,78	-101 367,52
			B03002 Varukeskus – tegevuskulud	-57 761,60	-105 183,90
			B03811 Konsultatsioonid ja uuringud	-70 000,00	0,00
			B03201 e-CODEX	0,00	90 693,16
			B03200 ECRIS	1 025 709,23	1 025 709,23
			B03111 EES	1 553 517,96	1 553 517,96
			B03112 ETIAS	775 525,71	775 525,71
			B03120 Eurodac	0,00	-146 490,61
			B03810 Välistugi	0,00	464 543,82
			B03130 Koostalitlusvõime	1 766 338,69	1 766 338,69
			B03821 Muud koosolekud ja lähetused	-16 598,25	-50 433,88
			B03822 Schengeni hindamised	-26 560,28	-17 760,83
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	646 933,59	820 152,48
			B03100 SIS II	0,00	-263 546,48

Nr	viide	kuupäev	eelarverida	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
	LIS.6280		B03800 Süsteemide turve ja talitluspidevus	196 733,78	36 161,87
			B03801 Testimine ja üleminek	0,00	-82 350,96
			B03831 Koolitus liikmesriikidele	-2,25	-163 180,03
			B03110 VIS	0,00	294 572,15
			B03010 Laivõrgud	0,00	-256 729,06
			A01402 Euroopa kool	-3365,82	-3365,82
			A01403 Ühiskondlik tegevus	3365,82	3365,82
19	LIS.6299	13.12.2024	B03201 e-CODEX	580 548,58	0,00
			B03200 ECRIS	166 031,90	0,00
			B03111 EES	-6 984 247,06	0,00
			B03112 ETIAS	651 544,93	0,00
			B03120 Eurodac	-9 610 000,00	0,00
			B03130 Koostalitlusvõime	579 176,72	0,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	6 552 983,42	0,00
			B03100 SIS II	2 416 263,05	0,00
			B03110 VIS	5 647 698,46	0,00
20	LIS.6326	17.12.2024	B03820 Nõuanderühmad	-17 023,68	0,00
			B03200 ECRIS	126 337,48	0,00
			B03111 EES	432 262,20	0,00
			B03112 ETIAS	300 608,40	0,00
			B03120 Eurodac	-4 635 579,91	0,00
			B03130 Koostalitlusvõime	2 043 630,17	0,00
			B03000 Jagatud süsteemitaristu	388 241,76	0,00
			B03100 SIS II	108 685,62	0,00
			B03831 Koolitus liikmesriikidele	-470,31	0,00
			B03110 VIS	1 253 308,27	0,00
21	LIS.6335	18.12.2024	A01110 Lepinguliste töötajate palgad ja toetused	-347,99	-347,99
			A01301 Lähetuskulud	-27 086,01	-27 086,01
			A01200 Värbamis- ja üleviimiskulud	-11 943,07	-11 943,07
			A01120 Lähetatud riiklike ekspertide ja praktikantide toetused	-3719,07	-3719,07
			A01403 Ühiskondlik tegevus	-12 003,89	-12 003,89
			A01100 Ajutiste teenistujate palgad ja toetused	-157 320,89	-157 320,89
			A01500 Töötajate koolitamine	-9234,72	-9234,72
			A02100 Ameti IT ja side	-79 657,58	-79 657,58
			A02800 Ameti julgeolek	-364 909,71	-364 909,71
			A02220 Dokumentatsiooni ja raamatukogu kulud	-253,31	-253,31
			A02000 Ruumikulud	-485 370,27	-485 370,27
			A02700 Välistoe teenused	-474 234,40	-474 234,40
			A02600 Teave ja väljaanded	-115 083,46	-115 083,46
			A02320 Õigusabikulud	-30 000,00	-30 000,00
			A02500 Haldusnõukogu koosolekud	-116 260,74	-116 260,74
			A02200 Kontoriseadmed ja logistikateenused	-114 723,81	-114 723,81
			A02510 Muud koosolekud	-3281,37	-3281,37
			B03002 Varukeskus – tegevuskulud	0,00	-0,03
			B03201 e-CODEX	0,00	-99 198,53
			B03200 ECRIS	0,00	-6999,65
			B03111 EES	2 005 430,29	2 140 187,87
			B03112 ETIAS	0,00	63 884,91
			B03810 Välistugi	0,00	-43 165,40
			B03130 Koostalitlusvõime	0,00	72 144,19
			B03110 VIS	0,00	-56 123,09

Nr	viide	kuupäev	eelarverida	kulukohustuste assigneering	maksete assigneering
			B03010 Laivõrgud	0,00	-65 299,98

III lisa. Organisatsiooniskeem

14. märtsil 2024 käivitas eu-LISA **organisatsioonimuutuste algatuse**, et toetada veelgi oma missiooni tõhusat täitmist, anda sidusrühmadele lisaväärtust ja luua suurepärane töökoht. Algatus RAISE lõppes 2024. aasta augustis ning sellega kehtestati läbivaadatud organisatsiooniline struktuur, millega muudeti olemasolevaid osakondi, üksusi ja sektoreid ning loodi uusi.

EN	TÖLGE
Management Board	Haldusnõukogu
Advisory Groups	Nõuanderühmad
EXECUTIVE DIRECTOR ad interim	Tegevdirektori kohusetäitja
* Deputy Executive Director	* Tegevdirektori asetäitja
* Liaison Office (LIOS).	* Kontaktbüroo
* Security Officer.	* Turbejuht
* Data Protection Officer (DPO)	* Andmekaitseametnik
* Accounting Officer (ACCO)	* Peaarvepidaja
* Internal Audit Capability Sector (IACS)	* Siseauditi suutlikkuse sektor
SECURITY UNIT	TURBETALITUS
*Protective Security Sector	*Kaitseturbesektor
*Information Security and Assurance Sector	*Infoturbe ja -kindluse sektor
*Cyber Security Sector	*Küberturbesektor
*Security Policy and Coordination Sector	*Turbepoliitika ja koordineerimise sektor
STRATEGY, CAPABILITIES and COORDINATION UNIT	STRATEEGIA, SUUTLIKKUSE JA KOORDINEERIMISE TALITUS
*Planning and Corporate Affairs Sector	*Planeerimise ja sisehalduse sektor
*Capability Building Sector	*Suutlikkuse arendamise sektor
BUSINESS and STAKEHOLDER RELATIONS UNIT	TEGEVUS- JA SIDUSRÜHMASUHETE TALITUS
*Business Relations Management Sector	*Tegevussuhete halduse sektor
*Governance and Stakeholder Management Sector	*Üldjuhtimise ja sidusrühmahalduse sektor
*Communication Sector	*Teabevahetuse sektor
CORPORATE SERVICES DEPARTMENT	AMETISISESTE TEENUSTE OSAKOND
*Legal Sector	*Õigussektor
*ICT Services Sector	*IKT-teenuste sektor
*General Services Sector	*Üldteenuste sektor
HUMAN RESOURCES UNIT.	PERSONALITALITUS
*Personnel Administration Sector	*Personali halduse sektor
*Talent Management Sector	*Talendihalduse sektor
BUDGET and FINANCE UNIT	EELARVE- JA FINANTSTALITUS
*Finance and Budget Sector	*Finants- ja eelarvesektor
PROCUREMENT and CONTRACT MANAGEMENT UNIT	HANKE- JA LEPINGUHALDUSE TALITUS
*Procurement Sector	*Hankesektor
*Contract Management Sector	*Lepinguhalduse sektor
PROGRAMME and ENGINEERING DEPARTMENT	PROGRAMMI- ja TEHNOSTUSOSAKOND
PROGRAMME and SOLUTIONS MANAGEMENT UNIT	PROGRAMMIDE JA LAHENDUSTE HALDUSE TALITUS
*Home Affairs Programmes Sector	*Siseküsimuste valdkonna programmide sektor
*Justice Programmes Sector	*Justiitsvaldkonna programmide sektor
*Solutions Expertise Hub	*Lahenduste eksperdikeskus
TECHNOLOGY and SOFTWARE ENGINEERING UNIT	TEHNOLOOGIA ja TARKVARATEHNIKA TALITUS
*Solutions and Architecture Design Sector	*Lahenduste ja arhitektuuri kavandamise sektor
*Software Engineering Sector	*Tarkvaratehnika sektor
*Solutions Quality Assurance Sector	*Lahenduste kvaliteedi tagamise sektor
DIGITAL SOLUTIONS OPERATIONS DEPARTMENT	DIGITAALSETE LAHENDUSTE KÄITUSE OSAKOND
PLATFORMS and INFRASTRUCTURE UNIT	PLATVORMIDE JA TARISTU TALITUS
*Infrastructure Maintenance and Support Sector	*Taristu hooldus- ja tugiteenuste sektor
*Network and Communications Infrastructure Sector	*Võrgu- ja sidetaristu sektor
*Smart Hosting Platforms Sector	*Nutimajutusplatvormide sektor
TRANSITION and AUTOMATION UNIT	ÜLEMINER- JA AUTOMATISEERIMISTALITUS
*Transition Management Sector	*Üleminekuhalduse sektor
*Automation and Tooling Sector	*Automatiseerimise ja abivahendite sektor
OPERATIONS UNIT	KÄIDUTALITUS
*Operations Services Centre	*Käiduteenuste keskus
*Solutions Operations and Maintenance Sector	*Lahenduste käituse ja hoolduse sektor

IV lisa. Ametikohtade loetelu ja personalihalduse lisateave

eu-LISA ametikohtade loetelu

eu-LISA esialgne ametikohtade loetelu sisaldas **401 lubatud ametikohta**, sealhulgas 228 ajutist teenistujat (TA), 162 lepingulist töötajat (CA) ja 11 lähetatud riiklikku eksperti (SNE). 2024. aasta novembris **suurendati** seoses rände- ja varjupaigaleppesest tulenevate muudatustega eu-LISA ametikohtade loetelu **421 ametikohani**, suurendades ajutiste teenistujate (239) ja lepinguliste töötajate (171) arvu. Lähetatud riiklike ekspertide ametikohtade arv sel perioodil ei muutunud.

AD kategooria ja palgaaste	Ajutised töötajad	AST kategooria ja palgaaste	Ajutised töötajad
AD 16	0	Ei kohaldata	0
AD 15	0	AST 11	0
AD 14	2	AST 10	0
AD 13	3	AST 9	1
AD 12	4	AST 8	5
AD 11	11	AST 7	8
AD 10	13	AST 6	12
AD 9	27	AST 5	10
AD 8	41	AST 4	15
AD 7	11	AST 3	2
AD 6	52	AST 2	0
AD 5	22	AST 1	0
AD kokku	186	AST kokku	53

Teave iga ametikoha palgaastme kohta ametisse nimetamisel

Allpool tabelis on Euroopa Komisjoni loetletud põhirollidele vastavad palgaastmed eu-LISAs. Kui komisjoni ja eu-LISA terminoloogia erinevad, on loetletud ametisisesed ametinimetused. Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artiklis 53 märgitud palgaastmeid ületavad ametisse nimetamise palgaastmed tulenevad asjaolust, et personali töölevõtmine toimus ameti tegevuse alguses, kui eu-LISA ametikohtade loetelus olid määratud kõrgemad palgaastmed.

Põhirollid	Lepingu liik (ametnik, ajutine teenistuja (TA) või lepinguline töötaja (CA))	Tegevusüksus, palgaaste töölevõtmisel	Haldustugi või toimingud
Osakonna juhataja (2. aste)	TA	AD 12	haldustugi/põhitegevus
Talituse juhataja (3. aste)	TA	AD 9	haldustugi/põhitegevus
Sektori juhataja (4. aste) (üksuse juhataja roll puudub)	Ajutised teenistujad	AD 5, AD 6, AD 7	haldustugi/põhitegevus
Vanemametnik	TA	AD 7	haldustugi/põhitegevus
Ametnik	TA, CA	AD 5, AD 6, FG IV	haldustugi/põhitegevus
Organisatsiooniteenuste osakonna juhataja	TA	AD 12	Haldustugi
Personalitalituse juhataja	TA	AD 9	Haldustugi
Finants- ja hanketalituse juhataja	TA	AD 10	Neutraalne
Siseauditi üksuse juhataja	TA	AD 9	haldustugi/neutraalne
Peaarvepidaja	TA	AD 9	Neutraalne
Andmekaitsejuht	TA	AD 8	Haldustugi
Tegevdirektori isiklik assistent	TA	AST 5	Haldustugi
Osakonna/talituse juhataja sekretärid/assistendid	TA, CA	AST 3, FG II	haldustugi/põhitegevus

eu-LISA võrdlusanalüüs

2024. aasta lõpus tegi eu-LISA võrdlusanalüüsi, kasutades 2014. aastal ELi asutuste haldusjuhtide kokkulepitud metoodikat. Metoodika loomiseks kohandati, täiustati ja täpsustati komisjoni võrdlusanalüüsi metoodikat. Võrdlusanalüüsis liigitatakse inimressursid selle järgi, mis rolli täidab iga ametikoht organisatsioonis. Analüüsi eesmärk on näidata, kui palju on organisatsiooni kõigis talitustes töökohti, mis kuuluvad kategooriatesse „haldustugi ja koordineerimine“, „põhitegevus“ ja „neutraalne“. Võrdlusanalüüsis käsitleti kõiki eu-LISA ametikohti. Analüüsi tulemused on allpool tabelites.

2024. aasta võrdlusanalüüsi tulemused näitavad põhitegevusega seotud ametikohtade osakaalu vähenemist 74,0%-lt 70,6%-le (3,4%), kusjuures üldine põhitegevus vähenes 3% võrra, samas kui programmijuhtimine vähenes 0,4% võrra. Haldustoe osutamise ja koordineerimisega seotud ametikohtade protsent suurenes 1,5% võrra (varem 17,1%, nüüd 18,6%). Neutraalsete ametikohtade protsent vähenes 8,9%-lt 10,7%-le (1,8% võrra).

Töökoha liigi (alam)kategooria	2023 (%)	2024 (%)	Uued andmed
Haldustugi ja koordineerimine	17,1%	18,6%	+1,5%
haldustugi	12,1%	13,9%	+1,8%
koordineerimine	5,0%	4,7%	-0,3%
Põhitegevus	74,0%	70,6%	-3,4%
põhitegevuse tipptasemel koordineerimine	5,7%	5,7 %	0,0%
programmide juhtimine ja rakendamine	3,5%	3,1%	-0,4%
hindamine ja mõju hindamine	0,0%	0,0%	0,0%
üldine põhitegevus	64,8%	61,8%	-3,0%
Neutraalne	8,9%	10,7%	+1,8%
rahandus/kontroll	8,9%	10,7%	+1,8%
keeleteenused	0,0%	0,0%	0,0 %

Amet analüüsis ka (kohapeal töötavate) väliste teenuseosutajate¹⁴⁷ hõivatud ametikohti ja võrdlustulemused olid järgmised: haldustoe ja koordineerimisega seotud ametikohtade osakaal vähenes 1,45% võrra (53,5%-lt 52,05%-le); põhitegevusega seotud ametikohtade koguarv suurenes 2,58% võrra (43,3%-lt 45,89%-le), samas kui programmijuhtimisega seotud ametikohtade arv vähenes 2,66% võrra. Neutraalsete ametikohtade protsent vähenes 1,13% võrra 3,2%-lt 2,05%-le.

Töökoha liigi (alam)kategooria	2023 (%)	2024 (%)	Uued andmed
Haldustugi ja koordineerimine	53,5%	52,05%	-1,45%
haldustugi	36%	30,14%	-6,17%
koordineerimine	17%	21,92%	+4,72%
Põhitegevus	43,3%	45,89%	+2,58%
põhitegevuse tipptasemel koordineerimine	0,6%	0%	-0,64%
programmide juhtimine ja rakendamine	10,2%	7,53%	-2,66%
hindamine ja mõju hindamine	2,6%	2,05%	-0,49%
üldine põhitegevus	29,9%	36,30%	+6,37%
Neutraalne	3,2%	2,05%	-1,13%
rahandus/kontroll	3,2%	2,05%	-1,13%
keeleteenused	0%	0%	0%

Vastuvõetud personalihalduse rakenduseeskirjad

Amet ei teinud oma personalipoliitikas suuremaid muudatusi ega võtnud vastu ühtegi rakenduseeskirja.

Hüvitatava puhkuse kavad

Vastavalt Euroopa Parlamendi eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevale 2011. aasta raportile peavad kõik ELi asutused teatama paindliku tööaja ja hüvitatava puhkuse süsteemide raames iga palgaastme lubatud puhkusepäevade arvu.

Ametil on volitused osutada liikmesriikidele teenuseid pidevalt (ööpäev läbi seitsmel päeval nädalas), mis tähendab, et osa töötajaid töötab vahetustega või on valves. Sekkumised seoses ameti hallatavate IT-süsteemidega nõuavad aeg-ajalt töötamist väljaspool tavapärast tööaega, sealhulgas öösel või riigipühadel. Seega on paindlikul tööajal või valve ajal toimunud väljakutsetel tehtud ületunnitöö hüvitamine organisatsiooni

¹⁴⁷ Profiilide registris tehti võrdlusanalüüs 2024. aasta detsembris, peamiselt EXTRA-NG osas.

igapäevategevuse lahutamatu osa.

Allpool tabelis on ületunnitöö hüvitamiseks antud puhkuspäevade arv töötajate tegevusüksuste ja palgaastmete järgi ning hüvitatud päevade keskmine arv. Ülevaade ei hõlma valveteenistust, sest töötajad saavad rahalist hüvitist. Lähetatud riiklikud eksperdid (SNE) saavad hüvitiseks siiski puhkeajaga paindliku tööaja või ületundide raames, sõltuvalt valveteenistuse eest hüvitatavate tundide või päevade arvust.

Tegevusüksus	Hüvitise liik	Kasutatud päevade arv kokku	Töötajate arv	Keskmine päevade arv inimese kohta
TA AD	ületunnitöö	30,5	6	5,1
	paindlik tööaeg	1066,5	137	7,8
TA AST	ületunnitöö	2,5	1	2,5
	paindlik tööaeg	219	32	6,8
CA FG II	ületunnitöö	0	0	0,0
	paindlik tööaeg	6	1	6,0
CA FG III	ületunnitöö	0	0	0,0
	paindlik tööaeg	139	31	4,5
CA FG IV	ületunnitöö	3	2	1,5
	paindlik tööaeg	542,5	87	6,2
SNE	ületunnitöö	11	1	11
	paindlik tööaeg	58	10	5,8
Kokku		2078	308	6,7

V lisa. Inimressursid ja finantsvahendid tegevuste kaupa

Inimressursid tegevuste kaupa

2024. aastal kasutati kokku 375 ametikohast täistööajale taandatuna 250,4 ametikohta (70,6% töötajatest) põhitegevusega seotud tegevusteks ja täistööajale taandatuna 38,1 ametikohta (10,7% töötajatest) hanke- ja finantstegevusteks. 66 täistööajale taandatud töötajat (18,6% töötajatest) kasutati horisontaalseks tegevuseks (üldine koordineerimine ja haldustoetus). Allpool tabelis on ülevaade seadusandliku ettepaneku kohasest eu-LISA personalist, mis nähti ette 2024. aasta eelarves vastavalt ametikohtade loetelule.

Tegevusvaldkond	Tegelik olukord 2024. aastal ¹⁴⁸			2024. aasta kinnitatud eelarve ¹⁴⁹		
	TA	CA	SNE	TA	CA	SNE
eu-LISA määrus	134	47	9	142	57	11
Põhitöötajad	107	26	7	113	30	9
Muudetud eu-LISA määrus (lisatöötajad)	21	21	2	23	27	2
Küberturbe ametikohad, mis eraldati 2023. aastal	6	0	0	6	0	0
Konkreetsed süsteeme käsitlevad määrused (vastu võetud)	78	90	0	95	114	0
EES	30	0	0	32	0	0
ETIAS	6	26	0	7	35	0
ECRIS-TCN	0	5	0	0	5	0
e-CODEX	2	3	0	2	3	0
EES-ETIAS, vedajate tugiteenused ¹⁵⁰	0	18	0	0	21	0
Koostalitlusvõime	22	28	0	24	31	0
Uuesti sõnastatud SISI määrus (tagasisaatmine ja piirid)	0	2	0	0	4	0
Muudetud VIS ¹⁵¹	5	6	0	6	6	0
JITde CP	3	0	0	4	0	0
Viisade digitaliseerimine	1	0	0	1	0	0
Uuesti sõnastatud Eurodac	5	2	0	8	7	0
Taustakontrolli määrus	0	0	0	5	2	0
Prüm II keskruter	4	0	0	6	0	0
Vastuvõtmise ootel seadusandlikud ettepanekud	0	0	0	2	0	0
API ruuter	0	0	0	2	0	0
Loata lühiajalised ametikohad	0	17	0	0	0	0
Loata lühiajalised ametikohad	0	17	0	0	0	0
KOKKU	212	154	9	239	171	11

Tegevuspõhise eelarvestamise kohased kulud

Amet on töötanud välja tegevuspõhise eelarvestamise metoodika, mis võimaldab tuvastada iga ameti hallatava süsteemi kogukulud. Süsteemide kogukulud koosnevad järgmistest kuludest:

- otsesed kulud, sh hooldus- ja projektikulud;
- võrgukulud;
- horisontaalsed kulud, sh ühise taristu käitamise ja süsteemiturbe kulud, üldkulud ja horisontaalsed kulud, peamiselt personalikulud ja jooksvad kulud.

¹⁴⁸ Teenistuses töötajad, v.a tehtud tööpakkumised.

¹⁴⁹ Ametikohtade koguarv vastavalt 2024. aasta muudetud ametikohtade loetelule, mille eelarvepädevad institutsioonid võtsid vastu 2024. aasta novembris.

¹⁵⁰ Need ametikohad eraldatakse Frontexilt eu-LISA-le ajutiselt kolmeks aastaks (2025–2027).

¹⁵¹ Muudetud VISi määruse hilinenud vastuvõtmise tõttu lükkus töötajate arvu muutmine ühe aasta võrra edasi. See kajastub personali planeerimises.

¹⁵² Seis 31. detsembri 2024. aasta seisuga.

¹⁵³ Märgitud töötajate arvud on esialgsed ja põhinevad vastavatele seadusandlikele ettepanekutele lisatud finantselgitustel.

Üldkulude ja horisontaalsete tegevuskulude ümberjaotamine põhines järgmistel kuluteguritel:

- otsesed süsteemikulud;
- süsteemidele eraldatud aeg (personalikulud).

Aruandeaastal täitis amet eelarvet summas 307,38 miljonit eurot.

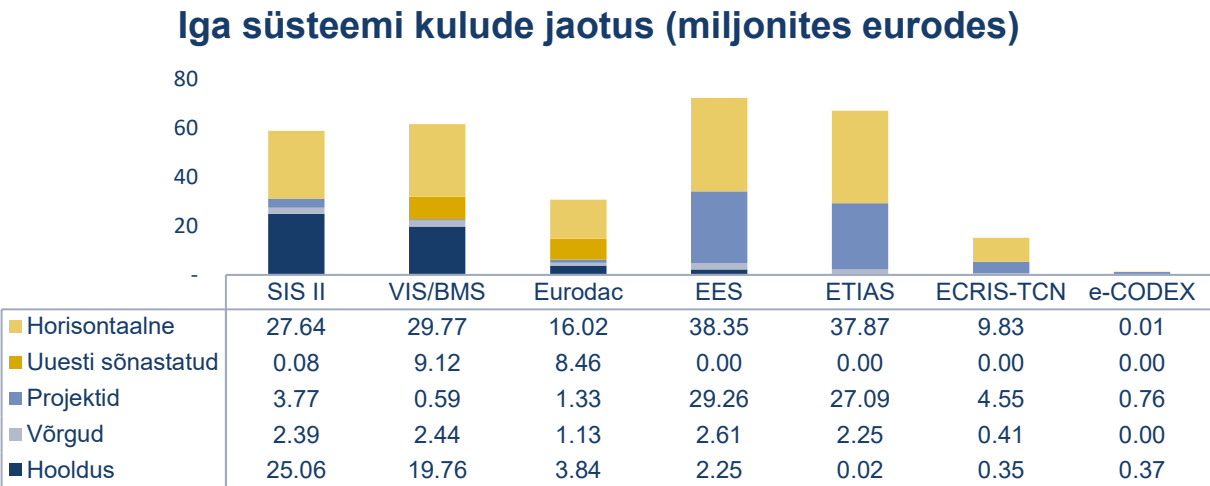
Tabel. 2024. aasta tegevuspõhised kulud süsteemide järgi (süsteemide kogukulud)

Süsteemid	Kogukulud (miljonites eurodes)	Kogukulude osakaal (%)
SIS	59	19,2%
VIS/BMS	61,7	20,1%
Eurodac	30,8	10%
EES	72,5	23,6%
ETIAS	67,2	21,9%
ECRIS-TCN	15,1	4,9%
e-CODEX	1,1	0,4%
KOKKU	307,38	100%

Enamik ameti põhitegevustest ei ole korduvad, vaid projektipõhised, Seetõttu ei saa nende kulusid standardida, nagu toimub protsessipõhises ärimudelis.

Allpool graafikutes on esitatud iga süsteemi kulude jaotus miljonites:

Joonis. Iga süsteemi kulude jaotus (miljonites eurodes)

Mitme tegevuskohaga organisatsiooni kulud

Kokkuvõtte ameti vahetutest kuludest mitme tegevuskoha tõttu on alljärgnevas tabelis.

Joonis. eu-LISA 2024. aasta mitme tegevuskohaga seotud otsesed kulud (miljonites eurodes)

Eelarvejaotis	Tehtud makseid kokku	Ameti mitme tegevuskohaga seotud maksed	Osakaal (%)
A-1 Personalikulud	45,20	0,19	0,5%
A-2 Taristu- ja halduskulud	17,22	ei kohaldata	ei kohaldata
B0-3 Tegevuskulud	190,81	0,05	0,0%
KOKKU	253,22	0,24	0,1%

eu-LISA mitme tegevuskohaga seotud otsesed kulud on ameti Tallinna (Eesti) peakorteri ja Strasbourgi (Prantsusmaa) tegevuskoha vahel liikuvate koosseisulistele töötajatele lähetuskulud. 2024. aastal oli see 0,1% kõigist tehtud maksetest.

VI lisa. Osamakse-, toetus- ja teenustasemelepped

Määruse (EL) 2023/969¹⁵⁴ artikli 7 kohaselt on eu-LISA-le tehtud ülesandeks ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi kavandamine, arendamine ja operatiivjuhtimine.

Amet saab finantsmääruse artikli 7 alusel komisjoniga sõlmitud toetuslepingu kaudu¹⁵⁵ kokku **13 884 000 miljonit eurot**.

2024. aastal eraldati ametile neli täistööajale taandatud ametikohta¹⁵⁶. Tööle võeti kolm ajutist töötajat ja üks lepinguline töötaja.

Üldandmed						Finants- ja personalimõju		
Nimetus	Allkirjastamine	Kogusumma	Kestus	Vastaspool	Lühikirjeldus	2024		
JITde CP	17.5.2024	13 884 000 eurot	4 aastat	DG JUST	ühiste uurimisrühmade koostööplatvormi kavandamine, arendamine ja käitamine	summa	kulukohustuste assigneeringud	maksete assigneeringuid
							414 149,36	268 511,21
						TA/CA	4	
						SNE	0	
					Kokku	summa	414 149,36	268 511,21
					TA, CA	4		
					SNE	0		

¹⁵⁴ 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/969, millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726, ELT L 132, 17.5.2023, lk 1–20.

¹⁵⁵ ELi rahalist toetust käsitlev leping (JUST/2024/PR/CNECT/0031) eu-LISA ja Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi vahel allkirjastati 17. mail 2024.

¹⁵⁶ Ametile eraldati neli TA AD ametikohta, kuid 2024. aastal kasutati kolme TA AD töötajat ja üht CA töötajat.

VII lisa. Keskkonnajuhtimine

Keskkonnaküsimuste mõju organisatsiooni tulemuslikkusele on üha suurem ning kasvab jätkuvalt. Amet on jätkuvalt pühendunud oma keskkonnavalase vastutuse tõendamisele ja teadlikkuse suurendamisele kestlikkuse tagamise jõupingutuste tähtsuse kohta. 2024. aastal jätkas eu-LISA oma keskkonnajuhtimise sisesüsteemi rakendamist ja täiustamist; see põhineb **ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS)** põhimõtetel ning on kooskõlas Euroopa roheleppega.¹⁵⁷

2024. aastal keskendus eu-LISA tähelepanu keskkonnategevuse tulemuslikkuse jätkuvalle parandamisele ja tööle ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) registreerimise saamise suunas.¹⁵⁸ eu-LISA läbis **EMASi sertifitseerimiseks välisauditi**, mis kinnitas ameti keskkonnajuhtimissüsteemi head taset, mida tugevdati keskkonnaseire lahendustega (nt keskkonnanäidurite võrk Strasbourgi andmekeskuses, tehisintellektitoeaga hoonehaldussüsteem Tallinnas) ja keskkonnateadlikkuse suurendamisega, nt esmakordselt avaldatud süsinikujalajälje tulemuste infoleht.

Püüdes parandada oma **energiatõhusust**, tegi eu-LISA energiaauditi Tallinnas ja alustas teise auditiga Strasbourgis (viimase lõpule 2025. aastal). Lisaks alustas amet uue **jäätmekäitlussüsteemi** rakendamist.

eu-LISA on alates 2020. aastast jälginud ja registreerinud oma **CO₂-heitkoguseid**. 2024. aastal parandati oluliselt arvutusi, kasutades metoodikat Bilan Carbone.¹⁵⁹ 2024. aastal suurenes ameti **süsinikujalajalg** võrreldes eelmise aastaga peamiselt suurema elektritarbimise tõttu kõigis tegevuskohtades (uued süsteemid, uued ülesanded). Andmemaht suurenes ka Tallinna keskküttetarbimise aruandlusega.

Parandamaks oma andmekeskuste **energiatõhusust**, töötas eu-LISA välja lühiajalise lahenduse, et olemasolevat jahutustaristut tõhusamat kasutada. Püüdes vähendada oma süsinikujalajälge keskpikas perspektiivis, rakendab amet maasoojusel põhinevat lahendust, et vähendada üldist energiakasutuse tõhusust (PUE) kooskõlas ELi suunistega.

Edaspidi töötab eu-LISA välja **CO₂-neutraalse strateegia**, et vähendada kasvuhooonegaaside heidet ja saavutada **2030. aastaks kliimaneutraalsus** kooskõlas tegevusdirektori otsusega, millega võeti vastu ELi asutuste võrgustiku (EUAN) põhikiri kasvuhooonegaaside heite vähendamise ja vastutustundliku keskkonnajuhtimise kohta.

2024. aasta augustis avaldas eu-LISA oma **2023. aasta keskkonnanaruande**, milles on üksikasjalikult esitatud eesmärgid, seire ja edusammud ning loetletud kõik keskkonnamõjude allikad, tegevuskavad ja tulemusnäitajad kõigi keskkonnanähtude kohta.¹⁶⁰

2024. aastal avaldas amet ka oma esimese kestlikkusaruande (vt ka IX lisa).

Kasvuhooonegaaside heite arvutamine

Heite liik	tCO ₂ eq (2024)
elekter	1037,2
gaas, nafta ja muud kütused	28,1
linnavõrk	13,0
kliimaseadmed ja jahutusained	0
tahkekütused	
tööreisid	310,3
töölöörit	520,4
muude kaupade ostmine	68,9
IT-riistvara	893,3
kohapealne litsentsitud tarkvara	284,1
muu põhivara	594,1
jäätmekäitlus	30,1
reovesi	1,5
Kokku	3781

¹⁵⁷ Lisateave on ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) ja Euroopa rohelepp veebilehtedel.

¹⁵⁸ eu-LISA-le anti 2025. aasta aprillis keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) sertifikaat.

¹⁵⁹ Metoodika Bilan Carbone on Prantsusmaa keskkonna- ja energiamajandusameti (ADEME) väljatöötatud CO₂/kasvuhooonegaaside aruandlusraamistik, mille eesmärk on kvantifitseerida organisatsiooni kasvuhooonegaaside heidet, mõõtes nende süsinikujalajälge (otsene/kaudne heide), ning koostada tegevuskavad mõju vähendamiseks.

¹⁶⁰ Lisateave on eu-LISA 2023. aasta keskkonnanaruandes, mis avaldati augustis 2024.

VIII lisa. Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss – varad (eurodes)

					eurodes
PÕHIVARA	Märkused	31.12.2024	31.12.2023	Muutus	Muutus protsentides
Arvutitarkvara		40 052 009	47 211 505	(7 159 496)	(15%)
Rajatav immateriaalne vara		76 067 101	63 861 190	12 205 911	19%
Immateriaalne vara	2.2.1.1	116 119 110	111 072 695	5 046 415	5%
Maa ja hooned		32 522 540	34 341 167	(1 818 627)	(5%)
Masinad ja seadmed		134 054	71 312	62 742	88%
Sisustus ja sõidukid		285 719	148 499	137 220	92%
Arvutiriistvara		30 891 234	54 926 400	(24 035 166)	(44%)
Muu inventar ja sisseseade		2 158 127	1 301 144	856 983	66%
Kinnisvara, masinad ja seadmed	2.2.1.2	65 991 674	90 788 522	(24 796 848)	(27%)
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud pikaajalised nõuded	2.2.1.3	436 449	154 575	281 874	182%
PÕHIVARA KOKKU		182 547 233	202 015 792	(19 468 559)	(10%)
KÄIBEVARA					
Klientidelt saadaolevad summad	2.2.2.1	–	476 995	(476 995)	(100%)
Ettemakstud kulud	2.2.2.2	21 004 146	25 906 041	(4 901 895)	(19%)
Muud kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded	2.2.2.3	101 263 852	91 877 664	9 386 188	10%
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud lühiajalised nõuded		122 267 998	118 260 700	4 007 298	3%
Tagastamisele kuuluv käibemaks		1 777 926	1 709 593	68 333	4%
Schengeni assotsieerunud riikide osamaksed		7 598 380	9 962 171	(2 363 791)	(24%)
Mittekaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded	2.2.2.4	9 376 306	11 671 764	(2 295 458)	(20%)
KÄIBEVARA KOKKU		131 644 304	129 932 464	1 711 840	1%
VARAD KOKKU		314 191 537	331 948 256	(17 756 719)	(5%)

Bilanss – kohustused (eurodes)

					eurodes
NETOVARA	Märkused	31.12.2024	31.12.2023	Muutus	Muutus protsentides
Kumuleerunud ülejääk		250 672 571	244 066 659	6 605 912	3%
Eelarveaasta tulem (+ kasum -kahjum)		(66 503 484)	6 605 912	(73 109 396)	(1107%)
NETOVARA	2.2.4	184 169 087	250 672 571	(66 503 484)	(27%)
LÜHIAJALISED KOHUSTISED					
Lühiajalised eraldised	2.2.3.1	–	49 000	(49 000)	(100%)
Lühiajalised võlgnevused		21 116 922	27 075 383	(5 958 461)	(22%)
Konsolideeritud üksuste võlgnevused		5 257 497	1 107 604	4 149 893	375%
Kreditoorne võlgnevus	2.2.3.2	26 374 419	28 182 987	(1 808 568)	(6%)
Viitvõlad	2.2.3.3	103 648 031	53 043 698	50 604 333	95%
LÜHIAJALISED KOHUSTISED KOKKU		130 022 450	81 275 685	48 746 765	60%
KOHUSTISED KOKKU		314 191 537	331 948 256	(17 756 719)	(5%)

Tulemiaruanne (eurodes)

					eurodes
TULUD	Märkused	2024	2023	Muutus	Muutus protsentides
Euroopa Liidu toetus	2.3.1.1	258 460 073	293 073 132	(34 613 059)	(12%)
EFTA riikide toetus	2.3.1.2	20 653 572	24 982 568	(4 328 996)	(17%)
Mittekaubanduslik tulu	2.3.1	279 113 645	318 055 700	(38 942 055)	(12%)
Konsolideeritud üksuste haldustulu	2.3.2.1	3366	0	3366	–
Mitmesugune tulu	2.3.2.2	20 352	532 370	(512 018)	(96%)
Kaubanduslik tulu	2.3.2	23 718	532 370	(508 652)	(96%)
Tulud kokku		279 137 363	318 588 070	(39 450 707)	(12%)
KULUD					
Tegevuskulud	2.3.3	(212 786 598)	(184 569 703)	(28 216 895)	15%
Personalikulud	2.3.4.1	(42 124 371)	(39 194 301)	(2 930 070)	7%
Maksete hilinemisega seotud finantskulud	2.3.4.7	(11 074)	(12 921)	1847	(14%)
Haldus- ja IT-kulud	2.3.4.2	(12 527 442)	(10 670 587)	(1 856 855)	17%
Muud väliste teenuseosutajatega seotud kulud	2.3.4.3	(6 182 814)	(7 463 280)	1 280 466	(17%)
Konsolideeritud üksustega seotud kulud	2.3.4.6	(4 658 984)	(2 320 682)	(2 338 302)	101%
Põhivaraga seotud kulud	2.3.4.4	(66 524 430)	(66 960 631)	436 201	(1%)
Kasutusrendi kulud	2.3.4.5	(824 821)	(741 050)	(83 771)	11%
Õiguslikud sätted	2.3.4.8	–	(49 000)	49 000	(100%)
Vahetuskursikahjum		(313)	(5)	(308)	6160%
Halduskulud	2.3.4	(132 854 249)	(127 412 455)	(5 441 794)	4%
Kulud kokku		(345 640 847)	(311 982 158)	(33 658 689)	11%
EELARVEAASTA TULEM		(66 503 484)	6 605 912	(73 109 396)	(1107%)

RAHAVOOGUDE ARUANNE (kaudne meetod, eurodes)

			eurodes
Rahavood tavapärasest tegevusest	2024	2023	
Eelarveaasta tulem – kasum/(kahjum)	(66 503 484)	6 605 912	
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	24 382 699	21 276 299	
Materiaalse põhivara kulum ja mahakandmine	36 753 592	39 220 794	
Eraldiste suurenemine/(vähenemine)	(49 000)	49 000	
Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine		2 546 822	
Pikaajaliste eelmaksete/hoiuste (suurenemine)/vähenemine	(281 874)	(16 778)	
Lühiajaliste nõuete (suurenemine)/vähenemine	(1 711 840)	(11 623 309)	
Kreditoorse võlgnevuse ja viitvõlgade suurenemine/(vähenemine)	44 645 872	6 174 888	
Konsolideeritud ELi üksustega seotud kohustiste suurenemine/(vähenemine)	4 149 893	(25 174 063)	
Põhitegevuse netorahavoog	41 385 858	39 059 567	
Investeeringustegevuse rahavood			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara (suurenemine)	(41 385 858)	(39 059 567)	
Investeeringustegevuse netorahavoog	(41 385 858)	(39 059 567)	
Raha ja raha ekvivalentide netosuurenemine/-vähenemine	–	–	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	–	–	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	–	–	

IX lisa. Kestlikkusaruanne

Kestlikkus on jätkuvalt keskne element eu-LISA pühendumuses vastutustundlikule valitsemisele ja avaliku sektori aruandekohustusele. **Euroopa roheleppe** ja üha kasvavate läbipaistvusootuste kontekstis jätkab eu-LISA mõttekate meetmete võtmist, et oma keskkonna-, sotsiaal- ja majandusmõju mõõta ja hallata ning sellest aru anda.¹⁶¹

Ameti teine kestlikkusaruanne,¹⁶² mis põhineb **Global Reporting Initiative (GRI) standarditel**,¹⁶³ tugineb eelmisel aastal pandud alusele ja laiendab avalikustamise ulatust, kajastades eu-LISA pidevat arengut kestlikkuse valdkonnas. Aruanne keskendub valdkondadele, mille kohta on olemas usaldusväärsed andmed ja operatiivsed teadmised. 2024. aasta kestlikkusaruande täielik ja üksikasjalik versioon tehakse kättesaadavaks eu-LISA veebilehel.

Peamised kestlikkusalased arengud 2024. aastal

2024. aastal jätkas eu-LISA oma kestlikkustavade tugevdamist mitmes valdkonnas:

- **Keskonnatoime ja EMAS:** 2024. aastal jätkas eu-LISA liikumist EMASi registreerimise suunas, ajakohastades oma keskkonnapoliitikat koos tegevuskavaga 2024–2030 ning korraldades keskkonnateadlikkuse koolitusi kõigis tegevuskohtades. Amet laiendas oma keskkonnaandmete kogumist, mis võimaldab selgemalt analüüsida kasvuhoonegaaside heidet, energiakasutust, veetarbimist ja jäätmetekke vähendamist.
- **Rohealgatused ja keskkonnahoidlik taristu:** eu-LISA edendas säästvat liikuvust ja keskkonnateadlikku pendelrännet erinevate kampaaniate ja sisealgatuste kaudu. Taristuprojektide, sealhulgas uute hoonete ja nüüdisaegsete andmekeskuste arendamisel võeti arvesse energiatõhusat projekteerimist ja pikaajalisi keskkonnakaalutlusi.
- **Tulemuslikkus ja kerksus:** Amet keskendus kestlikele investeeringutele, et toetada talitluspidevust, digiüleminekut ja ELi justiits- ja siseküsimuste infosüsteemide kerksust. Taristu strateegiline uuendamine ja kvaliteedijuhtimissüsteemid aitasid optimeerida tootmisvõimsust.
- **Sidusrühmade kaasamine ja koostöö:** eu-LISA arendas edasi oma sidusrühmasuhete mudelit, tagades tiheda koostöö liikmesriikide, ELi institutsioonide ja operatiivpartneritega. Ümarlauaüritused ja töörühmad edendasid teadmiste vahetamist ja tehnoloogilist innovatsiooni sellistes olulistes valdkondades nagu pilvetehnoloogiad ja tehisintellekt.
- **Töötajate heaolu ja areng:** Amet tugevdas oma töötervishoiu- ja tööohutustavasid, heaoluprogrammi ja koolituspakkumist. Töö hõlmas teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, individuaalseid ja rühmategevusi ning sihipäraseid oskuste arendamise algatusi, et toetada töötajate kaasamist ja professionaalset arengut.
- **Mitmekesisus, kaasatus ja kogukonna osalus:** eu-LISA jätkas oma mitmekesisuse, õigluse ja kaasamise tegevuskava¹⁶⁴ rakendamist, korraldas asutustevahelisi seminare ning toetades kohalikke ja kogu ELi hõlmavatele sotsiaalalgatusi. Need tegevused tugevdasid ameti rolli vastutava tööandja ja avaliku teenuse osutajana.

Vaadates tulevikku

eu-LISA on võtnud kohustuse suurendada läbipaistvust ja laiendada oma kestlikkusteabe avalikustamist. Amet jätkab GRI raamistiku kohaldamist ja kavatseb lähiaastatel veelgi tõhustada andmete kogumist, laiendada sidusrühmade kaasamist ja suurendada järk-järgult avalikustatava teabe ulatust.

¹⁶¹ Euroopa roheleppe lisateave on *Euroopa Komisjoni* ja *Euroopa Liidu Nõukogu* teemakohastel veebilehtedel.

¹⁶² eu-LISA 2023. aasta kestlikkusaruanne, mis avaldati 2024. aasta juulis.

¹⁶³ Global Reporting Initiative (GRI) standardite üksikasjalik ülevaade on aadressil www.globalreporting.org.

¹⁶⁴ eu-LISA mitmekesisuse, õigluse ja kaasatuse tegevuskava 2023–2024.

Esimene väljaanne, valminud juunis 2025.

eu-LISA ega ükski eu-LISA nimel tegutsev isik ei vastuta selles dokumendis esitatud teabe kasutamise eest.

© eu-LISA, 2025

Teabe taasesitamine on lubatud allikale viitamisel.

eu-LISA-le mittekuuluvate elementide kasutamiseks või reprodutseerimiseks võib olla vaja küsida otse vastavate õiguste valdajate luba. eu-LISA ei oma autoriõigusi järgmistele elementidele: kõik kujutised on litsentsitud ja pärinevad pildipangast Adobestock – stock.adobe.com.